

**Prispevki k
didaktiki zgodovine**

Letnik XVI

4/2018

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

*Letnik 16, številka 4
2018*

*Prispevki
k didaktiki zgodovine*

Vsi prispevki so avtorska dela in niso lektorirani.

ISSN: 1581-8721 (elek. verzija)

*Oddelek za zgodovino
Filozofske fakultete*

Kazalo

<i>Predgovor</i>	4
<i>ALEMA HADIĆ, LARA IVA DREU: NASPROTOVANJE IN SODELOVANJE PO DRUGI SVETOVNI VOJNI</i>	6
<i>TIA VALAND, LUCIJA ZALA BEZLAJ: KO SMO PILI KOKTO IN POSLUŠALI KAMELEONE</i>	36
<i>BLAŽ JERMAN, MATIC INTIHAR: KAKO SE JE RODILA SLOVENSKA DRŽAVA</i>	55
<i>MANUELA LISJAK, MARCELA PETREVČIČ: KDO BO PREVZEL OBLAST – KRONA ALI ZVEZDA</i>	83
<i>LARA ROJC, ANA URŠIČ: MI TUJEGA NOČEMO, A SVOJEGA NE DAMO!</i>	128
<i>HAJRUDIN OSMANBAŠIĆ: SLOVENIJA PO OSAMOSVOJITVI</i>	164
<i>NEŽA BRUNDULA, MONIKA NIKOLIĆ: KOLONIJE SO POSTALE NOVE DRŽAVE</i>	201
<i>GREGA HRIB, NINA KLINEC: JUGOSLAVIJA IN SLOVENIJA V OSEMDESETIH LETIH</i>	238
<i>MARUŠA NARTNIK, LARA KRIŽAJ: BLOKOVSKO RAZDELJEN SVET</i>	270
<i>MIHA ČERNE, SAMO VIDEČ: VPLIV CIVILNE DRUŽBE NA SVET V 20. STOLETJU</i>	312
<i>Avtorji prispevkov</i>	347

Predgovor

V študijskem letu 2017/18 so študentje 1. letnika magistrskega pedagoškega (eno in dvopredmetnega) študijskega programa zgodovine pripravili učne priprave za osnovne šole.

Tako so v pričujoči reviji objavljene učne priprave z vsemi prilogami, ki se lahko uporabljajo v osnovnih šolah pri zgodovini.

Vse učne priprave se nanašajo na učbenik: Razpotnik, J., Snoj, D. (2013). Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole. 3. izdaja. Ljubljana: Rokus Klett.

Učne priprave niso lektorirane.

Urednica: Danijela Trškan

UČNE PRIPRAVE

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

UČNA PRIPRAVA:

Nasprotovanje in sodelovanje po drugi svetovni vojni

IME IN PRIIMEK: Alema Hađić in Lara Iva Dreu

DATUM: maj 2018

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	9. razred	
Datum:	10. 5. 2018	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Blokovsko razdeljen svet
	Poglavje iz učbenika:	Politične značilnosti 20. stoletja: čas skrajnosti.
Učna enota – naslov učne ure:	Nasprotovanje in sodelovanje po drugi svetovni vojni	
Učne oblike:	Frontalna učna oblika, individualna učna oblika, parna učna oblika.	
Učne metode:	Metoda razlage, metoda razgovora, metoda dela s slikovnim gradivom, metoda dela s pisnimi viri, metoda slikovne demonstracije.	
Učne tehnike:	Kviz, zapisovanje zamisli.	
Cilji iz učnega načrta:	<i>“Učenci /.../primerjajo politične, družbene in gospodarske značilnosti Evrope in sveta v času blokovske delitve”</i> (Učni načrt, 2011, 22)	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - naštetih razloge za hladno vojno - pojasniti pojem hladna vojna - pojasniti značilnosti vzhodnega in zahodnega bloka - pojasniti pojem železna zavesa - opisati vlogo Jugoslavije pri blokovski delitvi - opisati razmere v Berlinu v času blokovske delitve - prepoznati simbol OZN - naštetih razloge za nastanek OZN - naštetih štiri države, ki so podpisale ustanovno listino OZN - naštetih naloge OZN - naštetih organe OZN in njihove glavne značilnosti - pojasniti pojem modre čelade
	Funkcionalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - na zemljevidu pokazati potek železne zavesa - iz odlomka ustanovne listine razbrati naloge OZN - sodelovati v paru
	Vzgojni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pokazati spoštljiv odnos do zgodovine
Učne etape:	Uvajanje, obravnavanje nove učne snovi, urjenje, ponavljanje, preverjanje.	

Vsebinski poudarki:	1. Hladna vojna. 2. Organizacija združenih narodov.	
Učna sredstva:	Učila:	Učno-delovni list, PowerPoint predstavitev (z zapisom učne snovi).
	Učni pripomočki:	LCD projektor, računalnik, projekcijsko platno.
Medpredmetne povezave z vsebinami:	Geografija: učenci morajo uporabiti znanje geografije, da lahko označijo države na zemljevidu Slovenščina: učna ura poteka v slovenskem jeziku; učenci berejo besedilo v slovenščini	
Novi pojmi s pojasnilom:	Hladna vojna: napeto stanje med velesilama, ko ni bilo niti vojne niti miru. Železna zavesa: meja med blokoma v Evropi, ki je tekla od Baltskega morja do Jadrana. Modre čelade: vojaške mirovne sile OZN.	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina. (2011). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo: http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/page/uploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_zgodovina.pdf (Dostop: maj 2018)
	Učna priprava	Razpotnik, Jelka, Damjan Snoj. <i>Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole</i> . Ljubljana: Rokus Klett, 2013. Kern, Ana Nuša; Nečak, Dušan; Repe, Božo. <i>Naše stoletje: zgodovina za 9. razred osnovne šole</i> . Ljubljana: Modrijan, 2015. United Nations: What we do. http://www.un.org/en/sections/what-we-do/ (Dostop: maj 2018) Hladna vojna. http://mss.svarog.si/zgodovina/4/index.php?page_id=8329 (Dostop: maj 2018) Blokavska razdelitev sveta in križna žarišča. http://egradiva.gis.si/web/9.-razred-zgodovina/hladna-vojna (Dostop: maj 2018)
		Slika 1 (PowerPoint predstavitev): Hladna vojna https://www.google.si/search?q=hladna+vojna&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiF2azf3evaAhWGF5oKHRuBAqwQ_AUICigB&biw=1536&bih=759#imgrc=S4ChWjSAj89QIM:

(Dostop: maj 2018)

Slika 2 (PowerPoint predstavitev): Zastavi ZDA in Sovjetske zveze

<http://www.theblackvault.com/documentarchive/fbi-files-cold-war/> (Dostop: maj 2018)

Slika 3 (PowerPoint predstavitev): Zastave

<http://blokovskadelitevsveta.blogspot.si/>

(Dostop: maj 2018)

Slika 4 (PowerPoint predstavitev): Železna zavesa

<http://ruscinagimkr.blogspot.si/2014/05/hladna-vojna.html>

(Dostop: maj 2018)

Slika 5 (PowerPoint predstavitev): Železna zavesa

https://www.google.si/search?q=%C5%BEelezna+zavesa&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiiw6OhrunaAhWE2CwKHZ29CA0Q_AUICigB&biw=1536&bih=759#imgsrc=oz8L9G0qlyvnyM:

(Dostop: maj 2018)

Slika 6 (PowerPoint predstavitev): Berlinski zid

https://www.google.si/search?q=berlinski+zid+voja&rlz=1C1SQJL_enSI772SI772&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwil64i-vevaAhXOyKQKHeNIBJUQ_AUICigB&biw=1536&bih=798#imgsrc=Ck7TDul_Wb1jwM:

https://www.google.si/search?q=berlinski+zid+voja&rlz=1C1SQJL_enSI772SI772&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwil64i-vevaAhXOyKQKHeNIBJUQ_AUICigB&biw=1536&bih=798#imgsrc=Ck7TDul_Wb1jwM:

(Dostop: maj 2018)

Slika 7 (PowerPoint predstavitev): Berlinski zid

https://www.google.si/search?q=berlinski+zid+voja&rlz=1C1SQJL_enSI772SI772&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwil64i-vevaAhXOyKQKHeNIBJUQ_AUICigB&biw=1536&bih=798#imgsrc=Xe7kpJTIAJgsGM:

https://www.google.si/search?q=berlinski+zid+voja&rlz=1C1SQJL_enSI772SI772&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwil64i-vevaAhXOyKQKHeNIBJUQ_AUICigB&biw=1536&bih=798#imgsrc=Xe7kpJTIAJgsGM:

(Dostop: maj 2018)

Slika 8 (PowerPoint predstavitev): Simbol OZN

https://www.google.si/search?q=ozn&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwj1p_HR4OvaAhW_OmLQKHTrJBIIQ_AUICigB&biw=1536&bih=759#imgsrc=RduS3XcLCuyr4M:

(Dostop: maj 2018)

Slika 9 (PowerPoint predstavitev): Podpis

ustanovne listine OZN

[s](#) (Dostop: maj 2018)

Slika 10 (PowerPoint predstavitev): Modre čelade
<http://www.un.org/en/sections/what-we-do/maintain-international-peace-and-security/index.html>

(Dostop: maj 2018)

Slika 11 (PowerPoint predstavitev): Človekove pravice

<http://www.un.org/en/sections/what-we-do/protect-human-rights/index.html>

(Dostop: maj 2018)

Slika 12 (PowerPoint predstavitev): Podpis Splošne deklaracije o človekovih pravicah

<http://zgodovina.si/splosna-deklaracija-clovekovih-pravic/>

(Dostop: maj 2018)

Slika 13 (PowerPoint predstavitev): Splošna deklaracija o človekovih pravicah

<http://zgodovina.si/splosna-deklaracija-clovekovih-pravic/>

(Dostop: maj 2018)

Slika 13 (PowerPoint predstavitev): Generalna skupščina

http://www.unis.unvienna.org/unis/sl/events/2014/ga_69th_session.html

(Dostop: maj 2018)

Slika 14 (PowerPoint predstavitev): Varnostni svet

http://www.mladina.si/80862/25-05-2009-varnostni-svet-ozn-o-severni-koreji/?utm_source=dnevnik%2F25-05-2009-varnostni-svet-ozn-o-severni-koreji%2F&utm_medium=web&utm_campaign=oldLink

(Dostop: maj 2018)

Slika 15 (PowerPoint predstavitev): Unesco

https://www.google.si/search?q=unesco&rlz=1C1SQJL_enSI772SI772&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjPvMS3uevaAhXJ3KQKHGXGDBeAQ_AUICigB&biw=1536&bih=798&dpr=1.25#imgdii=kvHZg6iKjHdujM:&imgsrc=J4nbZ5Q2pGjNsM

(Dostop: maj 2018)

Slika 16 (PowerPoint predstavitev): Unicef

<https://www.google.si/search?q=unicef&rlz=1C1SQ>

	<p>JL_enSI772SI772&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwi8IzyuevaAhVCyqQKHRm-ApsQ_AUICigB&biw=1536&bih=798#imgrc=Jfc6vbXO2TNytM: (Dostop: maj 2018)</p> <p>Slika 17 (PowerPoint predstavitev): Modra čelada OZN https://www.google.si/search?rlz=1C1SQJL_enSI772SI772&biw=1536&bih=798&tbm=isch&sa=1&ei=LgXsWoyCO4mQkwXSzb2gAg&q=ozn&oq=ozn&gs_l=psy-ab.3..0110.30276.30638.0.31025.3.3.0.0.0.0.191.426.0j3.3.0...0...1c.1.64.psy-ab..0.3.425...0i67k1.0.g6lskCvMcXo#imgrc=Xjea93ef8mABM: (Dostop: maj 2018)</p>
--	--

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
5 minut	Prejšnjo uro smo zaključili učno temo druge svetovne vojne. Danes pa se bomo osredotočili na obdobje po vojni. Pokazala vam bom karikaturu, ki se navezuje na današnjo učno snov. Pozorno si oglejte sliko.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
	<p><i>(Pokaževa karikaturu na PowerPointu.)</i></p> <p>Kateri državi predstavljata osebi na sliki?</p> <p>Lahko poimenujete ti dve osebi? (Če ne vedo odgovora, ga poveva.)</p> <p>Kakšen odnos med njima ponazarja njun stik rok?</p>	<p>Opazujejo, poslušajo in odgovarjajo.</p> <p>ZDA in Sovjetsko zvezo.</p> <p>Ne./Da. (Nikita Hruščov in John Kennedy)</p> <p>Tekmovalen, borben, jezen,</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda dela s slikovnim gradivom.</p>	<p>PowerPoint predstavitev, drsnica 1.</p>

<p>Na čem sedita? Kaj počneta z drugo roko?</p> <p>Kaj lahko na podlagi vidnega sklepamo od odnosu med državama po drugi svetovni vojni?</p>	<p>negativen.</p> <p>Na raketi, bombi. Sta tik nad tem, da pritisneta sprožilec.</p> <p>Napet odnos med državama.</p>		
<p>Naslov današnje ure je nasprotovanje in sodelovanje po drugi svetovni vojni. V prvem delu učne ure bomo povedali nekaj besed o nasprotovanju – hladni vojni, njenih vzrokih in značilnostih. V drugem delu pa bomo govorili o primeru poskusa sodelovanja, torej o Organizaciji združenih narodov, natančneje o njenih nalogah in organih. V zadnjem delu pa bo sledilo ponavljanje.</p> <p>Ob koncu današnje ure boste znali:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naštetih razloge za hladno vojno - pojasniti pojem hladna vojna - pojasniti značilnosti vzhodnega in zahodnega bloka - pojasniti pojem železna zavesa - opisati vlogo Jugoslavije pri blokovski delitvi - opisati razmere v Berlinu v času blokovske delitve - prepoznati simbol OZN - naštetih razloge za nastanek OZN - naštetih štiri države, ki so podpisale ustanovno listino OZN - naštetih naloge OZN - naštetih organe OZN in njihove glavne značilnosti - pojasniti pojem modre čelade 	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>PowerPoint predstavitev, drsnica 2 in 3.</p>

**GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE
ALI SPROTNO PREVERJANJE**

1. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
<p>Hladna vojna: 15 minut.</p>	<p>Zavezniki si že med vojno niso popolnoma zaupali in se strinjali v vseh pogledih, po koncu vojne pa so njihova nesoglasja prerasla v spor. Stalin je želel močno komunistično Sovjetsko zvezo in širitev komunizma, medtem ko se ZDA, Velika Britanija in Francija s tem niso strinjale, saj so želele kapitalizem. Spor se je še okrepil, ko je Sovjetska vojska, ki je osvobodila vzhodno Evropo, uveljavila svoj vpliv v tamkajšnjih državah, ko je komunističnim strankam v Bolgariji, Romuniji, na Češkoslovaškem, Poljskem in Madžarskem omogočila prevzem oblasti. Zaradi teh nasprotij sta se oblikovala dva bloka – vzhodni, ki je bil pod sovjetskim vplivom in zahodni blok, ki je bil pod vplivom ZDA. V vzhodnem bloku se je uveljavil komunistični in enostrankarski sistem, v zahodnem pa demokratični parlamentarni sistem in kapitalizem. To napeto stanje med velesilama, ko ni bilo niti vojne niti miru, imenujemo hladna vojna. Za to obdobje so značilne nenehne grožnje med državama in oboroževalna tekma, ki je terjala velikanska finančna sredstva. Meja med blokoma v Evropi, ki je tekla od Baltskega morja do Jadrana, se je imenovala železna zavesa. Pojem je prvi uporabil Churchill v ZDA 1946.</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>PowerPoint predstavitev, drsnica 4,5,6 in 7.</p>
	<p>Sedaj imate čas za prepis snovi.</p>	<p>Poslušajo navodilo.</p> <p>Pišejo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Individua-</p>	<p>PowerPoint predstavitev, drsnica 4,5, 6 in 7.</p>

		na učna oblika.	
Sedaj bova razdelili učno-delovni list z zemljevidom, ki prikazuje potek železne zaveses. Z roza barvo je označen vzhodni blok, z modro pa zahodni. Na zemljevidu ni označenih držav. Vaša naloga je, da s pomočjo znanja, ki ste ga dobili pri geografiji in s pomočjo razlage današnje učne snovi, označite imena držav, ki so bile na meji železne zaveses. Nato bomo odgovore skupaj pregledali. Na voljo imate tri minute.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint predstavitev, drsnica 8, učno-delovni list 1 (Potek železne zaveses).
<i>(Hodiva po razredu in nadzorujeva, če vsak rešuje učno-delovni list.)</i>	Rešujejo učno-delovni list.	Individualna učna oblika.	Učno-delovni list 1 (Potek železne zaveses)
Začnimo na severnem delu meje. Kateri dve državi sta na skrajnem severnem delu meje? <i>(Na PowerPointu sproti prikazujeva imena držav na zemljevidu.)</i> (Pravilen odgovor: Finska, Sovjetska zveza.)	Odgovarjajo in poslušajo. Finska in Rusija.	Frontalna učna oblika. Metoda dela s slikovnimi viri (zemljevid).	PowerPoint predstavitev, drsnica 8, učno-delovni list 1 (Potek železne zaveses).
Kateri pa sta naslednji državi?	Nemčija.	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	
(Zvezna republika Nemčija in Nemška demokratična republika. Povemo, da se je leta 1949 Nemčija razdelila na Zvezno nemško republiko, ki je bila v zahodnem bloku, in na Nemško demokratično republiko v vzhodnem bloku.)		Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
Kje je meja potekala v osrednjem delu? (Češkoslovaška, Avstrija, Madžarska).	Češka, Slovaška, Avstrija, Madžarska.	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	
Avstrija je označena s sivo barvo, ker je bila nevtralna.		Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
Katere države so bile na jugu meje?	Jugoslavija,	Frontalna	

<p>(Jugoslavija, Romunija, Bolgarija, Grčija.)</p> <p>Morda kdo ve, zakaj je Jugoslavija prikazana z drugačno barvo?</p> <p>Jugoslavija se je leta 1947 sprla s Sovjetsko zvezo in z njo prekinila vse stike. V 60. letih pa je bilo v Beogradu ustanovljeno gibanje neuvrščenih, katerega ustanovitelj je bil med drugim tudi Tito in ki je deloval kot vmesna cona med obema poloma.</p> <p>Katero mesto je na zemljevidu označeno s črno piko?</p> <p>Kaj pa se je v tem času tam dogajalo?</p> <p>Leta 1961 so v Berlinu, ki je bil razdeljen med dve državi, začeli graditi Berlinski zid, ki je bil noč in dan varovan s stražnimi stolpi, bil obdan s pasom jarkov, minskih polj in ograj z bodečo žico. Zid je čez noč presekal stike med ljudmi, prenos informacij in ločil mnoge družine. Pogosto so se dogajali poskusi prehoda na zahodno stran, pri čemer so na prebežnike tudi streljali. Konec hladne vojne označuje padec Berlinskega zidu leta 1989.</p>	<p>Grčija.</p> <p>Ne./Da, ker ni bila ne v vzhodnem bloku, ne v zahodnem bloku.</p> <p>Berlin.</p> <p>Berlin je bil razdeljen.</p>	<p>učna oblika. Metoda razgovora.</p> <p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p> <p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>PowerPoint predstavitev, drsnica 9.</p>
<p>Lahko si prepišete snov s PowerPointa.</p>	<p>Pišejo.</p>	<p>Individua-</p>	<p>PowerPoint predstavitev, drsnica 9.</p>

			na učna oblika.	
	Sedaj imate čas za popravke in dopolnitve imen držav. List si nato zalepite v zvezek. <i>(Pregledujeva, če so vsi pravilno izpolnili delovni list.)</i>	Poslušajo navodilo. Dopolnjujejo/popravljajo učno-delovni list.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Individualna učna oblika.	PowerPoint predstavitev, drsnica 8, učno-delovni list 1 (Potek železne zavese).

2. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
Organizacija združenih narodov: 20 minut.	Kljub temu, da je bilo za obdobje po drugi svetovni vojni značilno nasprotje in zaostrovanje odnosov v svetu, pa lahko zaznamo tudi poskuse mednarodnega sodelovanja in ohranjanja miru. V nadaljevanju bomo govorili o organizaciji, ki si je za to prizadevala.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
	<i>(Pokaževa sliko na PowerPointu.)</i> Morda kdo ve, katero organizacijo predstavlja ta simbol? (Če ne vedo, poveva, da gre za Organizacijo združenih narodov.)	Opazujejo sliko. Ne./Da. (OZN)	Frontalna učna oblika. Metoda dela s slikovnimi viri	PowerPoint predstavitev, drsnica 10a.
	Gre za Organizacijo združenih narodov (OZN), ki je bila ustanovljena aprila 1945 na konferenci v San Franciscu. Njen poglobitni namen je bil varovanje mednarodnega miru in temeljnih človekovih pravic. Pobudo za njeno ustanovitev je dal že ameriški predsednik Roosevelt med drugo svetovno vojno, saj njen predhodnik, Društvo narodov, ni bil učinkovit. Ustanovno listino so podpisale ZDA, Velika Britanija, Sovjetska zveza in 48 drugih držav. Podpisnica je bila tudi Jugoslavija. Slovenija je članica OZN postala 22. maja 1992. Danes OZN šteje 193 članic.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint predstavitev, drsnica 10.
	Zdaj imate čas, da učno snov prepišete s PowerPointa.			PowerPoint predstavitev, drsnica 10.

		Pišejo.	Individualna učna oblika.	
	Sedaj vam bova razdelili kratek odlomek uvodnega dela ustanovne listine OZN. Delali boste v dvojicah oziroma s svojim sosedom. Če kdo nima para, se lahko pridruži eni izmed dvojic. Ko boste dobili liste, boste besedilo prebrali, nato boste skupaj s sosedom poskušali odgovoriti na vprašanje, ki se glasi, katere naloge OZN so navedene v besedilu. Za branje in diskusijo s sosedom imate 3 minute. <i>(Razdelimo liste)</i>	Poslušajo navodila Berejo in debatirajo s sosedom.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage Delo v paru.	Učno-delovni list 2 (Ustanovna listina OZN). PowerPoint predstavitev, drsnica 11.
	Katero nalogo OZN lahko razberemo iz prve alineje v odlomku? <i>(Varovati mednarodni mir in varnost.)</i> Katero nalogo OZN lahko razberemo iz druge alineje v odlomku? <i>(Spodbujati spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin.)</i> Katero nalogo OZN lahko razberemo iz tretje alineje v odlomku? Ostale naloge pa so: razvijanje prijateljskih odnosov med državami, uresničevanje mednarodnega sodelovanja, reševanje problemov ekonomske, socialne, kulturne in človekoljubne narave.	Odgovarjajo. Ohranjati mir na svetu. Skrb za zagotavljanje temeljnih človekovih pravic, enakopravnost spola in narodov. Zagotavljanje boljših socialnih razmer in svobode. Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda dela s pisnimi viri. Metoda razlage	Učno-delovni list 2 (Ustanovna listina OZN). PowerPoint predstavitev, drsnica 12.
	Sedaj imate čas, da učno snov prepišete s PowerPointa.	Poslušajo. Pišejo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Individualna učna oblika.	PowerPoint predstavitev, drsnica 12.

	<p><i>PowerPointu.)</i></p> <p>OZN ima svoje vojaške mirovne enote, ki imajo posebno ime.</p> <p>Morda lahko nekdo glede na sliko sklepa o imenu teh enot?</p> <p>OZN modre čelade pošilja na konfliktna območja, kjer se trudijo ohranjati mir med sprtima stranema. OZN je v preteklosti uspešno posredovala v nekaterih primerih ogrožanja miru, vendar so bili tudi primeri neuspešnega posredovanja.</p> <p>Poznate kak primer?</p>	<p>Odgovarjajo: Modre čelade.</p> <p>Poslušajo.</p> <p>Odgovarjajo: Ne./Da.</p> <p>(Možen odgovor: Vojna v Bosni in Hercegovini.)</p>	<p>oblika. Metoda slikovne demonstracije in metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora.</p> <p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p>	<p>drsnica 16.</p>
--	--	---	---	--------------------

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
<p>5 minut</p>	<p>Danes smo torej obravnavali učno temo sodelovanja in nasprotja po drugi svetovni vojni. Govorili smo o vzrokih za hladno vojno, njenih značilnostih in blokovski delitvi sveta, nato pa smo obravnavali Organizacijo združenih narodov, njene cilje, organe in druge organizacije, ki delujejo pod njenim okriljem.</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	
	<p>Da utrdimo vaše znanje o hladni vojni, bomo skupaj rešili kviz.</p> <p>(Na PowerPointu odpreva kviz.)</p> <p>Prvo vprašanje se glasi: Vloga katerih izmed naštetih držav</p>	<p>Rešujejo kviz in odgovarjajo na</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora. Kviz.</p>	<p>PowerPoint predstavitev, drsnica 17.</p>

	<p>se je po drugi svetovni vojni najbolj okrepila? (Učenci lahko izbirajo med večimi odgovori, pravilna sta dva – Sovjetska zveza in ZDA.) Naslednje vprašanje se glasi: Katero obdobje označujemo z imenom hladna vojna? (Pravilen odgovor: Obdobje od konca druge svetovne vojne do razpada vzhodnega bloka.)</p> <p>(Zadnja naloga prikazuje zemljevid držav vzhodnega in zahodnega bloka.) Katera barva na zemljevidu prikazuje države vzhodnega bloka? (Pravilen odgovor: rdeča.)</p> <p>Katera barva na zemljevidu prikazuje države zahodnega bloka? (Pravilen odgovor: modra.)</p> <p>Katera barva na zemljevidu prikazuje nevtralne države? (Pravilen odgovor: rumena.)</p>	<p>vprašanja. Sovjetska zveza in ZDA.</p> <p>Obdobje od konca druge svetovne vojne do razpada vzhodnega bloka.</p> <p>Rdeča.</p> <p>Modra.</p> <p>Rumena.</p>		
	<p>Sedaj vam bova razdelili prazne liste papirja, na katere se boste podpisali in zapisali tri stvari, ki ste se jih o OZN danes naučili in jih ob koncu učne ure tudi oddali.</p>	<p>Poslušajmo.</p> <p>Izpolnjujejo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Individualna učna oblika.</p>	<p>Preverjalni list (3 podatki o OZN).</p>
	<p>Ob koncu današnje ure ugotavljava, da znate pojasniti pojma hladna vojna in železna zavesa ter na zemljevidu pokazati njen potek.</p> <p>Preverili pa bova še, če znate pojasniti značilnosti vzhodnega in zahodnega bloka. <i>(Pokličeva nekoga izmed učencev.)</i></p> <p>Da preveriva še, če znate opisati vlogo Jugoslavije pri blokovski delitvi.</p> <p>Zdaj pa pogledjmo, če znate opisati razmere v Berlinu v času blokovske delitve.</p>	<p>Vzhodni blok je bil pod sovjetskim vplivom, kjer so imeli komunistični sistem, zahodni pa pod vplivom ZDA, kjer so imeli demokratični parlamentarni sistem.</p> <p>Jugoslavija je bil del gibanja neuvršenih, ki je blažilo nasprotja med obema poloma.</p> <p>Berlin je bil razdeljen na dva dela, ki ju je ločeval Berlinski zid.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p>	

	Vaše pridobljeno znanje o OZN pa bomo preverili v naslednji učni uri, ko bova pregledali vaše odgovore na preverjalnih listih.			
--	--	--	--	--

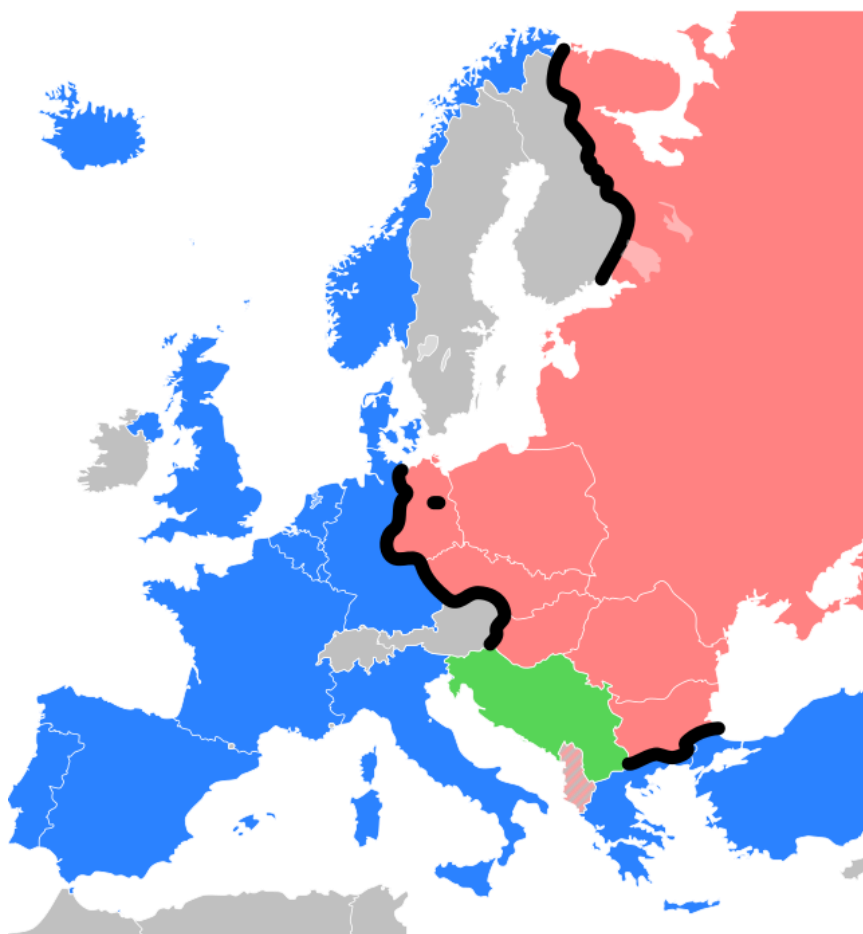
III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Učno-delovni list 1 (Potek železne zaves)
PRILOGA 2 :	Učno-delovni list 2 (Ustanovna listina OZN)
PRILOGA 3 :	Preverjalni list (3 podatki o OZN)
PRILOGA 4:	PowerPoint (z zapisom učne snovi in z rešitvami učno-delovnega lista 1)

PRILOGA 1: UČNO-DELOVNI LIST 1 (POTEK ŽELEZNE ZAVESE) ZA 1. VSEBINSKI POUČILNIK

Zemljevid na spodnji sliki prikazuje potek železne zaves, ki je označena s črno barvo. Z roza barvo je označen vzhodni blok, z modro pa zahodni. Na zemljevidu ni označenih držav. Vaša naloga je, da s pomočjo znanja, ki ste ga dobili pri geografiji in s pomočjo razlage današnje učne snovi, označite imena držav, ki so bile na meji železne zaves. Nato bomo odgovore skupaj pregledali. Na voljo imate tri minute.

POTEK ŽELEZNE ZAVESE

(Vir: Železna zaves. https://sl.wikipedia.org/wiki/%C5%BDelezna_zavesa#/media/File:Iron_Curtain_map.svg)

(Dostop: maj 2018))

PRILOGA 2: UČNO-DELOVNI LIST 2 (USTANOVNA LISTINA ORGANIZACIJE ZDRUŽENIH NARODOV) ZA 2. VSEBINSKI POUČENJE

Preberite odlomek uvodnega dela ustanovne listine Organizacije združenih narodov (OZN), kjer so zapisane naloge OZN. Ko boste besedilo prebrali, skupaj s sosedom poskušajte odgovoriti na vprašanje, ki se glasi, katere naloge OZN so navedene v besedilu. Za branje in diskusijo s sosedom imate na voljo 3 minute.

USTANOVNA LISTINA ORGANIZACIJE ZDRUŽENIH NARODOV

“MI, LJUDSTVA ZDRUŽENIH NARODOV, SMO, ODLOČENI

- ***obvarovati prihodnje rodove pred strahotami vojne, ki je dvakrat v življenju naše generacije človeštvu prizadejala nepopisno trpljenje,***
- ***potrditi vero v temeljne človekove pravice, dostojanstvo in vrednost človeka ter enakopravnost moških in žensk ter velikih in malih narodov,***
- ***ustvariti razmere, v katerih je mogoče ohranjati pravičnost in zagotavljati spoštovanje obveznosti, ki izhajajo iz mednarodnih pogodb in drugih virov mednarodnega prava, /.../ spodbujati družbeni napredek in boljše življenjske razmere z več svobode.«***

(Vir: Ustanovna listina Organizacije združenih narodov in Statut meddržavnega sodišča. (2015) Ljubljana: Ministrstvo za zunanje zadeve.

http://www.mzz.gov.si/fileadmin/pageuploads/Mednarodno_pravo/Zbirka/Ustanovna_listina_OZN_e_verzija_pdf.pdf (Dostop: maj 2018)).

PRILOGA 3: PREVERJALNI LIST (3 PODATKI O OZN) ZA 2. VSEBINSKI POUČENJE

Zapišite tri stvari, ki ste se jih pri današnji učni uri naučili o Organizaciji združenih narodov (OZN).

Na list se podpišite in ga ob koncu učne ure oddajte.

Ime in priimek:

PRI DANAŠNJI UČNI URI SEM SE O OZN NAUČIL/A:

- 1.
- 2.
- 3.

Drsnica 1

Drsnica 2

NASPROTOVANJE IN SODELOVANJE PO DRUGI SVETOVNI VOJNI

Potek učne ure:

1. Hladna vojna
(vzroki, značilnosti)

2. Organizacija združenih narodov
(naloge, organi)

3. Ponavljanje

Ob koncu današnje ure boste znali:

- naštetih razloge za hladno vojno
- pojasniti pojem hladna vojna
- pojasniti značilnosti vzhodnega in zahodnega bloka
- pojasniti pojem železna zavesa ter na zemljevidu pokazati potek železne zavesa
- opisati vlogo Jugoslavije pri blokovski delitvi
- opisati razmere v Berlinu v času blokovske delitve
- prepoznati simbol OZN
- naštetih razloge za nastanek OZN
- naštetih 4 države, ki so podpisale ustanovno listino OZN
- naštetih naloge in organe OZN
- pojasniti pojem modre čelade

1. HLADNA VOJNA

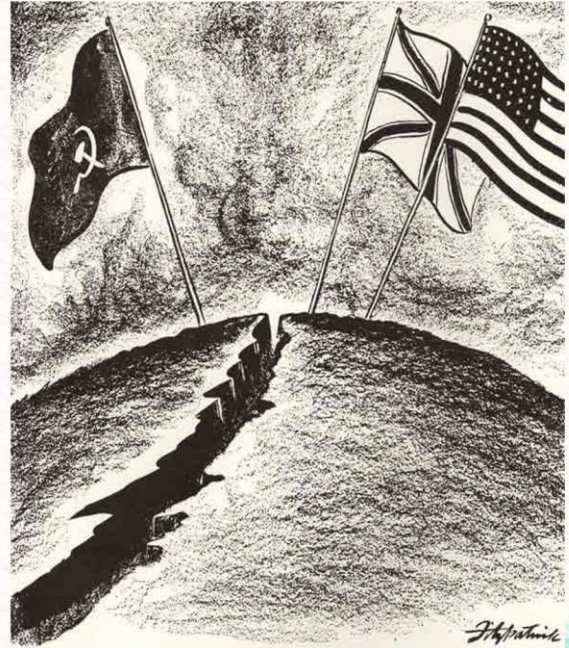
Že med drugo svetovno vojno med zavezniki **nesoglasja**; po vojni: **spor**

- Sovjetska zveza (Stalin): širitev komunizma
- ZDA, Velika Britanija in Francija: demokratični parlamentarni sistem in kapitalizem

1. HLADNA VOJNA

- SZ omogoči vzpon komunističnih strank v Bolgariji, Romuniji, na Češkoslovaškem, Poljskem in Madžarskem → dodatna nasprotovanja

1. HLADNA VOJNA

Oblikovanje dveh blokov:

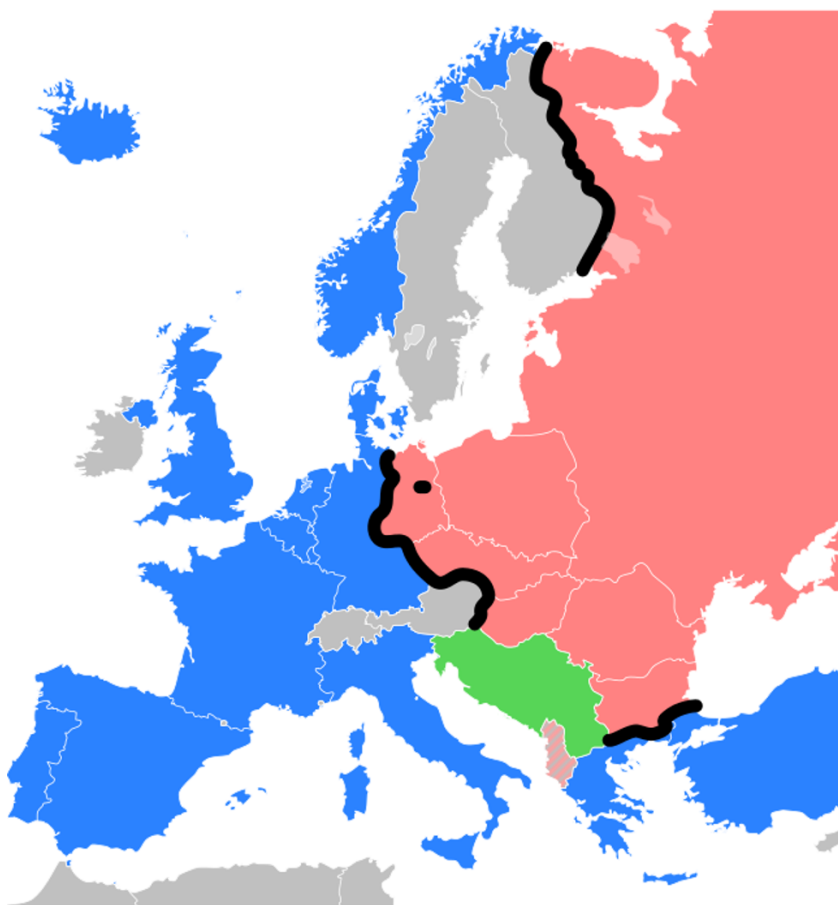
- **Vzhodni:** pod sovjetskim vplivom; komunistični, enostrankarski sistem
- **Zahodni:** pod vplivom ZDA; kapitalistični, demokratični parlamentarni sistem

1. HLADNA VOJNA

- Napeto stanje, ko ni bilo ne vojne, ne miru
- Oboroževalna tekma med velesilama, ki je zahtevala velika finančna sredstva
- Churchill leta 1946 prvič uporabil ime „železna zavesa“ – meja med blokoma v Evropi (Baltik – Jadran)

Drsnica 8a

Drsnica 8b

Drsnica 9

- Leta 1949 se Nemčija razdeli na:
 - Zvezna nemška republika
 - Nemška demokratska republika
- **Berlinski zid (1961):**
 - Stražni stolpi, jarki, minska polja, bodeča žica
 - Presekani stiki med ljudmi
 - Padec: 1989

Drsnica 10a

Drsnica 10b

2. ORGANIZACIJA ZDRUŽENIH NARODOV

- **Namen:** varovanje mednarodnega miru in temeljnih človekovih pravic
- **Predhodnica:** Društvo narodov
- **Ustanovna listina:** ZDA, Velika Britanija, Sovjetska zveza in 48 drugih držav
- **Slovenija:** članica OZN od leta 1992
- **Danes:** 193 članic

»MI, LJUDSTVA ZDRUŽENIH NARODOV, SMO, ODLOČENI

- *obvarovati prihodnje rodove pred strahotami vojne, ki je dvakrat v življenju naše generacije človeštvu prizadejala nepopisno trpljenje,*
- *potrditi vero v temeljne človekove pravice, dostojanstvo in vrednost človeka ter enakopravnost moških in žensk ter velikih in malih narodov,*
- *ustvariti razmere, v katerih je mogoče ohranjati pravičnost in zagotavljati spoštovanje obveznosti, ki izhajajo iz mednarodnih pogodb in drugih virov mednarodnega prava, /.../ spodbujati družbeni napredek in boljše življenjske razmere z več svobode.«*

(Preambula Ustanovne listine OZN, 1945)

Naloge OZN:

- varovanje mednarodnega miru in varnosti
- spodbujanje spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin
- zagotavljanje boljših socialnih razmer in svobode
- razvijanje prijateljskih odnosov med državami
- uresničevanje mednarodnega sodelovanja
- reševanje problemov ekonomske, socialne, kulturne in človekoljubne narave

Splošna deklaracija o človekovih pravicah (1948) –mednarodna skupnost prevzame odgovornost za varovanje in uresničevanje človekovih pravic

Organi OZN:

- Generalna skupščina
- Sekretariat
- Varnostni svet
- Ekonomsko-socialni svet
- Mednarodno sodišče
- Skrbniški svet

Organi OZN:

- **UNICEF** → humanitarna organizacija za pomoč otrokom in materam
- **UNESCO** → organizacija, ki skrbi za izobraževanje, znanost in kulturo)
- **WHO** → skrb za zdravstvo

Drsnica16a

- Vojaške mirovne enote OZN

Drsnica 16b

- Vojaške mirovne enote OZN (modre čelade)
- ohranjati mir med sprtima stranema v konfliktnih območjih
- uspešno in neuspešno posredovanje

Drsnica 17

Ponavljjanje

- Kviz:

http://mss.svarog.si/zgodovina/4/index.php?page_id=8329

- 3 podatki o OZN (preverjalni list)
- V tej učni uri ste pokazali, da znate:
 - pojasniti pojma hladna vojna in železna zavesa ter na zemljevidu pokazati njen potek
 - pojasniti značilnosti vzhodnega in zahodnega bloka
 - opisati vlogo Jugoslavije pri blokovski delitvi
 - znanje o OZN: naslednjič

Univerza v Ljubljani

**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

UČNA PRIPRAVA:

Ko smo pili kokto in poslušali Kameleone

IME IN PRIIMEK: Tia Valand, Lucija Zala Bezljaj

DATUM: 31. 5. 2018

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	9. razred	
Datum:	31. 5. 2018	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Slovenci v 20. in 21. stoletju: čas napredka
	Poglavje iz učbenika:	Slovenci v 20. in 21. stoletju: čas napredka (podpoglavje: Slovenci po drugi svetovni vojni)
Učna enota – naslov učne ure:	Ko smo pili kokto in poslušali Kameleone	
Učne oblike:	Frontalna učna oblika, individualna učna oblika, parna učna oblika	
Učne metode:	Metoda razlage, metoda razgovora, metoda slikovne demonstracije, metoda demonstracije predmetov, metoda dela z gibljivimi slikami, metoda izkustvenega učenja	
Učne tehnike:	Motivacijske tehnike: cockta, oblačila	
Cilji iz učnega načrta:	»Na primerih in z različnih perspektiv opišejo življenje Slovencev v socialistični Jugoslaviji« (Učni načrt, str. 24)	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> – naštetih vidike izboljšanja življenjskega standarda v Jugoslaviji – opisati zahodne kulturne vplive – naštetih vzroke in dosežke študentskih protestov – opisati vzpon turizma in športa v Jugoslaviji
	Funkcionalni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> – pozorno poslušati – interpretirati slikovno in avdiovizualno gradivo
	Vzgojni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> – ceniti pomen višjega življenjskega standarda – ceniti razvoj množične kulture – vrednotiti pomen študentskih protestov proti liberalizaciji in večanju neenakosti
Učne etape:	Uvajanje Obravnavanje nove učne snovi Ponavljjanje	
Vsebinski poudarki:	1. Dvig življenjskega standarda: Življenje se je izboljšalo 2. Kulturni razvoj: Poslušal se je rock'n'roll 3. Turizem in šport: Privoščili smo si dopust na morju	
Učna sredstva:	Učila:	- Učbenik (Razpotnik, Snój. Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino v devetem razredu osnovne šole. 2013, str. 128–130)

		<ul style="list-style-type: none"> - delovni list - PPT predstavitev z zapisom učne snovi - Spletni videoposnetek: Sreča Na Vrvici Odlomek https://www.youtube.com/watch?v=8cYQzQQG5Wk - Spletni zvočni posnetek: Kameleoni - Sjaj Izgubljene Ljubavi https://www.youtube.com/watch?v=xBuyL3q83SY - gramofonske plošče - pijača Cockta
	Učni pripomočki:	Računalnik, LCD projektor, projekcijsko platno.
Medpredmetne povezave z vsebinami:	Glasba (Kameleoni- Sjaj izgubljene ljubavi)	
Novi pojmi s pojasnilom:	Potrošniška mrzlica - nanašajoč se na ljudi, ki so usmerjeni k pretiranemu uživanju, porabljanju materialnih dobrin Subkultura - skupina ljudi s posebnimi vzorci vedenja in prepričanji znotraj večje kulture	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011. http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/page/uploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_zgodovina.pdf (datum dostopa)
	Učna priprava	Razpotnik, Jelka, Damjan Snoj. <i>Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino v devetem razredu osnovne šole</i> . Ljubljana: Rokus Klett, 2013, str. 128–130
		Štrajn, Darko. <i>Kako razumeti študentska gibanja</i> . Zgodovina v šoli, letnik XVII, številka 3-4, 2008, str. 1-8
	PowerPoint	DRSNICA 1: Cockta. https://www.etno-muzej.si/sl/razstave/cockta-pijaca-vase-in-nase-mladosti (Dostop: 30. 5. 2018) Glasba: Kameleoni - Sjaj Izgubljene Ljubavi https://www.youtube.com/watch?v=xBuyL3q83SY (Dostop: 30. 5. 2018) DRSNICA 2: Naslov učne ure. DRSNICA 3:

		<p>Učni cilji.</p> <p>DRSNICA 4: Slika zgoraj: zastava 101. http://gomotors.net/Zastava/Zastava-101.html (Dostop: 30. 5. 2018) Slika spodaj: »fičko«. https://twitter.com/radiostudent/status/852176764822597633 (Dostop: 30. 5. 2018)</p> <p>DRSNICA 5: Sreča na vrvi. https://sl.wikipedia.org/wiki/Sre%C4%8Da_na_vrvici#/media/File:Sreca-na-vrvici.jpg (Dostop: 30. 5. 2018) Videoposnetek. https://www.youtube.com/watch?v=8cYQzQQG5Wk</p> <p>DRSNICA 6: Slika zgoraj: Bele Vrane. https://www.youtube.com/watch?v=8cYQzQQG5Wk (Dostop: 30. 5. 2018) Slika spodaj: Mladi levi. https://www.discogs.com/Mladi-Levi-Odprite-Okna-Vojna-Je-Kon%C4%8Dana-Ostro-Kakor-No%C5%BE/release/1108093 (Dostop: 30. 5. 2018)</p> <p>DRSNICA 7: Slika: Hipiji http://lecinemadreams.blogspot.com/2012/10/hair-1979.html (Dostop: 30. 5. 2018)</p> <p>DRSNICA 8: Slika: zasedba Filozofske fakultete 1971. https://www.rtv slo.si/kultura/drugo/kamion-ni-bonbon-kako-so-studentje-leta-1971-zahtevali-ureditev-askerceve/447387 (Dostop: 30. 5. 2018)</p> <p>DRSNICA 9: Slika: skoki v Planici 1960. https://www.dnevnik.si/1042633110 (Dostop: 30. 5. 2018)</p> <p>DRSNICA 10: Slika: Študentje. http://pellcenter.org/event/peace-with-justice-bishop-mark-j-hurley-the-black-power-movement-and-racial-justice-in-the-sixties/720px-sit-in1_for-</p>
--	--	--

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
5 min Uvajanje	Danes bomo uro pričeli malo drugače kot po navadi. Prvo bomo poslušali del pesmi, zraven pa sva pripravili še majhno osvežitev. Vživite se v trenutek in poskusite ugotoviti v kateri čas vas bodo pripeljali občutki.	Poslušā. Poslušā pesem in pije Cockto.	Frontalna učna oblika, metoda razlage, , metoda zvočne demonstracije Motivacijska tehnika: pijača	PPT drsnica 1, računalnik, projektor, platno
	Vsak je dobil kozarček pijače, ki jo najverjetneje vsi poznamo. Pa mogoče kdo ve kdaj je Cockta prišla na trg? Oziroma ali lahko v povezavi s poslušanim odlomkom pesmi kdo ugotovi v katero obdobje se bomo vrnili danes?	V petdeseta ali šestdeseta leta.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora	PPT drsnica 1, računalnik, projektor, platno
	Tako je, Cockta je prišla na trg leta 1953, pesem, ki smo jo poslušali pa nosi naslov Sjaj izgubljene ljubavi in je bila izdana leta 1967 s prvo malo plošče Kameleonov Šampioni Jugoslavije. Naslov današnje učne ure je Ko smo pili kokto in poslušali Kameleone, govorili pa bomo o življenju v Jugoslaviji v petdesetih in šestdesetih letih.	Poslušā.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	PPT drsnica 2, računalnik, projektor, platno
	Po tej učni uri boste znali: - naštetih vidike izboljšanja življenjskega standarda v Jugoslaviji – opisati zahodne kulturne vplive – naštetih vzroke in dosežke študentskih protestov – opisati vzpon turizma in športa v Jugoslaviji	Poslušā	Frontalna učna oblika, metoda razlage	PPT drsnica 3, računalnik, projektor, platno
	Razdeli učno-delovne liste	Vzamejo učno-delovne liste.		Učno-delovni listi

**GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE
ALI SPROTNO PREVERJANJE**

1. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
10 min Dvig življenjskega standarda: Življenje se je izboljšalo	V 50. In 60. letih se je življenje v Sloveniji zelo izboljšalo. Kaj mislite, kaj je bil vzrok za to?	Gospodarstvo se je razvilo.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora	PPT drsnica 4, računalnik, projektor, platno
	Tako je, liberalistični gospodarski program je spodbudil slovenski gospodarski razvoj in slovensko gospodarstvo je svoje pridelke in izdelke začelo izvažati na evropske trge. Posledično je naraščal tudi življenjski standard prebivalcev. Naraščal je tudi obseg zdravstvenih in socialnih storitev.	Poslušā.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	PPT drsnica 4, računalnik, projektor, platno
	V 60. Letih je še primanjkovalo stanovanj, potrošnega blaga in nekaterih izdelkov, a v naslednjem desetletju se je izbira blaga povečala. Naraščalo je tudi število vozil.	Poslušā.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	PPT drsnica 4, računalnik, projektor, platno
	Morda kdo pozna kakšen model avtomobila, ki je bil takrat razširjen? (slika na PPT)	Fičko, zastava...	Frontalna učna oblika, metoda dela s slikovnimi viri	PPT drsnica 4, računalnik, projektor, platno
	Tako je, najbolj razširjen je bil »fičko« in zastava 101, kasneje pa so se pojavile tudi tuje znamke. Zapišite si ključne besede v prazno polje na učno-delovnem listu.	Poslušā.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	PPT drsnica 4, računalnik, projektor, platno
	Spremlja.	Piše.	Individualna učna oblika	
	V teh letih pa se je razširila tudi potrošniška mrzlica. Mladina se je navdušila nad zahodnim stilom oblačenja, s širšo ponudbo blaga pa so se pojavile tudi sodobne blagovnice. Ker pa marsičesa niso dobili v Sloveniji so ljudje množično odhajali nakupovati v Italijo in Avstrijo, saj je bila ponudba tam	Poslušā.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	PPT drsnica 4, računalnik, projektor, platno

	mnogo bolj pestra kot doma.			
2. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
10 min Kulturni razvoj: Poslušal se je rock'n'roll	Zdaj si bomo pogledali kratek odlomek iz filma Sreča na vrvici. Bodite pozorni na različne elemente vsakdanjega življenja, ki so v njem prikazani.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
	Predvaja videoposnetek, spremlja učence.	Pozorno gledajo videoposnetek.	Metoda demonstracije gibljivih slik.	PPT drsnica 5, Odlomek iz filma Sreča na vrvici
	Katere zahodne vplive na vsakdanje življenje ste opazili v odlomku? Kaj v filmu nakazuje na izboljšanje življenjskega standarda?	Odgovarjajo: –veleblagovnica, reklame po zvočnikih, kavbojke, vespa; – počitnice, morje, plavutke, sladoled;	Frontalna učna oblika, metoda dela z gibljivimi slikami.	
	Zahodna kultura je imela vse večji vpliv, ki so ga širili radio, televizija, filmi, revije in knjige. Zelo priljubljeni so bili različni ameriški filmi, pa tudi domača filmska produkcija.	Poslušajo	Frontalna učna oblika, metoda razlage	PPT drsnica 5, računalnik, projektor, platno
	Ali kdo pozna kakšen slovenski film iz 60-ih ali 70-ih let?	Odgovarja	Frontalna učna oblika, metoda razgovora	
	Nekaj najslovičnejših slovenskih filmov iz tega časa: To so gadi, Sreča na vrvici, ... Zapišite si jih pod 'film' v vaše učno-delovne liste.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	PPT drsnica 5, učno-delovni listi
	Čaka, spremlja.	Zapisujejo.	Individualna učna oblika	— —
	Poleg filma je razcvet doživljala glasbena scena, kjer so se tudi izrazito kazali vplivi zahoda. Mladi so poslušali Jazz, v 60-ih letih pa vse bolj rock'n'roll in tudi sami ustanavljali skupine, s katerimi so igrali v večernih klubih. Nekatere od teh skupin so postale zelo priljubljene.	Poslušajo	Frontalna učna oblika, metoda razlage	PPT drsnica 6
	Mi znate naštetati nekatere med njimi?	Odgovarjajo: Kameleoni, Mladi levi, ...	Frontalna učna oblika, metoda razgovora	

Prepišite si najslavitejše glasbene skupine pod 'glasba' na učno-delovnih listih.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	
Čaka in spremlja.	Prepisujejo.	Individualna učna oblika	PPT drsnica 6
Tukaj pa imam še ploščo Buldožerjev, da si boste lahko predstavljali kako so včasih poslušali glasbo.	Poslušajo in si ogledujejo gramofonsko ploščo.	Metoda razlage, Metoda demonstracije predmetov	Gramofonska plošča
V 70-ih letih se je prav tako pod vplivi zahoda razširila hipijevska kultura (npr. leta 68 je bil v dvorani Tivoli veliki 'hippy show'), na drugi strani pa kultura disko-klubov.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	
Kaj je značilno za hipijevsko kulturo? Lahko si pomagata s sliko.	Odgovarjajo: dolgi lasje, pisane obleke, droge.	Frontalna učna oblika, metoda dela s slikovnimi viri	PPT drsnica 7
Prepišite si ključne besede pod 'kultura v 70-ih' na učno-delovne liste	Poslušajo	Frontalna učna oblika, metoda razlage	
Čaka in spremlja.	Prepisujejo.	Individualna učna oblika	PPT drsnica 7
Gibanja mladih pa niso bila zgolj kulturna, ampak tudi politična. V 60-ih in začetku 70-ih so se odvijali veliki študentski protesti. Vzroki: liberalizacija gospodarstva povzroči večanje socialne neenakosti in neenakosti med različnimi regijami. Otežena dostopnost študija revnejšim slojem. Zahteve: večja vloga študentov v odločanju, samouprava, večje financiranje študija. Vrhunec protesti doživijo z zasedbo Filozofske fakultete konec maja 1971. Dosežki: sodelovanje študentov v samoupravnih institucijah na univerzi, večji fond za štipendije, gradnja dveh študentskih blokov, ustanovitev Radia Študent. Prepišite si zdaj ključne besede iz PP na učno-delovne liste.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	PPT drsnica 8
Spremlja.	Prepisujejo.	Individual	PPT drsnica 8,

			na učna oblika	učno-delovni listi
--	--	--	----------------	--------------------

3. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
Turizem in šport: Privoščili smo si dopust na morju 10 min	Navezava na videoposnetek: kam so se odpravili otroci?	Odgovarjajo: na morje.	Frontalna učna oblika , metoda razgovora	
	Res je, na morje. Zaradi dviga življenjskega standarda si je vse več ljudi lahko privoščilo oditi na počitnice na Jadransko obalo, turizem pa je bil v vzponu. V vzponu je bil tudi šport: smučarski skoki v Planici, šah, atletika, alpinizem. Prepišite si ključne besede na vaše učno-delovne liste.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	PPT drsnica 9
	Spremlja.	Prepisujejo.	Individual na učna oblika	PPT drsnica 9, učno-delovni listi.
	Zdaj pa se s sosedom pogovorite kam hodite vi na počitnice? Primerjajte kaj se je spremenilo.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
	Spremlja.	Se pogovarjajo.	Parna učna oblika	

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVALJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
Ponavljjanje in domača naloga 10 min	No zdaj ko smo končali s pregledom snovi in ste dobili malo boljši vpogled v vsakdanje življenje v Jugoslaviji pa vas čaka prav posebna naloga. Še prej pa naj mi vsak naj pove, kaj mu je bilo pri današnji snovi najbolj zanimivo.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	PPT drsnica 10
	Spremlja.	Pili smo Cockto, film, hipiji...	Frontalna učna oblika, metoda razgovora.	
	Zdaj pa bomo še preverili ali smo	Poslušajo.	Frontalna	

dosegli učne cilje. Na drugi strani učno-delovnega lista je zapisanih nekaj vprašanj, sedaj pa imate tri minute časa da na njih odgovorite. Potem pa bomo še ustno preverili odgovore.		učna oblika, metoda razlage.	
Spremlja.	Rešujejo vprašanja.	Individualna učna oblika	Učno-delovni list
Zdaj pa še ustno preverimo. Naštejte vidike izboljšanja življenjskega standarda v Jugoslaviji!	Jugoslavija izvažala na tuje trge. Pojavi se potrošniška mrzlica, poveča se število vozil.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora	
Zdaj pa mi naj nekdo pove kakšni so bili zahodni kulturni vplivi.	Zahodni vplivi na kulturo so se kazali v filmski industriji, v glasbi (jazz, rock'n'roll) in v subkulturi v 70-ih (hipiji in disko klubi).	Frontalna učna oblika, metoda razgovora	
Zdaj pa pogledajmo kaj smo si zapomnili v zvezi s študentskimi protesti. Kakšni so bili vzroki zanje in kaj so študentje dosegli?	Vzroki za študentske proteste je bilo večanje neenakosti, zahteva po samoupravljanju, ... Dosegli so več denarja za štipendije, gradnjo dveh študentskih blokov, ustanovitev Radia Študent,...	Frontalna učna oblika, metoda razgovora	
Zdaj pa še opišite vzpon turizma in športa v Jugoslaviji.	Ljudje so hodili na počitnice na Jadransko obalo. Od športov se je razvila atletika, alpinizem in šah, takrat pa so se tudi pričeli smučarski skoki v Planici.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora	

	<p>Vidim, da ste si danes zapomnili kar veliko stvari in da smo dosegli cilje učne ure.</p> <p>Zdaj znate (ocenim po izvedbi: zelo dobro, dobro, slabo):</p> <ul style="list-style-type: none"> - naštetih vidike izboljšanja življenjskega standarda v Jugoslaviji – opisati zahodne kulturne vplive – naštetih vzroke in dosežke študentskih protestov – opisati vzpon turizma in športa v Jugoslaviji 	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	
	<p>Za domačo nalogo napišite dnevniški zapis. Predstavljajte si, da ste študenti konec 60-ih let, ki pišete dnevnik. Zapišite dnevniški zapis za en dan in vanj vključite vsaj tri stvari, ki ste se jih danes naučili. Pomagajte si lahko tudi z učno-delovnimi listi, ki ste jih reševali med uro. Zdaj si pa zapišite navodila domače naloge.</p>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage.	PPT drsnica 10
	Spremlja.	Pišejo.	Individualna učna oblika	

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	PowerPoint predstavitev
PRILOGA 2 :	Učno-delovni list - prazen
PRILOGA 3 :	Učno-delovni list - izpolnjen kot zapis učne snovi

PRILOGA 1: KO SMO PILI KOKTO IN POSLUŠALI KAMELEONE PowerPoint predstavitev z zapisom snovi

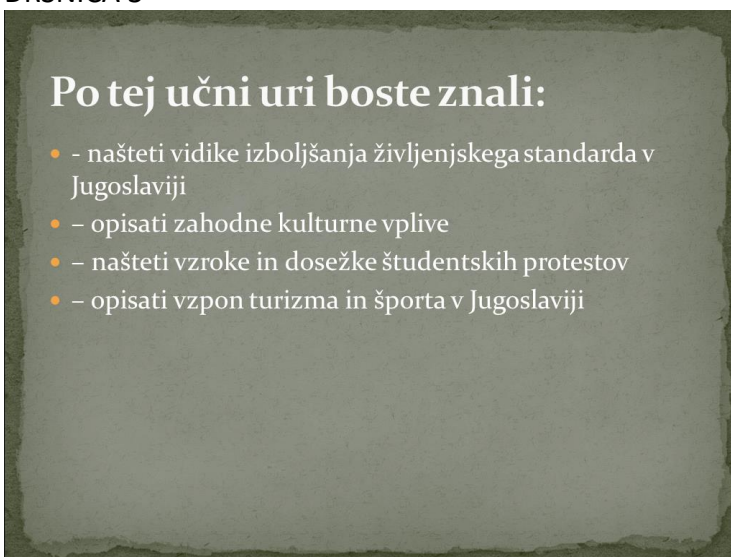
DRSNICA 1

DRSNICA 2

DRSNICA 3

DRSNICA 4

Dvig življenjskega standarda: Življenje se je izboljšalo

Ključne besede:

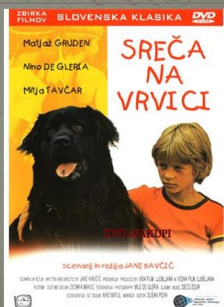
- Naraščča življenjski standard prebivalcev
- Izvoz na tuje trge
- Potrošniška mrzlica
- Naraščča število vozil: Fičko, Zastava 101

DRSNICA 5

Kulturni razvoj: Poslušal se je rock'n'roll

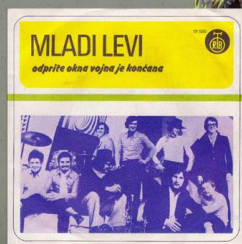
- Odlomek filma
(<https://www.youtube.com/watch?v=8cYOzQOG5Wk>)
- Slovenski filmi:
 - To so gadi
 - Sreča na vrvici
 - Ko zorijo jagode
 - Nasvidenje v naslednji vojni

DRSNICA 6

Kulturni razvoj: Poslušal se je rock'n'roll

- GLASBA (jazz, rock'n'roll)
- SLOVENSKE SKUPINE
 - Kameleoni
 - Mladi levi
 - Bele vrane
 - Helioni
 - Buldožerji

DRSNICA 7

SUBKULTURAV 70. LETIH

Hipiji, disko klubi

DRSNICA 8

ŠTUDENTSKI PROTESTI

- Zahteve: študentska samouprava, večje financiranje
- Vrhunec: ustanovitev Radia Študent 1969, zasedba Filozofske fakultete 26. maja 1971

DRSNICA 9

Turizem in šport: Privoščili smo si dopust na morju

- Ključne besede: počitnice na Jadranski obali, vzpon turizma, šport (smučarski skoki Planica, atletika, alpinizem, šah)

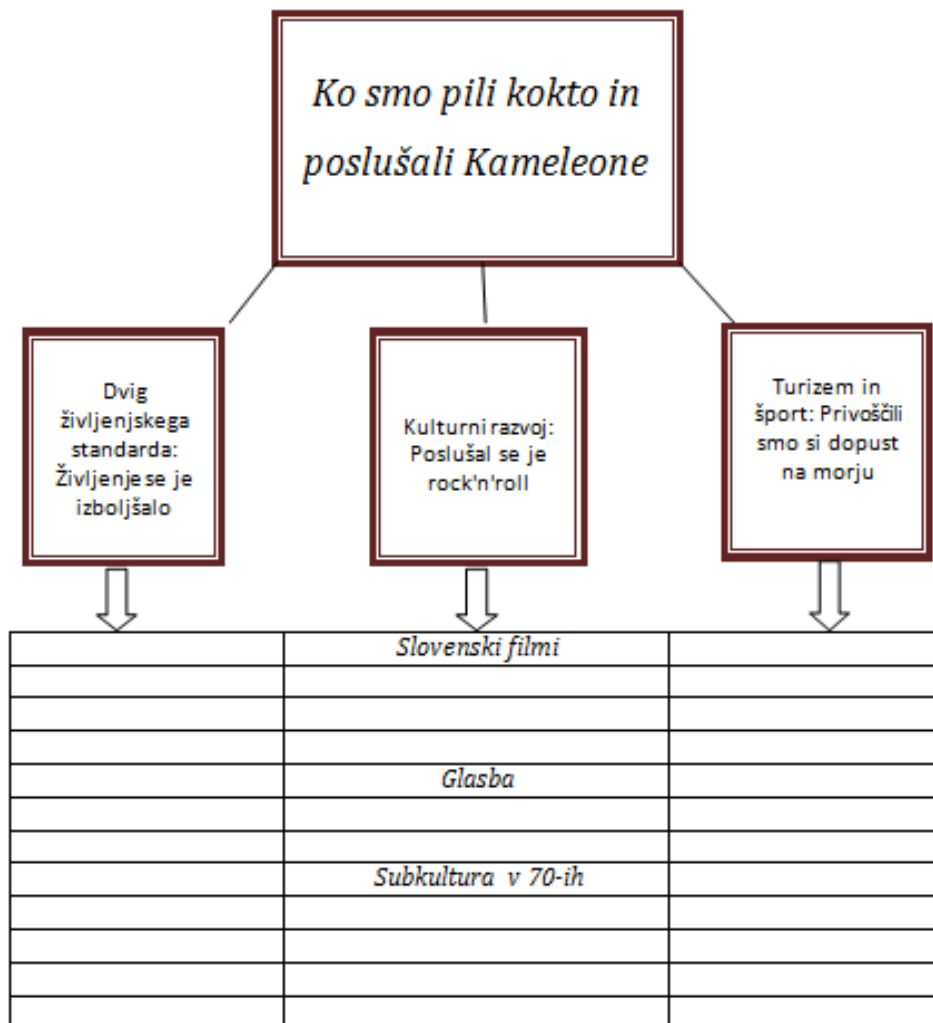

DOMAČA NALOGA

- Predstavljajte si, da ste študenti konec 60-ih let, ki pišete dnevnik. **Zapišite dnevniški zapis** za en dan in vanj vključite vsaj tri stvari, ki ste se jih danes naučili. Pomagajte si lahko tudi z učno-delovnimi listi, ki ste jih reševali med uro.

PRILOGA 2: Učno-delovni list – prazen

Ob koncu učne ure znam:

- naštetí vidike izboljšanja življenjskega standarda v Jugoslaviji;
- opisati zahodne kulturne vplive;
- naštetí vzroke in dosežke študentskih protestov;
- opisati vzpon turizma in športa v Jugoslaviji.

Vprašanja za ponovitev:

Naštete vidike izboljšanja življenjskega standarda v Jugoslaviji!

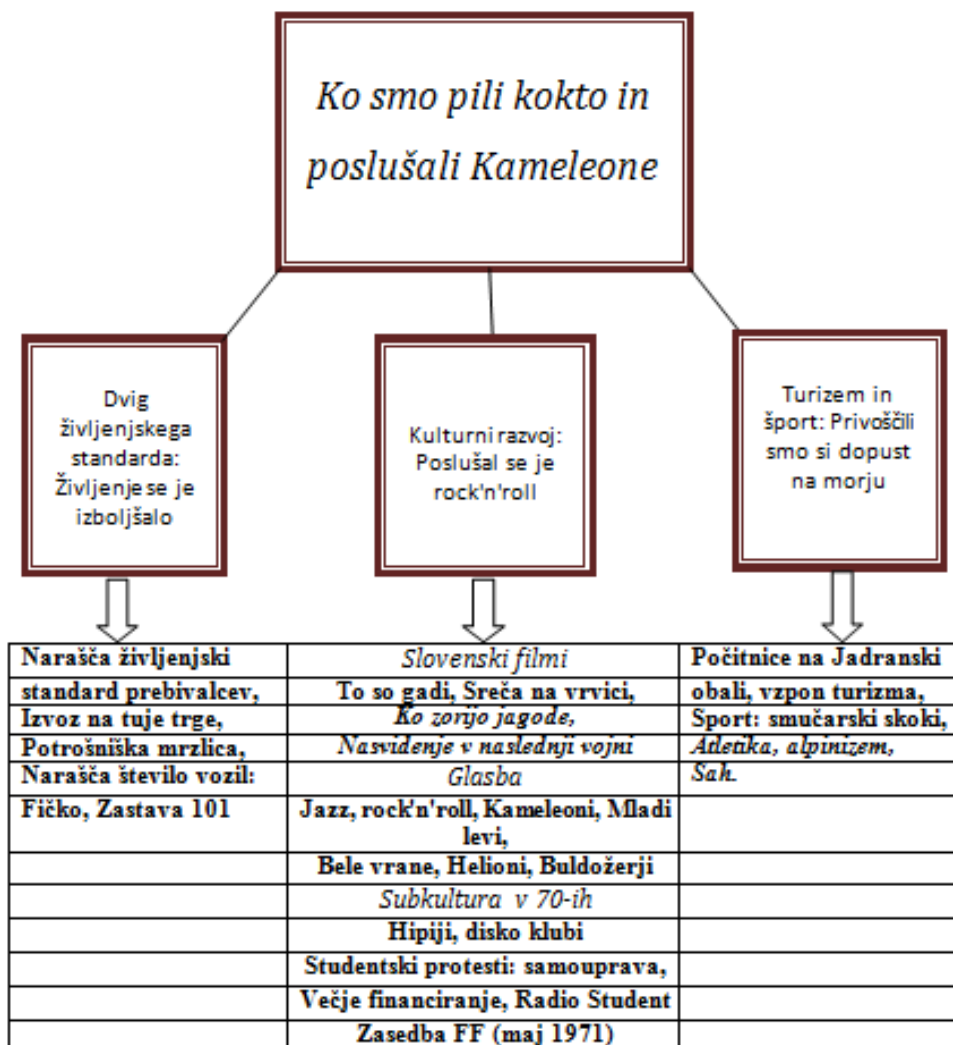
Opišite zahodne kulturne vplive!

Naštete vzroke in dosežke študentskih protestov!

Opišite vzpon turizma in športa v Jugoslaviji!

PRILOGA 3: Učno-delovni list - izpolnjen kot zapis učne snovi

Ob koncu učne ure znam:

- naštetih vidike izboljšanja življenjskega standarda v Jugoslaviji;
- opisati zahodne kulturne vplive;
- naštetih vzroke in dosežke študentskih protestov;
- opisati vzpon turizma in športa v Jugoslaviji.

Vprašanja za ponovitev:

Naštejte vidike izboljšanja življenjskega standarda v Jugoslaviji!

Jugoslavija izvažna na tuje trge. Pojavi se potrošniška mrzlica, poveča se število vozil (npr. Fičko, Zastava 101).

Opišite zahodne kulturne vplive!

Zahodni vplivi na kulturo so se kazali v filmski industriji, v glasbi (jazz, rock'n'roll) in v subkulturi v 70-ih (hipiji in disko klubi).

Naštejte vzroke in dosežke študentskih protestov!

Vzroki za študentske proteste je bilo večanje neenakosti zaradi liberalizacije gospodarstva, otežen dostop do študija revnejšim in nasprotovanje univerzitetni hierarhiji z zahtevo po samoupravljanju. Dosegli so vključitev študentov v samoupravne institucije na univerzi, več denarja za štipendije, gradnjo dveh študentskih blokov in ustanovitev Radia Študent.

Opišite vzpon turizma in športa v Jugoslaviji!

Ljudje so z razvojem turizma lahko hodili na počitnice na Jadransko obalo. Prav tako je porastel šport, predvsem atletika, alpinizem in šah, takrat pa so se tudi pričeli še danes priljubljeni smučarski skoki v Planici.

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

UČNA PRIPRAVA:

Kako se je rodila slovenska država

IME IN PRIIMEK: Blaž Jerman, Matic Intihar

DATUM: 31. 5. 2018

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	9. razred	
Datum:	31. 5. 2018	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Samostojna Slovenija in mednarodno povezovanje
	Poglavje iz učbenika:	Slovenci v 20. in 21. stoletju: čas napredka
Učna enota – naslov učne ure:	Osamosvojitve Slovenije	
Učne oblike:	<ul style="list-style-type: none"> - frontalna učna oblika, - individualna učna oblika 	
Učne metode:	<ul style="list-style-type: none"> - m. razlage, - m. razgovora, - m. demonstracije gibljivih slik, - m. slikovne demonstracije, - m. grafičnih izdelkov, - m. dela z gibljivimi slikami, - m. dela s slikovnimi viri 	
Učne tehnike:	<ul style="list-style-type: none"> - križanka 	
Cilji iz učnega načrta:	<ul style="list-style-type: none"> - Učenci: - »pojasnijo vzroke za odločitev Slovencev za lastno državo Slovenijo.« (UN Zgodovina OŠ, str. 24) - »razvijejo spretnost različnih oblik komunikacije (ustno, pisno, grafično, ilustrativno, z IT).« (UN Zgodovina OŠ, str. 26) - »razvijejo zavest o narodni identiteti in državni pripadnosti.« (UN Zgodovina OŠ, str. 26) - »razvijejo spretnosti časovne in prostorske predstavljalnosti.« (UN Zgodovina OŠ, str. 26) 	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna: pojasniti vzroke za razpad Jugoslavije in kako so ti vplivali na slovensko državo.</i></p> <p><i>Ob koncu učne ure učenec zna: kronološko nanizati in opisati glavne dogodke ob osamosvajanju Slovenije.</i></p> <p><i>Ob koncu učne ure učenec zna: naštetiti glavne akterje slovenske osamosvojitve in ovrednotiti njihovo vlogo med osamosvojitvenim procesom.</i></p>
	Funkcionalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna: iz obravnavanih videoposnetkov razbrati družbeno vzdušje v obdobju osamosvajanja Slovenije.</i></p>

		<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna: ilustrirati grb Republike Slovenije.</i></p> <p><i>Ob koncu učne ure učenec zna: aktivno poslušati in odgovarjati na različne vrste vprašanj.</i></p>
	Vzgojni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna: pozitivno vrednotiti osamosvojitve Slovenije, kot pomemben in edinstven dogodek v zgodovini slovenskega naroda.</i></p> <p><i>Ob koncu učne ure učenec zna: razvijati zavest o narodni identiteti in državni pripadnosti.</i></p> <p><i>Ob koncu učne ure učenec zna: kazati ustrezen odnos do preteklosti.</i></p>
Učne etape:	uvajanje, obravnavanje nove učne snovi, ponavljanje, preverjanje	
Vsebinski poudarki:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Majniška deklaracija in večstrankarske volitve 2. Plebiscit 3. Vojska za Slovenijo 	
Učna sredstva:	Učila:	<ul style="list-style-type: none"> - Učbenik (Snoj D., Razpotnik J., <i>Raziskujem preteklost</i> 9, 2013, str. 134-136), - spletni videoposnetek (Slovenija, moja dežela, televizijsko oglas), - spletni videoposnetek (Podiranje barikad, vojna za Slovenijo), - spletni videoposnetek (Domovina in država, vojna za Slovenijo), - PowerPoint predstavitev (z zapisom učne snovi), - fotografija izvoljenega vodstva RS (M. Kučan, F. Bučar, L. Peterle), - plakat DEMOS-a (prikaz koalicijskih strank), - križanka.
	Učni pripomočki:	<ul style="list-style-type: none"> - LCD projektor, - računalnik, - platno/elektronska tabla, - barvice/flomastri.
Medpredmetne povezave z vsebinami:	<ul style="list-style-type: none"> - Geografija (letališče Jožeta Pučnika, turistični oglas v etapi uvajanje), - državljska in domovinska kultura ter etika (učna ura o osamosvojanju države), - glasbena vzgoja (Slovenija, moja dežela), - slovenščina (jezik pouka, pogovora, zapis učne snovi...). 	

Novi pojmi s pojasnilom:	Politični pojmi: <ul style="list-style-type: none"> - Incident: konflikt, spopad; - konfederacija: zveza samostojnih držav; - opozicija: nasprotna stran; - dezertirati: pobegniti od vojakov ali iz boja; - koalicija: zveza strank ali držav za doseg skupnega cilja. 	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina (2011). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo: http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/page/uploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_zgodovina.pdf (Dostop: maj 2018).
	Učna priprava	<ul style="list-style-type: none"> - Snoj, D., Razpotnik, J. <i>Raziskujem preteklost 9</i>. Ljubljana: Rokus Klett, 2013. - Prezelj, Metka. <i>Slovenija, moja dežela: akcija, ki je pripomogla k nastanku Slovenije</i>. https://siol.net/novice/slovenija/slovenija-moja-dezela-akcija-ki-je-pripomogla-k-nastanku-slovenije-414812 (Dostop: maj 2018, zadnjič dopolnjeno april 2016). - DEMOS. Wikipedia. https://sl.wikipedia.org/wiki/DEMOS (Dostop: maj 2018). - Ustanovitev in razvoj. NSi. http://nsi.si/ustanovitev_in_razvoj/ (Dostop: maj 2018). - Repe, Božo. <i>Jutri je nov dan: Slovenci in razpad Jugoslavije</i>. Ljubljana: Modrijan, 2002. - Nečak, D., Repe, B. <i>Oris sodobe obče in slovenske zgodovine (Učbenik za študente 4. letnika)</i>. Ljubljana: Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete, 2003.
	Spletni videoposnetek 1	Podiranje barikad, vojna za Slovenijo. https://www.youtube.com/watch?v=wgljd8bciP8 (Dostop: maj 2018).
	Spletni videoposnetek 2	Slovenija, moja dežela, televizijski oglas. Režiser Jaka Južnič. Ljubljana: Studio marketing Delo, 1986. https://www.youtube.com/watch?v=vOHNCJ29wJY (Dostop: maj 2018).
	Spletni videoposnetek 2	Domovina in država, vojna za Slovenijo, dokumentarni film 2006. https://youtu.be/fchpbKm6eoY (Dostop: maj

	2018).
Powerpoint	<p>Stran 1: Videoposnetek: Slovenija, moja dežela (citirano zgoraj)</p> <p>Stran 2: /</p> <p>Stran 3: /</p> <p>Stran 4: /</p> <p>Stran 5: https://fototekamnz.files.wordpress.com/2016/03/18-bg-3-13-3-91.jpg?w=800</p> <p>Stran 6: https://siol.net/media/img/9a/5f/ea7c2587b78fb6979c8d.jpeg</p> <p>Stran 7: https://fototekamnz.files.wordpress.com/2015/12/nb920_71_petje-zdravljice-po-neuradnem-izidu-plebiscita-lojze-peterle-dr-france-buar-in-milan-kuan-v-cankarjevem-domu-v-ljubljani-23-12-1990.jpg</p> <p>Stran 8: https://www.casnik.si/wp-content/uploads/2018/02/demos.jpg</p> <p>Stran 9: /</p> <p>Stran 10: /</p> <p>Stran 11: /</p> <p>Stran 12: http://zgodovina.si/wp-content/uploads/2015/12/glasovnica-Medium.jpg , Videoposnetek o plebiscitu (citirano zgoraj)</p> <p>Stran 13: /</p> <p>Stran 14: https://img.rtv slo.si/up/drown/photos/2011/06/23/40914_img208.jpg</p> <p>Stran 15: /</p> <p>Stran 16: Videoposnetek Podiranje barikad (citirano zgoraj)</p> <p>Stran 17: /</p> <p>Stran 18: /</p> <p>Stran 19: /</p>
Plakat DEMOS-a	<p>Brez zelenih danes... Časnik – spletni magazin z mero. https://www.casnik.si/wp-content/uploads/2018/02/demos.jpg (Dostop: maj 2018).</p>
Fotografija izvoljenega vodstva RS	<p>Petje Zdravljice ob neuradnem izidu plebiscita... Foto: Nace Bizilj. Muzej novejšje zgodovine. https://fototekamnz.files.wordpress.com/2015/12/nb920_71_petje-zdravljice-po-neuradnem-izidu-plebiscita-lojze-peterle-dr-france-buar-in-milan-kuan-v-cankarjevem-domu-v-ljubljani-23-12-1990.jpg (Dostop: maj 2018).</p>

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
5 min	»Za začetek si oglejmo videoposnetek. Bodite pozorni na vsebino.«	Poslušajo.	frontalna, m. razlage	PPT prosojnice str. 1 Računalnik projektor
	Predvajam videoposnetek televizijskega oglasa Moja dežela.	Gledajo videoposnetek.	m. demonstracije gibljivih slik	PPT prosojnice str. 1 videoposnetek 1 Računalnik projektor
	»Kaj prikazuje posnetek? Vam je posnetek znan?«	»Prikazuje moškega, ki oblikuje obcestno tablo, morje, obdelovanje zemlje, Bled, potico, hotelirja, znamenitosti Slovenije ipd.«	frontalna, m. dela z gibljivimi slikami	PPT prosojnice str. 1 Videoposnetek 1 Računalnik projektor
	»Videoposnetek je televizijski oglas oblikovan leta 1983. Namenjen je bil popularizaciji Slovenije kot turistične destinacije. Oglas je kmalu postal zelo popularen, poleg drugih skladb, športa in kulture pa je spodbujal narodno zavest med Slovenci.«	Poslušajo.	frontalna, m. razlage	PPT prosojnice str. 2 Računalnik projektor
	»Imate kakšno idejo kaj bomo obravnavali pri današnji uri?« »Tako je.«	»Osamosvojitve Slovenije.«	frontalna, m. razgovora	PPT prosojnice str. 3 Računalnik projektor
	»Ob koncu današnje učne ure boste znali: pojasniti vzroke za razpad Jugoslavije, kronološko nanizati in opisati glavne dogodke ob osamosvajanju Slovenije, naštetih glavne akterje slovenske osamosvojitve in ovrednotiti njihovo	Poslušajo.	frontalna, m. razlage	PPT prosojnice str. 4 Računalnik projektor

	vlogo med osamosvojitvenim procesom, iz obravnavanih videoposnetkov razbrati družbeno vzdušje v obdobju osamosvajanja Slovenije in pozitivno vrednotiti osamosvojitve Slovenije, kot pomemben in edinstven dogodek v zgodovini slovenskega naroda.«			
--	---	--	--	--

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE

1. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
Majniška deklaracija, večstrankarske volitve in stranke (10 min)	»Nasprotja med Slovenijo in jugoslovansko oblastjo v Beogradu so se le še povečevala. Kaj so bili glavni razlogi za nezadovoljstvo Slovencev v skupni jugoslovanski državi«?	Učenci povedo svoje ideje oz. odgovore. Pričakujem odgovore v smislu: »Razpolaganje s kapitalom, nedemokratičen sistem, nacionalistični spori.«	frontalna, m. razgovora	PPT prosojnice str. 5 računalnik projektor Učbenik str. 134
	»Kakšen je bil strankarski sistem v SFRJ oz. koliko strank je bilo v takratni skupščini oz. državnem sistemu?« »Kakšen sistem pa imamo danes?«	»V Jugoslaviji je v skupščini oz. v državnem sistemu obstajala praktično le ena politična stranka in sicer ZKJ (Zveza komunistov Jugoslavije).« »Demokratični, lahko izbiramo med različnimi strankami in predsedniškimi kandidatih na volitvah.«	Frontalna, m. razgovora	
	»No tudi to je bil eden izmed nekaj razlogov, ki so vodili k odločitvi, da si Slovenci želimo državo, ki bo	Učenci poslušajo in sledijo razlagi.	frontalna, m. razlage	PPT prosojnice str. 5

<p>drugače urejena kot SFRJ. Med drugimi razlogi je bilo tudi dejstvo, da je s slovenskim kapitalom razpolagala Jugoslavija, prav tako je v Jugoslaviji prišlo do večjih nacionalističnih sporov (Kosovo, želja Srbov po Veliki Srbiji) in pojavili so se očitki o bogatenju na račun druge države – Slovenci smo trdili, da južnim republikam pošiljamo preveč denarja, južne republike pa so očitale Sloveniji, da bogati na račun njih, saj poceni odkupuje surovine, nazaj pa prodaja drage izdelke. Tako so se ob koncu 80. let prejšnjega stoletja v Sloveniji pričele formirati razne zveze, iz njih pa so se formirale prve stranke, med njimi Slovenski krščanski demokrati, Slovenska kmečka zveza, Slovenska demokratična zveza in Socialdemokratska zveza. Prav večstrankarski sistem pa je temelj demokratične države, kar so si Slovenci takrat tudi želeli. Ko je prišel čas za prve večstrankarske volitve, sicer v okviru države, ki je bila še uradno pod vladavino SFRJ, so se te zveze formirale v skupno zvezo oz. koalicijo.«</p>			<p>Računalnik Projektor</p> <p>Učbenik str. 134</p> <p>PPT prosojnice str. 6</p>
<p>»Kako se je imenovala ta zveza oz. koalicija?«</p>	<p>»Demos – demokratična opozicija Slovenija«.</p>	<p>frontalna, m. razgovora,</p>	<p>PPT prosojnice str. 6</p> <p>računalnik projektor</p> <p>Učbenik str. 134</p>
<p>»Pozna morda kdo kakšnega politika, ki je bil takrat pomembna osebnost pri osamosvojitvi Slovenije? Pomagajte si s fotografijo.« Skupaj z učenci poimenujemo osebe, ki so prikazane na fotografiji.</p>	<p>»Milan Kučan, Lojze Peterle in France Bučar.«</p>	<p>Frontalna, m. dela s slikovnimi viri</p>	<p>PPT prosojnice str. 7</p> <p>Računalnik projektor</p>

	<p>»V katerem obdobju je bil kasneje Milan Kučan predsednik Slovenije?«</p> <p>»Vodja katere politične stranke pa je bil Milan Kučan?«</p>	<p>»Predsednik je bil v letih med 1992 in 2002.«</p> <p>»Bil je vodja Zveze komunistov Slovenije.«</p>	<p>Frontalna, m. razgovora</p>	<p>PPT prosojnice str. 7</p> <p>Računalnik projektor</p>
	<p>»Tako je. To je bila poleg DEMOS-a pomembna politična stranka v tistem času. Zveza komunistov Slovenije se je nato v letu 1990 ločila od Zveze komunistov Jugoslavije in priznala civilno družbo in uvedbo večstrankarskega sistema. Aprila 1990 so potekale prve večstrankarske volitve v Sloveniji, kjer so državljani volili predsednika predsedstva in poslance v skupščini. Na volitvah je zmagal Milan Kučan, ki je kasneje postal tudi prvi predsednik Republike Slovenije. Večino glasov v skupščini pa je dobil DEMOS. Med njegovimi strankami je največ glasov dobila stranka Slovenski krščanski demokrati in njihov predsednik Lojze Peterle, ki je kasneje postal tudi prvi predsednik vlade Republike Slovenije, France Bučar pa predsednik skupščine. Program Demosove vlade se je zavzemal za: samostojnost Slovenije, preobrazbo Jugoslavije v konfederacijo in korenito reformo slovenske družbe.«</p>	<p>Učenci poslušajo in sledijo razlagi.</p>	<p>frontalna, m. razlage, m. slikovne demon- stracije</p>	<p>PPT prosojnice str. 8</p> <p>računalnik projektor</p> <p>Učbenik str. 134</p> <p>PPT prosojnice str. 9</p>
	<p>»Že pred volitvami pa je bil sprejet oz. osnovan zelo pomemben dokument, ki je pomenil temelje za osnivanje nove slovenske države.«</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>frontalna, m. razlage</p>	

<p>»Kater dokument je to? Naj vam pomagam, sprejet je bil v mesecu maju, ko je Slovenija nekaj »deklarirala«.«</p> <p>»Kaj so bile pglavitne točke v Majniški deklaraciji?«</p>	<p>»To je bil dokument Majniška deklaracija.«</p> <p>»Pričakujem odgovor: spoštovanje človekovih pravic, demokracija, suvereno slovensko državo, ki samostojno odloča o povezavah z drugimi državami«. V kolikor učenci ne vedo odgovora, jim ga povem sam.</p>	<p>Frontalna, m. razgovora</p>	<p>PPT prosojnice str. 10</p> <p>Računalnik Projektor</p> <p>Učbenik str. 135</p>
<p>»No ravno te zahteve oz. točke so močno vplivale na program DEMOS-ove vlade in pobudo za sprejetje Deklaracije o suverenosti republike Slovenije, s katero je Slovenija prevzela nad svojim ozemljem vso oblast in zvezni (jugoslovanski) zakoni na njenem ozemlju niso več veljali.«</p>	<p>Poslušajo in sledijo razlagi.</p>	<p>Frontalna, m. razlage</p>	<p>PPT prosojnice str. 10</p> <p>Računalnik Projektor</p> <p>Učbenik str. 135</p>
<p>»Torej, če na kratko ponovimo – kaj je majniška deklaracija in kateri izmed korakov v osamosvojitvenem procesu je bila?«</p> <p>»Tako je. Kaj je bil naslednji korak?«</p> <p>»Tako je. Kdo je bil izvoljen za predsednika države, vlade,</p>	<p>»Bila je 1. korak, v tem dokumentu Slovenci izrazimo zahtevo po spoštovanju človekovih pravic, demokraciji in lastni suvereni državi.«</p> <p>»Naslednji korak so bile večstrankarske volitve.«</p> <p>»Za predsednika države je bil</p>	<p>Frontalna, m. razgovora</p>	

	skupščine, katera stranka je prejela največ glasov?«	izvoljen Milan Kučan, za predsednika vlade Lojze Peterle, za predsednika skupščine France Bučar, največ glasov pa je dobila stranka DEMOS«		
	»Tako je, pravilno.«			
	»Sedaj prepisite učno snov iz Powerpoint prezentacije.«	Učenci prepisujejo učno snov iz Powerpoint prosojnic.	Frontalna m. razlage individualna	PPT prosojnice str. 11 računalnik projektor

2. VSEBINSKI POUK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
Plebiscit in razglasitev samostojnosti ter neodvisnosti (10 min)	»23. decembra je v vrsti osamosvojitvenih korakov sledil tudi plebiscit. Ali morda poznate še kakšen plebiscit, na katerem so sodelovali Slovenci?« »In kakšen je bil izid plebiscita leta 1918?«	»Da, plebiscit iz leta 1918, ko se je odločalo, kam bo pripadlo ozemlje Koroške, ki je bilo narodnostno mešano.« »Izid je bil takšen, da je večji del Koroške pripadel avstrijski državi.«	frontalna, m. razgovora,	PPT prosojnic str. 12 računalnik projektor Učbenik str. 135

<p>»No leta 1991 je bil izid povsem drugačen. Kar 88,2 % Slovencev se je odločilo, da Slovenija postane samostojna država. Vprašanje na plebiscitu se je glasilo: »Ali naj Republika Slovenija postane samostojna in neodvisna država?«, na kar so volivci odgovarjali z odgovorom DA ali NE.«</p>	<p>Učenci poslušajo razlago.</p>	<p>Frontalna, m. razlage, m. slikovne demonstracije</p>	<p>PPT prosojnice str. 12 računalnik projektor Učbenik str. 135</p>
<p>»Utrinke iz plebiscita si bomo ogledali v naslednjem videu. Med ogledom videa opazujte, kako je prikazano dogajanje in kako so se ljudje počutili, kakšno je bilo razpoloženje med ljudmi.«</p>	<p>Učenci si ogledajo video in so pozorni na stvari, na katere sem jih opozoril.</p>	<p>Frontalna, m. prikazovanja oz. demonstracije gibljivih slik</p>	<p>Spletni videoposnetek (povezava na PPT str. 12)</p>
<p>»Torej, kaj ste opazili ob ogledu videa – kako je prikazano dogajanje, kako so se ljudje počutili...?«</p>	<p>Učenci povedo svoje odgovore. Pričakujem odgovore v smislu: »Ljudje so pričakovali plebiscit, zadovoljni, veseli, samoumevno je bilo, da Slovenija postane samostojna država, politiki pojejo, se veselijo, ploskajo v skupščini...«.</p>	<p>Frontalna m. dela z gibljivimi slikami</p>	<p>Spletni videoposnetek (povezava na PPT str. 12)</p>
<p>»Zadnji korak k samostojnosti Slovenije je bil sprejetje listine o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije s strani slovenske skupščine 25. junija 1991. Slovesna razglasitev je potekala dan kasneje na današnjem Trgu republike.«</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna m. razlage</p>	<p>PPT prosojnice str. 13 in 14 Računalnik Projektor Učbenik str. 135</p>
<p>»Torej, če na kratko ponovimo – kaj je bil naslednji korak k osamosvojitvi po izdaji Majniške deklaracije in večstrankarskih volitvah?«</p>	<p>»Plebiscit.«</p>	<p>Frontalna, m. razgovora</p>	

»Tako je. Kaj smo se Slovenci na plebiscitu odločali, kakšen je bil izid?«	»Odločali smo se, ali naj Slovenija postane samostojna in neodvisna država. Skoraj 90% ljudi je glasovalo DA.		
»Tako je.«			
»Sedaj skupaj narišimo grb Republike Slovenije, jaz na tablo, vi v svoje zvezke. Lahko si pomagata s sliko v učbeniku na str. 135.«	Ilustrirajo grb RS.	Frontalna m. razlage Individualna, m. grafičnih izdelkov	Učbenik str. 135, Barvice/flomaster
»Sedaj še prepisite učno snov iz PPT prosojnic.«.	Prepišejo učno snov.	Frontalna m. razlage individualna	PPT prosojnice str. 15

3. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
Vojna za Slovenijo (10 min)	»Dan po razglasitvi samostojnosti Slovenije se je jugoslovanska vojska iz hrvaških in slovenskih vojašnic napotila proti slovenskim mejnim prehodom, letališču Brnik in drugim strateško pomembnim točkam v Sloveniji.«	Poslušajo.	frontalna, m. razlage	PPT prosojnice str. 16 računalnik projektor učbenik str. 136
	»Kdo ve kako se danes imenuje največje slovensko letališče?«	»Letališče Jožeta Pučnika.«	frontalna, m. razgovora	PPT prosojnice str. 16 računalnik projektor učbenik str. 136
	»Tako je. Prav zaradi Pučnikovih zaslug pri osamosvojitvi se je slovenska država odločila, da po njem poimenuje naše	Poslušajo.	frontalna, m. razlage	PPT prosojnice str. 16 računalnik

najpomembnejše letališče.«			projektor učbenik str. 136
»Obrambo Slovenije sta prevzela Teritorialna obramba in policija. Pomembni osebi, ki sta takrat organizirali obrambo Slovenije sta bila tedanji minister za obrambo Janez Janša in notranji minister Igor Bavčar.«	Poslušajo.	frontalna, m. razlage	PPT prosojnice str. 16 Računalnik projektor učbenik str. 136
»Pozorno opazujete videoposnetek. Pozorni bodite predvsem na kakšen način so pripadniki Teritorialne obrambe in policije skušali preprečiti napredovanje Jugoslovanske ljudske armade.«	Poslušajo.	frontalna, m. razlage	PPT prosojnice str. 16 računalnik projektor učbenik str. 136
Predvjam videoposnetek vojne za Slovenijo.	Gledajo videoposnetek.	m. demonstracije gibljivih slik	spletni videoposnetek (povezava na PPT str. 16)
»Kako so torej pripadniki slovenskih oboroženih sil želeli preprečiti delovanje JLA?«	»Pripadniki omenjenih enot so delovanje jugoslovanske vojske skušali preprečiti predvsem z blokadami.«	frontalna, m. dela z gibljivimi slikami	spletni videoposnetek (povezava na PPT str. 16)
»Iz česa so te blokade oblikovali?«	»Najpogosteje so uporabljali različna vozila.«	frontalna, m. dela z gibljivimi slikami	spletni videoposnetek (povezava na PPT str. 16)
»Jugoslovanski vojski je sicer uspelo zasesti mejne prehode z Avstrijo in Italijo, Teritorialna obramba pa je uspela blokirati večino vojašnic, s čimer je preprečila JLA, da bi svoj napad na Slovenijo hitro zaključila z zmago. Veliko njihovih vojakov je dezertiralo in se vdalo.«	Poslušajo.	frontalna, m. razlage	PPT prosojnice str. 17 računalnik projektor učbenik str. 136
»Ali vsi veste kaj pomeni dezertirati?«	»Pobegniti iz vojske oziroma bitke.«	frontalna, m. razgovora	PPT prosojnice str. 17 računalnik projektor učbenik str. 136
»JLA je izvajala tudi letalske napade	Poslušajo.	frontalna,	PPT

<p>na brniško letališče in radijske oddajnike. Slovenski organi so o poteku osamosvajanja države in vojnih dogodkih vseskozi podrobno obveščali tujo javnost. V Ljubljani je bilo tedaj prisotnih tudi veliko tujih novinarjev, ki so s svojim poročanji pomembno vplivali na pozitiven odnos evropske javnosti na osamosvajanje Slovenije. Evropski politiki, predvsem predstavniki Francije in Velike Britanije, ki so pred vojno nasprotovali slovenski osamosvojitvi, so si začeli prizadevati za konec vojne. 7. julija 1991 je bila sprejeta brionska deklaracija, ki je ustavila sovražnosti in nekako zamrznila osamosvojitve Slovenije za tri mesece. Enote JLA so se umaknile v vojašnice, oktobra pa so odšle iz Slovenije. 25 oktober, dan odhoda zadnjega vojaka Jugoslovanske ljudske armade iz naše države je danes tudi državni praznik, ki se imenuje dan suverenosti. V Sloveniji je bil dosežen mir, začeli pa so se spopadi v na Hrvaškem pozneje pa tudi v Bosni in Hercegovini.«</p>		m. razlage	<p>prosojnice str. 17</p> <p>računalnik projektor</p> <p>učbenik str. 136</p>
<p>»Zapišite snov s prosojnice v zvezke.«</p>	<p>Učenci prepisejo učno snov iz Powerpoint prosojnic.</p>	<p>Frontalna m. razlage</p> <p>individualna</p>	<p>PPT prosojnice str. 18</p> <p>računalnik projektor</p>

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
5 min	<p>Učencem prikažem križanko s pojmi in osebami, ki so bili ključni pri procesu osamosvojitve. Poleg iskanega pojma iz križanke jih povprašam po dodatnem pojasnilu</p>	<p>Skupaj z učiteljem ustno rešujejo križanko, ki jo prikažem na Powerpoint</p>	<p>frontalna, križanka (t.)</p>	<p>PPT prosojnice str. 19</p> <p>računalnik projektor</p>

<p>ali razlagi vezani na iskan pojem (sistem: najprej vprašanje iz križanke, nato podvprašanje/dodatno pojasnilo).</p> <p>»Teritorialna...?« »Njena funkcija?«</p> <p>»Demokratska opozicija Slovenije?« »DEMOS je zmagal na volitvah, katera stranka je poleg DEMOS-a prejela največ glasov?«</p> <p>»Koliko dni je trajala vojna?« »Med kom se je vojna odvijala in kdaj je Slovenijo zapustil zadnji vojak?«</p> <p>»Kaj se je zgodilo 23. 12. 1990?« »Za kaj smo se Slovenci takrat odločali?«</p> <p>»Kaj praznujemo 3 dni kasneje (25. 12)?«</p> <p>»Prvi predsednik Republike Slovenije?«</p> <p>»25. 6. 1991 – Razglasitev...?« »In kaj praznujemo 25. 6.?«</p> <p>»Prvi predsednik vlade republike Slovenije?«</p>	<p>prezentaciji.</p> <p>»OBRAMBA.« »Obramba Republike Slovenije.«</p> <p>»DEMOS.« »Zveza komunistov Slovenije.«</p> <p>»DESET.« »Med Slovenijo in enotami JLA. Zadnji vojak je Slovenijo zapustil 25. oktobra.«</p> <p>»PLEBISCIT.« »Da postanemo samostojni in neodvisni.« »Dan neodvisnosti in samostojnosti.«</p> <p>»KUČAN.«</p> <p>»SAMOSTOJNOSTI.« »Dan državnosti.«</p> <p>»PETERLE.«</p>	<p>m. razgovora</p>	
<p>Zadnja zadalžitev učencev je del VŽN-ja oz. preverjanja učnih ciljev. Njihove odgovore si zabeležim, saj mi bodo prišli prav pri načrtovanju naslednjih učnih ur:</p> <p>.</p> <p>»Učenci, kaj ste se danes torej naučili?«</p>		<p>frontalna, m. razgovora</p>	

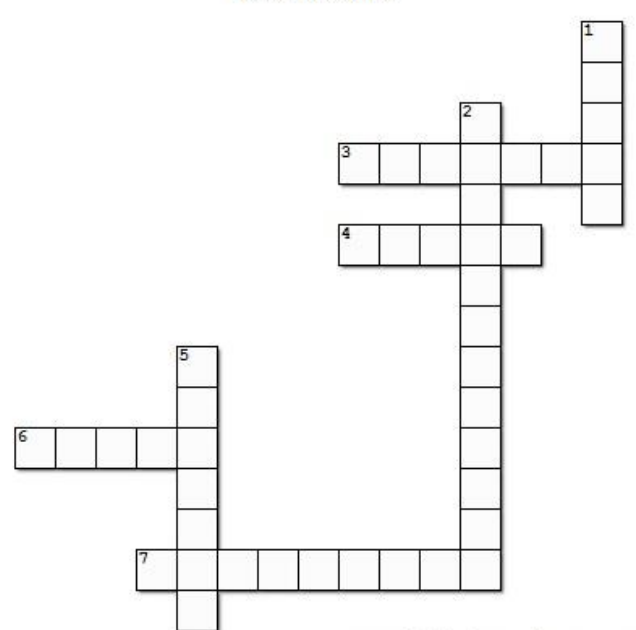
»Kaj bi se želeli še dodatno naučiti?«	Odgovorijo na vprašanje.		
»Ali bi kaj spremenili pri tako izvedeni učni uri?«	Odgovorijo na vprašanje.		
»Lepo se imejte. Nasvidenje. «	Odgovorijo na vprašanje.		
	Odzdravijo.		

III. SEZNAM PRILOG

- Priloga 1: Križanka in rešitve
- Priloga 2: Powerpoint predstavitev (z zapisom učne snovi)

PRILOGA 1 :	Križanka in rešitve
-------------	---------------------

Osamosvojitve Slovenije
Reši križanko

Created with TheTeachersCorner.net Crossword Puzzle Generator

<p>VODORAVNO</p> <p>3. Teritorialna ...?</p> <p>4. Demokratična opozicija Slovenije</p> <p>6. Koliko dni je trajala vojna?</p> <p>7. 23. 12. 1990</p>	<p>NAVPIČNO</p> <p>1. Prvi predsednik Republike Slovenije</p> <p>2. 25. 6. 1991 - Razglasitev...?</p> <p>5. Prvi predsednik vlade Republike Slovenije</p>
--	--

Rešitve:

Vodoravno: 3. OBRAMBA; 4. DEMOS; 6. DESET; 7. PLEBISCIT

Navpično: 1. KUČAN; 2. SAMOSTOJNOSTI; 5. PETERLE

Stran 1:

Stran 2:

Slovenija, moja dežela

- televizijski oglas
- sreda osemdesetih let 20. stoletja
- popularizacija Slovenije kot turistične destinacije
- Zelo uspešen
- spodbuja narodno zavest med Slovenci

Stran 3:

OSAMOSVOJITEV SLOVENIJE

Stran 4:

Cilji učne ure

- Ob koncu učne ure boste znali:
 - pojasniti vzroke za razpad Jugoslavije.
 - kronološko nanizati in opisati glavne dogodke ob osamosvajanju Slovenije.
 - naštetiti glavne akterje slovenske osamosvojitve in ovrednotiti njihovo vlogo med osamosvojitvenim procesom.
 - iz obravnavanih videoposnetkov razbrati družbeno vzdušje v obdobju osamosvajanja Slovenije.
 - pozitivno vrednotiti osamosvojitve Slovenije, kot pomemben in edinstven dogodek v zgodovini slovenskega naroda.

Stran 5:

Nezadovoljstvo – zakaj?

- Nedemokratičen sistem
- Razpolaganje slovenskega kapitala s strani SFRJ
- Nacionalistična trenja (Kosovo, „Velika Srbija“ ...)

Stran 6:

Nove zveze in stranke

- SKD (Slovenski krščanski demokratski)
- SKZ (Slovenska kmečka zveza)
- SDZ (Slovenska demokratska)
- SDZS (Socialdemokratska)

- Te stranke oz. zveze pa so se formirale v...?

Stran 7:

Stran 8:

DEMOS

- = Demokratična opozicija Slovenije

- Poleg DEMOS-a tudi Zveza komunistov Slovenije (Milan Kučan)

Stran 9:

Prve večstrankarske volitve

- April 1990
- Predsednik: Milan Kučan
- Predsednik vlade: Lojze Peterle
- Predsednik skupščine: France Bučar
- DEMOS (55 %, največ SKD), ZKS 17 %
- - samostojnost, konfederacija, prenova družbe

Stran 10:

Še pred tem - Majniška deklaracija

- 1989
- Zahteva po:
 - Spoštovanju človekovih pravic
 - Demokraciji
 - Suvereni slovenski državi

Stran 11:

Osamosvojitve Slovenije

- 1. MAJNIŠKA DEKLARACIJA (1989)

Slovenci izrazimo zahtevo po spoštovanju človekovih pravic, demokraciji in lastni suvereni slovenski državi.

- 2. VEČSTRANKARSKA VOLITVE (april 1990)

Prve večstrankarske volitve v Sloveniji.

Za predsednika je izvoljen: Milan Kučan

Predsednik vlade: Lojze Peterle

Predsednik skupščine: France Bučar

Največ glasov dobi stranka: DEMOS (Demokratska opozicija Slovenije)

Stran 12:

Naslednji korak

- PLEBISCIT

- 23. 12. 1990

- 88,2 % - DA

Razglasitev samostojnosti in neodvisnosti

- Sprejetje listine o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije s strani slovenske skupščine 25. junija 1991.
- razglasitev je potekala dan kasneje na današnjem Trgu republike.

Osamosvojitve Slovenije

- 3. PLEBISCIT

23. 12. 1990; Slovenci glasujemo, ali naj Slovenija postane samostojna in neodvisna država. Izid: 88,2 % oz. velika večina – DA. -> praznik Dan samostojnosti in enotnosti

- 4. RAZGLASITEV SAMOSTOJNOSTI

Sprejetje listine o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije s strani slovenske skupščine 25. junija 1991 -> praznik Dan državnosti

Vojna za Slovenijo

- Dan po razglasitvi samostojnosti Slovenije
 - jugoslovanska vojska iz hrvaških in slovenskih vojašnic napoti proti slovenskim mejnim prehodom, letališču Brnik in drugim strateško pomembnim točkam v Sloveniji.
- Obramba: Teritorialna obramba in policija
 - Janez Janša, Igor Bavčar

<https://www.youtube.com/watch?v=wgljd8bciP8>

Stran 17:

- JLA je izvajala tudi letalske napade
 - Veliko vojakov JLA dezertira
- Ob napadu JLA pozitiven odnos evropske javnosti na osamosvajanje Slovenije
- 7. julija 1991 je bila sprejeta brionska deklaracija, ki je ustavila sovražnosti.
 - Enote JLA so se umaknile v vojašnice, oktobra pa so odšle iz Slovenije.
 - 25 oktober, dan odhoda zadnjega vojaka Jugoslovanske ljudske armade: dan suverenosti

OSAMOSVOJITEV SLOVENIJE

• 5. VOJNA ZA SLOVENIJO

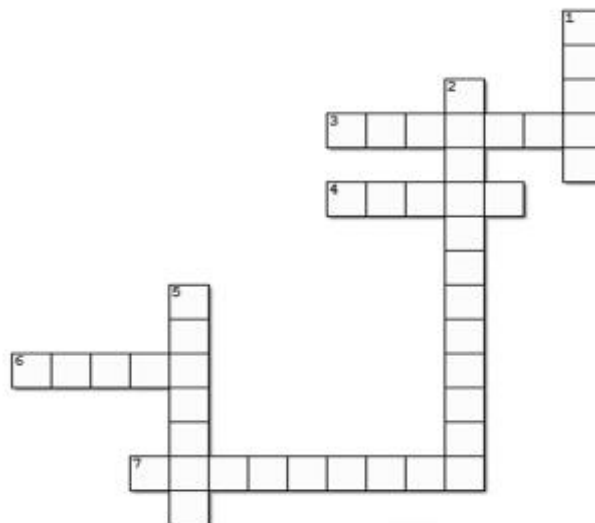
10-dnevna vojna, začetek dan po razglasitvi samostojnosti in neodvisnosti. Slovenijo napade Jugoslovanska armada (JLA).

Konec vojne: 7. julij, umik enot JLA.

Zadnji vojak JLA se umakne 25. oktobra -> praznik Dan suverenosti

Osamosvojitev Slovenije

Reši križanko

VODORAVNO

3. Teritorialna ...?
4. Demokratična opozicija Slovenije
6. Koliko dni je trajala vojna?
7. 23. 12. 1990

NAVPIČNO

1. Prvi predsednik Republike Slovenije
2. 25. 6. 1991 - Razglasitev...?
5. Prvi predsednik vlade Republike Slovenije

Created with TheTeachersCorner.net [Crossword Puzzle Generator](http://www.theteacherscorner.net)

Univerza v Ljubljani

**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

**UČNA PRIPRAVA:
KDO BO PREVZEL OBLAST – KRONA ALI ZVEZDA**

IME IN PRIIMEK: Manuela Lisjak in Marcela Petrevič

DATUM: 24. 5. 2018

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	9. razred	
Datum:	24. 5. 2018	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Slovenci v 20. in 21. stoletju
	Poglavje iz učbenika:	Slovenci v 20. in 21. stoletju: čas napredka
Učna enota – naslov učne ure:	Kdo bo prevzel oblast – krona ali zvezda	
Učne oblike:	Frontalna učna oblika, individualna učna oblika	
Učne metode:	Metoda razlage, metoda razgovora, metoda dela s slikovnimi viri, metoda izkustvenega učenja, metoda besedne demonstracije, metoda dela s pisnimi viri.	
Učne tehnike:	Tehnika »brainstorming« oz. možganska nevihta	
Cilji iz učnega načrta:	»pojasnijo okoliščine in posledice komunističnega prevzema oblasti v Jugoslaviji po drugi svetovni vojni« (Učni načrt, 2011, str. 23-24)	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - opisati politični položaj ob koncu 2. svetovne vojne v Jugoslaviji - opisati, kako je po vojni nova oblast obračunala z domobranci, - navesti osrednje naloge organizacije OZNA - opisati potek prvih povojnih volitev - opisati, kako je oblast obračunala z nasprotniki režima, - pojasniti politični položaj Slovenije v novi Jugoslaviji, - ovrednotiti ravnanje nove oblasti glede na spoštovanje človekovih pravic.
	Funkcionalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorno poslušati - odgovoriti na zastavljena vprašanja - prebrati zahtevano besedilo - upoštevati navodila pri dopolnjevanju učno-delovnih listov - prepoznati ustrezne informacije pri delu s pisnimi viri.
	Vzgojni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pokazati ustrezen odnos do preteklosti - obsoditi oblike množičnega kršenja človekovih pravic

		- <i>obsoditi politične sisteme, ki kršijo človekove pravice.</i>
Učne etape:	1. Uvajanje 2. Obravnava nove učne snovi 4. Ponavljanje	
Vsebinski poudarki:	1. Politični položaj ob koncu vojne 2. Prve poveljne volitve 3. Obračun z nasprotniki	
Učna sredstva:	Učila:	- učbenik: Razpotnik, J., Snoj, D. (2013). Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole. 3. izdaja. Ljubljana: Rokus Klett, str. 117–119. - učno-delovni list (z zapisom učne snovi) - PowerPoint
	Učni pripomočki:	- LCD projektor, - računalnik, - platno, - tabla, - flomaster, - škatli, - kroglice
Medpredmetne povezave z vsebinami:	Slovenščina - branje besedila v slovenščini, odgovarjanje na vprašanja na učno-delovnem listu v slovenščini, ustrezno tvorjenje stavkov, slovnično pravilno izražanje; Državljanstva vzgoja in etika - razmišljanje o demokratičnosti prvih poveljnih volitev in razmišljanje o upoštevanju človekovih pravic v poveljnih sodnih procesih.	
Novi pojmi s pojasnilom:	Domobranci: nasprotniki Komunistične partije oz. sodelavci okupatorja. Komunizem: gospodarsko-družbena ureditev, katere namen je vzpostaviti enakovredno družbo (odprava izkoriščanja, delitev dobrin po potrebah ...). Sodni procesi: procesi, s katerimi je nova komunistična oblast po 2. svetovni vojni obračunala z nasprotniki.	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	- Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina. (2011). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: zavod RS za šolstvo: http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_zgodovina.pdf (10. 5. 2018)
	Učna priprava	- Razpotnik, J., Snoj, D. (2013). Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole. 3. izdaja. Ljubljana: Rokus Klett. - Dobnik, J., Mirjanič, A., Pačnik, H. idr. (2006). Raziskujem preteklost 9. Priročnik za učitelje za zgodovino za 9. razred osnovne šole. Ljubljana: Rokus.

	<ul style="list-style-type: none"> - Čepič, Z., Ferenc, T., Gabrič, A. idr. (1995). Ključne značilnosti slovenske politike v letih 1929–1955. Znanstveno poročilo. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino. - Nečak, D., Repe, B. (2003). Oris sodobne obče in slovenske zgodovine. Učbenik za študente 4. letnika. Ljubljana: Filozofska fakulteta univerze v Ljubljani, Oddelek za zgodovino. - Vode, A. (2004). Skriti spomini. Ljubljana: Nova revija.
Učno-delovni list	<ul style="list-style-type: none"> - Razpotnik, J., Snoj, D. (2013). Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole. 3. izdaja. Ljubljana: Rokus Klett. - Čepič, Z., Ferenc, T., Gabrič, A. idr. (1995). Ključne značilnosti slovenske politike v letih 1929–1955. Znanstveno poročilo. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino.
PowerPoint	<p>Diapozitiv 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Josip Broz Tito 1, http://old.slovenskenovice.si/novice/svet/tito-pred-40-leti-peklenski-namen-vsega-je-da-se-sovrastvo-clovestva-obrne-proti-arabcem (Dostop: 19. 5. 2018). - Peter II. Karađorđević, https://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Petar_II_Kara%C4%91or%C4%91evi%C4%87.jpg (Dostop: 19. 5. 2018). <p>Diapozitiv 6:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vohun, http://www.emoji.co.uk/view/12341/ (Dostop 19. 5. 2018). <p>Diapozitiv 8:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Volilna propaganda 1, http://www.rtv slo.si/slike/photo/246058/ (Dostop: 19. 5. 2018). - Volilna propaganda 2, https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:IMG-Q6D3U3KJ (Dostop: 19. 5. 2018). - Volilna propaganda 3, http://nova24tv.si/wp-content/uploads/2017/08/twitter.jpg (Dostop: 19. 5. 2018). <p>Diapozitiv 9:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yes/no, https://i0.wp.com/tarotavenue.com/wp-content/uploads/2017/04/yes-

[2167843_1920.png?fit=1170%2C614](https://i.pinimg.com/originals/84/a2/7d/84a27dea0466fedda84e07bdd3fb5917.png) (Dostop: 19. 5. 2018).

Diapozitiv 10:

- Maski,

<https://i.pinimg.com/originals/84/a2/7d/84a27dea0466fedda84e07bdd3fb5917.png> (Dostop 19. 5. 2018).

Diapozitiv 12:

- Volivec na volitvah 11. 11. 1945,

<https://museu.ms/collection/object/9254/volitve-11111945-tehnika-voljenja> (Dostop: 19. 5. 2018).

Diapozitiv 13:

- Volitve 11. 11. 1945, volišče Babno 1,

<https://museums.eu/collection/object/9248/volitve-11111945-volisce-babno> (Dostop: 19. 5. 2018).

- Volitve 11. 11. 1945, volišče Babno 2,

<https://museu.ms/collection/object/9249/volitve-11111945-volisce-babno> (Dostop: 19. 5. 2018).

Diapozitiv 15:

- Tehnica,

<https://previews.123rf.com/images/vladvm/vladvm1504/vladvm150400158/39038917-the-scales-icon-weigher-symbol-flat-vector-illustration.jpg> (Dostop: 19. 5. 2018).

Diapozitiv 16:

- Angela Vode,

<https://www.dlib.si/streamdb/URN:NBN:SI:IMG-D2E300AL> (Dostop: 19. 5. 2018).

- Boris Fakin, <http://www.delo.si/kultura/knjizevni-listi/iskanje-nenajdljivega-ob-stoletnici-rojstva-igorja-torkarja.html> (Dostop: 19. 5. 2018).

Diapozitiv 17:

- Farma,

<https://openclipart.org/detail/5517/coloring-book-farm-landscape> (Dostop: 19. 5. 2018).

Diapozitiv 18:

- Zapornik, <http://www.chronicle.co.zw/ex-convicts-back-behind-bars/> (Dostop: 19. 5. 2018).

Diapozitiv 19:

- Ozadje diapozitiva, <https://pragmatic-solutions.ch/en/blog-en/knowledge-sharing-or->

		<p>what-agile-management-has-to-do-with-christmas/ (Dostop: 19. 5. 2018).</p> <p>Diapozitiv 21: - Josip Broz Tito 2, https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/1/13/Josip_Broz_Tito_uniform_portrait.jpg/220px-Josip_Broz_Tito_uniform_portrait.jpg (Dostop: 19. 5. 2018).</p> <p>Diapozitiv 24: - Domača naloga, http://images4.fanpop.com/image/photos/183000/00/writing-writing-stories-18332484-357-380.jpg (Dostop: 19. 5. 2018).</p>
	Besedilo igre vlog	<p>- Prve povojne »demokratske« Titove volitve. https://www.dnevnik.si/1042754426 (17. 5. 2018).</p>

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
7 minut	Učenci, pozdravljeni. Lahko se usedete. Dežurni naj mi prosim pove, kdo manjka. <i>Zapisujem manjkajoče.</i>	Učenci pozdravijo nazaj in se usedejo na svoja mesta. Dežurni našteje manjkajoče učence.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	
	Za začetek mi najprej povejte, koga vidite na sliki? Kdo sta bila onadva? Tako je, pravilno.	- Petra II. Karađorđevića, - Josipa Broza Tita - Peter II. Karađorđević je bil kralj, Josip Broz Tito pa predsednik Jugoslavije.	Frontalna učna oblika, metoda dela s slikovnimi viri	PowerPoint Diapozitiv 1
	V primeru, da učenci ne bi ugotovili, kdo je na sliki, bi začela s sledečimi podvprašanji: - O kateri temi smo se pogovarjali prejšnjo uro?	- O koncu vojne v Sloveniji oziroma v Jugoslaviji.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora	

	<p>- Kaj se je dogajalo po vojni z Jugoslavijo?</p> <p>- Kdo je bil zadnji predstavnik dinastije Karađorđević?</p> <p>- So vam mogoče starši povedali kdo je vodil Jugoslavijo, ko so bili oni otroci?</p> <p>- Kdo pa je bil najbolj poznan predsednik Jugoslavije?</p> <p>- Ste od staršev kdaj slišali, kako so nekateri jokali, ko je ta oseba umrla?</p> <p>V primeru, da učenci tudi s podvprašanji ne vedo odgovora, namesto njih odgovorim jaz.</p> <p>Zakaj mislite, da sem ju danes uporabila za naš začetek? Pomislite malo na prejšnje ure, o čem smo govorili?</p> <p>Tako je in kaj smo povedali o Petru in Titu?</p>	<p>- Bila so trenja oziroma so ljudje želeli živeti v drugačni državi</p> <p>- Peter Karađorđević</p> <p>- Josip Broz Tito</p> <p>- Josip Broz Tito</p> <p>- Ja/ne</p> <p>- Govorili smo o koncu 2. svetovne vojne v Jugoslaviji.</p> <p>- Govorili smo o tem, kako je prišlo do uvedbe večstrankarskega sistema in je Titova stranka (Komunistična partija) pridobivala na moči.</p>		
	<p>Danes bomo to temo nadaljevali.</p> <p>Naslov današnje učne ure je »Kdo bo prevzel oblast – krona ali zvezda«. Uro bomo razdelili na 3 vsebinske sklope. Začeli bomo z obravnavo političnega položaja ob</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage</p>	<p>PowerPoint</p> <p>Diapozitiv 2</p> <p>Diapozitiv 3</p>

	<p>koncu 2. svetovne vojne v Jugoslaviji, sledilo bo spoznavanje značilnosti prvih povojnih volitev, končali pa bomo z nekoliko bolj resno, vendar zanimivo temo o tem, kako je partija obračunala z nasprotniki.</p> <p>Danes se boste naučili opisati politični položaj ob koncu 2. svetovne vojne v Jugoslaviji, naštetih naloge, ki jih je izvajala komunistična tajna policija, opisati, kako so potekale prve povojne volitve, naštetih nasprotnike komunističnega režima, opisati, kako je po vojni nova oblast obračunala z nasprotniki novega režima in <i>pojasniti politični položaj Slovenije v novi Jugoslaviji</i> <i>ovrednotiti ravnanje nove oblasti glede na spoštovanje človekovih pravic</i></p> <p>Razdelila vam bom tudi učno-delovne liste, ki vam bodo skozi rešene naloge služili kot zapis učne snovi, s pomočjo katere se boste pripravljali na test. Naloge bomo reševali sproti.</p> <p><i>Razdelim učno-delovne liste.</i></p>			<p>Diapozitiv 4</p> <p>Učno-delovni listi</p>
--	--	--	--	---

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE

1. VSEBINSKI POUKAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
<p>Politični položaj ob koncu vojne</p> <p>9 minut</p>	<p>Že marca 1945 je bilo dogovorjeno, da bo o državni ureditvi in vrnitvi kralja po koncu vojne odločalo ljudstvo. Takoj po osvoboditvi iz rok okupatorja so komunisti s</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage</p>	<p>PowerPoint Diapozitiv 5</p>

<p>sprejetjem številnih zakonov omogočili prevlado Komunistične partije. Na vse pomembne položaje v državi so tako postavili svoje ljudi. Po navodilih vodstva komunistične partije je prišlo do obračunavanja z domobranci in posamezniki, ki so sodelovali z okupatorjem. Po koncu vojne so namreč zavezniške sile...</p>			
<p>Katere so že zavezniške sile?</p>	<p>- To so bile ene izmed glavnih dveh diplomatskih in vojaških blokov držav, ki so se bojevale med drugo svetovno vojno. - To so države Velika Britanija, Poljska, Francija, tudi Sovjetska zveza in Združene države Amerike.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razgovora</p>	
<p>No in te zavezniške sile oz. države, ki ste jih našli, so slovenske domobrance začele vračati v svoje matične države. Tako so se že konec maja 1945 domobranci začeli vračati v Ljubljano. Vrnjene domobrance in tudi civiliste, ki so med vojno bežali iz Jugoslavije, so potem zaprli v taborišča. Obtoženi so bili izdaje Jugoslavije. Velik del njih je bil usmrčen brez sodnega postopka. Eno izmed območij, kjer so se usmrtitve izvajale je bil Kočevski rog.</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage</p>	<p>PowerPoint Diapozitiv 5</p>

<p>V učbeniku na strani 117 si lahko pogledate primer takšnega območja – Barbarin rov, kjer je bilo leta 2009 odkrito množično povojno grobišče.</p> <p>Za vsa ta dejanja z domobranci pa so imeli delo vojska, policija in tudi OZNA, ki so s prevlado komunistične partije pridobile pomembno vlogo v družbi.</p>	<p>Učenci poslušajo in odprejo učbenik.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage in slikovne demonstracije</p>	<p>Učbenik, str. 117</p>
<p>Je kdo od vas že slišal za izraz OZNA? Kaj je prva stvar, na katero pomislite, ko slišite to besedo? Imate 15 sekund časa, da razmislite, potem pa bomo izvedli možgansko nevihto. Vaše ideje bom zapisala na tablo.</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage</p>	<p>PowerPoint Diapozitiv 6</p>
<p>Čas je potekel. Vsak od vas naj pove besedo ali besedno zvezo, na katero ste se spomnili ob besedi OZNA. Kar pogumno, tukaj ni nepravilnih odgovorov.</p> <p><i>Zapisujem njihove ideje na tablo.</i></p> <p>Hvala za vaše asociacije.</p>	<p>Učenci odgovarjajo.</p> <p>Predvideni odgovori: tajna policija, Jugoslavija, Komunistična partija, nadzor, vohunska agencija, vohuni, strah, Udba itd.</p>	<p>Frontalna učna oblika, tehnika brainstorming</p>	<p>Tabla, flomaster</p>
<p>OZNA je bila torej tajna policija Komunistične partije, ki je imela pri obračunavanju z domobranci ter pozneje tudi drugimi nasprotniki komunistov najpomembnejšo vlogo.</p> <p>Kasneje se je OZNA razdelila na dva dela, eden izmed njih se je preimenoval v Udbo, ki je prevzela delo tajne policije.</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage</p>	<p>PowerPoint Diapozitiv 6</p>
<p>Na učno-delovnem listu imate vir. Vaša naloga je, da ta vir natančno preberete in nato ob njegovi pomoči in na podlagi tega kar ste danes že slišali</p>	<p>Učenci poslušajo navodila.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage</p>	<p>Učno-delovni list, PowerPoint Diapozitiv 7</p>

odgovorite na vprašanje, kakšne so bile naloge te tajne policije. Imate približno eno minuto časa.			
<i>Sprehodim se po razredu, če ima kdo kakšne težave mu pomagam. Ko čas poteče, nadaljujemo s preverjanjem naloge.</i>	Učenci rešujejo nalogo.	Individualna učna oblika	Učno-delovni list
Tako, čas je potekel. Prosim enega od učencev, da nam vsem skupaj še enkrat prebere vir.	Učenec bere, ostali poslušajo in sledijo besedilu.	Frontalna oblika, metoda besedne demonstracije	Učno-delovni list
Ste vsi našli odgovor na zastavljeno vprašanje? Je imel kdo od vas kakšne probleme? No pa začnimo s pregledom. Poklican učenec bo prebral nalogo, nato pa odgovor.	Vprašanje naloge: Kakšne so bile naloge tajne policije OZNA? Predvideni odgovori: - OZNA je zbirala informacije o posameznikih, ki so bili oblasti "sumljivi". - imela je pomembno vlogo v sodstvu. Vodila je preiskovalne postopke, zasliševala osumljence, vlagala obtožnice in pripravljala gradivo za sodne procese. - domobrance je spravljala v taborišča, kjer jih je razdelila v skupino za izpustitev, za izročitev vojaškemu sodišču in za usmrtitev. - izvajala je tudi poboje vrnjenih	Frontalna oblika, metoda razgovora	Učno-delovni list, PowerPoint Diapozitiv 7

		domobrancev in drugih "sumljivih" posameznikov.		
	Torej OZNA, kot ste tudi sami povedali, je bila zadolžena za zbiranje informacij o ljudeh, ki so bili sumljivi takratni oblasti, izvajala je zapiranje ljudi, zasliševanja ter mučenja ljudi in izvajala je poboje vrnjenih domobrancev in drugih »sumljivih« posameznikov.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	PowerPoint Diapozitiv 7

2. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
Prve poveljne volitve 13 minut	Na PowerPoint predstavitvi lahko vidite slike. Zanima me, kaj te slike predstavljajo? Naj vam pomagam, gre za propagandne letake, plakate... Podajam namige, vse dokler iz strani učencev ne slišim besede »volitve«.	Predvideni odgovori: - volitve, - vabila na volitve, - volilna propaganda.	Frontalna učna oblika, metoda dela s slikovnimi viri	PowerPoint Diapozitiv 8
	Tako je, v naslednjem vsebinskem poudarku bomo govorili o prvih poveljnih VOLITVAH. Na učno-delovnem listu lahko dopolnite naslov.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	PowerPoint Diapozitiv 9
	<i>Počakam, da učenci napišejo manjkajočo besedo.</i>	Dopolnijo manjkajoči del naslova na učno-delovnem listu.	Individualna učna oblika	Učno-delovni list
	Prve poveljne volitve so bile izvedene 11. novembra 1945. Čeprav je bil po vojni obnovljen večstrankarski sistem, je Komunistična partija kljub temu ovirala delovanje drugih strank.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	PowerPoint Diapozitiv 9

<p>Da se bomo lažje vživeli v takratne volitve, bi sedaj prosila 8 prostovoljcev, da se mi pridružijo pred tablo. Počakam nekaj sekund, v primeru, da se nihče ne javi, sama izberem učence.</p>	<p>Se javijo oziroma so poklicani pred tablo, preostali del razreda poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage</p>	
<p><i>Ko učenci pridejo pred tablo, vsakemu od njih razdelim listek z besedilom oziroma navodili, kaj bodo pravzaprav počeli.</i></p> <p><i>Ko učenci pred tablo berejo listke in se s tem pripravljajo na igro vlog, sama preostalemu delu razreda razložim, kaj se bo zgodilo.</i></p>	<p>Učenci pred tablo se pripravljajo na igro vlog.</p>	<p>Individualna učna oblika, metoda izkustvenega učenja</p>	<p>Priloga 3</p>
<p>Vaši sošolci in sošolke so dobili svoja navodila, saj bomo izvedli igro vlog, v kateri bomo prikazali, kako so prve povojne volitve potekale. Trije izmed njih bodo predstavljali komisijo, ostalih 5 pa volivce. Na mizi sta že postavljeni dve skrinji, leva predstavlja Ljudsko fronto oziroma Komunistično partijo, na desni pa je t. i. »črna skrinjica«, ki ni imela svoje liste, je pa predstavljala podpornike dinastije Karađorđević. 5 volivcev je v roke že dobilo svoj volilni listek.</p> <p>Vaša naloga ob spremljanju igre vlog je, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorno spremljate celoten potek volitev, - ste pozorni tako na komisijo, kot na volivce, - ste pozorni na t. i. »volilne lističe«, - ste pozorni na nadzor volitev, - ste pozorni na pravičnost volitev. 	<p>Učenci poslušajo navodila.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage</p>	<p>PowerPoint Diapozitiv 10</p>

<p>Ob koncu boste odgovarjali na nekaj vprašanj v povezavi z igro vlog.</p> <p>Volivci in komisija, če ste pripravljeni bi kar začeli...</p>			
<p><i>Spremljam igro vlog in opazujem razred.</i></p>	<p>Nekaj jih igra svoje vloge, ostali pozorno spremljajo igro.</p>	<p>Frontalna učna oblika Metoda izkustvenega učenja</p>	<p>Škatli, kroglice</p>
<p>Hvala »igralcem« za sodelovanje, lahko se posedete. Tako, ste uspeli začititi takratni potek volitev?</p> <p>Mi lahko nekdo pove, na kakšen način so volili volivci? Zanima me, s čim so glasovali in kako so oddali svoj glas?</p> <p>Bi mi znal kdo povedati, v katero skrinjico je kateri od volivcev oddal svoj glas?</p> <p>Kako pa ste to ugotovili?</p> <p>Kaj pa je medtem počela volilna komisija?</p>	<p>- Ja</p> <p>- V roke so dobili kroglico, ki so jo morali vreči v eno ali drugo škatlo.</p> <p>- Povedo, da so trije volivci glasovali za Ljudsko fronto, ostala dva pa sta kroglico odvrгла v »črno skrinjico«.</p> <p>- Slišali smo.</p> <p>- Pozorno so spremljali in opazovali, kam je posameznik odvrigel kroglico in si nekaj zapisovali na liste.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razgovora</p>	
<p>Tako je in če sedaj povzamemo vse skupaj; takratni volivci so, tako kot vaši sošolci danes, v prvih povojnih volitvah v roke dobili kroglico, ki je predstavljala volilni listek.</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage</p>	<p>PowerPoint Diapozitiv 11</p>
<p>Ali ima kdo od vas mogoče odgovor na vprašanje, zakaj niso volili s papirnatimi lističi? Odgovorim sama; večina prebivalstva takratne Jugoslavije ni bila pismena, s tem, da so se izognili branju in</p>	<p>Učenci poskušajo odgovoriti.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razgovora</p>	

pisanju, so volivci volili s kroglicami.			
<p>Na voljo so imeli dve leseni skrinji. Svoj glas so oddali tako, da so v obe skrinjici položili roko in kroglico oddali v eno od njiju. Ko so kroglico spustili, so člani volilne komisije takoj slišali, kam je kroglica padla. V primeru, da je volivec kroglico spustil v »črno skrinjico«, je bil označen na volilnem seznamu z imenom in priimkom ter sčasoma obsojen kot nasprotnik Komunistične partije. Kot zanimivost naj dodam še, da so na teh volitvah kot prvič sodelovale oziroma volile tudi ženske.</p> <p><i>Pokažem nekaj slik volitev 11. 11. 1945.</i></p>	Učenci poslušajo.	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage</p> <p>Metoda slikovne demonstracije</p>	<p>PowerPoint Diapozitiv 11</p> <p>Diapozitiv 12 in 13</p>
Ali morda kdo od vas ve, kdo pa je na volitvah zmagal?	<p>Predvideni odgovori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunisti, - Komunistična partija, - Ljudska fronta Jugoslavije 	Frontalna učna oblika, metoda razgovora	PowerPoint Diapozitiv 14
<p>Nova skupščina je po zmagi na volitvah sprejela deklaracijo in z njo razglasila republiko. S tem je bila dokončno odpravljena kraljevina dinastije Karađorđević v Jugoslaviji. Nova Jugoslavija je dobila tudi novo ime. Iz Kraljevine Jugoslavije se je preimenovala v Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo, poznano tudi pod kratico FLRJ. Nova ustava pa je bila dokončno sprejeta leto po volitvah, torej 1946.</p>	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	PowerPoint Diapozitiv 14

Na učno-delovnem listu imate pod predelano snovjo tega poglavja nekaj črt, na katere boste za domačo nalogo opisali potek volitev, katere smo danes tudi predstavili.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika in metoda razlage	Učno-delovni list
<i>Počakam toliko časa, da si zabeležijo domačo nalogo.</i>	Na učno-delovnem listu si označijo domačo nalogo.	Individualna učna oblika	Učno-delovni list

3. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
Obračun partije z nasprotniki 8 minut	Kljub temu, da si je partija z volitvami pridobila oblast, je tako z resničnimi kot zgolj z namišljenimi nasprotniki obračunala v številnih sodnih procesih.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	PowerPoint Diapozitiv 15
	V učbeniku na str. 119 so predstavljeni povojni sodni procesi. Na tej strani vsak zase poiščite in v učno-delovne liste izpišite imena posameznikov oz. skupine ljudi, proti katerim so bili ti sodni procesi izvedeni. Na voljo imate 2 minuti časa, potem pa bomo skupaj pogledali.	Učenci poslušajo in odprejo učbenike na strani 119.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	Učbenik, str. 119, učno-delovni list, PowerPoint Diapozitiv 15
	<i>Hodim po razredu in spremljam delo učencev. Če je potrebno, jim pomagam.</i>	Učenci berejo stran v učbeniku in na učno-delovni list izpisujejo potrebne podatke.	Individualna učna oblika, metoda dela s pisnimi viri	Učbenik, str. 119, učno-delovni list
	Najprej mi prosim povejte, katere posameznike ste zasledili zapisane v učbeniku, proti katerim so bili izvedeni sodni procesi. Najbolj poznana sta recimo Nagodetov proces in dachavski proces.	Predvideni odgovori: - škof Gregorij Rožman, - Boris Fakin, - Angela Vode.	Frontalna učna oblika, metoda razgovora	Učno-delovni list, PowerPoint Diapozitiv 16
	Eden izmed obtožencev dachavskega procesa, ki ste ga omenili je tudi Boris Fakin, pisatelj, dramatik in inženir kemije. Ta proces je imel velik odmev in sicer med letoma 1948 in 1949. Na njem so bili	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	PowerPoint Diapozitiv 16

<p>obsojeni bivši taboriščniki iz taborišča v Dachauu. Poleg njega pa ste omenili tudi Angelo Vode, ki je bila obtoženka Nagodetovega procesa. Bila je učiteljica, med obema vojnama pa je delovala v številnih ženskih društvih, katerih cilj je bila odprava neenakopravnosti žensk. Bila je tudi ena prvih komunistk, med vojno pa je sodelovala z OF.</p>			
<p>Katere pa so bile skupine, s katerimi so ravno tako obračunali v sodnih procesih?</p> <p>Kakšne so bile po vašem mnenju kazni za obtožene?</p>	<p>Predvideni odgovori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - politiki bivšega režima, - lastniki kapitala – trgovci, industrialci, premožni kmetje, - bivši taboriščniki iz taborišča Dachau, duhovniki in redovniki. <p>Predvideni odgovori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obsojeni so bili na smrt, - dobili so zaporne kazni za veliko let, - zaplenili so jim premoženje 	<p>Frontalna učna oblika, metoda razgovora</p>	<p>Učno-delovni list, PowerPoint Diapozitiv 17</p> <p>Diapozitiv 18</p>
<p>Po potrebi še jaz dodam. Vse to je res, kar ste našteali. Poleg tega pa so bili obsojenci že tekom procesa izpostavljeni hudemu pritisku javnosti ter fizičnemu in psihičnemu mučenju. Precejšen del procesov je namreč potekal pred izrednimi sodišči in po hitrem postopku. Procesi so temeljili na lažnih dokazih in priznanjih, ki so bila pridobljena z mučenjem.</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage</p>	<p>PowerPoint Diapozitiv 18</p>
<p>Vsi ti procesi so bili del političnega sistema. Javno mnenje je oblast obrnila proti obsojencem tako, da so po ulicah postavili zvočnike, da so</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage</p>	<p>Učno-delovni list</p>

Ljudje lahko poslušali sodne procese. Tako je oblast izkoriščala prizadetost in ogorčenje ljudi. V 50. letih se je število političnih procesov zmanjšalo.			
---	--	--	--

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
8 minut	Prišli smo h koncu naše današnje teme. Na učno-delovnem listu imate na koncu še nekaj ponovitev vprašanj. Bomo kar začeli s prvim. Preberite in odgovorite. Imate približno dve minuti časa, rešujete samostojno. Pomagate si lahko tudi z učbenikom. Še enkrat ponavljam, osredotočite se samo na prvo vprašanje.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	Učno-delovni list, PowerPoint Diapozitiv 19
	<i>Hodim po razredu in spremljam pisanje odgovora. Na voljo sem tudi za morebitna vprašanja.</i>	Učenci rešujejo nalogo.	Individualna učna oblika	Učno-delovni list, učbenik, str. 117–119
	Tako, imeli ste dovolj časa. Pokličem enega od učencev, da prebere prvo vprašanje in navede vsaj eno značilnost političnega položaja ob koncu 2. svetovne vojne. Ko prvi učenec prebere in odgovori, pokličem naslednjega.	Učenec prebere vprašanje: Kakšen je bil politični položaj ob koncu vojne? Predvideni odgovori: - Marca 1945 je bilo sklenjeno, da bo o državni ureditvi in vrnitvi kralja po koncu vojne odločalo ljudstvo. - Takoj po osvoboditvi iz rok okupatorja so komunisti s prejetjem številnih zakonov	Frontalna učna oblika, metoda razgovora	PowerPoint, učno-delovni list Diapozitiv 20

	<p>omogočili prevlado Komunistične partije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na vse pomembne položaje je Komunistična partija postavila svoje ljudi. - Začelo se je obračunavanje z domobranci in preostalimi sodelavci okupatorja oziroma nasprotniki Komunistične partije. - Zavezniške sile so po vojni začele vračati domov domobrance in civiliste. - Nastanjeni so bili v taborišča. - Obsojeni so bili izdaje Jugoslavije, velik del njih pa je bil usmrčen brez sodnega postopka. - Za vsa dejanja z domobranci so skrbeli vojska, policija in OZNA. 		
Zdaj imate naslednji 2 minuti časa, da rešite 2. nalogo, skupaj s podvprašanji vred, vsak zase.	Učenci rešujejo nalogo.	Individualna učna oblika	Učno-delovni list, učbenik, str. 117–119
Prosim učenca, da prebere 2a. del naloge in nanj odgovori.	Učenec prebere vprašanje: Katera politična stranka je po 2. svetovni vojni prišla na	Frontalna učna oblika, metoda razgovora	Učno-delovni list, PowerPoint Diapozitiv 21

<p>Z branjem 2b. dela naloge nadaljuje drugi učenec.</p> <p>Z branjem 2c. dela naloge nadaljuje drugi učenec.</p> <p>Z branjem 2d. dela naloge nadaljuje drugi učenec.</p>	<p>oblast v Jugoslaviji?</p> <p>Predvideni odgovor: - To je bila Komunistična partija.</p> <p>Kdo je bil njen vodja? - Josip Broz Tito.</p> <p>Na kakšen način si je pridobila vodilno vlogo v državi? - Izvedene so bile volitve, na katerih je dobila največ glasov.</p> <p>Kdo so bili njeni politični nasprotniki in kaj se je z njimi zgodilo? - Njeni politični nasprotniki so bili domobranci. Bili so zaprti v taborišča ter obsojeni na dolgoletno kazen, smrt, prisilno delo ipd.</p>		<p>Diapozitiv 22</p>
<p>Kmalu bo zvonilo. Na koncu današnje učne ure ugotavljam, da znate (ocena po izvedbi: zelo dobro, dobro, slabo):</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisati politični položaj ob koncu 2. svetovne vojne v Jugoslaviji, - navesti naloge tajne policije OZNA, - opisati potek prvih povojnih volitev, 	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage</p>	<p>Učno-delovni list, PowerPoint Diapozitiv 23</p>

<p>- opisati, kako je po vojni nova oblast obračunala z domobranci in ostalimi političnimi nasprotniki.</p>			
<p>Kot smo pa že med uro povedali boste za domačo nalogo napisali krajši opis poteka prvih povojnih volitev, rešili pa boste tudi 3. nalogo pri ponovitvenem delu učno-delovnega lista. Naloga zahteva, da razmislite o tem, kakšen vtis o novonastali državi si dobil/a ob poslušanju današnje učne snovi. Pri pisanju odgovora pomislite na prve povojne volitve, sodne procese in na odnos Komunistične partije do nasprotnikov. Naslednjič bom preverila obe nalogi. Imejte lep preostanek dneva in se vidimo naslednjo uro. Na svidenje.</p>	<p>Učenci poslušajo in si zapišejo domačo nalogo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage</p>	<p>Učno-delovni list, Powerpoint Diapozitiv 24</p>

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Učno-delovni list
PRILOGA 2 :	Rešen učno-delovni list
PRILOGA 3 :	Besedilo igre vlog
PRILOGA 4 :	PowerPoint predstavitev

KDO BO PREVZEL OBLAST – KRONA ALI ZVEZDA

1. POLITIČNI POLOŽAJ OB KONCU VOJNE

Dogovorjeno je bilo, da bo o državni ureditvi po koncu
2. svetovne vojne odločalo ljudstvo.

Komunisti so s sprejetjem številnih zakonov omogočili prevlado
Komunistične partije (KP).

Na vse pomembne položaje v državi je KP postavila svoje ljudi.

Prišlo je do obračuna z domobranci in posamezniki, ki so sodelovali z okupatorjem.	Maja 1945 se domobranci začnejo vračati v Ljubljano	Obtoženi so bili izdaje Jugoslavije in bili zaprti v taborišča . Veliko njih je bilo usmrčenih.	Primer: Kočevski rog .
---	---	--	-------------------------------

1. Naloga

Natančno preberi spodnji vir. S pomočjo vira odgovori na zastavljeno vprašanje. Lahko si pomagаш tako, da z barvico označiš pomembne podatke ali morebitne nerazumljive besede.

»*Oddelek za zaščito naroda (OZNA) je bil podrejen izključno jugoslovanskemu vojaškemu vodstvu. /.../ OZNA, kot eden od organov izrednih služb, je imela glede odločanja o življenju in smrti velike pristojnosti. /.../ OZNA je od avgusta 1944 dalje sprejela nalogo zbiranja podatkov o kolaboracionistih in drugih nasprotnikih OF. Podatke iz raznih virov je vnašala na posebno kartoteko, ki ima nekaj tisoč listov. /.../ OZNA je dobila poleg pristojnosti državne varnosti še veliko vlogo v sodstvu. Vodila je preiskovalne postopke, zasliševala osumljence, vlagala obtožnice in pripravljala gradivo za sodne procese. O svojem delu je poročala neposredno zveznemu organu. /.../ OZNA je domobrance spravljala v več sprejemnih taborišč, kjer so bili po kratkem postopku razdeljeni v tri skupine (za izpustitev, za izročitev vojaškemu sodišču in za usmrnitev). Po različnih virih je bilo usmrčenih med 7.000 in 12.000 domobrancev.*«

(Čepič, Zdenko [et al.], Ključne značilnosti slovenske politike v letih 1929-1955: Znanstveno poročilo. Ljubljana, Inštitut za novejšo zgodovino, 1995, str. 46-89).

Kakšne so bile naloge tajne policije OZNA?

2. PRVE POVOJNE

11. november 1945

Kljub povojni obnovi večstrankarskega sistema, je KP ovirala delovanje drugih strank.

Na volitvah je kandidirala le lista **Ljudske fronte**.

Druga skrinjica na volitvah ni imela liste, imenovali so jo »**črna skrinjica**«.

Volitve so prinesle **zmago komunistom**.

Novoizvoljena skupščina v Beogradu je zatem sprejela deklaracijo o **razglasitvi republike**, s katero je bila odpravljena kraljevina.

Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ)

2. Naloga

Na spodnje črte zapiši, kako so potekale prve povojne volitve v Jugoslaviji. Osredotoči se predvsem na volivce in volilno komisijo. V pomoč naj ti bo izvedba igre vlog med učno uro.

3. OBRAČUN PARTIJE Z NASPROTNIKI

Politični **sodni procesi** (dachavski procesi, Nagodetov proces)

Nasprotniki komunistične oblasti: politiki bivšega režima, lastniki kapitala (trgovci, industrialci, premožni kmetje) in Cerkev.

3. Naloga

V učbeniku na strani 119 poišči imena posameznikov in skupine ljudi, proti katerim so bili sodni procesi izvedeni.

Posamezniki: _____

Skupine: _____

PONOVIMO

1. Kakšen je bil političen položaj ob koncu vojne?

2a. Katera politična stranka je po 2. svetovni vojni prišla na oblast v Jugoslaviji?

2b. Kdo je bil njen vodja?

2c. Na kakšen način si je pridobila vodilno vlogo v državi?

2d. Kdo so bili njeni politični nasprotniki in kaj se je z njimi zgodilo?

KDO BO PREVZEL OBLAST – KRONA ALI ZVEZDA

1. POLITIČNI POLOŽAJ OB KONCU VOJNE

Dogovorjeno je bilo, da bo o državni ureditvi po koncu 2. svetovne vojne odločalo ljudstvo.

Komunisti so s sprejetjem številnih zakonov omogočili prevlado **Komunistične partije (KP)**.

Na vse pomembne položaje v državi je KP postavila svoje ljudi.

Prišlo je do obračuna z domobranci in posamezniki, ki so sodelovali z okupatorjem.	Maja 1945 se domobranci začnejo vračati v Ljubljano	Obtoženi so bili izdaje Jugoslavije in bili zaprti v taborišča . Veliko njih je bilo usmrčenih.	Primer: Kočevski rog .
---	---	--	-------------------------------

1. Naloga

Natančno preberi spodnji vir. S pomočjo vira odgovori na zastavljeno vprašanje. Lahko si pomagaš tako, da z barvico označiš pomembne podatke ali morebitne nerazumljive besede.

»*Oddelek za zaščito naroda (OZNA) je bil podrejen izključno jugoslovanskemu vojaškemu vodstvu. /.../ OZNA, kot eden od organov izrednih služb, je imela glede odločanja o življenju in smrti velike pristojnosti. /.../ OZNA je od avgusta 1944 dalje sprejela nalogo zbiranja podatkov o kolaboracionistih in drugih nasprotnikih OF. Podatke iz raznih virov je vnašala na posebno kartoteko, ki ima nekaj tisoč listov. /.../ OZNA je dobila poleg pristojnosti državne varnosti še veliko vlogo v sodstvu. Vodila je preiskovalne postopke, zasliševala osumljence, vlagala obtožnice in pripravljala gradivo za sodne procese. O svojem delu je poročala neposredno zveznemu organu. /.../ OZNA je domobrance spravljalna v več sprejemnih taborišč, kjer so bili po kratkem postopku razdeljeni v tri skupine (za izpustitev, za izročitev vojaškemu sodišču in za usmrnitev). Po različnih virih je bilo usmrčenih med 7.000 in 12.000 domobrancev.*«

(Čepič, Zdenko [et al.], Ključne značilnosti slovenske politike v letih 1929-1955: Znanstveno poročilo. Ljubljana, Inštitut za novejšo zgodovino, 1995, str. 46-89).

Kakšne so bile naloge tajne policije OZNA?

OZNA je zbirala informacije in podatke o posameznikih, ki so bili oblasti »sumljivi«. Imela je tudi pomembno nalogo v sodstvu. Vodila je preiskovalne postopke, zasliševala osumljence, vlagala obtožnice in pripravljala gradivo za sodne procese. Domobrance je spravljalna v taborišča, kjer jih je razdelila v skupino za izpustitev, za

izročitev vojaškemu sodišču in za usmrtitev. Izvajala je tudi poboje vrnjenih domobrancev in drugih »sumljivih« posameznikov.

2. PRVE POVOJNE

11. november 1945

Kljub poveljni obnovi večstrankarskega sistema, je KP ovirala delovanje drugih strank.

Na volitvah je kandidirala le lista **Ljudske fronte**.

Druga skrinjica na volitvah ni imela liste, imenovali so jo »**črna skrinjica**«.

Volitve so prinesle **zmago komunistom**.

Novoizvoljena skupščina v Beogradu je zatem sprejela deklaracijo o **razglasitvi republike**, s katero je bila odpravljena kraljevina.

Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ)

2. Naloga

Na spodnje črte zapiši, kako so potekale prve poveljne volitve v Jugoslaviji. Osredotoči se predvsem na volivce in volilno komisijo. V pomoč naj ti bo izvedba igre vlog med učno uro.

Volivci so ob prihodu pred volilno komisijo najprej pozdravili ter se predstavili. Predsednik volilne komisije jim je v roke podal kroglico, ki je predstavljala volilni listek. Volivci so imeli na voljo dve škatli, v katero so lahko oddali svoj glas. Ena škatla je predstavljala listo Ljudske fronte oz. komunistov, druga pa je bila t. i. »črna skrinjica«, ki ni imela svoje liste in je predstavljala podpornike dinastije Karađorđević oz. nasprotnike komunistov. Naloga volivcev je bila, da so v obe skrinjici položili roko, kroglico pa so morali spustiti le v eno od njiju. Člani komisije so ob spustu kroglice takoj slišali, kam je volivec oddal svoj glas. V primeru, da je volivec kroglico spustil v »črno skrinjico«, je bil označen na volilnem seznamu z imeni in priimki ter s časoma obsojen kot nasprotnik Komunistične partije. Na volitvah so lahko kot prvič sodelovale oz. volile tudi ženske. Na volitvah je zmagala Komunistična partija oz. Ljudska fronta Jugoslavije.

3. OBRAČUN PARTIJE Z NASPROTNIKI

Politični **sodni procesi** (dachavski procesi, Nagodetov proces)

Nasprotniki komunistične oblasti: politiki bivšega režima, lastniki kapitala (trgovci, industrialci, premožni kmetje) in Cerkev.

3. Naloga

V učbeniku na strani 119 poišči imena posameznikov in skupine ljudi, proti katerim so bili sodni procesi izvedeni.

Posamezniki: **škof Gregorij Rožman, Angela Vode, Boris Fakin**

Skupine: **politiki bivšega režima, lastniki kapitala, trgovci, industrialci, bivši taboriščniki, premožni kmetje, duhovniki in redovniki**

PONOVIMO

1. Kakšen je bil političen položaj ob koncu vojne?

- **Marca 1945 je bilo sklenjeno, da bo o državni ureditvi in vrnitvi kralja po koncu vojne odločalo ljudstvo.**
- **Takoj po osvoboditvi iz rok okupatorja so komunisti s sprejetjem številnih zakonov omogočili prevlado Komunistične partije.**
- **Na vse pomembne položaje je Komunistična partija postavila svoje ljudi.**
- **Začelo se je obračunavanje z domobranci in preostalimi sodelavci okupatorja oz. nasprotniki Komunistične partije.**
- **Zavezniške sile so po vojni začele vračati domov domobrance in civiliste.**
- **Ti vrnjeni posamezniki so bili nastanjeni v taborišča.**
- **Obsojeni so bili izdaje Jugoslavije, velik del njih pa je bil usmrčen brez sodnega postopka.**
- **Za vsa dejanja z domobranci so skrbeli vojska, policija in OZNA.**

2a. Katera politična stranka je po 2. svetovni vojni prišla na oblast v Jugoslaviji?

Komunistična partija.

2b. Kdo je bil njen vodja?

Josip Broz Tito.

2c. Na kakšen način si je pridobila vodilno vlogo v državi?

Izvedene so bile volitve, na katerih je dobila največ glasov.

2d. Kdo so bili njeni politični nasprotniki in kaj se je z njimi zgodilo?

Njeni politični nasprotniki so bili domobranci. Domobrance so zaprli v taborišča ter jih obsodili na dolgoletno kazen, smrt ali prisilno delo. Poleg domobrancev so bili nasprotniki Komunistične partije tudi lastniki kapitala in Cerkev.

3. Kakšen splošni vtis o novonastali državi FLRJ si dobil//a ob poslušanju današnje učne snovi? (Pomisli na prve povojne volitve, so bile res tako demokratične, kot so trdili, sodne procese in upoštevanje človekovih pravic...)

Odgovorijo na podlagi svojega mnenja oz. vtisa.

Priloga 3: Besedilo igre vlog

IGRA VLOG

1. član komisije:

Predstavljaš predsednika volilnega odbora. Sedel boš na sredini, med ostalima dvema članoma odbora. Ko bo prišel volivec, ga boš pozdravil, nato pa mu boš v desno roko izročil kroglico. Ko bo volivec stopil proč, se boš usedel in opazoval, kako bo oddal svoj glas.

2. član komisije

Si član volilnega odbora. Sedel boš na levi strani sredinskega člana, ki je predsednik volilnega odbora. Pred seboj boš imel list papirja, na katerem bodo zapisana imena volivcev. Tisti, ki bo svoj glas oddal v črno skrinjico, tistega boš na seznamu prečrtal, saj bo le-ta predstavljal neprimerne volivca.

3. član komisije

Si član volilnega odbora. Sedel boš na desni strani sredinskega člana, ki je predsednik volilnega odbora. Ko bo predsednik volilnega odbora volivcu v desno roko izročil kroglico, bo volivec stopil pred mizo z dvema škatlama. Istočasno boš ti zapustil svoje mesto ter stopil bližje volivcu, kjer boš pozorno spremljal njegovo glasovanje oz. v katero škatlo bo oddal svoj glas. Opazoval boš čimbolj potihoma in neopazno.

1. volivec

Si volivec in tvoja naloga je, da boš na volitvah oddal svoj glas.

Ko prideš pred člane odbora, jih pozdraviš. Nato stopiš pred sredinskega člana, saj le-ta predstavlja predsednika volilnega odbora, ki ti bo v roko dal volilno kroglico. Sprejel jo boš v dlan desne roke, roko boš stisnil v pest, nato pa pristopil k mizi, kjer te čakata dve škatli. Prva bo škatla z uradno listo predstavnikov Ljudske fronte, druga pa bo tako imenovana črna skrinjica, ki je brez liste. Roko boš vstavil v obe škatli, najprej v prvo, nato pa še v drugo, a kroglico boš spustil samo v eno škatlo. Kroglico boš spustil v **prvo škatlo**, saj boš svoj glas dal listi predstavnikov Ljudske fronte. Ko boš roko potegnil iz zadnje skrinjice, jo boš pokazal pred vsemi, saj bo prazna roka pomenila, da si oddal svoj glas.

2. volivec

Si volivec in tvoja naloga je, da boš na volitvah oddal svoj glas.

Ko prideš pred člane odbora, jih pozdraviš. Deluješ boječe, plaho gledaš člane odbora. Nato stopiš pred sredinskega člana, saj le-ta predstavlja predsednika volilnega odbora, ki ti bo v roko dal volilno kroglico. Ko ti daje kroglico v roko, se ti roka trese. Kroglico boš sprejel v dlan desne roke, roko boš stisnil v pest, nato pa pristopil k mizi, kjer te čakata dve škatli. Prva bo škatla z uradno listo predstavnikov Ljudske fronte, druga pa bo tako imenovana črna skrinjica, ki je brez liste. Nekaj časa boš pogledoval od ene skrinje proti drugi. Nato boš roko vstavil v obe škatli, najprej v prvo, nato pa še v drugo, a kroglico boš spustil samo v eno škatlo. Kroglico boš po nekaj sekundnem premisleku spustil v **prvo škatlo**, saj boš svoj glas dal listi predstavnikov Ljudske fronte. Ko boš roko potegnil iz zadnje skrinjice, jo boš pokazal pred vsemi, saj bo prazna roka pomenila, da si oddal svoj glas. Malo boš

osramočen, saj si kroglico želel spustiti v črno skrinjico, a je nisi upal. Prizorišče boš zapustil s sklonjeno glavo.

3. volivec

Si volivec in tvoja naloga je, da boš na volitvah oddal svoj glas.

Ko prideš pred člane odbora, jih pozdraviš. Nato stopiš pred sredinskega člana, saj le-ta predstavlja predsednika volilnega odbora, ki ti bo v roko dal volilno kroglico. Sprejel jo boš v dlan desne roke, roko boš stisnil v pest, nato pa pristopil k mizi, kjer te čakata dve škatli. Prva bo škatla z uradno listo predstavnikov Ljudske fronte, druga pa bo tako imenovana črna skrinjica, ki je brez liste. Roko boš vstavil v obe škatli, najprej v prvo, nato pa še v drugo, a kroglico boš spustil samo v eno škatlo. Ko boš imel roko v škatli boš hitro pogledal naokoli, ali te kdo opazuje, nato pa boš poskusil čimbolj neslišno in na hitro oddati svoj glas. Kroglico boš spustil v **drugo škatlo, v črno škatlo**, saj boš svoj glas dal neobstoječi opoziciji brez liste. Ko boš roko potegnil iz zadnje skrinjice, jo boš pokazal pred vsemi, saj bo prazna roka pomenila, da si oddal svoj glas.

4. volivec

Si volivec in tvoja naloga je, da boš na volitvah oddal svoj glas.

Ko prideš pred člane odbora, jih pozdraviš. Pred njih stopiš pokončno, ponosno. Nato stopiš pred sredinskega člana, saj le-ta predstavlja predsednika volilnega odbora, ki ti bo v roko dal volilno kroglico. Ko ti jo izroči, se mu nasmehneš. Sprejel jo boš v dlan desne roke, roko boš stisnil v pest, nato pa pristopil k mizi, kjer te čakata dve škatli. Prva bo škatla z uradno listo predstavnikov Ljudske fronte, druga pa bo tako imenovana črna skrinjica, ki je brez liste. Roko boš vstavil v obe škatli, najprej v prvo, nato pa še v drugo, a kroglico boš spustil samo v eno škatlo. Kroglico boš brez kakršnega koli premisleka spustil v **prvo škatlo**, saj boš svoj glas dal listi predstavnikov Ljudske fronte. Ko boš roko potegnil iz zadnje skrinjice, jo boš s ponosom in z nasmehom na obrazu visoko pokazal pred vsemi, saj bo prazna roka pomenila, da si oddal svoj glas. Odšel boš dobre volje.

5. volivec

Si volivec in tvoja naloga je, da boš na volitvah oddal svoj glas.

Ko prideš pred člane odbora, jih pozdraviš. Nato stopiš pred sredinskega člana, saj le-ta predstavlja predsednika volilnega odbora, ki ti bo v roko dal volilno kroglico. Sprejel jo boš v dlan desne roke, roko boš stisnil v pest, nato pa pristopil k mizi, kjer te čakata dve škatli. Prva bo škatla z uradno listo predstavnikov Ljudske fronte, druga pa bo tako imenovana črna skrinjica, ki je brez liste. Roko boš vstavil v obe škatli, najprej v prvo, nato pa še v drugo, a kroglico boš spustil samo v eno škatlo. Kroglico boš spustil v **drugo škatlo, v črno škatlo**. Ko boš roko potegnil iz zadnje skrinjice, jo boš pokazal pred vsemi, saj bo prazna roka pomenila, da si oddal svoj glas.

Priloga 4: PowerPoint predstavitev

Diapozitiv 1

Diapozitiv 2

**KDO BO PREVZEL
OBLAST –
👑 KRONA ALI ZVEZDA 🌟**

VSEBINSKI POUDARKI

1. Politični položaj ob koncu vojne
2. Prve poveljne volitve
3. Obračun z nasprotniki

NAUČILI SE BOSTE...

- Opisati politični položaj ob koncu 2. svetovne vojne v Jugoslaviji.
- Našteti naloge, ki jih je izvajala komunistična tajna policija.
- Opisati kako so potekale prve poveljne volitve.
- Našteti nasprotnike komunističnega režima.
- Opisati, kako je po vojni nova oblast obračunala z nasprotniki režima.

1. POLITIČNI POLOŽAJ OB KONCU VOJNE

- Odloča **ljudstvo**
- Prevlada **Komunistične partije (KP)**
- Obračun z **domobranci**

Maj 1945,
Ljubljana

Izdaja,
taborišča

Kočevski
rog

U, str. 117

OZNA

Tajna policija

Obračun z nasprotniki

Udba

Diapozitiv 7

Natančno preberi pisni vir na učno-delovnem listu in z njegovo pomočjo odgovori na vprašanje:

Kakšne so bile naloge tajne policije OZNA?

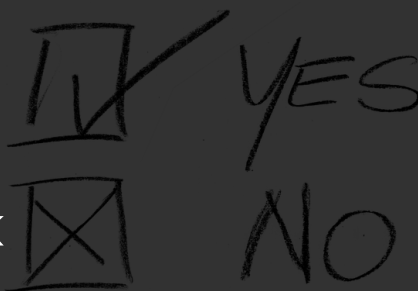
- Zbirala je informacije o "sumljivih" posameznikih.
- Vodila je preiskovalne postopke, zasliševala osumljence, vlagala obtožnice in pripravljala gradivo za sodne procese.
- Domobrance je spravljala v taborišča.
- Izvajala je poboje vrnjenih domobrancev in drugih "sumljivih" posameznikov.

Diapozitiv 8

2. PRVE POVOJNE VOLITVE

- **11. november 1945**
- Večstrankarski sistem
- Ovirano delovanje strank

IGRA VLOG

Prikaz poteka prvih povojnih volitev

Pozorno spremljaj celoten potek volitev, še posebej bodi pozoren na:

- komisijo in volivce
- nadzor volitev
- t. i. »volilne lističe«
- pravičnost volitev

Diapozitiv 11

Diapozitiv 12

Diapozitiv 13

Diapozitiv 14

3. OBRAČUN PARTIJE Z NASPROTNIKI

· Sodni procesi

* V učbeniku poišči imena posameznikov oz. skupine ljudi, proti katerim so bili izvedeni sodni procesi.

U, str. 119

POSAMEZNIKI

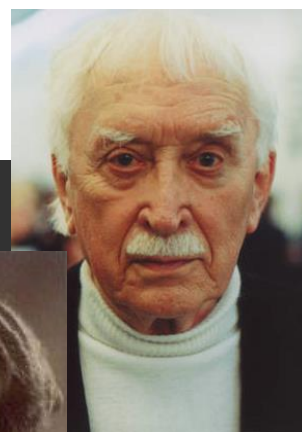
· škof Gregorij Rožman

· Boris Fakin

Dachavski proces

· Angela Vode

Nagodetov proces

SKUPINE

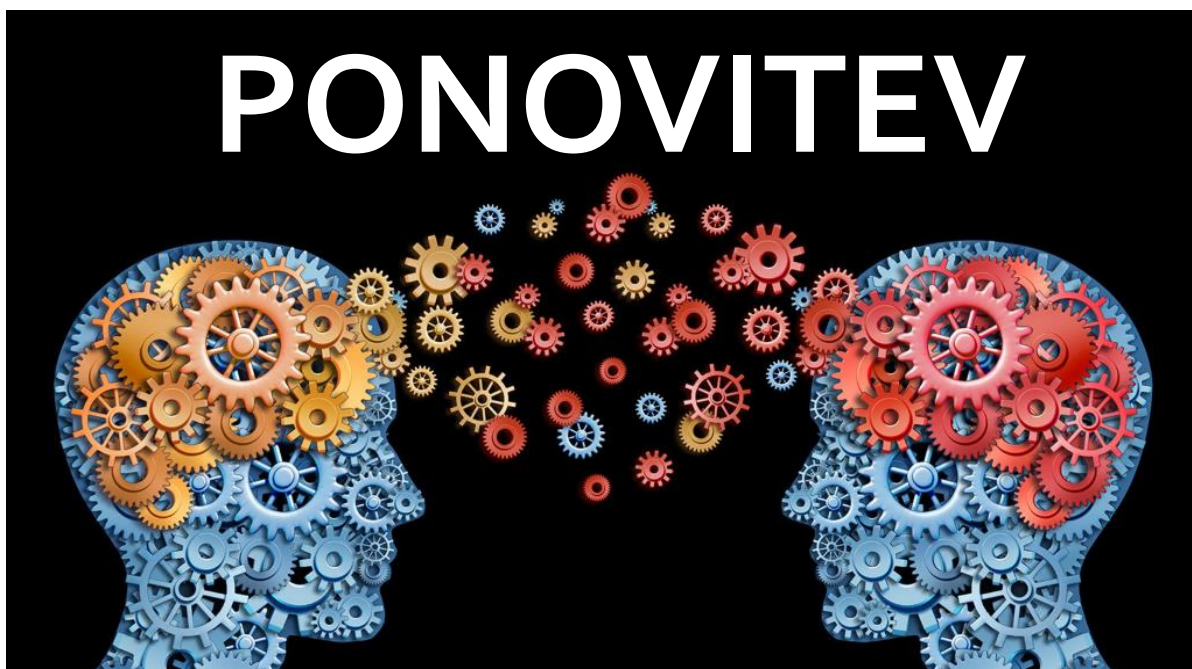
- politiki bivšega režima
- lastniki kapitala
- trgovci
- industrialci
- premožni kmetje
- duhovniki in redovniki

KAZNI

- Obsojeni so bili na **smrt**
- **Zaporne kazni** za več let
- **Zaplemba premoženja**
- **Pritisk** javnosti
- Fizično in psihično **mučenje**

1. Kakšen je bil političen položaj ob koncu vojne?

- O državni ureditvi po koncu vojne odloča ljudstvo
- Prevlada KP
- Na vse pomembne položaje je KP postavila svoje ljudi
- Vračanje domobrancev
- Taborišča
- Izdaja Jugoslavije
- Vojska, policija in OZNA
- Obračun z nasprotniki komunističnega režima

2a. Katera politična stranka je po 2. sv. vojni prišla na oblast v Jugoslaviji

- Komunistična partija

2b. Kdo je bil njen vodja?

- Josip Broz Tito

2c. Na kakšen način si je pridobila vodilno vlogo v državi?

- Izvedene so bile volitve, na katerih je dobila največ glasov.

2d. Kdo so bili njeni politični nasprotniki in kaj se je z njimi zgodilo?

- Njeni politični nasprotniki so bili domobranci. Bili so zaprti v taborišča ter obsojeni na dolgoletno kazen, smrt, prisilno delo ipd.

ZNANJE OB KONCU UČNE URE 😊

Ugotavljam, da **znate**:

- opisati politični položaj ob koncu 2. svetovne vojne v Jugoslaviji,
- navesti naloge tajne policije OZNA,
- opisati potek prvih poveljnih volitev,
- opisati, kako je po vojni nova oblast obračunala z domobranci in ostalimi političnimi nasprotniki.

DOMAČA NALOGA

- Učno-delovni list, **2. naloga** poglavja *Prve poveljne volitve*.

Zapiši, kako so potekale prve poveljne volitve v Jugoslaviji. Osredotoči se predvsem na volivce in volilno komisijo. V pomoč naj ti bo izvedba igre vlog med učno uro.

- Učno-delovni list, **3. naloga** ponovitvenega dela.

Kakšen splošni vtis o novonastali državi FLRJ si dobil/a ob poslušanju današnje učne snovi? (Pomisli na prve poveljne volitve, so bile res tako demokratične, kot so trdili, sodne procese in upoštevanje človekovih pravic...)

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

UČNA PRIPRAVA:

MI TUJEGA NOČEMO, A SVOJEGA NE DAMO!

IME IN PRIIMEK:
Lara Rojc in Ana Uršič

DATUM:
Maj, 2018

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	9. razred	
Datum:	24. 5. 2018	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Slovenci v 20. in 21. stoletju
	Poglavje iz učbenika:	Slovenci v 20. in 21. stoletju: čas napredka
Učna enota – naslov učne ure:	Mi tujega nočemo, a svojega ne damo	
Učne oblike:	<ul style="list-style-type: none"> - Frontalna učna oblika - Individualna učna oblika 	
Učne metode:	<ul style="list-style-type: none"> - Metoda razlage - Metoda razgovora - Metoda dela z zvočnim posnetkom - Metoda demonstracije gibljivih slik - Metoda slikovne demonstracije - Metoda dela s slikovnim virom 	
Učne tehnike:	<ul style="list-style-type: none"> - Nevihta možganov oz. viharjenje idej ali brainstorming 	
Cilji iz učnega načrta:	» z različnih perspektiv pojasnijo dogajanje na Slovenskem v času druge svetovne vojne.« (Učni načrt, 2011, str. 23)	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojasniti nove pojme (fojba) in kratice (STO) - razložiti razdelitev Julijske krajine, - naštetih pravice slovenske in hrvaške manjšine v Avstriji, - s pomočjo zemljevida imenovati dele Julijske krajine, - vrednotiti položaj slovenske manjšine po drugi svetovni vojni v Italiji, Avstriji in na Madžarskem.
	Funkcionalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - izpolnjevati učno-delovni ter ponovitveni list - disciplinirano odgovarjati na vprašanja, - aktivno poslušati in opazovati, - izpolnjevati navodila.
	Vzgojni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pokazati ustrezen odnos do preteklosti,
Učne etape:	<ul style="list-style-type: none"> - Uvajanje - Obravnava nove učne snovi - Ponavljanje 	

Vsebinski poudarki:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zahodna meja po 2. svetovni vojni in Julijska krajina 2. STO – Svobodno tržaško ozemlje 3. ADP – avstrijska državna pogodba in položaj manjšine na Madžarskem 	
Učna sredstva:	Učila:	<ul style="list-style-type: none"> - Učbenik Razpotnik, Jelka, Damjan Snoj. Raziskujem preteklost 9, učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole. 3. izdaja. Ljubljana: Rokus Klett, 2013, 120–122. - Delovni list Muzej novejšje zgodovine Slovenije (2018), <i>Zemljevid Slovenije</i> (interno gradivo). Muzej novejšje zgodovine Slovenije, Ljubljana. - ponovitveni list - Powerpoint predstavitev
	Učni pripomočki:	<ul style="list-style-type: none"> - LCD projektor - Računalnik - Projekcijsko platno - Pisalo
Medpredmetne povezave z vsebinami:	<p>Glasbena vzgoja: učenci poslušajo rodoljubno pesem in neuradno himno Primorcev.</p> <p>Geografija: učenci na zemljevidu označujejo dele Slovenije, ki smo jih pridobivali z različnimi sporazumi</p> <p>Slovenščina: glasno branje besedila iz powerpoint predstavitev (7. člen avstrijske državne pogodbe)</p>	
Novi pojmi s pojasnilom:	<ul style="list-style-type: none"> - Fojbe: kraške jame, kamor so pometali usmrčene sodelavce okupatorja in fašiste. 	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	<p><i>Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina.</i> Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011. http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_zgodovina.pdf (17. 5. 2018)</p>
	Učna priprava	<ul style="list-style-type: none"> - Razpotnik, Jelka, Damjan Snoj. <i>Raziskujem preteklost 9, učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole.</i> 3. izdaja. Ljubljana: Rokus Klett, 2013, 120–122. - Fran. Slovarji inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. http://www.fran.si/iskanje?View=1&Query=fojba - Muzej novejšje zgodovine Slovenije (2018), <i>Zemljevid Slovenije</i> (interno gradivo). Muzej novejšje zgodovine Slovenije, Ljubljana.
	Power point	<ul style="list-style-type: none"> - DRSNICA 1: http://www.demokracni-socializem.si/trst-so-osvobodili-jugoslovanski-partizani-1-maja-1945/ (21.5.2018) - DRSNICA 4: - Razpotnik, Jelka, Damjan Snoj. <i>Raziskujem preteklost 9, učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole.</i> 3. izdaja. Ljubljana: Rokus Klett, 2013, 120–122. - DRSNICA 5: http://podedovanispomin.blogspot.si/2016/02/independentisti-in-tisti-trzacani-ki-se.html (20.5.2018)

	<ul style="list-style-type: none"> - DRSNICA 6: SLIKA 1 http://istrapedia.hr/hrv/1904/morganova-linija-morganova-crta/istra-a-z/ (21.5.2018) SLIKA 2 https://sl.wikipedia.org/wiki/Morganova_linija (21.5.2018) - DRSNICA 7 https://sh.wikipedia.org/wiki/Trščanska kriza (23.5.2018) - DRSNICA 8 Muzej novejšje zgodovine Slovenije (2018), <i>Zemljevid Slovenije</i> (interno gradivo). Muzej novejšje zgodovine Slovenije, Ljubljana. - DRSNICA 9 https://sl.wikipedia.org/wiki/Svobodno_tr%C5%BEa%C5%A1ko_ozemlje (22.5.2018) - DRSNICA 10 https://www.primorske.si/2015/11/06/brez-osima-bi-imeli-velike-tezave (22.5.2018) - DRSNICA 11 Razpotnik, Jelka, Damjan Snoj. Raziskujem preteklost 9, učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole. 3. izdaja. Ljubljana: Rokus Klett, 2013, 120–122. - DRSNICA 12 https://www.youtube.com/watch?v=jg5EN88gWuI (22.5.2018) - DRSNICA 13 https://siol.net/novice/slovenija/bi-morala-slovenija-notificirati-avstrijsko-drzavno-pogodbo-435749 (21.5.2018) - DRSNICA 14 SLIKA 1 http://e-koroska.si/boj-za-pravice-slovencev-na-koroskem-je-zgodba-brez-konca/ (20.5.2018) SLIKA 2 http://www.delo.si/novice/slovenija/koroski-slovenci-za-internacionalizacijo-svojega-problema.html (20.5.2018) - DRSNICA 15 http://www.pomurski-muzej.si/razstave/stalna-razstava/druga-svetovna-vojna (23.5.2018)
Ponovitveni list	<ul style="list-style-type: none"> - Razpotnik, Jelka, Damjan Snoj. <i>Raziskujem preteklost 9, učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole</i>. 3. izdaja. Ljubljana: Rokus Klett, 2013, 120–122. - Fran. Slovarji inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. http://www.fran.si/iskanje?View=1&Query=fojba (Dostop: maj 2018)
Zvočni posnetek	<ul style="list-style-type: none"> - Vstala Primorska. https://www.youtube.com/watch?v=SPeV23ASONA (Dostop: maj 2018)
Video posnetek	<ul style="list-style-type: none"> - Unterzeichnung des Österreichischen Staatsvertrags / Signing of the Austrian State Treaty - part 1

	https://www.youtube.com/watch?v=jg5EN88gWuI (Dostop: maj 2018)
Delovni list	- Muzej novejšje zgodovine Slovenije (2018), <i>Zemljevid Slovenije</i> (interno gradivo). Muzej novejšje zgodovine Slovenije, Ljubljana.

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
5 min	Pozdravljeni učenci! Učno uro bomo začeli malce drugače in sicer s poslušanjem posnetka. Dobro poslušajte, saj se bomo o njem kasneje pogovorili. (PPT, drsnica 1)	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Powerpoint, drsnica 1.
	<i>Predvajam posnetek pesmi »Vstajenje Primorske«.</i>	Učenci poslušajo posnetek.	Metoda zvočne demonstracije.	
	Kaj pomislite ob tej pesmi? Katera je vaša prva asociacija?	Učenci odgovarjajo: priključitev Primorske, himna Primorcev, upor zoper okupatorja, ureditev meja po drugi svetovni vojni ...	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	
	Že veste o čem bomo danes govorili?	Ja, o ureditvi meja po drugi svetovni vojni.		
	Res je, danes bomo govorili o ureditvi meja po 2. svetovni vojni na severni in zahodni meji Slovenije. Danes bomo pri pouku potrebovali zvezke ter učbenike, ki jih lahko odprete na strani 120–122. Iz powerpointa si prepisite naslov v svoje zvezke: Mi tujega nočemo, a svojega ne damo (PPT, drsnica 2)	Učenci poslušajo. Učenci pripravijo gradivo za učno uro. Zapišejo naslov v zvezke.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Powerpoint, drsnica 2 pisalo zvezek učbenik
	V tej učni uri se boste naučili (PPT, drsnica 3): <ul style="list-style-type: none"> - pojasniti nove pojme in kratice, - razložiti razdelitev zahodnega slovenskega ozemlja, - naštetih pravice slovenske in hrvaške manjšine v Avstriji, - s pomočjo zemljevida imenovati dele zahodnega slovenskega ozemlja, - vrednotiti položaj slovenske manjšine po drugi svetovni vojni v Italiji, Avstriji in na Madžarskem 	Učenci poslušajo.		Powerpoint, drsnica 3.

**GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO
PONAVLJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE**

1. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
Zahodna meja po 2. svetovni vojni	<p>Najprej vam bom razdelila delovne liste, na katerih je zemljevid.</p> <p>Pred vami je zemljevid Slovenije, ki ga boste doma prilepili v vaše zvezke pod naslov. Tekom ure boste z različnimi barvami označevali, kako smo pridobili tako državno področje kot ga poznamo danes. Pobarvan zemljevid se vam bo na koncu razlage snovi prikazal na Powerpoint predstavitvi.</p>	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Delovni list
in Julijska krajina 8minut	<p>Najprej z zeleno označite tisto ozemlje, ki je pripadalo Sloveniji oziroma Kraljevini SHS po 1. svetovni vojni.</p> <p><i>Sprehajam se po razredu in nadzorujem delo učencev, opozorim na morebitne napake.</i></p> <p>Po 2. svetovni vojni so se Slovenci odločili, da bodo dobili nazaj vse slovensko narodno ozemlje. (PPT, drsnica 4) Jugoslovanska armada je zasedla ozemlje Benečije, Istre in Primorske ter 1. maja 1945 prišla v Trst. S tem je dosegla zahodno slovensko narodnostno mejo. Vendar so se zaradi pritiska zahodnih zaveznikov in groženj z vojaško zaostritvijo morali že v prvi polovici junija 1945 umakniti iz Trsta. Kot je bilo značilno za obdobje po vojni, so tudi na tem področju člani Jugoslovanske armade v prvih dneh zasedbe Primorske obračunali s sodelavci okupatorja. Usmrčene so pometal v kraške jame, ki se v</p>	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	delovni list barvice Delovni list, barvice Powerpoint, drsnica 4.

istrskem italijanskem narečju imenujejo fojbe (in še danes burijo duhove prebivalcev tistih krajev, predvsem Italijanov).			
Ali mogoče poznate kakšno takšno fojbo?	Učenci odgovarjajo: Ja, poznamo Bazoviško fojbo pri Bazovici	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	
S pogajanji so junija 1945 določili obseg spornega ozemlja med Italijani in Jugoslavijo, ki so ga poimenovali Julijska krajina. (PPT, drsnica 5)	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Powerpoint, drsnica 5.
Glede vzpostavitve meja na tem področju so države podale zelo različne predloge.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
Če pogledate na powerpoint, lahko na zemljevidu vidite meje v tem času. (PPT, drsnica 5)	Učenci gledajo zemljevid na powerpointu.	Frontalna učna oblika. Metoda razlaga in Metoda slikovne demonstracije.	Powerpoint drsnica 5.
Pogajanja o poteku meje med Italijo in Jugoslavijo so bila zelo zapletena. Jugoslavija je zahtevala potek po narodnostni meji, medtem ko je Italija zahtevala velik del slovenskega in hrvaškega ozemlja. Zaradi jugoslovanskega političnega sistema so bili zavezniki bolj naklonjeni Italiji.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
Kakšen politični sistem je imela Jugoslavija po 2. svetovni vojni?	Učenci odgovarjajo: komunizem	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	
S pogajanji so junija 1945 določili obseg spornega ozemlja med Italijo in Jugoslavijo, ki so ga poimenovali Julijska krajina. Julijsko krajino so razdelili po Morganovi črti na: <ul style="list-style-type: none"> • cono A pod oblastjo Zavezniške vojaške uprave, • cono B pod oblastjo Vojaške uprave Jugoslovanske armade (VUJA) za Slovensko primorje, Istro in Reko. (PPT, drsnica 6) 	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Powerpoint drsnica 6.

Poglejte na powerpoint in v tišini poizkusite ugotoviti, katero mesto je predstavljeno na sliki.	Učenci poslušajo navodila.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage in Metoda slikovne demonstracije.	Powerpoint, drsnica 7.
Katerega kraja pa nikoli nismo dobili nazaj? Pomagajte si s sliko na PPT. (PPT, drsnica 7) Res je, TRSTA. Kaj jim je uspelo dobiti? Tako je, • leta 1947 smo dobili nazaj Primorsko. (PPT, drsnica 7)	Poslušajo in odgovorijo: Trsta. Uspelo jim je pridobiti Primorsko.	Frontalna učna oblika. Metoda dela s slikovnim virom.	Powerpoint drsnica 7
Na vaših zemljevidih na delovnem listu označite z rdečo barvo.	Učenci poslušajo navodila.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	delovni list barvice
<i>Nadzorujem delo v razredu.</i>	Učenci pobarvajo zemljevid.	Individualna učna oblika.	Delovni list, barvice
Tako, sedaj pa prosim, da v zvezke pod naslov napišete kratek povzetek povedanega.	Učenci poslušajo navodila	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Powerpoint, drsnica 8. zvezek
(PPT, drsnica 8)	Učenci zapisujejo učno snov v zvezke. <i>ZAHODNA MEJA PO 2. SVETOVNI VOJNI</i> - <i>zapletena pogajanja glede zahodne meje med Italijo in Jugoslavijo</i> - <i>Jugoslavija želi urediti mejo po narodnostni meji.</i> - <i>Italija si želi priključiti dele hrvaškega in slovenskega ozemlja.</i> - <i>Zaradi jugoslovanskega komunističnega sistema zavezniki bolj naklonjeni Italiji.</i> - <i>Junija 1945 so na pogajanjih določili obseg problematičnega ozemlja, imenovali so</i>	Individualna učna oblika.	Powerpoint drsnica 8. zvezek

		<i>ga JULIJSKA KRAJINA.</i>		
--	--	---------------------------------	--	--

2. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
STO – Svobodno tržaško ozemlje 10 minut	<p>Leta 1947 so Italija in zavezniki, med njimi tudi Jugoslavija, podpisali mirovno pogodbo, s katero je večina cone A pripadla Italiji, cona B pa Jugoslaviji. Na narodnostno mešanem in najbolj spornem ozemlju (obala Jadranskega morja od Devina do Novigrada) pa so ustanovili Svobodno tržaško ozemlje – STO, ki naj bi bilo nevtralno ozemlje pod nadzorom Varnostnega sveta OZN.</p> <p>Severni del je ostal Italiji, iz južnega dela pa so ustanovili Svobodno tržaško ozemlje. Predstavniki 21 držav so nato mirovno pogodbo z Italijo podpisali 10. februarja 1947 v Parizu, veljati pa je začela 15. septembra istega leta. (PPT, drsnica 9)</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Powerpoint, drsnica 9.</p>
	<p>STO nikoli ni zaživel samostojno, temveč je bilo razdeljeno na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cono A pod zavezniško vojaško upravo (Trst z okolico), • cono B pod jugoslovansko upravo (Koprski in Bujski okraj). 	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Powerpoint, drsnica 9.</p>
	<p>Na powerpointu si oglejte zemljevid STO-ja. (PPT, drsnica 9)</p>	<p>Učenci si ogledujejo zemljevid STO na powerpointu.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage in Metoda slikovne demonstracije</p>	<p>Powerpoint, drsnica 9.</p>
	<p>Med politiki se je krepilo prepričanje, da je delitev obeh con neizbežna. Po pogajanjih je bil 1954 sprejet londonski memorandum, ki je razdelil STO med Italijo in Jugoslavijo. Cona B in majhen del cone A sta bila priključena Jugoslaviji, cona A pa Italiji. Slovenija je dobila tudi izhod na morje.</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	

<p>Vzemite delovni list in označite:</p> <ul style="list-style-type: none"> • leta 1954 smo dobili nazaj slovensko Istro, kar označite z rumeno. 			delovni list barvice
	Učenci pobarvajo zemljevid.	Individualna učna oblika.	Delovni list, barvice
<p>Slovenija in Jugoslavija z mejo nista bili povsem zadovoljni, saj ni potekala po narodnostni meji. Vendar pa je Italija dobila veliko manj ozemlja, kot je zahtevala na mirovni konferenci. Dokončno je bila meja potrjena s podpisom osimskih sporazumov leta 1975. Letnica je zelo pomembna, zato si jo zapomnite, v poštev pride tudi pri preverjanju znanja oz. ocenjevanju.</p> <p>Italija se je zavezala, da bo spoštovala manjšinske pravice Slovencev. Svoje obveznosti je deloma izpolnila, saj so bile obnovljene slovenske kulturne organizacije, slovenske šole, zgrajen je bil slovenski kulturni dom, slovenščina se uporablja v uradih. (PPT, drsnica 10)</p>	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Powerpoint, drsnica 10.
<p>Kakšni interesi so bili v ozadju zapletov zaradi tržaškega ozemlja oziroma, enostavneje, zakaj smo izgubili TRST?</p> <p>Res je, vsi omenjeni razlogi, ki ste jih omenili so pravilni.</p>	Učenci odgovarjajo: Pred 1. svetovno vojno sta bila v Trstu, ob številnih drugih narodih, zlasti Nemcih, večinska naroda Italijani (približno dve tretjini) in Slovenci (ena tretjina). Pogajanja se vedno sklenejo s kompromisom, nikoli ne v korist le ene ali druge strani.	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	
<p>No sedaj vas pa prosim, da pogledate na Powerpoint, saj se vam bo prikazala slika rešenega delovnega lista.</p>	Učenci poslušajo navodila.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Powerpoint, drsnica 11.
<p>Poglejte, če ste pravilno pobarvali. (PPT, drsnica 11)</p>	Učenci gledajo rešitev delovnega lista na PPT.	Frontalna učna oblika. Metoda slikovne demonstracij.	Powerpoint, drsnica 11.

<p>Nadaljujemo z zapisom snovi. Besedilo, ki ga imamo na drsnici (<i>pokažem na ppt</i>), si prosim prepisite v zvezek. (PPT, drsnica 12)</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Powerpoint drsnica 12 zvezek</p>
<p>(PPT, drsnica 12)</p>	<p>Učenci zapisujejo učno snov v zvezke. SVOBODNO TRŽAŠKO OZEMLJE: - <i>Julijsko krajino so razdelili na cono A (pod oblastjo zavezniške vojaške uprave; do 1947 pripada Italiji) ter cono B (pod oblastjo Vojaške uprave Jugoslovanske armade za Slovensko primorje, Istro in Reko; od 1947 pripada Jugoslaviji).</i> - <i>Na najbolj spornem delu ozemlja ustanovijo STO – Svobodno tržaško ozemlje.</i> - <i>Tudi STO je bil razdeljen na cono A (Trst z okolico) ter cono B (Koprsko in Bujski okraj)</i> - <i>Z londonskim memorandumom (1954) je bilo STO razdeljeno med Italijo (cono A) ter Jugoslavijo (cono B in majhen del cone A)</i> <i>Osinski sporazumi so bili podpisani 1975, dokončno so uredili mejo med Jugoslavijo in Italijo.</i></p>	<p>Individualna učna oblika</p>	<p>Powerpoint, drsnica 12 zvezek</p>

3. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
ADP - avstrijska državna pogodba in položaj manjšine na Madžarskem	Kaj pa se je dogajalo z našo severno mejo? Tako je, kar se tiče meje z Avstrijo, je bilo tako, da so bili na tem ozemlju partizani in zavezniške sile (Angleži). (PPT, drsnica 13)	Učenci odgovorijo: - na severni meji so bili prisotni Partizani ter zavezniške sile	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	Powerpoint, drsnica 13.
10 minut	Problem meje se je rešil leta 1955 z avstrijsko državno pogodbo. K tej pogodbi je pristopila tudi Jugoslavija in se s tem odpovedala ozemeljskim pretenzijam (širjenju ozemlja) na avstrijsko polovico v zameno, da bodo slovenski in hrvaški narodni manjšini v Avstriji priznane manjšinske pravice. (PPT, drsnica 14) Sedaj si bomo ogledali del (1minuta) videoposnetka, ki govori o ADP. Posnetek je v nemškem jeziku, zato ga verjetno ne boste razumeli. Vaša naloga je, da spremljate dogajanje na posnetku. (PPT, drsnica 14)	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Powerpoint, drsnica 14.
	<i>Predvajam eno minuto videoposnetka.</i> (https://www.youtube.com/watch?v=jg5EN88gWuI) (PPT, drsnica 14)	Učenci pozorno gledajo videoposnetek.	Frontalna učna oblika. Metoda demonstracije gibljivih slik	Powerpoint, drsnica 14.
	Čeprav so bile pravice obeh manjšin zagotovljene, so se Nemci na Koroškem in Štajerskem povezali v različne domovinske organizacije, da bi dosegli omejitev teh pravic. Njihov boj proti pravicam Slovencev in Hrvatov na Koroškem in Štajerskem poteka še danes (zadeve so se izboljšale z novimi zakoni leta 2011).	Učenec posluša.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	

<p>Poglejte sliko z besedilom na powerpointu. Se kdo javi, da bi prebral besedilo? Učenec 1, bi prosim prebral slovenski del besedila na ppt-ju? (PPT, drsnica 15)</p>	<p>Učenec 1 se javi k branju in prebere besedilo na powerpointu.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda besedne demonstracije</p>	<p>Powerpoint, drsnica 15.</p>
<p>Na podlagi besedila s powerpointa povejte, kakšne pravice so Slovenci in Hrvati dobili z avstrijsko državno pogodbo?</p>	<p>Učenci odgovarjajo: enake pravice kot Avstrijci, uporaba slovenskega jezika, ustanavljanje slovenskih društev...</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda dela s pisnimi viri.</p>	
<p>Tako je, ustanavljali so lahko slovenska društva, uporabljali slovenski jezik v različnih uradih, prav tako pa je tudi pouk potekal v slovenščini. (PPT, drsnica 16)</p> <p>Po drugi svetovni vojni pa se je slovenska manjšina oblikovala tudi na Madžarskem. Sprva je bil položaj te manjšine precej težak, predvsem zaradi spora z Informbirojem. Ko se je konec 50. let odnos med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo izboljšal, je tudi slovenska manjšina na Madžarskem dobila več pravic, denimo dobili so slovenske šole, organizacije in časopise. (PPT, drsnica 17)</p> <p>Sledi zapis snovi v zvezek. Zgornje besedilo, si prosim prepisite v svoje zvezke. (PPT, drsnica 18)</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Powerpoint, drsnica 16. Powerpoint, drsnica 17. Powerpoint, drsnica 18.</p>
<p>(PPT, drsnica 18)</p>	<p>Učenci prepisujejo snov v zvezke. <i>SEVERNA MEJA IN SLOVENSKA MANJŠINA:</i> - <i>Koroška je bila pod vojaško upravo Britancev</i> - <i>1949 potrjena meja na Karavankah,</i></p>	<p>Individualna učna oblika.</p>	<p>Powerpoint, drsnica 18.</p>

		<p><i>Jugoslavija izgubi Koroško.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>1955 je bila podpisana avstrijska državna pogodba.</i> - <i>S pogodbo so začela veljati določila za manjšini (slovensko in hrvaško)</i> - <i>Pravice manjšin: uporaba svojega jezika, ustanavljanje društev, pouk v slovenskem jeziku, dvojezični napisi, uporaba slovenskega jezika v uradih ...</i> <p><i>Slovenska manjšina je obstajala tudi na Madžarskem.</i></p>		
--	--	--	--	--

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
12 minut	<p>Danes bomo novo učno snov ponovili s pomočjo ponovitvenih listov. Prosim, da učenci v prvih klopeh podajo ponovitvene liste sošolcem v zadnje klopi. <i>S pomočjo učencev razdelim ponovitvene liste.</i></p> <p>Pozorno poslušajte navodila! Ponovitveni list sestavlja 5 nalog, slednje pa obsegajo snov, ki smo jo obravnavali današnje uro. Naloge rešujete individualno, pomagajte si lahko z učbenikom na strani 120-122. Časa za reševanje imate 7 minut, nato bomo skupaj pregledali rešitve.</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci pomagajo razdeliti ponovitvene liste.</p> <p>Učenci pozorno poslušajo navodila.</p>	<p>Frontalna učna oblika.</p> <p>Metoda razlage.</p>	ponovitveni list
	<p>Začnite z reševanjem. <i>Sprehajam se po razredu in nadzorujem dogajanje. Učencem, ki potrebujejo pomoč, pomagam pri reševanju nalog.</i></p>	Učenci individualno rešujejo ponovitveni list.	Individualna učna oblika.	ponovitveni list učbenik
	<p>Čas se je iztekel, vidim, da vas je že večina končala z reševanjem ponovitvenega lista. Sedaj bomo skupaj pregledali rešitve, in sicer tako, da vas bom poklicala, vi pa mi boste povedali odgovor.</p>	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
	<p>Učenec 1, prosim preberi rešitve 1. naloge.</p> <p>Pravilno. Učenec 2, preberi rešitve 2. naloge.</p>	<p>Učenci poslušajo in odgovarjajo na vprašanja, če so poklicani.</p> <p>Učenec 1 prebere rešitve 1. naloge:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jugoslovanska armada - 1. maj 1945 - Trst - zavezniške enote - Italija - Jugoslavija - slovensko - komunistične - Julijska krajina 	<p>Frontalna učna oblika.</p> <p>Metoda razgovora.</p>	ponovitveni list: rešitve

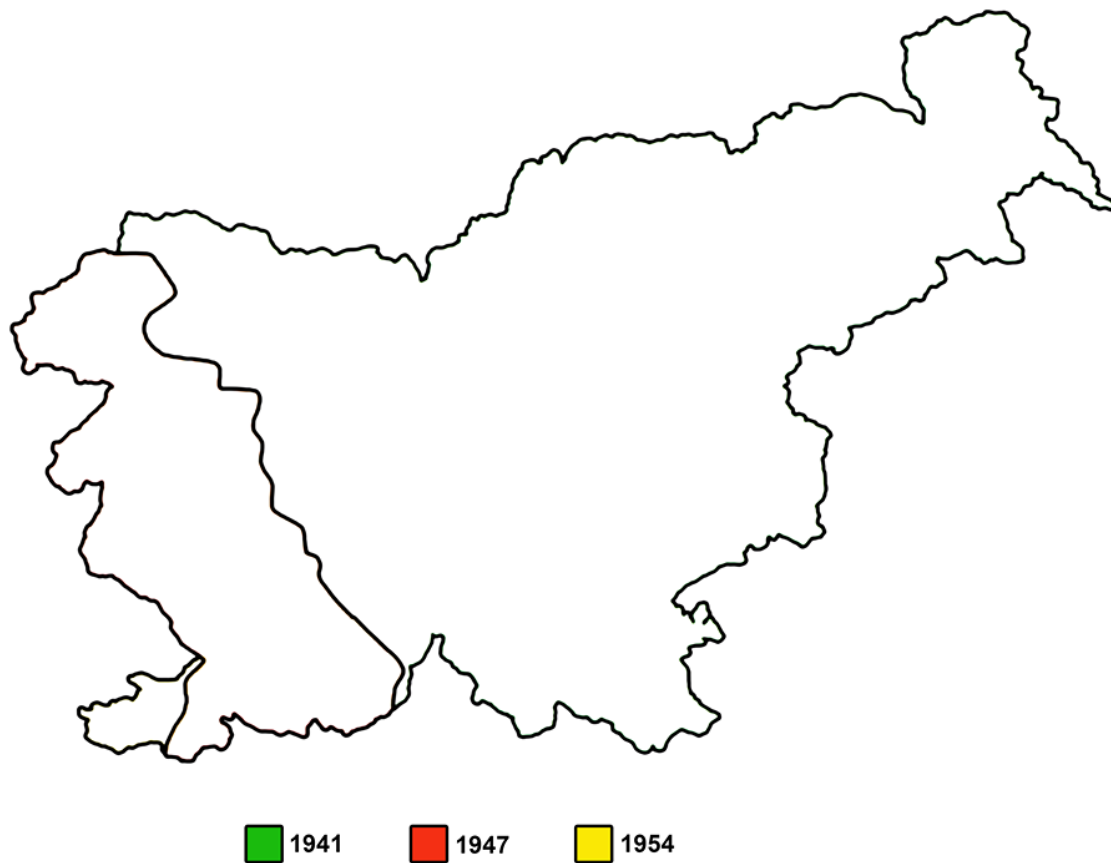
<p>Tako je. Učenec 3, prosim preberi rešitve 3. naloge.</p> <p>Pravilno. Učenec 4, prosim preberi rešitve 4. naloge.</p> <p>Tako je. Učenec 5, preberi rešitve 5. naloge.</p> <p>Tudi ta odgovor je bil pravilen.</p>	<p>Učenec 2 prebere rešitve 2. naloge:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A, B, B, Č <p>Učenec 3 prebere rešitve 3. naloge:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fojbe=kraške jame - osimski sporazumi=določitev meje med Italijo in Jugoslavijo - avstrijska državna pogodba= leta 1955 so ... - STO= ustanovljeno Svobodno tržaško ozemlje <p>Učenec 4 prebere rešitve 4. naloge:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravica do uporabe svojega jezika, ustanavljanja organizacij, pouka v svojem jeziku ... <p>Učenec 5 prebere rešitve 5. naloge:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jugoslavija je imela premajhno podporo mednarodne skupnosti. 		
<p>Ponavljalni list ste (ocena po izvedbi: odlično, dobro ...) rešili. Sedaj znate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojasniti nove pojme in kratice, - razložiti razdelitev zahodnega slovenskega ozemlja, - naštetih pravice slovenske in hrvaške manjšine v Avstriji, - vrednotiti položaj slovenske manjšine po drugi svetovni vojni v Italiji, Avstriji in na Madžarskem. <p>Za domačo nalogo si delovni in ponovitveni list nalimajte v zvezek, kamor ste že napisali naslov današnje učne ure.</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Delovni list (neizpolnjen)
PRILOGA 2 :	Delovni list (izpolnjen)
PRILOGA 3 :	Ponovitveni list (neizpolnjen)
PRILOGA 4:	Ponovitveni list (izpolnjen)
PRILOGA 5:	Powerpoint predstavitev z zapisom učne snovi

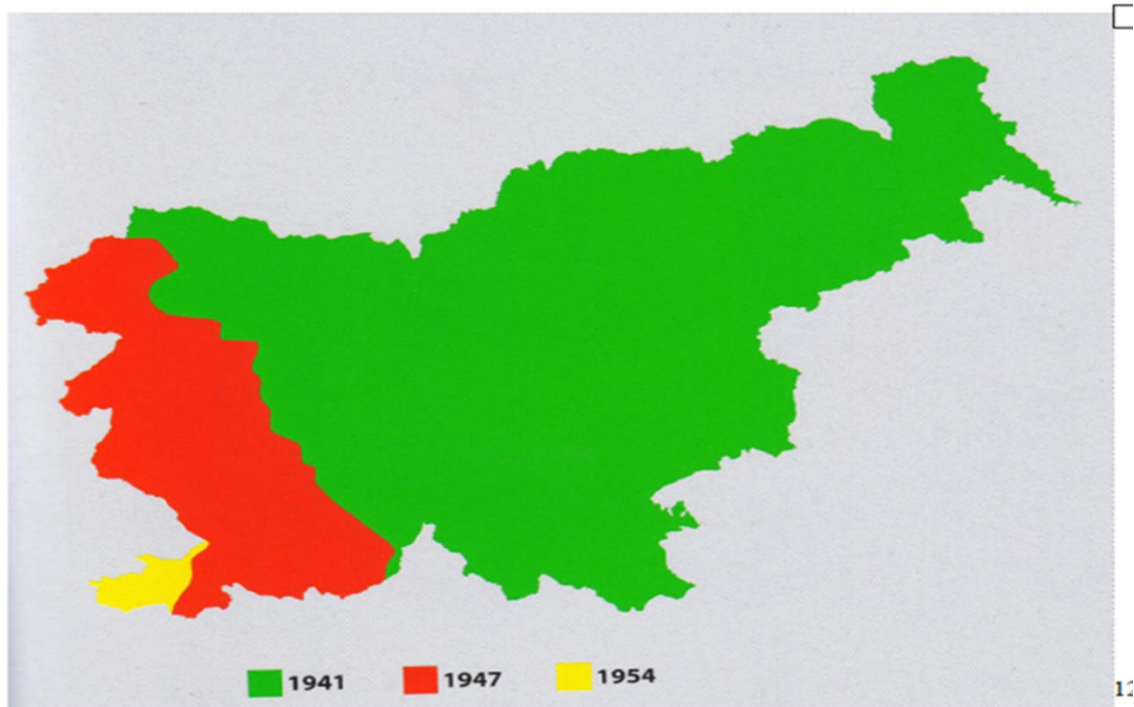
PRILOGA 1

Delovni list (neizpolnjen)

PRILOGA 2

Delovni list (izpolnjen)

PRILOGA 3

Ponovitveni list (neizpolnjen)

Mi tujega nočemo, a svojega ne damo: ponovitveni list

Izpolnjen ponovitveni list vstavi v zvezek.

1. Ustrezno dopolni.

V času druge svetovne vojne so se slovenski partizani bojevali za osvoboditev in ponovno združitev vsega slovenskega ozemlja. _____ je zasedla Benečijo, Istro ter Primorsko, _____ pa je prišla v _____. S tem je dosegla zahodno slovensko narodnostno mejo.

Dan po prihodu jugoslovanske vojske v Trst, so prišle _____. Slednje so dosegle, da se je jugoslovanska armada umaknila iz Trsta.

Pogajanja o poteku meje med _____ in _____ so bila zelo zapletena. Jugoslavija je zahtevala potek po narodnostni meji, Italija pa si je želela priključiti hrvaško in _____ ozemlje. Zavezniki so bili zaradi _____ usmerjenosti Jugoslavije bolj naklonjeni Italiji. Junija 1945 so določili obseg spornega ozemlja med Ita+lijo in Jugoslavijo, ki so ga poimenovali _____.

2. Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- Osimski sporazumi so bili podpisani:

A leta 1975

B leta 1945

C leta 1920

Č leta 1971

- STO je bilo pod nadzorom:

A Jugoslavije

B Varnostnega sveta OZN

C Italije

Č Sekretariata OZN

- STO je bilo razdeljeno:

A na Trst in Koper

B na cono A STO in cono B STO

C na Istro in Primorsko

Č ni bilo razdeljeno

- Po drugi svetovni vojni je obstajala slovenska manjšina tudi:

A na Hrvaškem

B v Srbiji

C v Nemčiji

Č na Madžarskem

3. Poveži pojem z ustrežno definicijo.

FOJBE

OSIMSKI SPORAZUMI

AVSTRIJSKA
DRŽAVNA POGODBA

STO

Leta 1955 so zavezniki podpisali pogodbo, ki je ponovno vzpostavila neodvisno in demokratično Avstrijo. S pogodbo so začela veljati tudi zaščitna določila za manjšini (slovensko in hrvaško).

Z mirovno pogodbo je bilo na narodnostno mešanem in najbolj spornem ozemlju ustanovljeno Svobodno tržaško ozemlje, ki naj bi bilo nevtralno in pod nadzorom Varnostnega sveta OZN.

Kraške jame, kamor so pometali usmrčene sodelavce okupatorja in fašističnega režima.

Dokončna določitev meje med Jugoslavijo in Italijo leta 1975.

4. Z avstrijsko državno pogodbo je slovenska in hrvaška manjšina v Avstriji dobila določene pravice. Kakšne so bile te pravice? Ali so jih Avstrijci upoštevali? Utemelji.

5. Razmisli, zakaj po drugi svetovni vojni ni uspela združitev vseh Slovencev?

PRILOGA 4

Ponovitveni list (izpolnjen)

Mi tujega nočemo, a svojega ne damo: ponovitveni list REŠITVE ponovitvenega lista Izpolnjen ponovitveni list vstavi v zvezek.

1. Ustrezno dopolni.

V času druge svetovne vojne so se slovenski partizani bojevali za osvoboditev in ponovno združitev vsega slovenskega ozemlja. **Jugoslovanska armada** je zasedla Benečijo, Istro ter Primorsko, **1. maja 1945** pa je prišla v **Trst**. S tem je dosegla zahodno slovensko narodnostno mejo.

Dan po prihodu jugoslovanske vojske v Trst, so prišle **zavezniške enote**. Slednje so dosegle, da se je jugoslovanska armada umaknila iz Trsta.

Pogajanja o poteku meje med **Italijo** in **Jugoslavijo** so bila zelo zapletena. Jugoslavija je zahtevala potek po narodnostni meji, Italija pa si je želela priključiti hrvaško in **slovensko** ozemlje. Zavezniki so bili zaradi **komunistične** usmerjenosti Jugoslavije bolj naklonjeni Italiji. Junija 1945 so določili obseg spornega ozemlja med Italijo in Jugoslavijo, ki so ga poimenovali **Julijska krajina**.

2. Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- Osimski sporazumi so bili podpisani:

A leta 1975

B leta 1945

C leta 1920

Č leta 1971

- STO je bilo pod nadzorom:

A Jugoslavije

B Varnostnega sveta OZN

C Italije

Č Sekretariata OZN

- STO je bilo razdeljeno:

A na Trst in Koper

B na cono **A** STO in cono **B** STO

C na Istro in Primorsko

Č ni bilo razdeljeno

- Po drugi svetovni vojni je obstajala slovenska manjšina tudi:

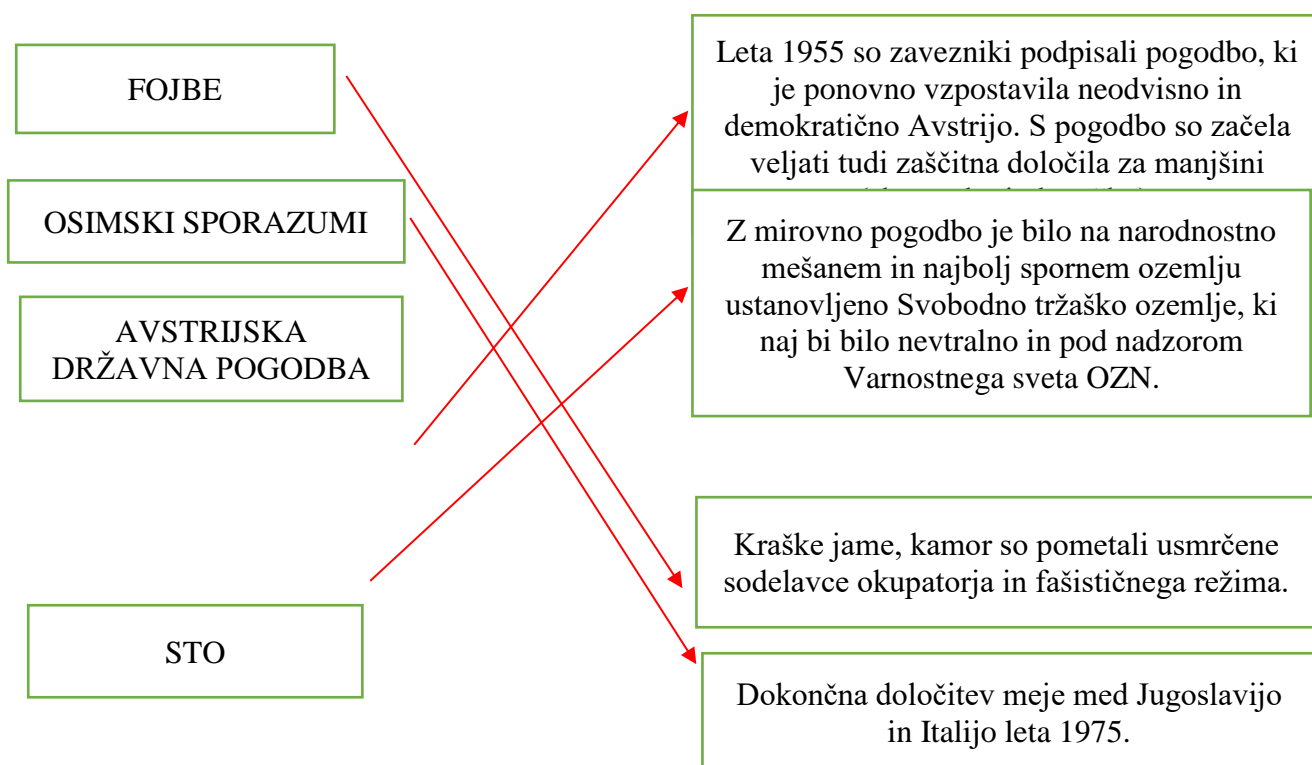
A na Hrvaškem

B v Srbiji

C v Nemčiji

Č na Madžarskem

3. Poveži pojem z ustrežno definicijo.

4. Z avstrijsko državno pogodbo je slovenska in hrvaška manjšina v Avstriji dobila določene pravice. Kakšne so bile te pravice? Ali so jih Avstrijci upoštevali? Utemelji.

Pravica do uporabe svojega jezika, ustanavljanja lastnih organizacij, pouka v svojem jeziku, udeležbe v kulturnih/upravnih/sodnih ustanovah ter uporabe slovenskega in hrvaškega jezika kot uradnega jezika ter dvojezičnih napisov. Avstrijci teh določil niso upoštevali, povezali so se celo v domovinske organizacije, ena izmed takih je tudi Koroška domovinska organizacija, ki je dejavna še danes. Te organizacije so skušale bojkotirati pravice zgoraj omenjenih manjšin.

5. Razmisli, zakaj po drugi svetovni vojni ni uspela združitev vseh Slovencev?

Združitev Slovencev ni uspela, ker je imela Jugoslavija premajhno podporo mednarodne skupnosti. Na ta način je namreč izgubila Trst, pa tudi Koroško.

PRILOGA 5

Powerpoint predstavitev z zapisom učne snovi

DRSNICA 1

DRSNICA 2

MI TUJEGA NOČEMO, A SVOJEGA NE DAMO

Lara Rojc in Ana Uršič
Učna priprava – parna naloga
Red. prof. dr. Danijela Trškan

Ljubljana, maj 2018

DRSNICA 3

CILJI DANAŠNJE UČNE URE

V tej učni uri se boste naučili:

- pojasniti nove pojme in kratice,
- razložiti razdelitev zahodnega slovenskega ozemlja,
- naštetih pravice slovenske in hrvaške manjšine v Avstriji,
- s pomočjo zemljevida imenovati dele zahodnega slovenskega ozemlja ,
- vrednotiti položaj slovenske manjšine po drugi svetovni vojni v Italiji, Avstriji in na Madžarskem

DRSNICA 4

ZAHODNA MEJA

Jugoslovanska armada

1. maj 1945

Fojbe

DRSNICA 5

DRSNICA 6

DRSNICA 7

DRSNICA 8

ZAHODNA MEJA PO 2. SVETOVNI VOJNI

- Zapletena pogajanja glede zahodne meje med Italijo in Jugoslavijo.
- Jugoslavija želi urediti mejo po narodnostni meji.
- Italija si želi priključiti dele hrvaškega in slovenskega ozemlja.
- Zaradi jugoslovanskega komunističnega sistema zavezniki bolj naklonjeni Italiji
- Junija 1945 so na pogajanjih določili obseg problematičnega ozemlja, imenovali so ga JULIJSKA KRAJINA.

DRSNICA 9

SWOBODNO TRŽAŠKO OZEMLJE - STO

- Cona A (Italija)
- Cona B (Jugoslavija)
- Londonski memorandum
- Osimski sporazumi
- Manjšinske pravice Slovencev

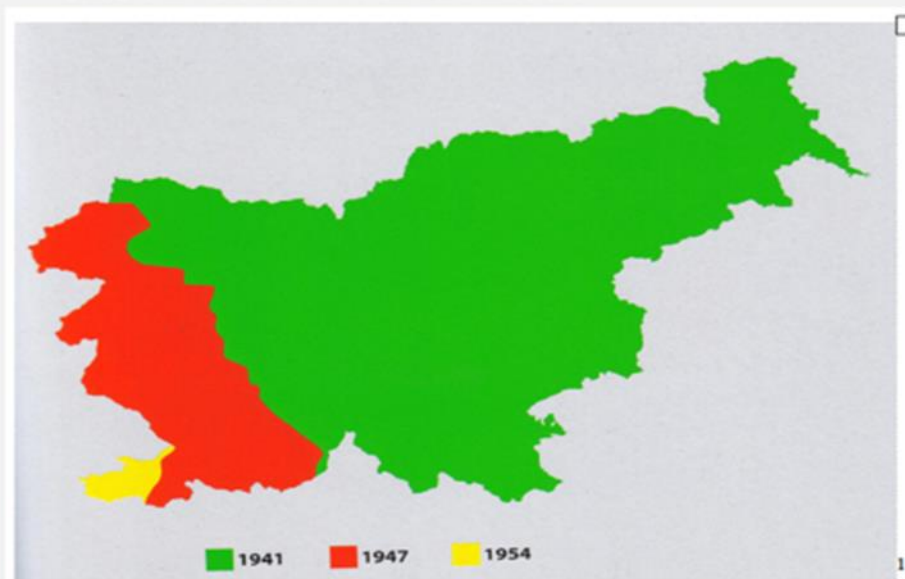

DRSNICA 10

DRSNICA 11

• REŠITEV DELOVNEGA LISTA

DRSNICA 12

SVOBODNO TRŽAŠKO OZEMLJE

- Julijsko krajino so razdelili na cono A (pod oblastjo zavezniške vojaške uprave; od 1947 pripada Italiji) ter cono B (pod oblastjo Vojaške uprave Jugoslovanske armade za Slovensko primorje, istro in Reko; od 1947 pripada Jugoslaviji).
- Na najbolj spornem delu ozemlja ustanovijo STO – Svobodno tržaško ozemlje.
- Tudi STO je bil razdeljen na cono A (Trst z okolico) ter cono B (Koprski in Bujski okraj).
- Z londonskim memorandumom (1954) je bilo STO razdeljeno med Italijo (cono A) ter Jugoslavijo (cono B in majhen del cone A).
- Osimski sporazumi so bili podpisani 1975 so dokončno uredili mejo med Jugoslavijo in Italijo.

DRSNICA 13

SEVERNA MEJA

DRSNICA 14

AVSTRIJSKA DRŽAVNA POGODBA

- Zaščitna določila za manjšini

- <https://www.youtube.com/watch?v=jg5EN88gWul>

DRSNICA 15

ÖSTERREICHISCHER STAATSVERTRAG ARTIKEL 7	AVSTRUJSKA DRŽAVNA POGODBA ČLEN 7
<p>1. Österreichische Staatsangehörige der slowenischen und kroatischen Minderheiten in Kärnten, Burgenland und Steiermark genießen dieselben Rechte auf Grund gleicher Bedingungen wie alle anderen österreichischen Staatsangehörigen, einschließlich des Rechtes auf ihre eigenen Organisationen, Versammlungen und Presse in ihrer eigenen Sprache.</p> <p>2. Sie haben Anspruch auf Elementarunterricht in slowenischer oder kroatischer Sprache und auf eine verhältnismäßige Anzahl eigener Mittelschulen; in diesem Zusammenhang werden Schullehrpläne überprüft und eine Abzweigung der Schulärztlichebehörde wird für slowenische und kroatische Schulen errichtet werden.</p> <p>3. In den Verwaltungs- und Gerichtsbezirken Kärntens, des Burgenlandes und der Steiermark mit slowenischer, kroatischer oder gemischter Bevölkerung wird die slowenische oder kroatische Sprache zusätzlich zum Deutschen als Amtssprache zugelassen. In solchen Bezirken werden die Bezeichnungen und Aufschriften topographischer Natur in slowenischer oder kroatischer Sprache wie in Deutsch verfaßt.</p> <p>4. Österreichische Staatsangehörige der slowenischen und kroatischen Minderheiten in Kärnten, Burgenland und Steiermark nehmen an den kulturellen, Verwaltungs- und Gerichtsbeziehungen in diesen Gebieten auf Grund gleicher Bedingungen wie andere österreichische Staatsangehörige teil.</p> <p>5. Die Tätigkeit von Organisationen, die darauf abzielen, der kroatischen oder slowenischen Bevölkerung ihre Eigentümlichkeit und ihre Rechte als Minderheit zu sichern, ist zu verbieten.</p>	<p>1. Avstrijski državljani slovenske in hrvaške manjšine na Koroškem, Gradučankem in Štajerskem uživajo iste pravice pod enakimi pogoji kakor vsi drugi avstrijski državljani, vključno pravice do svojih lastnih organizacij, zbiranj in tiska v svojem maternem jeziku.</p> <p>2. Avstrijski državljani slovenske in hrvaške manjšine na Koroškem, Gradučankem in Štajerskem uživajo pravico do osnovnega posla v slovenskem ali hrvaškem jeziku in do sorazmernega števila lastnih srednjih šol, v tej zadevi bodo ločili sami matro pregledani in bo ustanovljen oddelček ločite matrone oblasti za slovenske in hrvaške šole.</p> <p>3. V upravnih in sodnih okrajih Koroške, Gradučanke in Štajerske s slovenski, hrvaški ali mešani prebivalstvom je slovenski ali hrvaški jezik dopolnilen kot matni jezik dodatno k nemškemu. V takih okrajih bodo oznake in napisi topografskega značaja prav tako v slovenski ali hrvaški kakor v nemščini.</p> <p>4. Avstrijski državljani slovenske in hrvaške manjšine na Koroškem, Gradučankem in Štajerskem so udeleženi v kulturnih, upravnih in sodnih ustanovah v tih pokrajinah pod enakimi pogoji kakor drugi avstrijski državljani.</p> <p>5. Dejavnost organizacij, ki merijo na to, da odvzamejo hrvaškemu ali slovenskemu prebivalstvu njegov značaj in pravice kot manjšine, se mora preprežati.</p>

DRSNICA 16

PRAVICE MANJŠIN

DRSNICA 17

MADŽARSKA

DRSNICA 18

SEVERNA MEJA IN SLOVENSKA MANJŠINA

- Koroška je bila pod vojaško upravo Britancev.
- 1949 potrjena meja na Karavankah. Jugoslavija izgubi Koroško.
- 1955 je bila podpisana avstrijska državna pogodba.
- S pogodbo so začela veljati zaščitna določila za manjšini (slovensko in hrvaško).
- Pravice manjšin: uporaba svojega jezika, ustanavljanje društev, pouk v slovenskem jeziku, dvojezični napisi, uporaba slovenskega jezika v uradih ...
- Slovenska manjšina je obstajala tudi na Madžarskem.

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

UČNA PRIPRAVA:
Slovenija po osamosvojitvi

IME IN PRIIMEK: Hajrudin Osmanbašić

DATUM: 31. 5. 2018

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	9.	
Datum:	31. 5. 2018	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Samostojna Slovenija in mednarodno povezovanje Slovenije
	Poglavje iz učbenika:	SLOVENCİ V 20. IN 21. STOLETJU: čas napredka (Slovenci po drugi svetovni vojni)
Učna enota – naslov učne ure:	Slovenija po osamosvojitvi	
Učne oblike:	-frontalna učna oblika	
Učne metode:	-metoda razlage -metoda razgovora -metoda slikovne demonstracije -metoda demonstracije gibljivih slik (videoposnetek) -metoda dela s slikovnimi viri	
Učne tehnike:	x	
Cilji iz učnega načrta:	"-razložijo mednarodno povezovanje Slovenije, -opišejo ustavno ureditev in življenje v Republiki Sloveniji, -pojasnijo vpliv demokratične politične ureditve Republike Slovenije na življenje ljudi." (Učni načrt, str. 24)	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> -podati razloge za ekonomsko krizo -navesti letnici uvedbe tolarja in evra -dati razloge za izhod iz krize -opisati pojem denacionalizacije -našteti in opisati vse tri veje oblasti v sodobni Sloveniji -opisati politično stanje takoj po osamosvojitvi -poimenovati ureditev v Sloveniji -navesti prvi dve pomembni državi, ki sta priznali Slovenijo -navesti ime države, s katero ima Slovenija mejno težavo -poimenovati vse organizacije katerih članica je Slovenija in dati tudi leto vstopa (prav tako prepoznati te organizacije po zastavi) -našteti urade, ki povezujejo slovenske izseljence z domovino
	Funkcionalni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> -spremljati PowerPoint predstavitev (z zapisom učne snovi) -reševati naloge na učno-delovnem listu -odgovarjati na vprašanja, ki jih postavlja učitelj

	Vzgojni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> - pozitivno ovrednotiti demokratično ureditev v Sloveniji
Učne etape:	-Uvajanje -Obravnavanje nove učne snovi -Urjenje -Preverjanje -Ponavljjanje	
Vsebinski poudarki:	Prvi vsebinski poudarek: Gospodarski razvoj Drugi vsebinski poudarek: Organiziranost slovenske države Tretji vsebinski poudarek: Mednarodno povezovanje Slovenije	
Učna sredstva:	Učila:	-učbenik (Jelka Razpotnik in Damjan Snoj, 2013, 137-138) -spletni videoposnetek (Infodrom: Nastanek Evropske unije; What is The OECD?) -PowerPoint predstavitev (z zapisom učne snovi) -učno-delovni list
	Učni pripomočki:	-LCD projektor -računalnik
Medpredmetne povezave z vsebinami:	Domovinska in državljanska kultura ter etika (pri tej učni uri zgodovine se obravnava organiziranost slovenske države: volitve, parlament, predsednik države, vlada, ustava, volilna pravica ...). Geografija (pri tej učni uri učence tudi povprašam o mejnih sosedah Slovenije).	
Novi pojmi s pojasnilom:	-valuta (denarna enota določene države) -privatizacija (javno lastnino spremeniti v zasebno) -denacionalizacija (vrnitev lastnine, ki je bila prej nacionalizirana, bivšim lastnikom) -ustava (vrhovni dokument države, ki zapoveduje njeno ureditev in zakone)	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	<i>Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina. (2011). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo:</i> http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_zgodovina.pdf (27. 5. 2018).
	Učna priprava	Pihlar, Tatjana. »Denacionalizacija gradu Kodeljevo: V 24 letih niso razvozlali niti graščakovega državljanstva.« <i>Dnevnik</i> (27. december 2016): https://www.dnevnik.si/1042757823 (pregledano 22. maja 2018). Pihlar, Tatjana. »Denacionalizacija: V lasti cerkva so že trije odstotki vseh slovenskih gozdov.« <i>Dnevnik</i> (22. januar 2018): https://www.dnevnik.si/1042798858 (pregledano 22. maja 2018). Razpotnik, Jelka, Božo Snoj. <i>Raziskujem preteklost</i> 9.

	<p><i>Učbenik za zgodovino v devetem razredu osnovne šole.</i> Ljubljana: Rokus Klett, 2013, 137-138.</p> <p><i>Ustava Republike Slovenije.</i> Ljubljana: Mladinska knjiga, 2005.</p>
PowerPoint	<p><u>PowerPoint (str. 1):</u> http://besedomanija.blogspot.si/2007/01/tolarji.html, pregledano 22. maja 2018 https://www.rtv slo.si/zabava/zanimivosti/foto-in-video-manneken-pis-v-gorenjski-narodni-nosi/286069, pregledano 22. maja 2018</p> <p><u>PowerPoint (str. 6):</u> http://old.slovenskenovice.si/novice/slovenija/od-keltskega-denarja-do-evra, pregledano 22. maja 2018 http://besedomanija.blogspot.si/2007/01/tolarji.html, pregledano 22. maja 2018</p> <p><u>PowerPoint (str. 7):</u> https://www.racunalniske-novice.com/novice/strojna-oprema/integrirana-vezja/novice-in-dogodki/hud-upad-povprasevanja-po-integriranih-vezjih.html, pregledano 22. maja 2018 https://euractiv.sk/section/ekonomika-a-euro/news/eurozona-opat-spomaljuje-015750/, pregledano 22. maja 2018</p> <p><u>PowerPoint (str. 8):</u> http://www.times.si/gospodarstvo/umar-napoved-rasti-bdp-zvisal-na-2-odstotka--5e7f59eb3eb7b2f956c84e5ced9d63ce10e8250a.html, pregledano 22. maja 2018</p> <p><u>PowerPoint (str. 9):</u> https://www.vzajemci.com/novice/gospodarstvo/11603/kaj-pomeni-privatizacija-podjetja, pregledano 22. maja 2018 https://blog.currencykart.com/euro-list-of-countries-with-euro-as-currency/, pregledano 22. maja 2018</p> <p><u>PowerPoint (str. 10):</u> https://www.dnevnik.si/1042798858, pregledano 22. maja 2018 https://www.dnevnik.si/1042757823, pregledano 22. maja 2018</p> <p><u>PowerPoint (str. 11):</u> http://www.sangrila.si/wordpress/?attachment_id=1137, pregledano 22. maja 2018</p> <p><u>PowerPoint (str. 12):</u> http://gospodicnaknjiga.si/2012/11/ustava-republike-slovenije.html/, pregledano 22. maja 2018</p> <p><u>PowerPoint (str. 13):</u></p>

<http://www.us-rs.si/strip/>, pregledano 22. maja 2018

<http://www.us-rs.si/strip/>, pregledano 22. maja 2018

PowerPoint (str. 14):

http://www.ukom.gov.si/si/projekti/arhiv_200_let_i_lirskih_provinc/pocastitev_200_letnice_ilirskih_provinc/nagovori/nagovor_predsednika_vlade_republike_slovenije/, pregledano 22. maja 2018

<https://www.portalplus.si/1758/slovenska-vojska/>, pregledano 22. maja 2018

<http://www.delo.si/novice/wikileaks/wikileaks-pahor-moledoval-za-obisk-pri-obami.html>, pregledano 22. maja 2018

PowerPoint (str. 15):

https://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/ODrzavnemZboru/ParlamentarnoPoslopie/OPoslopiu/!ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfljo8zinfyCTD293QON_POCXQwcDUyDL_L2MjQ3dPUz1wwkpiAJKG-AAjgb6BbmhigCgua_X/dz/d5/L2dBISEvZ0FBIS9nQSEh/, pregledano 22. maja 2018

PowerPoint (str. 16):

<http://old.slovenskenovice.si/novice/slovenija/drzavni-zbor-potrdil-novelo-zakona-o-sdh>, pregledano 22. maja 2018

PowerPoint (str. 17):

http://www.vlada.si/predsednik_vlade/, pregledano 22. maja 2018

PowerPoint (str. 18):

<http://www.publishwall.si/czpnn/post/200892/slovenija-danes-prekinitev-glavne-obravnavne-ker-je-sodnik-v-kazenskem-postopku>, pregledano 22. maja 2018

<http://ljubiteljskocebelarstvo.mojforum.si/ljubiteljskocebelarstvo-ptopic191.html>, pregledano 22. maja 2018

<http://old.slovenskenovice.si/crni-scenarij/doma/za-155-evrov-pet-let-zapora>, pregledano 22. maja 2018

PowerPoint (str. 19):

<http://www.us-rs.si/strip/>, pregledano 22. maja 2018

PowerPoint (str. 20):

<http://svni.blog.siol.net/2012/07/22/zlonamernoblatenje-demosaj/>, pregledano 23. maja 2018

<http://www.delo.si/novice/politika/milan-kucanismo-se-bali-arbitraze-leta-1991-zakaj-bi-se-te-omeji.html>, pregledano 23. maja 2018

PowerPoint (str. 21):

	<p>http://www.caitng.com/kdaj-si-bodo-stranke-nehale-prisvajati-denar-slovenskih-davkoplacevalcev/, pregledano 23. maja 2018 PowerPoint (str. 22):</p> <p>http://zastave.vlajky.org/evropa/nemcija.php, pregledano 23. maja 2018</p> <p>http://zastave.vlajky.org/evropa/vatikan.php, pregledano 23. maja 2018 PowerPoint (str. 23):</p> <p>http://www.modrijan.si/slv/content/search/(offset)/4830?SearchText=, pregledano 23. maja 2018</p> <p>https://siol.net/novice/slovenija/rtl-hrvaska-pripravljena-priznati-vecji-del-arbitrazne-resitve-457186, pregledano 23. maja 2018 PowerPoint (str. 24):</p> <p>http://radio.ognjisce.si/sl/195/svet/25458/, pregledano 23. maja 2018</p> <p>http://mlad.si/2016/07/nove-smernice-sveta-evrope/, pregledano 23. maja 2018</p> <p>http://zastave.vlajky.org/evropa/evropska_unija.ph, pregledano 23. maja 2018</p> <p>https://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Flag_of_NATO.svg, pregledano 23. maja 2018</p> <p>http://panamaadvisoryinternationalgroup.com/testblog/news-from-panama/panama-put-back-on-to-oecd-gray-list/, pregledano 23. maja 2018 PowerPoint (str. 25):</p> <p>https://www.etno-muzej.si/sl/xii-nagradni-natecaj-za-diplomska-magistrska-in-doktorska-dela-na-temo-slovencev-po-svetu-in-v-0, pregledano 23. maja 2018</p> <p>http://www.delo.si/kultura/razno/argentinski-slovinci-srecni-konec-neke-tragicne-zgodbe.html, pregledano 23. maja 2018</p> <p>http://www2.arnes.si/~ljin16/knjizd01.htm, pregledano 23. maja 2018 PowerPoint (str. 26):</p> <p>https://www.casnik.si/klic-k-razumu/, pregledano 23. maja 2018</p>
Video posnetek	<p>Infodrom: Nastanek Evropske unije, https://www.youtube.com/watch?v=3hGeOBam7ug, 9. 5. 2018.</p> <p>What is The OECD?, https://www.youtube.com/watch?v=YF51mpd0AI, 9. 5. 2018.</p>

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
(5 minut)	<p>Dober dan. Poglejte si to sliko. Kaj prepoznate iz nje? Dvignite roke. Učitelj na prvem PowerPointu pokaže sliko tolarskih bankovcev.</p> <p>Da, pravilno ste ugotovili. To so tolarji. Vsaka samostojna država, ki da kaj nase mora imeti svojo valuto oz. denarno enoto. Slovenija je po osamosvojitvi sprejela tolarje in jaz letnik 95 se jih tudi spominjam. Zdaj pa še eno vprašanje, ali mogoče veste, kdo so bili upodobljeni na teh bankovcih? Dvignite roko.</p> <p>Skratka pomembne zgodovinske osebnosti povezane s tem prostorom in ne samo stavbe kot na današnjih bankovcih. Zdaj pa nekaj bolj humornega.</p> <p>Učitelj pokaže sliko Manekena Pisa. Ali bi mi kdo znal opisati sliko, mogoče povedal, kje se ta obsceni kip nahaja in zakaj je oblečen v slovensko narodno nošo s slovensko zastavo v ozadju?</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo: To so tolarji.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo: Ivan Cankar, Peter Gallus, Primož Trubar, Ivana Kobilica, France Prešeren, Rihard Jakopič, Janez Vajkard Valvasor, Jurij Vega in Jože Plečnik</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo: To je Maneken Pis v Bruslju. Oblečen je v slovensko narodno nošo, ker se je tako praznovala priključitev</p>	<p>Frontalna oblika.</p> <p>Metoda dela s slikovnimi viri.</p> <p>Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora.</p> <p>Metoda razlage.</p> <p>Metoda dela s slikovnimi viri.</p>	PowerPoint (str. 1)

	Slovenije v EU.		
<p>Pravilno. Če smo prejšnjo učno uro obravnavali osamosvajanje Slovenije bomo danes imeli (učitelj pokaže naslednji PPT) Slovenijo po osamosvojitvi.</p> <p>Ta naslov si prosim prepisite v zvezek. Zraven zapišite še strani učbenika, to je od strani 137 do strani 138.</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci si prepisejo naslov skupaj s stranmi učbenika v zvezek.</p>	<p>Frontalna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>PowerPoint (str. 2)</p>
<p>Danes vas bom podučil o gospodarskem razvoju samostojne Slovenije, njeni notranjepolitični organiziranosti in mednarodnem povezovanju v svetu.</p> <p>Učitelj pokaže naslednji PPT. Tega ni treba prepisovati.</p> <p>Ob tem vas bom spraševal in morali boste dopolnjevati učno-delovni list, ki ga vam bom zdaj razdelil. Prosil bi vas, da jih na koncu ure nalepite v zvezek. Prav tako si lahko na njih zapišete še kako dodatno informacijo ali zanimivost.</p> <p>Razdeli učno-delovne liste. Imejte pripravljene tudi učbenike, a jih smete odpreti le takrat, ko bom jaz to dovolil. Drugače so zaprti.</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci sprejmejo učno-delovne liste. Učenci pripravijo učbenik.</p>	<p>Frontalna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>PowerPoint (str. 3), učno-delovni list, učbenik</p>
<p>Na koncu današnje učne ure boste znali:</p> <ul style="list-style-type: none"> -podati razloge za ekonomsko krizo -navesti letnici uvedbe tolarja in evra -dati razloge za izhod iz krize -opisati pojem denacionalizacije -našteti in opisati vse tri veje oblasti v sodobni Sloveniji -opisati politično stanje takoj po osamosvojitvi -poimenovati ureditev v Sloveniji -navesti prvi dve pomembni državi, ki sta priznali Slovenijo 	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>PowerPoint (str. 4 in 5)</p>

<p>-navesti ime države, s katero ima Slovenija mejno težavo</p> <p>-poimenovati vse organizacije katerih članica je Slovenija in dati tudi leto vstopa (prav tako prepoznati te organizacije po zastavi)</p> <p>-našteti urade, ki povezujejo slovenske izseljence z domovino</p> <p>Učitelj pokaže naslednja dva PPT-ja. Torej, začnimo!</p>			
---	--	--	--

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE

1. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
Gospodarski razvoj (10 minut)	Kot sem že omenil, so v samostojni Sloveniji sprejeli svojo lastno valuto, tolar. A katerega leta je bilo to? (Namig: istega leta kot je Slovenija razglasila svojo neodvisnost)	Učenci poslušajo. Učenci odgovorijo: leta 1991	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	PowerPoint (str. 6), učno-delovni list
	Da, leta 1991. Zapišite si ta odgovor prosim v list. Kot ste mi že prej rekli, so bili na njih upodobljeni slovenski kulturni ustvarjalci.	Učenci si odgovor zapišejo v učno-delovni list. Učenci poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 6), učno-delovni list
	A Slovenija se je kmalu po osamosvojitvi znašla v gospodarski krizi. Razlogi zanjo so bili: sprememba gospodarskega sistema, zastarela tehnologija in izguba jugoslovanskega trga. Vrhunec je ta kriza dosegla leta 1993.	Učenci poslušajo in zapisujejo v učno-delovni list	Frontalna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 7), učno-delovni list
	K sreči je kmalu prišlo do gospodarske rasti, a zaradi česa natanko? Mogoče veste vi? Lahko si pomagata z učno-delovnim listom.	Učenci odgovorijo: zaradi privatizacije	Frontalna oblika. Metoda	PowerPoint (str. 8), učno-delovni list

	nekaterih državnih podjetji, odpiranjem novih obratov iz tujine in ugodnim gospodarskim stanjem v svetu	razgovora.	
Pri privatizaciji gre za spremembo javne lastnine v zasebno. Slovensko gospodarstvo se je izboljšalo in povečal se je tudi življenjski standard in kupna moč. Pri tem je zagotovo pomagala tudi uvedba nove valute, evra, ki nas je dodatno povezal z evropskim gospodarskim prostorom	Učenci poslušajo in zapisujejo v učno-delovni list	Frontalna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 8), učno-delovni list
Katerega leta pa je bil evro uveden v Sloveniji?	Učenci odgovorijo: leta 2007	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	PowerPoint (str. 8 in 9), učno-delovni list
V 90. letih pa je prišlo tudi do pomembnega procesa imenovan denacionalizacija. Ali bi mi kdo znal opisati ta pojem? Samo spomnite se snovi, ki smo jo obravnavali po koncu druge svetovne vojne v Sloveniji.	Učenci odgovorijo: bivši lastniki tovarn, hiš ali zemlje so dobili nazaj lastnino (v odškodnini ali naravi) odvzeti po drugi svetovni vojni	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	PowerPoint (str. 10), učno-delovni list
Za konec tega vsebinskega poudarka velja opozoriti, da Slovenijo kljub številnim pozitivnim spremembam na gospodarskem področju od leta 2008 spet muči kriza.	Učenci poslušajo in zapisujejo v učno-delovni list	Frontalna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 11), učno-delovni list
Zdaj pa samo še na hitro preverimo, kako ste rešili ta del v učno-delovnih listih. Učitelj preveri odgovore, ki jih povejo učenci.	Učenci povejo rešitve prvega poglavja na učno delovnem listu.	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Učno-delovni list in učno-delovni list: rešitve

2. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
Organizirano- st slovenske države (10 min)	Pri tem delu bomo obravnavali organiziranost slovenske države. To ste najbrž že obravnavali pri domovinski in državljski kulturi ter etiki, zato pričakujem, da boste bili malo bolj aktivni. Osnova, ki jo morate poznati je, da je ustava (vrhovni dokument države, ki zapoveduje njeno ureditev in zakone) bila sprejeta decembra 1991. V njej je zapisano, da je Slovenija demokratična republika.	Učenci poslušajo in zapisujejo v učno-delovni list	Frontalna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 12), učno-delovni list
	Kaj to natanko pomeni?	Učenci odgovorijo: to pomeni, da Slovenci svoje voditelje izvolimo na demokratičnih volitvah	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	
	To je res. Vsak državljan ima volilno pravico. To pomeni, da lahko z osemnajstimi leti na tajnih volitvah izvoli predsednika republike, poslance, občinske svetnike ali župane	Učenci poslušajo in zapisujejo v učno-delovni list	Frontalna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 12), učno-delovni list
	Prav tako je oblast v demokratični Sloveniji razdeljena na tri veje. Jih vi mogoče znate naštet?	Učenci odgovorijo: izvršna, zakonodajna in sodna	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	PowerPoint (str. 12 in 13), učno-delovni list
	V redu. Zdaj bomo malo natančneje videli sestav teh vej oblasti. Začeli bomo z izvršno vejo in sicer s predsednikom države. Ta je voljen vsakih pet let.	Učenci poslušajo in zapisujejo v učno-delovni list	Frontalna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 14), učno-delovni list
	Zdaj pa, da vidimo, kako aktivni državljani ste. Kake je ime trenutnemu predsednik?	Učenci odgovorijo: Borut Pahor	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	PowerPoint (str. 14), učno-delovni list
	Pahor je kot predsednik države vrhovni poveljnik vojske in predstavnik države v svetu.	Učenci poslušajo in zapisujejo v učno-delovni list	Frontalna oblika.	PowerPoint (str. 14), učno-delovni list

		Metoda razlage. Metoda slikovne demonstracije	list
Naslednja veja oblasti je izvršna in tu je v ospredju parlament. Parlament je sestavljen iz dveh delov. Mogoče jim vi poznate imena?	Učenci odgovorijo: državni svet in državni zbor	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	PowerPoint (str. 15), učno-delovni list
Državni zbor sestavlja 90 poslancev iz različnih strank, ki se jih voli na štiri leta	Učenci poslušajo in zapisujejo v učno-delovni list	Frontalna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 15), učno-delovni list
Kaj pa je naloga državnega zbora?	Učenci odgovorijo: sprejema zakone in izvoli vlado	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	PowerPoint (str. 15 in 16), učno-delovni list
Pravilno. Vlada je še en del izvršne oblasti in na njenem čelu je predsednik vlade.	Učenci poslušajo in zapisujejo v učno-delovni list	Frontalna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 17), učno-delovni list
Kako je ime trenutnemu predsedniku vlade?	Učenci odgovorijo: Miro Cerar	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	PowerPoint (str. 17), učno-delovni list
Pravilno. Vlado poleg njega sestavlja več ministrov za različna področja.	Učenci poslušajo in zapisujejo v učno-delovni list	Frontalna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 17), učno-delovni list
Kaj pa je njihova funkcija?	Učenci odgovorijo: predlagajo in izvršujejo zakone	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	PowerPoint (str. 17), učno-delovni list
Pri tem izvrševanju zakonov pomagajo še policija, inšpektorati ter	Učenci poslušajo in zapisujejo v	Frontalna	PowerPoint (str. 17),

še druge službe.	učno-delovni list	oblika. Metoda razlage.	učno-delovni list
Zadnja veja oblasti je sodna. Tu se vsem, ki bi kršili zakone sodi na sodiščih s strani sodnika. Vsaka oseba je do konca sojenja nedolžna (to je pomembna človekova pravica). Krivec na koncu dobi kazen, ki je lahko denarna ali pa zaporna.	Učenci poslušajo in zapisujejo v učno-delovni list	Frontalna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 18 in 19), učno-delovni list
Za konec tega vsebinskega poudarka se bomo na kratko dotaknili še notranje politike takoj po osamosvojitvi Slovenije.	Učenci poslušajo in zapisujejo v učno-delovni list	Frontalna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 20), učno-delovni list
Kdaj so bile prve parlamentarne volitve?	Učenci odgovorijo: leta 1992	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	PowerPoint (str. 20), učno-delovni list
DEMOS je na teh volitvah izgubil in sicer na račun levo usmerjenih strank. Istega leta smo dobili prvega predsednika.	Učenci poslušajo in zapisujejo v učno-delovni list	Frontalna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 20), učno-delovni list
Kdo je bil ta predsednik?	Učenci odgovorijo: Milan Kučan	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	PowerPoint (str. 20), učno-delovni list
Na splošno gledano je politično življenje od osamosvojitve dalje zelo razburkano. Kar povejte mi imena nekaj slovenskih strank.	Učenci odgovorijo: Socialdemokrati, Združena levica, Pozitivna Slovenija ...	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	PowerPoint (str. 20 in 21), učno-delovni list
Zdaj pa samo še na hitro preverimo, kako ste rešili ta del v učno-delovnih listih. Učitelj preveri odgovore, ki jih povejo učenci.	Učenci povejo rešitve drugega poglavja na učno delovnem listu.	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Učno-delovni list in učno-delovni list: rešitve

3. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE,	UČNA SREDSTVA
----------------------------------	----------------	---------------	-------------------------------------	----------------------

			TEHNIKE	
Mednarodno povezovanje Slovenije (10 min)	Zdaj boste videli samo še mednarodne povezave, ki jih je naredila Slovenija. Pri tem je bil prvi glavni cilj mednarodno priznanje v svetu.	Učenci poslušajo in zapisujejo v učno-delovni list	Frontalna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 22), učno-delovni list
	Ali mogoče kdo zna povedati ime prve pomembnejše države, ki je priznala Slovenijo?	Učenci odgovorijo: Nemčija	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	PowerPoint (str. 22), učno-delovni list
	Da. To je bilo decembra 1991. Januarja 1992 je sledil Vatikan in nato še ostale države Evropske skupnosti	Učenci poslušajo in zapisujejo v učno-delovni list	Frontalna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 22), učno-delovni list
	Hkrati je morala Slovenija urediti še mejna vprašanja s svojimi sosedi. Pa da vidimo, kaki ste pri geografiji. Naštejte vse mejne sosede s Slovenijo.	Učenci odgovorijo: Avstrija, Hrvaška, Italija in Madžarska.	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	PowerPoint (str. 23), učno-delovni list
	Vse te meje so ostale iste. Problem je ostal le še s Hrvaško. Mogoče veste kje natanko?	Učenci odgovorijo: morska meja v Piranskem zalivu	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	PowerPoint (str. 23), učno-delovni list
	Slovenija je po osamosvojitvi postala članica številnih mednarodnih organizacij in združenj. Zdaj vam bom kazal zastave teh društev. Ko mi boste povedali ime organizacije, bom dal še leto in datum, ko je Slovenija postala njena članica. Tako lahko naredite tudi nalogo v učno-delovnem listu. Pri tem bomo malo ponovili tudi staro snov.	Učenci poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 24), učno-delovni list
	Pokaže zastavo OZN-ja.	Učenci odgovorijo: OZN	Frontalna oblika. Metoda slikovne demonstracije.	PowerPoint (str. 24), učno-delovni list
	Pravilno. Pokaže datum vstopa.	Učenci zapisujejo v učno-delovni list	Frontalna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 24), učno-delovni list
	Ta zastava je malo manj znana in zato vam dam malo več časa. Pokaže zastavo Sveta Evrope.	Učenci odgovorijo: Svet Evrope	Frontalna oblika. Metoda slikovne	PowerPoint (str. 24), učno-delovni list

		demonstracije. Metoda razlage.	
Pravilno. Pokaže leto vstopa.	Učenci zapisujejo v učno-delovni list	Frontalna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 24), učno-delovni list
Ta vam je zagotovo znana. Pokaže zastavo Evropske unije	Učenci odgovorijo: Evropska unija	Frontalna oblika. Metoda slikovne demonstracije.	PowerPoint (str. 24), učno-delovni list
Pravilno. Pokaže datum vstopa.	Učenci zapisujejo v učno-delovni list	Frontalna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 24), učno-delovni list
Zdaj si boste ogledali krajši videoposnetek o zgodovini te zveze. Pri tem si lahko kako zanimivost zapišete na učno-delovni list. Učitelj pokaže videoposnetek.	Učenci gledajo videoposnetek in si zapisujejo v učno-delovni list	Frontalna oblika. Metoda demonstracije gibljevih slik.	PowerPoint (str. 24), učno-delovni list, spletni videoposnetek
Istega leta je bila Slovenija sprejeta v še eno organizacijo. Učitelj pokaže zastavo NATA.	Učenci odgovorijo: NATO	Frontalna oblika. Metoda slikovne demonstracije. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 24), učno-delovni list
Pravilno. Za konec velja omeniti, da je bila Slovenija julija 2010 sprejeta v OECD. Ali mogoče kdo ve kaj pomenijo te kratice?	Učenci odgovorijo: Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	PowerPoint (str. 24), učno-delovni list
Pravilno, zdaj si bomo ogledali še en videoposnetek, ki bo opisal to organizacijo. Učitelj pokaže videoposnetek.	Učenci gledajo videoposnetek in si zapisujejo v učno-delovni list	Frontalna oblika. Metoda demonstracije gibljevih slik.	PowerPoint (str. 24), učno-delovni list, spletni videoposnetek
Poleg teh organizacij so s samostojno Slovenijo spet	Učenci poslušajo	Frontalna oblika.	PowerPoint (str. 25),

vzpostavili stike mnogi izseljenci.		Metoda razlage.	učno-delovni list
Ali mi lahko naštete nekaj večjih držav, kjer ti živijo?	Učenci odgovorijo: ZDA, Kanada, Avstralija, Kanada ...	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	PowerPoint (str. 25), učno-delovni list
V redu. Pa mi lahko odgovorite, zakaj so le-ti odšli od doma. Spomnite se predavanj o drugi svetovni vojni na Slovenskem.	Učenci odgovorijo: domovino so zapustili, ker jim ni bila vseč nova komunistična oblast	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	PowerPoint (str. 25), učno-delovni list
Tako je. V tujini so se kar dobro znašli, saj so oblikovali svoja društva in časopise, v Argentini pa celo slovenske šole.	Učenci poslušajo in zapisujejo v učno-delovni list	Frontalna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 25), učno-delovni list
Organizacije, ki skrbijo za stik domovine z izseljenci so: - Urad za Slovence po svetu (ta deluje v okviru vlade) - Izseljenska matica - Svetovni slovenski kongres	Učenci poslušajo in zapisujejo v učno-delovni list	Frontalna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 25 in 26), učno-delovni list
Zdaj bomo še zadnjič pregledali odgovore na učno delovni list. Učitelj preveri odgovore, ki jih povejo učenci.	Učenci povejo rešitve tretjega poglavja na učno delovni listu.	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Učno-delovni list in učno-delovni list: rešitve.

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
(5 minut)	Zdaj za konec bom preveril vaše znanje. Liste dajte v zvezke in jih zaprite. Postavljal vam bom vprašanja, če bo kod vedel odgovor naj dvigne roko.	Učenci poslušajo in pripravijo učno-delovni list in zvezek	Frontalna oblika. Metoda razlage.	PowerPoint (str. 27 in 28)

<p>Učitelj sprašuje vprašanja s PowerPointa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.) Kateri so bili razlogi za ekonomsko krizo? 2.) Katerega leta je bil uveden tolar in katerega evro? 3.) Kateri so bili razlogi za izhod iz krize? 4.) Kaj je denacionalizacija? 5.) Naštejte in opišite vse tri veje oblasti v sodobni Slovenije. 6.) Kakšno je bilo politično stanje takoj po osamosvojitvi? 7.) Poimenujte ureditev v Sloveniji. 8.) Navedite prvi dve pomembni državi, ki sta priznali Slovenijo. 9.) Kako je ime državi, s katero ima Slovenija mejno težavo? 10.) Poimenujte vse organizacije katerih članica je Slovenija in podajte tudi leto vstopa za vsako (prav tako opišite zastavo za vsako organizacijo posebej). 11.) Naštejte urade, ki povezujejo slovenske izseljence z domovino. 	<p>Učenci odgovorijo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.) Sprememba gospodarskega sistema, izguba jugoslovanskega trga in zastarela tehnologija. 2.) Tolar je bil uveden leta 1991, evro leta 2007. 3.) Privatizacija nekaterih državnih podjetji, odpiranje novih obratov iz tujine in ugodno gospodarsko stanje v svetu. 4.) Je bila povrnitev lastnine (v naravi ali odškodnini), ki je bila odvzeta bivšim lastnikom hiš, tovarn in zemlje po drugi svetovni vojni. 5.) Zakonodajna (daje zakone, parlament), sodna (sodi kršiteljem zakonov in odloča o njihovi pravilni uporabi, sodišča) in izvršna (poskrbi za pravilno izvrševanje zakonov, predsednik, vlada). 6.) Prve parlamentarne volitve so bile leta 1992. Na njih je bil DEMOS poražen s strani levo usmerjenih 	<p>Frontalna oblika. Metoda razgovora.</p>	<p>PowerPoint (str. 27 in 28)</p>
---	---	--	-----------------------------------

	<p>strank. Prvi predsednik države je postal Milan Kučan in sicer leta 1992. Politično življenje je v Sloveniji je še vedno pestro.</p> <p>7.) Slovenija je demokratične republika.</p> <p>8.) Nemčija in Vatikan.</p> <p>9.) Hrvaška.</p> <p>10.)</p> <p>OZN- 22. maj 1992</p> <p>Svet Evrope-1993</p> <p>Evropska unija- 1. maj 2004</p> <p>NATO-2004</p> <p>OECD-julij 2010</p> <p>11.) Urad za Slovence po svetu, Izselska matica in Svetovni slovenski kongres</p>		
<p>Na koncu ugotavljam, da znate (zelo, dobro, slabo):</p> <ul style="list-style-type: none"> -podati razloge za ekonomsko krizo -navesti letnici uvedbe tolarja in evra -dati razloge za izhod iz krize -opisati pojem denacionalizacije -našteti in opisati vse tri veje oblasti v sodobni Sloveniji -opisati politično stanje takoj po osamosvojitvi -poimenovati ureditev v Sloveniji -navesti prvi dve pomembni državi, ki sta priznali Slovenijo -navesti ime države, s katero ima Slovenija mejno težavo -poimenovati vse organizacije katerih članica je Slovenija in dati tudi leto vstopa (prav tako prepoznati te organizacije po zastavi) -našteti urade, ki povezujejo 		<p>Frontalna oblika. Metoda razlage.</p>	

	slovenske izseljence z domovino			
--	---------------------------------	--	--	--

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Učno-delovni list – prazen
PRILOGA 2 :	Učno-delovni list – izpolnjen kot zapis učne snovi
PRILOGA 3 :	PowerPoint

Slovenija po osamosvojitvi

1. Gospodarski razvoj

- uvedba lastne valute, tolarjev (leta _____)
 - gospodarska kriza (sprememba gospodarskega sistema, _____ tehnologija, izguba _____ trga), njen vrhunec leta _____
 - sledila gospodarska rast, ki je bila spodbujana s pomočjo: _____ nekaterih državnih podjetji, odpiranjem novih obratov iz _____ in ugodnim _____ stanjem v svetu
 - zaradi rasti večji _____ standard in _____ (še posebej če primerjamo današnji čas z 90. leti prejšnjega stoletja)
 - uvedba eura (leta _____) – dodatno _____ povezovanje z evropskimi državami
 - denacionalizacija (izvedena v 90. letih): _____
-
-
- od leta _____ spet prisotna gospodarska kriza

2. Organiziranost slovenske države

- ustava sprejeta __ decembra _____ (v njej je zapisano, da je Slovenija demokratična republika)
 - volilna pravica za vse državljane z ___ letom starosti (volitve so tajne)
 - voli se: župane, _____, občinske svetnike in _____
 - Tri veje oblasti: zakonodajna (_____), _____ (vlada, predsednik) in sodna (_____)
 - predsednik države (vrhovni poveljnik vojske, predstavlja Slovenijo v svetu, volitve vsakih ___ let)
 - parlament (državni _____ + državni _____)
 - državni zbor (sestavljen iz ___ poslancev, ti se volijo vsaka ___ leta, poslanci izvolijo _____, sprejemajo _____ in kazni za kršitelje)
 - vlada (v njej so _____, na čelu predsednik vlade, predlagajo in izvršujejo zakone)
 - na sodišču se sodi kršiteljem zakonov
 - **vsak je nedolžen dokler se mu ne dokaže krivda!**
 - _____ krivcu določi kazen (zaporno ali denarno)
-
- prve parlamentarne volitve leta _____

- na njih je bil DEMOS poražen, zmagovalec so bile levo usmerjene stranke
- prvi predsednik samostojne Republike Slovenije izvoljen leta 1992 _____
_____ (bivši predsednik predsedstva RS)
- v neodvisni državi so nastale mnoge stranke, neke so tudi razpadle ali pa se preimenovala: npr. _____

3. Mednarodno povezovanje Slovenije

- Prvo pomembnejša država, ki je priznala Slovenijo je bila _____ (decembra 1991), januarja 1992 je sledil Vatikan in ostale države _____.
- S sosedi so državne meje ostale iste, izjema le Hrvaška (_____ meja v _____ zalivu).

Povezovanje s pomembnejšimi svetovnimi organizacijami:

- 1-1992 (22. maj) NATO__
- 2-1993 Evropska unija__
- 3-2004 (1. maj) OZN__
- 4-2004 OECD__
- 5-2010 (julij) Svet Evrope__

- Po neodvisnosti Slovenije so se v domovino vrnili tudi mnogi zdomci (Kanada, _____, Avstralija, _____ ...), ki so domovino zapustili po drugi svetovni vojni.
- V tujini so Slovenci oblikovali svoja društva, časopise (v Argentini celo šole).
- Slovenija s temi zdomci ohranja vez s pomočjo naslednjih organizacij: Urad za Slovence po svetu (v okviru vlade), _____ _____ in Svetovni slovenski kongres.

Slovenija po osamosvojitvi

1. Gospodarski razvoj

- uvedba lastne valute, tolarjev (leta 1991)
- gospodarska kriza (sprememba gospodarskega sistema, zastarela tehnologija, izguba jugoslovanskega trga), njen vrhunec leta 1993
- sledila gospodarska rast, ki je bila spodbujana s pomočjo: privatizacije nekaterih državnih podjetij, odpiranjem novih obratov iz tujine in ugodnim gospodarskim stanjem v svetu
- zaradi rasti večji življenjski standard in kupna moč (še posebej če primerjamo današnji čas z 90. leti prejšnjega stoletja)
- uvedba eura (leta 2007) – dodatno gospodarsko povezovanje z evropskimi državami
- denacionalizacija (izvedena v 90. letih): bivši lastniki tovarn, hiš ali zemlje so dobili nazaj lastnino (v odškodnini ali naravi) odvzeti po drugi svetovni vojni
- od leta 2008 spet prisotna gospodarska kriza

2. Organiziranost slovenske države

- ustava sprejeta 23. decembra 1991 (v njej je zapisano, da je Slovenija demokratična republika)
- volilna pravica za vse državljane z 18 letom starosti (volitve so tajne)
- voli se: župane, poslance, občinske svetnike in predsednika republike
- Tri veje oblasti: zakonodajna (parlament), izvršna (vlada, predsednik) in sodna (sodišča)
- predsednik države (vrhovni poveljnik vojske, predstavlja Slovenijo v svetu, volitve vsakih pet let)
- parlament (državni svet + državni zbor)
- državni zbor (sestavljen iz 90 poslancev, ti se volijo vsaka štiri leta, poslanci izvolijo vlado, sprejemajo zakone in kazni za kršitelje)
- vlada (v njej so ministri, na čelu predsednik vlade, predlagajo in izvršujejo zakone)
- na sodišču se sodi kršiteljem zakonov
- **vsak je nedolžen dokler se mu ne dokaže krivda!**
- sodnik krivcu določi kazen (zaporno ali denarno)

- prve parlamentarne volitve leta 1992
- na njih je bil DEMOS poražen, zmagovalec so bile levo usmerjene stranke

-prvi predsednik samostojne Republike Slovenije izvoljen leta 1992 Milan Kučan (bivši predsednik predsedstva RS)

-v neodvisni državi so nastale mnoge stranke, neke so tudi razpadle ali pa se preimenovala: npr. Pozitivna Slovenija, Slovenska ljudska stranka, DeSUS, SNS ...

3. Mednarodno povezovanje Slovenije

-Prvo pomembnejša država, ki je priznala Slovenijo je bila Nemčija (decembra 1991), januarja 1992 je sledil Vatikan in ostale države Evropske skupnosti.

-S sosedi so državne meje ostale iste, izjema le Hrvaška (morska meja v Piranskem zalivu).

Povezovanje s pomembnejšimi svetovnimi organizacijami:

1-1992 (22. maj)	NATO <u>4</u>
2-1993	Evropska unija <u>3</u>
3-2004 (1. maj)	OZN <u>1</u>
4-2004	OECD <u>5</u>
5-2010 (julij)	Svet Evrope <u>2</u>

-Po neodvisnosti Slovenije so se v domovino vrnilo tudi mnogi zdomci (Kanada, ZDA, Avstralija, Argentina ...), ki so domovino zapustili po drugi svetovni vojni.

-V tujini so Slovenci oblikovali svoja društva, časopise (v Argentini celo šole).

-Slovenija s temi zdomci ohranja vez s pomočjo naslednjih organizacij: Urad za Slovence po svetu (v okviru vlade), Izseljenska matica in Svetovni slovenski kongres.

Vsebinski poudarki

Gospodarski razvoj

Organiziranost slovenske države

Mednarodno povezovanje
Slovenije

Kaj boste znali na koncu učne ure?

- podati razloge za ekonomsko krizo
- navesti letnici uvedbe tolarja in evra
- dati razloge za izhod iz krize
- opisati pojem denacionalizacije
- našteti in opisati vse tri veje oblasti v sodobni Sloveniji
- opisati politično stanje takoj po osamosvojitvi
- poimenovati ureditev v Sloveniji

- navesti prvi dve pomembni državi, ki sta priznali Slovenijo
- navesti ime države, s katero ima Slovenija mejno težavo
- poimenovati vse organizacije katerih članica je Slovenija in dati tudi leto vstopa (prav tako prepoznati te organizacije po zastavi)
- našteti urade, ki povezujejo slovenske izseljence z domovino

1. Gospodarski razvoj

- uvedba lastne valute, tolarjev
- leta 1991
- na njih upodobljeni slovenski kulturni ustvarjalci

Gospodarska kriza:

- sprememba gospodarskega sistema
 - zastarela tehnologija
 - izguba jugoslovanskega trga
- vrhunec leta 1993

Sledila gospodarska rast

Spodbujana s pomočjo:

- privatizacije nekaterih državnih podjetji
 - odpiranjem novih obratov iz tujine
 - ugodnim gospodarskim stanjem v svetu
- večji življenjski standard in kupna moč
 uvedba eura leta 2007-dodatno gospodarsko
povezovanje z evropskimi državami

denacionalizacija:

-izvedena v 90. letih

-bivši lastniki tovarn, hiš ali zemlje so dobili nazaj lastnino (v odškodnini ali naravi) odvzeti po drugi svetovni vojni

Od leta 2008 spet gospodarska kriza

2. Organiziranost slovenske

- ustava sprejeta- 23. decembra 1991
- Slovenija kot demokratična republika
- volilna pravica (tajne volitve za vse državljane z 18 leti)
- voli se predsednika republike, poslance, župane ali občinske svetnike
- Tri veje oblasti: zakonodajna (parlament), izvršna (vlada, predsednik) in sodna (sodišča)

2. Organiziranost slovenske države

Predsednik države:

- na vsakih pet let
- vrhovni poveljnik vojske
- predstavnik Slovenije v svetu

Parlament sestavljen iz:

- državnega sveta
- državnega zbora

državni zbor:

- 90 poslancev (iz različnih političnih strank)
- volitve na 4 leta
- sprejema zakone in določa kazni za kršitelje le-
teh
- poslanci izvolijo vlado

Vlada:

- vodi predsednik vlade
- člani so ministri (za različne zadeve)
- predlaga in izvršuje zakone (ob pomoči inšpektorjev, policije in drugih služb)

- sojenje na sodišču za kršitelje zakonov
- vsak je do konca sojenja nedolžen
- krivcu sodnik določi kazen
- kazen je lahko zaporna ali pa denarna

- prve parlamentarne volitve leta 1992
- poraz DEMOSa
- zmaga levo usmerjenih strank
- prvi predsednik samostojne Republike Slovenije - izvoljen leta 1992
- Milan Kučan (bivši predsednik predsedstva RS)
- burno politično življenje v Sloveniji

Mednarodno povezovanje Slovenije

glavni cilj mednarodno priznanje:

- Nemčija (decembra 1991)
- Vatikan (januar 1992)
- ostale države Evropske skupnosti

Mejna vprašanja:

-državne meje ostale iste

-problem le s Hrvaško (morska meja v Piranskem zalivu)

1992 (22. maj)-OZN

1993-Svet Evrope

2004 (1. maj)-Evropska unija

2004-NATO

2010 (julij)-OECD

 REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE ZA SLOVENCE V
ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Slovenci v svetu:

- Avstralija, ZDA, Kanada, Argentina ...
- tisti, ki so zapustili domovino po letu 1945
- slovenski časopisi in društva
- v Argentini so celo slovenske šole
- Urad za Slovence po svetu (v okviru vlade)
- Izseljenska matica
- Svetovni slovenski kongres

SLOVENSKO
IZSELJENSTVO

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES
SLOVENIAN WORLD CONGRESS

PONOVITEV

- Kateri so bili razlogi za ekonomsko krizo?
- Katerega leta je bil uveden tolar in katerega evro?
- Kateri so bili razlogi za izhod iz krize?
- Kaj je denacionalizacija?
- Naštejte in opišite vse tri veje oblasti v sodobni Sloveniji.
- Kakšno je bilo politično stanje takoj po osamosvojitvi?
- Poimenujte ureditev v Sloveniji.

- Navedite prvi dve pomembni državi, ki sta priznali Slovenijo.
- Kako je ime državi, s katero ima Slovenija mejno težavo?
- Poimenujte vse organizacije katerih članica je Slovenija in podajte tudi leto vstopa za vsako (prav tako opišite zastavo za vsako organizacijo posebej).
- Naštejte urade, ki povezujejo slovenske izseljence z domovino.

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

**UČNA PRIPRAVA:
KOLONIJE SO POSTALE NOVE DRŽAVE**

IME IN PRIIMEK: Neža Brundula in Monika Nikolić

DATUM: 17. 5. 2018

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	9. razred	
Datum:	17. 5. 2018	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Dekolonizacija tretjega sveta.
	Poglavje iz učbenika:	Politične značilnosti 20. stoletja: čas skrajnosti.
Učna enota – naslov učne ure:	Kolonije so postale nove države.	
Učne oblike:	<ul style="list-style-type: none"> • frontalna učna oblika • individualna učna oblika • skupinska učna oblika 	
Učne metode:	<ul style="list-style-type: none"> • metoda razlage • metoda razgovora • metoda slikovne demonstracije • metoda dela z gibljivimi slikami • metoda dela s slikovnimi viri 	
Učne tehnike:	<ul style="list-style-type: none"> • premetanka, • možganska nevihta. 	
Cilji iz učnega načrta:	<ul style="list-style-type: none"> • »... ob zemljevidu primerjajo politično karto sveta pred svetovnimi vojnama in po koncu hladne vojne ter pojasnijo vzroke za spremembe; • na primeru analizirajo razliko med vojaškim in političnim reševanjem sporov.« (Učni načrt zgodovine, str. 22–23) 	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • časovno uvrstiti proces nastanka novih držav v Afriki, • razložiti pojem »dekolonizacija«,

		<ul style="list-style-type: none"> • naštetih težave, s katerimi so se soočale novonastale države. • pojasniti pojem »tretji svet«, • opredeliti pojem »apartheid«, • prepoznati organizacijo in vodjo boja proti apartheidu, • razložiti posledice apartheida, • pojasniti, kaj se je zgodilo od odpravi apartheida, • naštetih značilnosti konflikta med Izraelci in Palestinci, • določiti čas nastanka države Izrael., • pojasniti zakaj je (bilo) sporazum med Izraelom in Palestino težko doseči, • delno aktualizirati dogajanje v Izraelu.
	Funkcionalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • aktivno poslušati in upoštevati navodila, • z uporabo zemljevida razložiti zgodovinske dogodke na afriškem kontinentu, • oblikovati zanimive skupinske odgovore, • sodelovati v skupini.
	Vzgojni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • spoštovati in upoštevati mnenja sošolk_cev • spoštovati različne rasne skupnosti. • kazati vrednote kot so pravičnost, solidarnost, kritičnost. • vrednotiti preteklost.
Učne etape:	<ul style="list-style-type: none"> • uvajanje • obravnava nove učne vsebine • ponavljanje (sprotno in zaključno) 	
Vsebinski poudarki:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osvoboditev kolonij v 50. in 60. letih. 2. Za kaj se je bojeval Nelson Mandela. 3. Za kaj se še vedno bojujejo Palestinci. 	
Učna sredstva:	Učila:	<ul style="list-style-type: none"> • PowerPoint predstavitev, • učno-delovni list

		<ul style="list-style-type: none"> • učbenik (Razpotnik, Jelka in Damjan Snoj, 2013, str. 63–64).
	Učni pripomočki:	<ul style="list-style-type: none"> • računalnik, • LCD projektor, • platno.
Medpredmetne povezave z vsebinami:		<ul style="list-style-type: none"> • Slovenščina (razlaganje, govorjenje in pisanje v slovenskem jeziku). • Geografija (uporaba zemljevida za demonstracijo držav, ki so se osamosvojile po drugi svetovni vojni). • Domovinska in državljanska vzgoja ter etika (povezava s načeli spoštovanja kulture drugih ras in ponovitev pojmov kot so rasizem, neenakost, ločenost itd.).
Novi pojmi s pojasnilom:		<ul style="list-style-type: none"> • dekolonizacija (odprava, odpravljanje kolonializma; osvoboditev kolonij). • tretji svet (novonastale afriške in azijske države, za katere je bila značilna gospodarska nerazvitost) • apartheid: (politika rasnega razlikovanja in zapostavljanja črncev na vseh področjih javnega življenja)
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	<p>Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina. (2011). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo:</p> <p>http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_zgodovina.pdf (30.4.2018).</p>
	Učna priprava	<p>Razpotnik, Jelka in Damjan Snoj. <i>Raziskujem preteklost 9: učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole</i>. Ljubljana: Rokus Klett, 2013, str. 63–64.</p> <p>Gabrič Aleš in Mateja Režek. <i>Zgodovina 4: učbenik za četrti letnik gimnazije</i>. Ljubljana: DZS, 2011, str. 244–245.</p> <p>Kladnik, Drago in Irena Trenc-Frelih. <i>Enciklopedija za vedoželjne. Svetovna zgodovina</i>. Ljubljana: Prešernova družba, 2006, str. 462-463.</p> <p>Obljubljena dežela, sovražna dežela – 70 let Izraela. http://www.rtv slo.si/uredniski-izbor/obljubljena-dezela-sovrazna-dezela-70-let-izraela/454598 (Dostop: maj 2018, zadnjič dopolnjeno 13. maja 2018).</p>
	Video posnetek	<p>Infodrom: Nelson Mandela, https://www.youtube.com/watch?v=XMNtGO72MtM (Dostop: maj 2018).</p>
	PowerPoint	<p>Slika, drsnica 2 → Zemljevid osvobajanja kolonij v Afriki:</p>

predstavitev	<p>Razpotnik, Jelka in Damjan Snoj. <i>Raziskujem preteklost 9: učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole</i>. Ljubljana: Rokus Klett, 2013, str. 63.</p> <p>Slika Nelsona Mandele, drsnica 3: https://www.joburgpost.co.za/2017/04/28/power-of-words-nelson-mandela-speech-after-his-prison-release/ (Dostop: maj 2018).</p> <p>Slika »Disappearing Palestine«, drsnica 3: https://palestineawarenesscoalition.wordpress.com/ (Dostop: maj 2018).</p> <p>Slika Afrike (črna), drsnica 7: http://www.supercoloring.com/silhouettes/africa-map (Dostop: maj 2018).</p> <p>Slika Nelsona Mandele, drsnica 12: https://newcastleadvertiser.co.za/59035/i-knew-nelson-mandela-yase-godlo/ (Dostop: maj 2018).</p> <p>Slika ločenih stanovanjskih naselij, drsnica 15: http://buzzsouthafrica.com/wp-content/uploads/Residential-Segregation.jpg (Dostop: maj 2018).</p> <p>Slika »Bury Apartheid«, drsnica 15: https://www.google.si/search?q=apartheid&client=psy-ab&hl=en-SI&source=lnms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=2ahUKEwjGutPu_vvaAhUFLVAKHdpUDnEQ_AUoAXoECAAQAw&biw=1600&bih=794#imgsrc=cB3QqZUUh82zbM: (Dostop: maj 2018).</p> <p>Slika »African National Congress«, drsnica 16: https://www.google.si/search?q=apartheid&client=psy-ab&hl=en-SI&source=lnms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=2ahUKEwjGutPu_vvaAhUFLVAKHdpUDnEQ_AUoAXoECAAQAw&biw=1600&bih=794#imgsrc=MECAAtAahub4O6M: (Dostop: maj 2018).</p> <p>Slika prvih demokratičnih volitev v Južni Afriki, drsnica 17: Gabrič Aleš in Mateja Režek. <i>Zgodovina 4: učbenik za četrti letnik gimnazije</i>. Ljubljana: DZS, 2011, str. 245.</p>
--------------	---

Slika »Israel Today«, drsnica 20:

<http://www.historicjesus.com/maps/israel.html> (Dostop: maj 2018).

Slika podpisnikov mirovnega sporazuma v Oslu, drsnica 21:

<https://edition.cnn.com/2013/09/03/world/meast/oslo-accords-fast-facts/index.html> (Dostop: maj 2018).

Slika Zidu med palestinskim in izraelskim ozemljem, drsnica 22:

<https://johnsavageau.files.wordpress.com/2011/04/dscn7511.jpg> (Dostop: maj 2018)

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
5 minut	<p>Današnja učna ura bo potekala tako, da boste v začetku poskušali ugotoviti naslov nove učne snovi, s pomočjo zemljevida.</p> <p>Na projekciji lahko vidite zemljevid. Najprej si ga dobro oglejte in z dvigom rok, poskušajte odgovoriti na naslednja vprašanja (PPT, drsnica 1).</p> <p>Kateri kontinent vidite na zemljevidu?</p> <p>. Za vas imam še dve vprašanji.</p> <p>V katero časovno obdobje bi uvrstili zemljevid?</p> <p>Zdaj si pa pogledjmo še zadnje</p>	<p><i>Poslušajo.</i></p> <p><i>Gledajo projekcijo in razmišljajo o odgovorih na vprašanja.</i></p> <p><i>Odgovarja:</i> Afrika.</p> <p><i>Odgovarja:</i> 20. stoletje. Po drugi svetovni vojni.</p>	<p>Frontalna učna oblika.</p> <p>Metoda razlage.</p> <p>Metoda slikovne demonstracije.</p> <p>Individualna učna oblika.</p> <p>Frontalna učna oblika.</p> <p>Metoda dela s slikovnimi viri.</p>	<p>PPT predstavitev, drsnica 1.</p>

<p>vprašanje.</p> <p>Kaj se je dogajalo v tistem obdobju v Afriki?</p>	<p><i>Odgovarja:</i> Osamosvojitve kolonij. Proces dekolonizacije.</p>	<p>Metoda razgovora.</p>	
<p>Torej, bi poskusili ugotoviti naslov današnje učne ure?</p>	<p><i>Odgovarja:</i> Dekolonizacija Afrike. Nastanek novih držav. Afrika po drugi svetovni vojni. Kolonije so postale nove države.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p>	<p>PPT predstavitev, drsnica 2.</p>
<p>Pogovarjali se bomo o dekolonizaciji Afrike, tema današnje učne ure bo <i>Kolonije so postale nove države</i>. Pod tem naslovom lahko to temo najdete tudi v učbeniku. Učno-delovne liste izpolnajte že med mojo razlago, pregledali pa jih bomo tudi skupaj.</p>	<p><i>Poslušaj.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>PPT predstavitev, drsnica 3.</p>
<p>Za dodatno popestritev sem vam pripravila krajšo besedno igro. Časa imate pol minute.</p> <p>No, pa pogledajmo, kaj ste ugotovili. Kdo bo prvi poizkusil?</p>	<p><i>Poslušaj.</i></p> <p><i>Gleda drsnico 3 in poskušanje ugotoviti pravilno besedo.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Individualna učna oblika. Besedna igra.</p> <p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p>	<p>PPT predstavitev, drsnica 4.</p>

	<i>Odgovarja:</i> Osvoboditev, Nelson Mandela in Palestina.		
Na ta način ste ugotovili tudi vsebinske poudarke današnje učne ure. Ti so: osvoboditev kolonij v 50. in 60 letih, Za kaj se je boril Nelson Mandela in Za kaj se še vedno bojujejo Palestinci.	<i>Posluša.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	PPT predstavitev, drsnica 5.
Tekom učne ure se boste naučili: <ul style="list-style-type: none"> • časovno uvrstiti proces nastanka novih držav v Afriki, • razložiti pojem »dekolonizacija«, • naštetih težave, s katerimi so se soočale novonastale države. • pojasniti pojem »tretji svet«, • opredeliti pojem »apartheid«, • prepoznati organizacijo in vodjo boja proti apartheidu, • razložiti posledice apartheida, • pojasniti, kaj se je zgodilo od odpravi apartheida, • naštetih značilnosti konflikta med Izraelci in Palestinci, • določiti čas nastanka države Izrael, • pojasniti zakaj je (bilo) 	<i>Posluša.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	PPT predstavitev, drsnica 6.

	sporazum med Izraelom in Palestino težko doseči, <ul style="list-style-type: none"> • delno aktualizirati dogajanje v Izraelu. 			
--	---	--	--	--

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE

1. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
Osvoboditev kolonij v 50. in 60. letih (10 minut)	Natančneje se bomo posvetili politični situaciji na afriškem kontinentu po drugi svetovni vojni.	<i>Posluša.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	PPT predstavitev, drsnica 7.
	Proces osvobajanja kolonij se je začel v 50. letih, z izjemo nekaterih držav. Temu procesu pravimo tudi dekolonizacija. Tako so se torej razvile mnoge nove države, ki so bile prej kolonije najmočnejših evropskih držav.	<i>Posluša.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	PPT predstavitev, drsnica 7.
	Veste mogoče, katere so bile največje kolonialne države v Afriki? Tako, našteji ste nekatere bistvene in to	<i>Odgovarja.</i> Velika Britanija, Francija, Italija.	Metoda razgovora.	

je zaenkrat dovolj.			
<p>Novo nastale države pa so se srečevale tudi z težavami, saj sta bili osvoboditev in osamosvojitve naporna procesa. Omenili bomo tri največje ovire, s katerimi so se srečale te države.</p> <p>Prva težava so bile državne in etnične meje, predvsem zato, ker se niso ujemale in nastali so konflikti in celo spopadi.</p> <p>Druga težava je bila gospodarska nerazvitost bivših kolonij. Za evropske države so bile kolonije vir surovin in v razvoj kolonije niso vlagale. Odhod evropskih držav je prinesel krizo in nerazvitost držav.</p> <p>Tretja ovira, ki se povezuje z drugo, je slaba izobraženost domačinov, predvsem strokovnjakov.</p>	<i>Posluša.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	PPT predstavitev, drsnica 8.
<p>V obdobju osvobajanja držav v Afriki in Aziji je bil svet politično razdeljen na dva dela.</p> <p>Na katera dva dela je bil razdeljen svet v tistem obdobju?</p>	<p><i>Posluša.</i></p> <p><i>Odgovarja.</i> Na vzhodni (komunistični) in zahodni (demokratični).</p>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda razgovora.	PPT predstavitev, drsnica 9.

<p>Pravilno, naredimo še en korak naprej.</p> <p>Večina novih držav v Afriki in Aziji se omenjenima dvema političnima taboroma ni pridružila, ampak so se raje vključile v »gibanje neuvrščениh«.</p> <p>Ta pojem bomo podrobneje spoznali v naslednjih urah.</p> <p>Novonastale afriške in azijske države, ki so bile slabo gospodarsko razvite, so poimenovali tretji svet.</p>	<p><i>Posluša.</i></p>	<p>Metoda razlage.</p>	<p>PPT predstavitev, drsnica 9.</p>
<p>Tako, sedaj pa prosim, da si ogledate učno-delovne liste, ki ste jih dobili na začetku ure, saj bomo sedaj skupaj ponovili, kar smo se naučili pri prvem vsebinskem poudarku.</p> <p>Ana, prosim začni z branjem prvega stavka pri prvi nalogi. Nadaljuje tvoj sosed in tako naprej.</p> <p>...</p>	<p><i>Posluša.</i></p> <p><i>Glasno bere in zapisuje pravilne rešitve.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora</p>	<p>PPT predstavitev, drsnica 10.</p> <p>Učno-delovni list</p>
<p>Ugotavljam, da znate (po izvedbi ocenim: zelo dobro, dobro, slabo):</p> <ul style="list-style-type: none"> • razložiti pojem »dekolonizacija«, • naštetih težave, s katerimi so se spopadle novonastale države in • pojasniti pojem »tretji svet«. 	<p><i>Posluša.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>PPT predstavitev, drsnica 11.</p>

2. VSEBINSKI	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE,	UČNA SREDSTVA
--------------	---------	--------	----------------------	---------------

POUDAREK			TEHNIKE	
Za kaj se je bojeval Nelson Mandela (10 minut)	<p>Pojdimo naprej. Prosim, da učno-delovni list izpolnujete sproti.</p> <p>V drugem delu obravnave nove učne snovi, se bomo srečali s pomembno osebnostjo, ki je delovala po drugi svetovni vojni v Južnoafriški republiki.</p> <p>Bi kdo od vas vedel kdo je ta oseba? Za pomoč vam pokažem še njegovo fotografijo.</p>	<p><i>Poslušaj.</i></p> <p><i>Gleda sliko.</i></p> <p><i>Odgovarja: Nelson Mandela.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda dela s slikovnimi viri.</p>	<p>PPT predstavitev, drsnica 12.</p>
	<p>Da boste boljše razumeli za kaj se je boril Nelson Mandela in kaj se je dogajalo v tistem času v Afriki, si oglejmo videoposnetek, ki traja 2 minuti in 11 sekund. Pozorno glejte in poslušajte. Kasneje boste morali odgovoriti na določena vprašanja, ki se nanašajo na posnetek.</p>	<p><i>Poslušaj.</i></p> <p><i>Gleda videoposnetek.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda demonstracije gibljivih slik.</p>	<p>PPT predstavitev, drsnica 13.</p> <p>Videoposnetek s spletnega portala Youtube.</p>
	<p>Kaj se vam je po ogledu videoposnetka najbolj vtisnilo v spomin? Naredimo hiter »brainstorming«.</p>		<p>Frontalna učna oblika. Možganska nevihta.</p>	<p>PPT predstavitev, drsnica 13.</p>

<p>Kateri pojem podrobneje opisuje videoposnetek? Če tega seveda povežemo z osebo, ki smo jo spoznali pred nekaj trenutki.</p> <p>Res je. Gre za pojem apartheid. Pomeni pa politiko rasnega razlikovanja in zapostavljanja črncev na vseh področjih javnega življenja. Uveden je bil leta 1948.</p>	<p><i>Odgovarja:</i> Nelson Mandela, Afrika, apartheid, rasna neenakopravnost, rasizem, zapostavljenost glede na barvo kože.</p> <p><i>Odgovarja:</i> apartheid, rasno ločevanje, ločitev med belci in črnci.</p> <p><i>Poslušā.</i></p>	<p>Metoda razgovora.</p> <p>Metoda razlage.</p>	<p>PPT predstavitev, drsnica 14.</p>
<p>Na kratko bomo pogledali še posledice, ki jih je povzročil apartheid. Ustanovljene so bile ločene šole, bolnišnice, celo stanovanjska naselja, cerkve, plaže, restavracije, javna stranišča itd.</p> <p>Primer ločenih stanovanjskih naselij lahko vidite na sliki, zgoraj desno. Črnci so živeli v slabih razmerah, v barakah. Medtem ko lahko vidite lepše urejene soseske, kjer so živeli belci.</p>	<p><i>Poslušā.</i></p> <p><i>Gleda sliko in poslušā.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda slikovne demonstracije. Metoda razlage.</p>	<p>PPT predstavitev, drsnica 15.</p>

<p>Zaradi ostre vladne politike razlikovanja med rasama je prišlo do upora proti oblasti. Upor proti oblasti je vodil Afriški nacionalni kongres. Ustanovljen je bil leta 1912. Član kongresa je bil tudi Nelson Mandela, ki je postal pravi simbol boja proti apartheidu. Afriški nacionalni kongres je bil zaradi hujših protestov leta 1960 ukinjen. Vlada je poleg tega razglasila izredno stanje in zaprla vse voditelje. Med njimi je bil tudi Nelson Mandela, ki je za zapahi preživel 27 let.</p>	<p><i>Posluša.</i></p>	<p>Metoda razlage.</p>	
<p>Nazadnje se bomo ustavili še pri dogodkih, ki so vodili do odprave apartheida. Do uzakonjene odprave rasnega razlikovanja v javnem prostoru je prišlo leta 1990. V istem letu je bil zato obnovljen tudi Afriški nacionalni kongres, iz zapora pa je bil izpuščen tudi Nelson Mandela.</p> <p>Politika apartheida je Južnoafriško republiko obvladovala kar 40 let.</p> <p>Po njegovi odpravi so leta 1994 izvedli prve svobodne in demokratične volitve, na katerih je zmagal Afriški nacionalni kongres. Predsednik Južnoafriške republike je postal Nelson Mandela.</p>	<p><i>Posluša.</i></p> <p><i>Gleda sliko in posluša.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda slikovne demonstracije.</p>	<p>PPT predstavitev, drsnica 16.</p> <p>PPT predstavitev, drsnica 17.</p>
<p>Poglejmo še vaše rešitve pri nalogi 2 iz učno-delovnega lista.</p> <p>Primož začni z branjem prvega stavka,</p>	<p><i>Posluša.</i></p>	<p>Metoda razgovora.</p>	<p>PPT predstavitev, drsnica 18.</p>

tvoj сосед nadaljuje z branjem in tako naprej...	<i>Prebere rešitev in zapisuje pravilne rešitve.</i>		Učno-delovni list
Ugotavljam, da ste se naučili (po izvedbi podam oceno zelo dobro, dobro, slabo): <ul style="list-style-type: none"> • opredeliti pojem »apartheid«, • samostojno prepoznati organizacijo in osebo, ki je vodila upor proti apartheidu, • pojasniti posledice apartheida in • s pomočjo ? razložiti, kaj se je zgodilo ob odpravi apartheida. 	<i>Posluša.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	PPT predstavitev, drsnica 19.

3. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
Zakaj se še vedno bojujejo palestinci	<p>Iz Južne Afrike se bomo preselili na Bližnji Vzhod. Posvetili se bomo Izraelu in izraelsko-palestinskemu konfliktu.</p> <p>Morda veste v katerem obdobju je bila ustanovljena država Izrael?</p> <p>Pravilno, država Izrael je bila ustanovljena po drugi svetovni vojni, natančneje maja 1948.</p>	<p><i>Posluša.</i></p> <p><i>Odgovarja: po drugi svetovni vojni.</i></p> <p><i>Posluša.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora.</p> <p>Metoda razlage.</p>	<p>PPT predstavitev, drsnica 20.</p> <p>PPT predstavitev, drsnica 20.</p>

(10 minut)

kot Palestinci.			
Do prve izraelsko-arabske vojne je prišlo dan po ustanovitvi izraelske države. Šest sosednjih arabskih držav je napadlo Izrael. ZDA so podprle Izrael medtem, ko so arabske države imele podporo Sovjetske Zveze.	<i>Poslušaj.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	PPT predstavitev, drsnica 20.
Na sliki lahko vidite države, ki so napadle Izrael.	<i>Gleda sliko in poslušaj.</i>	Metoda slikovne demonstracije. Metoda razlage.	
V letu 1967, v drugi izraelsko-palestinski vojni Izrael zasede Jeruzalem, Sinajski polotok, Golansko planoto in Zahodni breg. Ti dogodki so povzročili begunsko krizo, Palestinci so se odselili v sosednje države.	<i>Poslušaj.</i>		
Do mirovnega sporazuma med Palestinci in Izraelci zaradi vojn ni prišlo. Palestinsko osvobodilno gibanje, kateremu s kratico pravimo tudi PLO je uživalo veliko podporo med Palestinci, gibanje se je borilo za samostojno Palestino. V 70. in 80. letih so člani PLO podpirali nasilen boj proti Izraelu. Izrael je na to odgovarjal z bombardiranjem. Palestinci so na situacijo opozarjali svetovno	<i>Poslušaj.</i> <i>Poslušaj.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	PPT predstavitev, drsnica 20.

<p>javnost. Nazadnje sta leta 1993 v Oslu sprti strani pod pritiskom velesil le podpisali sporazum.</p> <p>Na sliki lahko vidite ameriškega predsednika Billa Clintona, izraelskega predsednika vlade Jicaka Rabina in Jaserja Arafata.</p> <p>Kaj pritegne vašo pozornost na sliki?</p>	<p><i>Poslušaj.</i></p> <p><i>Poslušaj in gledaj sliko.</i></p> <p><i>Odgovori:</i> stisk rok palestinskega in izraelskega predstavnika: simbol miru, držo ameriškega predsednika, ki deluje kot posrednik za mir in tisti, ki ga bo pomagal obdržati.</p>	<p>Metoda slikovne demonstracije. Metoda razlage.</p> <p>Metoda dela s slikovnimi viri.</p>	<p>PPT predstavitev, drsnica 21.</p>
<p>Po sporazumu sta se ustanovili avtonomni palestinski enoti v Gazi in na Zahodnem bregu. Na začetku 21. stoletja so se odnosi med stranema zaostri. Zaradi terorističnih napadov palestinskih skrajnežev, se je vlada leta 2002 odločila, da postavi 730 kilometrov dolg zid med Zahodnim bregom in Izraelom. zid je betonski z žičnato ograjo, s stražnih stolpov Izrael nadzoruje tako svoja ozemlja kot Zahodni Breg. Mednarodno sodišče je odločilo, da se s tem kršijo</p>	<p><i>Poslušaj.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>PPT predstavitev, drsnica 22.</p>

<p>pravice Palestinecev, zidovi so nelegalni. Slika zidu.</p> <p>Še en spor med narodoma povzroča gradnja judovskih naselij na zasedenih palestinskih ozemljih, palestinska oblast meni, da želijo na ta način razmere v morebitni palestinski državi pripeljati do nevdržnosti. Tudi mednarodna skupnost je proti gradnji naselij. Morebitni nov konflikt se poraja z ameriško preselitvijo veleposlaništva iz Tel Aviva v Jeruzalem, le-ta ima namreč poseben status, ki je predmet spora in pogajanj med Izraelci in Palestinci.</p> <p>Zdaj si bomo pogledali, kaj ste zapisali na učni list.</p>	<p><i>Gleda sliko in poslušaj.</i></p> <p><i>Poslušaj.</i></p>	<p>Metoda slikovne demonstracije.</p> <p>Metoda razlage.</p>	<p>PPT predstavitev, drsnica 22.</p> <p>PPT predstavitev, drsnica 23.</p>
<p>No, Miha začni s prvim stavkom pri nalogi 3.</p> <p>Sosed, nadaljuj...</p>	<p><i>Prebere odgovor in zapiše pravilno rešitev.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika.</p> <p>Metoda razgovora.</p>	<p>PPT predstavitev, drsnica 23.</p> <p>Učno-delovni list</p>
<p>Ugotavljam, da sedaj znate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • določiti čas nastanka države Izrael, • s pomočjo ? pojasniti, zakaj je (bilo) sporazum med Izraelom in Palestino težko doseči, • delno aktualizirati dogajanje v Izraelu. 	<p>Poslušaj.</p>	<p>Frontalna učna oblika.</p> <p>Metoda razlage.</p>	<p>PPT predstavitev, drsnica 24.</p>

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
10 minut	<p>Imamo še deset minut časa, zato se bomo razdelili v skupine po 3 ali 4. V skupini določite poročevalca, ki mi bo vaše predloge naglas prebral. Razdelila vam bom prazne liste, za zapis odgovore, nanj se vsi člani skupine podpišite, saj mi ga boste na koncu oddali.</p> <p>Na podlagi tega, kar ste danes in v prejšnjih urah slišali, boste razmislili o sledečem vprašanju.</p> <p>»Zakaj so novonastale države postale vir konfliktov in vojn?«</p> <p>Imate 5 minut časa, da s sošolci in sošolkami oblikujete odgovor na vprašanje.</p> <p>Da ne bomo izgubljali časa, se obrnite nazaj k svojima sosedoma in to je vaša skupina.</p> <p>Vidim, da ste se razporedili v skupine. Lahko začnete z delom. Imate 5 minut časa!</p>	<i>Posluša.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	<p>PPT predstavitev, drsnica 25.</p> <p>Prazni listi za zapis odgovorov.</p> <p>PPT predstavitev, drsnica 25.</p>
	<i>Hodim po razredu, opazujem in preverjam delo v skupinah in nudim pomoč, če jo učenci potrebujejo.</i>	<i>Učenci se med seboj pogovarjajo in zapisujejo ideje.</i>	Skupinska učna oblika.	
	Tako, čas je potekel. Prvega poročevalca		Frontalna učna oblika.	

<p>prve skupine prosim, da pove odgovore, ki jih je oblikovala prva skupina.</p> <p>Dobro, gremo naprej. Poročevalec druge skupine, ti si na vrsti.</p> <p>Tretji poročevalec, ti si na vrsti.</p> <p>Mhm, res je. Tudi vaše rešitve so v skladu s kontekstom današnje ure.</p> <p>In še zadnja skupina, kakšne ideje ste vi pripravili?</p>	<p><i>Odgovarja:</i> Zaradi neujemanja državnih in etničnih meja, slabe gospodarske razvitosti.</p> <p>Zaradi hladne vojne, želje (bivših) kolonialističnih držav po monopolu nad naravnimi bogastvi bivših kolonij.</p> <p>Slaba izobraženost domačega prebivalstva, verski problemi in konflikti.</p> <p>Vmešavanje ZDA v politiko drugih držav.</p>	<p>Metoda razgovora.</p>	
<p>Učenci, dokazali ste, da znate izluščiti znanje, ki ste ga skozi uro osvojili. V zaključnem ponavljanju ste pokazali, da znate zelo dobro sodelovati v skupinah,</p>	<p>Poslušša.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>PPT predstavitev, drsnica 26.</p>

<p>spoštovati in upoštevati mnenja sošolk_cev, skupaj oblikovati dobre odgovore in samostojno zapisati ideje na zastavljeno vprašanje za skupinsko delo. Zelo ste bili pridni in uspešni. Zdaj pa prosim, da mi vaše skupinske zapise prinesete, da jih prilepim na zid. Tako, za danes smo z uro končali, hvala za sodelovanje. Vidimo se kmalu.</p>			
---	--	--	--

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Učno-delovni list (prazen)
PRILOGA 2 :	Učno-delovni list (izpolnjen)
PRILOGA 3 :	PowerPoint predstavitev

PRILOGA 1: UČNO-DELOVNI LIST (PRAZEN)

UČNO-DELOVNI LIST: _____

Dopolni manjkajoče besede na praznih črtah. Izpolnjen list si prilepi v zvezek.

1. OSVOBODITEV KOLONIJ V 50. IN 60. LETIH

V Aziji in Afriki, je bilo po drugi svetovni vojni moč opaziti porast osvobodilnih gibanj in teženj k neodvisnosti. Pojem _____ se nanaša na proces osvobajanja kolonij. Azijski in afriški voditelji so pregnali kolonialne oblasti in oblikovali nove države.

Zdaj svobodne afriške države so se soočile z nekaterimi težavami. Državne in _____ meje se niso ujemale, nove države so bile gospodarsko _____ in domače prebivalstvo je bilo _____ izobraženo.

V 50. in 60. letih je bil svet politično razdeljen na dva dela, zahodni in vzhodni. Gospodarsko nerazvite azijske in afriške države se je označevalo s pojmom _____.

2. ZA KAJ SE JE BOJEVAL NELSON MANDELA

Politiko rasnega razlikovanja in zapostavljanja črncev na vseh področjih javnega življenja imenujemo _____. Južna Afrika je tovrstno politiko začela izvajati leta 1948.

Upor proti oblasti, ki so jo vodili belci, je vodil _____ nacionalni kongres. Med predstavniki kongresa je bil tudi Nelson Mandela, ki je postal _____ boja proti apartheidu.

Apartheid je bil odpravljen leta 1990 in to je pomenilo, da je bila uvedena _____ med črnsko in belsko raso.

3. ZA KAJ SE ŠE VEDNO BOJUJEJO PALESTINCI

Država Izrael je bila ustanovljena maja 1948. Zajemala je ozemlje, kjer so živeli tako Judje kot Palestinci. Dan po osamosvojitvi se je začela prva izraelsko-_____ vojna. Številni spopadi so preprečevali mirovni _____ med Izraelci in Palestinci. Do tega je prišlo leta 1993 v Oslu. Kljub temu se še vedno nadaljujejo občasni konflikti in položaj Palestinec še ni dokončno _____. Leta 2002 je izraelska vlada začela graditi _____ med Zahodnim bregom in Izraelom.

PRILOGA 2: UČNO-DELOVNI LIST (IZPOLNJEN)

UČNO-DELOVNI LIST

Dopolni manjkajoče besede na praznih črtah. Izpolnjen list si prilepi v zvezek.

1. OSVOBODITEV KOLONIJ V 50. IN 60. LETIH

V Aziji in Afriki, je bilo po drugi svetovni vojni moč opaziti porast osvobodilnih gibanj in teženj k neodvisnosti. Pojem dekolonizacija se nanaša na proces osvobajanja kolonij. Azijski in afriški voditelji so pregnali kolonialne oblasti in oblikovali nove države.

Zdaj svobodne afriške države so se soočile z nekaterimi težavami. Državne in etnične meje se niso ujemale, nove države so bile gospodarsko nerazvite in domače prebivalstvo je bilo slabo izobraženo.

V 50. in 60. letih je bil svet politično razdeljen na dva dela, zahodni in vzhodni. Gospodarsko nerazvite azijske in afriške države se je označevalo s pojmom tretji svet.

2. ZA KAJ SE JE BOJEVAL NELSON MANDELA

Politiko rasnega razlikovanja in zapostavljanja črncev na vseh področjih javnega življenja imenujemo apartheid. Južna Afrika je tovrstno politiko začela izvajati leta 1948.

Upor proti oblasti, ki so jo vodili belci, je vodil Afriški nacionalni kongres. Med predstavniki kongresa je bil tudi Nelson Mandela, ki je postal simbol boja proti apartheidu.

Apartheid je bil odpravljen leta 1990 in to je pomenilo, da je bila uvedena enakopravnost med črnsko in belsko raso.

3. ZA KAJ SE ŠE VEDNO BOJUJEJO PALESTINCI

Država Izrael je bila ustanovljena maja 1948. Zajemala je ozemlje, kjer so živeli tako Judje kot Palestinci. Dan po osamosvojitvi se je začela prva izraelsko-palestinska vojna. Številni spopadi so preprečevali mirovni sporazum med Izraelci in Palestinci. Do tega je prišlo leta 1993 v Oslu. Kljub temu se še vedno nadaljujejo občasni konflikti in položaj Palestinecev še ni dokončno rešen. Leta 2002 je izraelska vlada začela graditi zid med Zahodnim bregom in Izraelom.

PRILOGA 3: POWERPOINT PREDSTAVITEV

Drsnica 1

UČNA PRIPRAVA

DIDAKTIKA ZGODOVINE I
2017/18

NEŽA BRUNDULA IN MONIKA NIKOLIĆ

Drsnica 2

- Kateri kontinent vidite na zemljevidu?
- V katero časovno obdobje bi uvrstili zemljevid?
- Kaj se je dogajalo v tistem obdobju v Afriki?

KOLONIJE SO POSTALE NOVE DRŽAVE

PREMETANKA

DEKOLONIZACIJA AFRIKE

- Osvoboditev kolonij v 50. in 60. letih
- Za kaj se je bojeval Nelson Mandela
- Za kaj se še vedno bojujejo Palestinci

PO UČNI URI BOSTE ZNALI...

- časovno uvrstiti proces nastanka novih držav v Afriki,
- razložiti pojem »dekolonizacija«,
- naštetih težave, s katerimi so se soočale novonastale države.
- pojasniti pojem »tretji svet«,
- opredeliti pojem »apartheid«,
- prepoznati organizacijo in vodjo boja proti apartheidu,
- razložiti posledice apartheida,
- pojasniti, kaj se je zgodilo od odpravi apartheida,
- naštetih značilnosti konflikta med Izraelci in Palestinci,
- določiti čas nastanka države Izrael.,
- pojasniti zakaj je (bilo) sporazum med Izraelom in Palestino težko doseči,
- delno aktualizirati dogajanje v Izraelu.

OSVOBODITEV KOLONIJ V 50. IN 60. LETIH

- Po 2. svetovni vojni → **dekolonizacija**.

Osvobajanje kolonij

- Nastanek novih držav.

OSVOBODITEV KOLONIJ V 50. IN 60. LETIH

- Težave novih držav:

Državne in
etnične meje.

Gospodarska
nerazvitost novih
držav.

Slaba
izobraženost
domačinov.

OSVOBODITEV KOLONIJ V 50. IN 60. LETIH

- Politična razdeljenost sveta → „tretji svet“

Mnoge nove afriške države se vključijo v „gibanje nevrščenih“

Novonastale afriške in azijske države, ki so bile gospodarsko nerazvite.

1. OSVOBODITEV KOLONIJ V 50. IN 60. LETIH

V Aziji in Afriki, je bilo po drugi svetovni vojni moč opaziti porast osvobodilnih gibanj in teženj k neodvisnosti. Pojem dekolonizacija se nanaša na proces osvobajanja kolonij. Azijski in afriški voditelji so pregnali kolonialne oblasti in oblikovali nove države.

Zdaj svobodne afriške države so se soočile z nekaterimi težavami. Državne in etnične meje se niso ujemale, nove države so bile gospodarsko nerazvite in domače prebivalstvo je bilo slabo izobraženo.

V 50. in 60. letih je bil svet politično razdeljen na dva dela, zahodni in vzhodni. Gospodarsko nerazvite azijske in afriške države se je označevalo s pojmom tretji svet.

Drsnica 11

UGOTAVLJAM, DA ZNATE...

- Odlično razložiti pojem „dekolonizacija“,
- dobro in samostojno naštetiti težave, s katerimi so se spopadle novonastale države,
- Pojasniti (s pomočjo) pojem „tretji svet“.

Drsnica 12

- Pomembna osebnost 20. stoletja v Južnoafriški republiki?

**NELSON
MANDELA**

ZA KAJ SE JE BOJEVAL NELSON MANDELA

- Pozorno si oglejte naslednji videoposnetek.

<https://www.youtube.com/watch?v=XMNtGO72MtM>

- Kaj se ti je po ogledu posnetka najbolj vtisnilo v spomin?

- Kateri pojem podrobneje opisuje videoposnetek?

APARTHEID

- Politika rasnega razlikovanja in zapostavljanja črncev na vseh področjih javnega življenja.
- Uveden leta 1948.

POSLEDICE APARTHEIDA

- Ločene šole, bolnišnice, stanovanjska naselja itd.
- UPOR proti oblasti vodi AFRIŠKI NACIONALNI KONGRES.
- **NELSON MANDELA** → simbol boja.
- Boj za rasno enakopravnost.

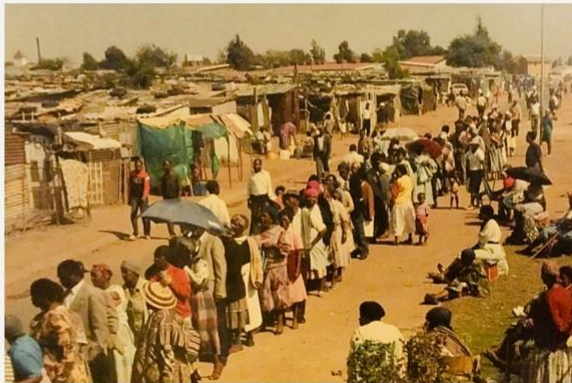
ODPRAVA APARTHEIDA

- Afriški nacionalni kongres obnovljen (1990).
- Nelson Mandela izpuščen iz zapora (1990).
- Enakopravnost med črnsko in belsko raso.

ODPRAVA APARTHEIDA

- Apartheid v Južnoafriški republiki prisoten 40 let.
- Prve svobodne in demokratične volitve → 1994.
- Predsednik države postane Nelson Mandela.

2. ZA KAJ SE JE BOJEVAL NELSON MANDELA

Politiko rasnega razlikovanja in zapostavljanja črncev na vseh področjih javnega življenja imenujemo apartheid. Južna Afrika je tovrstno politiko začela izvajati leta 1948.

Upor proti oblasti, ki so jo vodili belci, je vodil Afriški nacionalni kongres. Med predstavniki kongresa je bil tudi Nelson Mandela, ki je postal simbol boja proti apartheidu.

Apartheid je bil odpravljen leta 1990 in to je pomenilo, da je bila uvedena enakopravnost med črnsko in belsko raso.

UGOTAVLJAM, DA ZNATE...

- Zelo dobro opredeliti pojem „apartheid“,
- samostojno prepoznati organizacijo in osebo, ki je vodila upor proti apartheidu,
- dobro pojasniti posledice apartheida,
- s pomočjo razložiti, kaj se je zgodilo ob odpravi apartheida.

ZA KAJ SE ŠE VEDNO BOJUJEJO PALESTINCI

- Ustanovitev države Izrael – maj 1948.
- Izraelsko-arabske vojne → veliko palestinskih beguncev.
- Vojne otežujejo sporazum med Izraelci in Palestinci.
- Palestinska osvobodilna organizacija.

Drsnica 21

- Mirovni sporazum v Oslu leta 1993.

Ameriški predsednik Clinton, izraelski premier Jicak Rabin in Jaser Arafat.

Drsnica 22

SPORAZUM

GAZA,
ZAHODNI
BREG

- Gradnja zidu: 2002,
- predvidena dolžina: 730 metrov,
- kršitev mednarodnega prava

Drsnica 23

3. ZA KAJ SE ŠE VEDNO BOJUJEJO PALESTINCI

Država Izrael je bila ustanovljena maja 1948. Zajemala je ozemlje, kjer so živeli tako Judje kot Palestinci. Dan po osamosvojitvi se je začela prva izraelsko-palestinska vojna. Številni spopadi so preprečevali mirovni sporazum med Izraelci in Palestinci. Do tega je prišlo leta 1993 v Oslu. Kljub temu se še vedno nadaljujejo občasni konflikti in položaj Palestinec še ni dokončno razrešen. Leta 2002 je izraelska vlada začela graditi zid med Zahodnim bregom in Izraelom.

Drsnica 24

UGOTAVLJAM, DA ZNATE...

- Zelo dobro določiti čas nastanka države Izrael,
- s pomočjo pojasniti, zakaj je (bilo) sporazum med Izraelom in Palestino težko doseči,
- delno aktualizirati dogajanje v Izraelu.

ZAKLJUČNO PONAVLJANJE

- Razdelitev v skupine (po 3 ali 4).
- Znotraj skupine določite poročevalca.
- Imate 5 minut časa.

»Zakaj so novonastale države postale vir konfliktov in vojn?«

UGOTAVLJAM, DA ZNATE TUDI...

- Zelo dobro delovati in sodelovati znotraj skupine,
- spoštovati in upoštevati mnenja sošolk_cev,
- oblikovati zanimive odgovore,
- samostojno zapisati ideje na zastavljeno vprašanje za skupinsko delo.

Univerza v Ljubljani

**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

UČNA PRIPRAVA:

JUGOSLAVIJA IN SLOVENIJA V OSEMDESETIH LETIH

IME IN PRIIMEK: Grega Hrib, Nina Klinec

DATUM: MAJ 2018

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	9. razred	
Datum:	31. 5. 2018	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Obvezna tema: SLOVENCİ V 20. IN 21. STOLETJU (Življenje Slovencev v socialistični Jugoslaviji)
	Poglavje iz učbenika:	Slovenci v 20. in 21. stoletju: čas napredka (podpoglavje: Slovenci med drugo svetovno vojno)
Učna enota – naslov učne ure:	Jugoslavija in Slovenija v osemdesetih letih	
Učne oblike:	Frontalna, individualna in skupinska učna oblika.	
Učne metode:	Metoda razlage, metoda razgovora, metoda slikovne demonstracije, metoda demonstracije gibljivih slik, metoda dela s slikovnimi viri, metoda dela z gibljivimi slikami.	
Učne tehnike:	Asociacija, nevihta možganov ali brainstorming.	
Cilji iz učnega načrta:	»Na primerih in z različnih perspektiv opišejo življenje Slovencev v socialistični Jugoslaviji.« (Učni načrt, 2011, str. 24).	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - naštetih glavne značilnosti obdobja sedemdesetih let v Jugoslaviji, - opisati jugoslovansko in slovensko dogajanje v osemdesetih letih, - razložiti vzroke za tedanje gospodarsko in politično krizo, - povedati kaj o slovenski kulturi tistega časa, - pojasniti pojave nacionalizma v Jugoslaviji.
	Funkcionalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - izpolnjevati učno-delavni list po razlagi, - razbrati zahtevane informacije iz vira ali demonstracije, - upoštevati navodila in aktivno poslušati, opazovati in zapisovati, - sodelovati v skupini, - izražati mnenje, - odgovarjati na različna vprašanja.
	Vzgojni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pokazati spoštovanje do preteklosti,

		<ul style="list-style-type: none"> - <i>spoštovati gospodarske in kulturne dosežke socializma v Sloveniji in Jugoslaviji, vendar se kljub temu zavedati nekaterih stranpoti,</i> - <i>pokazati spoštovanje do dediščine slovenskega punka,</i> - <i>prepoznati pomen boja za demokracijo in človekove pravice,</i> - <i>prepoznati nevarnosti nacionalizma,</i> - <i>kritično gledati na črno-bele interpretacije socialističnega sistema v Sloveniji in Jugoslaviji.</i>
Učne etape:	<ul style="list-style-type: none"> - Uvajanje - Obravnavanje nove učne snovi - Ponavljanje 	
Vsebinski poudarki:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obdobje sedemdesetih let v Jugoslaviji 2. Gospodarska kriza v Jugoslaviji 3. Kultura in civilna družba 4. Politična kriza in vzpon nacionalizma 	
Učna sredstva:	Učila:	Učno-delovni list, PowerPoint predstavitev.
	Učni pripomočki:	Računalnik, projektor, projekcijsko platno, pisala, pametni telefon.
Medpredmetne povezave z vsebinami:	<p>Geografija: Seznanjanje z gospodarskimi dejavnostmi Slovenije in Jugoslavije.</p> <p>Slovenščina: Razlaga, branje in razgovor v slovenskem jeziku.</p> <p>Sociologija: Razumevanje učinkov gospodarske krize na družbeno klimo in posledično upor proti sistemu ter razumevanje delovanja nacionalizma. Seznanjanje učencev z osnovami politične ekonomije.</p> <p>Likovna umetnost: Estetsko oblikovana PowerPoint predstavitev.</p> <p>Psihologija: Razumevanje delovanja psihologije množic.</p> <p>Glasba: Seznanjanje z dediščino slovenskega punka oz. skupino Pankrti.</p>	
Novi pojmi s pojasnilom:	<p>Civilna družba: sestoji iz organiziranih državljanov, ki skušajo izven vzvodov oblasti, aktivno posegati v delovanje družbe.</p> <p>BDP: bruto družbeni proizvod.</p> <p>Rast BDP (gospodarska rast): vrednost vseh končanih proizvodov in storitev, ki jih je ustvarilo gospodarstvo neke države.</p> <p>Naftna kriza: obdobje velike podražitve nafte.</p> <p>Kredit: finančno posojilo.</p> <p>Deviza: tuja denarna valuta.</p>	
Viri in literatura za učno	Učni načrt	<i>Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina.</i>

pripravo:		Ljubljana. Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011. http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/page/uploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_zgodovina.pdf (22.5. 2018).
	Učna priprava	Učbenik: Razpotnik, Jelka. Snój, Damjan. <i>Raziskujem preteklost 9, učbenik za 9. razred osnovne šole</i> . Ljubljana: Rokus Klett, 2013, str. 131-133. Klemenčič, Vlado. <i>Oris gospodarske zgodovine Slovenije 1945-1990</i> . Ljubljana: Studia Humanitatis, 2013. Kirn, Gal. <i>Partizanski prelomi in protislovja tržnega socializma v Jugoslaviji</i> . Ljubljana: Sophia, 2014.
	PowerPoint	Drsnica 1: Posnetek (Rad imam mleko) https://www.youtube.com/watch?v=kYhaHhpLKag (Dostop: 30.5.2018). Drsnica 2: Zemljevid Jugoslavije http://www.6yka.com/novost/88771/jugoslavija-vecina-gradana-zali-za-nekadasnjim-zivotom (Dostop: 30.5.2018). Drsnica 5: Moda v 70. letih https://www.elle.si/moda/uredniski-izbor/silhuete-skozi-leta/ (Dostop: 30.5.2018). Sreča na vrvcici http://old.slovenskenovice.si/novice/slovenija/sreca-na-uvrcici-na-znamki (Dostop: 30.5.2018). Drsnica 6: Titov pogreb https://www.google.si/search?q=tito+pogreb&rlz=1C1ASRM_enSI771SI771&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiB3uHlmgTbAhUJKywKHwC8DUoQ_AUICigB&biw=1920&bih=900#imgdii=nmfrChn6P-5SeM:&imgsrc=ZGO7wh3LFD_XVM (Dostop: 30.5.2018). Drsnica 7: Banane http://cityportal.hr/banane-poskupile-za-cak-46-posto/ (Dostop: 30.5.2018).

Franck kava

https://www.google.si/search?biw=1242&bih=602&tbm=isch&sa=1&ei=OT8RW8CTI42UmwWFyrH4DQ&q=kava+jugoslavija+franck&oq=kava+ju&gs_l=img.3.1.35i39k1l2j0i19k1l2j0i30i19k1l3j0i8i30i19k1l3.28137.29484.0.31123.7.7.0.0.0.138.769.1j6.7.0...0...1c.1.64.img..0.7.767...0j0i67k1.0.prwd0lpEzy0#imgdii=7PvlvwV5KFslZM:&imgsrc=DTeNck5pl95YiM: (Dostop: 30.5.2018).

Čokolade

<https://www.pinterest.com/pin/374713631468005184/> (Dostop: 30.5.2018).

Detergent

<https://www.ceneje.si/lzdelek/3901659/oprema-za-dom/ciscenje/cistila/vim-kremno-cistilo-za-inox-500-ml> (Dostop: 30.5.2018).

AVA

https://www.google.si/search?biw=1242&bih=602&tbm=isch&sa=1&ei=8T8RW6rqMeHX6QTJm6ngBA&q=AVA+jugoslavija&oq=AVA+jugoslavija&gs_l=img.3...77662.82912.0.83134.16.16.0.0.0.154.1544.13j3.16.0...0...1c.1.64.img..1.0.0...0.QSPQSK3229U#imgsrc=xGlnwYokqDCAvM: (Dostop: 30.5.2018).

Drsnica 8:

Dinar

<https://govori.se/zanimivosti/kako-smo-v-resniciviveli-v-sloveniji-v-osemdesetih-letih/> (Dostop: 30.5.2018).

Karikatura (delavec). Učbenik: Razpotnik, Jelka. Snoj, Damjan. *Raziskujem preteklost 9, učbenik za 9. razred osnovne šole*. Ljubljana: Rokus Klett, 2013, str. 131.

Drsnica 9:

Posnetek iz koncerta skupine Pankrti

<https://www.youtube.com/watch?v=M9mmoNUQ9k8> (Dostop: 30.5.2018).

Drsnica 10:

Slika iz koncerta skupine Pankrti

<https://www.mladina.si/98212/lokalne-pizde/> (Dostop: 30.5.2018).

	<p>Naslovnica Mladine https://sl.wikipedia.org/wiki/Mladina_(revija)#/media/File:Revija Mladina %C5%A1tevilka 20, 29.maja 1987.jpg (Dostop: 30.5.2018).</p> <p>Drsnica 11: Karikatura (ožemanje Slovenije). Učbenik: Razpotnik, Jelka. Snoj, Damjan. <i>Raziskujem preteklost 9, učbenik za 9. razred osnovne šole</i>. Ljubljana: Rokus Klett, 2013, str. 131.</p> <p>Drsnica 12: Posnetek o aferi JBTZ https://4d.rtv slo.si/arhiv/odmevi/15490154 (Dostop: 30.5.2018).</p> <p>Drsnica 13: Protesti na Kongresnem trgu https://www.mladina.si/105746/mladinamit-st-825/ (Dostop: 30.5.2018).</p> <p>Afera JBTZ (slika) https://www.google.si/search?q=jbtz&rlz=1C1ASRM_enSI771SI771&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjGm_vrn6TbAhVGJpoKHxf9C_wQ_AUICigB&biw=1920&bih=900#imgrc=1cQ8IPS8tsCqmM : (Dostop: 30.5.2018).</p>
Učno-delovni list	<p>Josip Broz Tito: https://www.google.si/search?tbm=isch&sa=1&ei=ekERW4XXI6He6QTxp7WwCw&q=Josip+Broz+Tito&oq=Josip+Broz+Tito&gs_l=img.3..0l6j0i30k1l4.54566.58766.0.59153.15.9.0.6.6.0.146.988.4j5.9.0....0...1c.1.64.img..0.15.1036...0i67k1j35i39k1.0.nh2aq3dKFBs#imgrc=WTACQWZUp9ub_M: (Dostop: 30.5.2018).</p> <p>Skupina Pankrti: https://www.google.si/search?tbm=isch&sa=1&ei=TEIRW-TIIQqU6ASlrrToCA&q=pankrti+osemdeseta&oq=pankrti+osemdeseta&gs_l=img.3...57153.60957.0.61225.25.15.0.0.0.0.172.1383.11j3.14.0....0...1c.1.64.img..16.1.172...0j0i67k1j0i24k1.0.ptjaFlbvMAC#imgrc=g2gq5X0Yq3h-7M: (Dostop: 30.5.2018).</p> <p>Naslovnica Mladine: https://www.google.si/search?tbm=isch&sa=1&ei=RUIRW_yFKI-jmwWsk6-</p>

[YBw&q=mladina+naslovnice+osemdeseta&og=mladina+naslovnice+osemdeseta&gs_l=img.3...880.5179.0.5331.11.11.0.0.0.985.1361.3j1j6-1.5.0...0...1c.1.64.img..6.1.983...0i30k1.0.YQ44cE6zey0#imgrc=c-ltwgYkUrBLvM](http://img.3...880.5179.0.5331.11.11.0.0.0.985.1361.3j1j6-1.5.0...0...1c.1.64.img..6.1.983...0i30k1.0.YQ44cE6zey0#imgrc=c-ltwgYkUrBLvM): (Dostop: 30.5.2018).

JBTZ:

https://www.google.si/search?q=slika+JBTZ&tbn=isch&source=iu&ictx=1&fir=6D51Zm32PzvOIM%253A%252CXn1vBulz1soEgM%252C&usg=__nKcEZxMnTLdrcYYMO8YPYPz4lSk%3D&sa=X&ved=0ahUKEwiR6pnpwLLbAhUCLZoKHbNTCzAQ9QEILTAC#imgrc=6D51Zm32PzvOIM: (Dostop: 30.5.2018).

Slobodan Milošević:

https://sl.wikipedia.org/wiki/Slobodan_Milo%C5%A1evi%C4%87#/media/File:Slobodan_Milosevic_Dayton_Agreement.jpg (Dostop: 30.5.2018).

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
(5 minut)	Pozdravljeni, učenci. Sva vaša nova učitelja zgodovine; Učitelj Grega in učiteljica Nina. Za začetek si bomo ogledali videoposnetek. Vaša naloga je, da pozorno opazujete.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
	(Predvajava videoposnetek)	Pozorno poslušajo in gledajo.	Frontalna učna oblika. Metoda demonstracije gibljivih slik.	PPT, drsnica 1, projektor, računalnik, projekcijsko platno.
	Sedaj me pa zanima, kaj vam je na posnetku najprej padlo v oči? A je morda kdo od vas opazil letnico na videoposnetku? Tako je. Kaj pa je ta posnetek pravzaprav bil?	Mleko, fantek, dekle, mišice (naštevajo). Da. L. 1976. Reklama, reklama za	Frontalna učna oblika. Metoda dela z gibljivimi slikami.	

<p>Kako pa so predstavljeni ljudje v reklami. So veseli, srečni, zamorjeni, depresivni?</p>	<p>mleko, oglas namenjen ozaveščanju ljudi o koristnosti mleka.</p> <p>Veseli, srečni, se smejijo ...</p>		
<p>Kot ste najbrž že ugotovili, bomo danes nadaljevali z obravnavo učne snovi, in sicer bomo govorili o Jugoslaviji in Sloveniji v osemdesetih letih. Da pa bi to obdobje lažje razumeli bomo najprej spregovorili o sedemdesetih letih.</p> <p>Naslov uče ure bo <i>Jugoslavija in Slovenija v osemdesetih letih</i>. Kar zapišite si naslov v zvezke.</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>PTT, drsnica 2, računalnik, projektor, projekcijsko platno.</p>
<p>Učitelj nadzoruje delo učencev.</p>	<p>Zapišejo naslov v zvezek.</p>	<p>Individualna učna oblika.</p>	
<p>Pri uri bomo obravnavali:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Obdobje 70. let v Jugoslaviji</i> 2. <i>Gospodarsko krizo v osemdesetih letih</i> 3. <i>Kulturo in civilno družbo pri nas v tistem času</i> 4. <i>In politično krizo in nacionalizme v Jugoslaviji.</i> <p>Ob koncu učne ure boste znali</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opisati jugoslovansko in slovensko dogajanje v osemdesetih letih 2. Razložiti vzroke za tedanje gospodarsko in politično krizo 3. Povedati kaj o slovenski kulturi tistega časa 4. Pojasniti pojave nacionalizma v Jugoslaviji 	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>PTT, drsnica 3, računalnik, projektor, projekcijsko platno.</p> <p>PTT. Drsnica 4, računalnik, projektor, projekcijsko platno.</p>

**GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE
ALI SPROTNO PREVERJANJE**

1.VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
<p>Obdobje 70. let v Jugoslaviji (uvod v gospodarsko krizo)</p> <p>(5min)</p>	<p>Razdelila vama bova učno-delovne liste, ki jih bomo tekom učne ure tudi reševali. Rešen učno-delovni list pa si nato prilepite v svoje zvezke.</p> <p>(razdeliva učno-delovne liste)</p> <p>Na začetku učne ure smo si pogledali videoposnetek in ugotovili ste, da prikazuje reklamo iz sedemdesetih let v Jugoslaviji.</p> <p>No, reklame sicer po navadi prikazujejo nerealno sliko sveta, pa vendar bi bila lahko ta reklama vseeno kar zgovoren prikaz sedemdesetih let. Socialistična Jugoslavija je večino obdobja po drugi svetovni vojni doživljala velik gospodarski in kulturni razvoj, standard življenja se je nenehno višal, še posebno sedemdeseta pa veljajo za zlato obdobje socializma. Po BDP na prebivalca je socialistična Slovenija leta 1979 že pospešeno dohitevala Avstrijo, s katero se še danes radi primerjamo. Socialistična Slovenija je tako dosegala že več kot dve tretjini avstrijskega standarda življenja. Danes recimo, trideset let po padcu socializma, Slovenija dosega zgolj še približno polovico avstrijskega standarda, če ga merimo po BDP na prebivalca.</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>PTT, drsnica 5, računalnik, projektor, projekcijsko platno.</p>
	<p>Sedaj pa si poglejte ti dve sliki na PowerPointu.</p>	<p>Gledajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda slikovne demonstracije.</p>	<p>PTT, drsnica 5, projektor, računalnik, projekcijsko platno.</p>
	<p>Kakšna je bila moda v takratnem času? Kako so bili oblečeni?</p>	<p>Gledajo in odgovarjajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika.</p>	<p>PTT, drsnica 5, projektor, računalnik,</p>

	Ljudje so nosili hlače na zvonec, barvne obleke ...	Metoda dela s slikovnimi viri.	projekcijsko platno.
Tako je, ljudje so v sedemdesetih letih nosili hlače na zvonec, resice, zelo barvna oblačila. Sedemdeseta so tako obdobje precej visokega standarda in blaginje. Sedaj pa prehajamo v osemdeseta leta.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	

2. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
Gospodarska kriza v Jugoslaviji (8 min)	<p>Morda kdo ve kaj se je zgodilo maja 1980?</p> <p>Pa kdo ve kje je umrl?</p> <p>V ljubljanskem kliničnem centru je umrl predsednik Tito, ki je bil nekakšna simbolna vez socialistične Jugoslavije.</p> <p>Ob podobnem času kot je umrl Tito pa se je tudi začela kazati gospodarska kriza, ki je trajala celotna osemdeseta leta, do razpada države.</p> <p>Vzrokov za krizo je več. Pa jih kar preidimo k njim. Jugoslavijo je v sedemdesetih ujela t. i. »naftna kriza«.</p> <p>Kdo ve kaj je naftna kriza?</p> <p>To pomeni, da se je nafta, ki jo je Jugoslavija pričela uvažati precej podražila.</p>	<p>Kriza se je začela. Umrl je Tito.</p> <p>V Sloveniji. V Ljubljani. V kliničnem centru v Ljubljani.</p> <p>Poslušajo.</p> <p>Nafta se podraži. Da ni dovolj nafte.</p> <p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p> <p>Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora.</p> <p>Metoda razlage.</p>	<p>PTT, drsnica 6, projektor, računalnik, projekcijsko platno.</p>

<p>Jugoslavija se je zato, da je družba ohranjala standard, v sedemdesetih letih zadolževala pri tujih krediterjih oz. posojilodajalcih, kar pa je postajalo vse dražje, saj so se obresti na posojila pri tujih posojilodajalcih zelo zvišala.</p> <p>Jugoslaviji se ji je tako v sedemdesetih letih zaradi zunanjih dejavnikov zataknilo pri njenem dotedanjem razvoju, poleg tega pa je tudi država postajala v primerjavi z ostalimi deželami v okolici manj gospodarsko produktivna. Vsi ti problemi pa so se začeli kazati šele v osemdesetih.</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>PTT, drsnica 6, projektor, računalnik, projekcijski oplatno.</p>
<p>Kako pa je bila Jugoslavija po sporu med Titom in Stalinom opredeljena? Ali je bila opredeljena na katero stran? Na Zahod ali Vzhod?</p>	<p>Ni bila opredeljena. Bila je neopredeljena. Ni bila zaveznica niti kapitalističnega zahodnega bloka, niti komunističnega vzhodnega bloka.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p>	
<p>Jugoslavija je bila neopredeljena, kar pomeni, da ni bila ne trdna zaveznica kapitalističnega zahodnega bloka, niti komunističnega vzhodnega bloka.</p> <p>Jugoslaviji to takrat v krizi ni najbolj koristilo, saj na nobeni strani ni mogla priti do zelo ugodne pomoči ali posojil. Kapitalistični blok je ranljivost Jugoslavije v času krize hotel izkoristiti tudi tako, da je v zameno za kredite od nje terjale ukrepe, ki so Jugoslavijo odpirale tujemu kapitalu in jo postopoma vračale nazaj v kapitalizem.</p> <p>Država se je tako v osemdesetih soočala z nizko gospodarsko rastjo in izvozom, kar je pomenilo za državo tudi manj deviz oz. tujih valut, s</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	

katerimi bi kupovala blago v tujini.			
No, ali so komu starši kdaj pripovedovali česa npr. je vsake toliko v trgovinah takrat zmanjkalo? Na PowerPointu lahko vidite slike teh izdelkov.	Kava. Banane. Detergent. Plenice. Čokolada. Gledajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora. Metoda slikovne demonstracije.	PTT, drsnica 7, projektor, računalnik, projekcijsko platno.
Leta 1982 so bili uvedeni tudi bencinski boni za državljane, saj Jugoslavija ni mogla uvažati dovolj nafte. Jugoslavijo je zajela v osemdesetih letih tudi globoka inflacija, kar pomeni, da se je vrednost denarja zelo hitro razvrednotila.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
Se spomnite katera je bila tedanja jugoslovanska denarna valuta?	Dinar.	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	PTT, drsnica 8, projektor, računalnik, projekcijsko platno.
Cene (tudi plače) v dinarjih so se hitro dvigale. Tako si na primer lahko imel plačo tudi 1 milijon dinarjev, zelo kmalu pozneje pa že npr. 10 milijonov dinarjev, kar pa seveda ni pomenilo, da bi se vam kupna moč kaj zvišala. Sledile so pogoste delavske stavke in tudi brezposelnost. Leta 1986 je bila Jugoslavija že med 17 najbolj zadolženimi državami sveta. V primerjavi s tem koliko so države zadolžene danes pa pravzaprav njen dolg sploh ni bil tako visok. Vseeno pa morate razumeti, da kar velja za Jugoslavijo ne velja nujno tudi za socialistično Slovenijo. Slovenija se je sicer prav tako soočala s naštetimi državami, vendar standard življenja ni padel tako drastično kot v ostalih republikah. Tako smo v Sloveniji tudi za časa	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	

krize uživali praktično polno zaposlenost, poskušali pa so se ohranjati dosežki socializma kot so delavske pravice in socialna država. Ljudem je bolj ostalo v spominu spopadanje z nekaterimi banalnimi vsakodnevnimi težavami kot je npr. pomanjkanje banan ali kave v trgovini, tega da niso mogli dobiti bencina ali pa da so morali na črnem trgu zamenjati dinarje v nemške marke, ki je bila bolj trdna valuta.			
Sedaj pa kar rešite prvo nalogo na učno-delovnem listu. Časa imate približno 1 minuto, nato bomo pa nalogo ustno pregledali.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
Učitelj se sprehaja in preverja delo učencev.	Rešujejo.	Individualna učna oblika.	Učno-delovni list, pisalo.
Sedaj bomo nalogo tudi pregledali tako, da bo vsak prebral eno poved. Se kdo javi, da bi začel? (če se ne določiš)	Na glas berejo/povedo rešitve.	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	Učno-delovni list.

3. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
Kultura in civilna družba (10 min)	Zavrtela vama bova posnetek s koncerta znane glasbene skupine Pankrti, čigar glasbena zvrst je bila v Sloveniji v začetku osemdesetih med delom mladih precej popularna.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
	(predvaja posnetek)	Gledajo posnetek.	Frontalna učna oblika. Metoda demonstracije gibljivih slik.	PTT, drsnica 9, projekcijski oplatno, računalnik, projektor.
	No, zdaj pa vas bova, tako kot sedite, tudi razdelila v štiri skupine, vsaka skupina naj določi nekoga, ki po nato poroča. Na voljo boste imeli približno 3 minute časa. 1. Skupina bo razpravljala o glasbeni zvrsti, ki so jo slišali,	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	

<p>ali vedo katera glasbena zvrst to je, kakšno je obnašanje in oblačenje glasbenikov itd.</p> <p>2. Skupina bo razpravljala o besedilu pesmi, o čem menite, da besedilo govori, je besedilo pesmi družbeno kritično ali pa hvali tedanji družbeni sistem.</p> <p>3. Skupina bo razpravljala o tem, kaj nam pove dejstvo, da so tovrstne skupine in tovrstna besedila bila v sedemdesetih in osemdesetih dovoljena, skupina pa je lahko nastopala na javnih koncertih in izdajala plošče z tovrstnimi sporočili.</p> <p>4. Skupina nam bo poskušala navesti tudi nekatere druge pomembne glasbene skupine tistega časa, pri čemer si lahko pomagajo tudi z internetom preko pametnega telefona.</p>			
<p>Sedaj pa pričnite z delom. Učitelj hodi in preverja delo.</p>	<p>Učenci delajo v skupini.</p>	<p>Skupinska učna oblika. Možganska nevihta (Brainstorming).</p>	<p>Pametni telefon (4. skupina).</p>
<p>Čas je potekel. Prva skupina, poročajte.</p> <p>Druga skupina, kaj ste vi ugotovili?</p>	<p>Gre za punk, obnašajo se »neuglajeno« njihov stil je divji, usnjene jakne, uhani, irokeza itd.</p> <p>Pesem trdi, da je država za železno zaveso (čeprav v resnici ni), ter da sistem ljudi krmi s svojo propagando,</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p>	

<p>Tretja skupina, do česa ste prišli?</p> <p>In še četrta skupina, prosim poročajte.</p>	<p>čeprav razpada.</p> <p>Država, kljub enopartijskemu sistemu ni bila tako represivna ter je dopuščala tudi kritiko.</p> <p>Laicbach, Lačni Franz, Kuzle, Buldogi, Lublanski psi, Otroci socializma, Niet.</p>		
<p>Družbena kritika in angažiranost ljudi, ki so bili do dogajanja v Jugoslaviji in Sloveniji kritični, se ni odražala v alternativni kulturi, kot so npr. glasba in umetnost, pač pa so se začela pojavljati tudi druga družbena gibanja, posamezniki, mediji, ki so silovito kritizirali oblasti in se zavzemali za več demokracije in spoštovanja človekovih pravic. Vsem tem pobudnikom, ki skušajo izven oblasti vplivati na oblast in družbo lahko rečemo tudi »civilna družba«, katere značilnost je aktivno državljanstvo.</p> <p>Popularni so postajali mnogi alternativni in do oblasti kritični mediji, kot so tednik Mladina, Radio Študent, Tribuna, Katedra, začelo se je opozarjati tudi na nekatere do tedaj še spregledane teme, kot so ekološki problemi ali pravice istospolnih.</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>PTT, drsnica 10, projektor, računalnik, projekcijski oplatno.</p>
<p>Sedaj pa rešite drugo nalogo na učno-delovnih listih, nato pa jo bomo tudi pregledali.</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Učno-delovni list.</p>
<p>Učitelj hodi po razredu in preverja delo učencev.</p>	<p>Rešujejo nalogo.</p>	<p>Individualna učna oblika.</p>	<p>Učno-delovni list, pisalo.</p>
<p>Vsak bo na glas povedal en odgovor. Jaka, boš ti začel.</p>	<p>Govorijo odgovore.</p>	<p>Frontalna učna</p>	<p>Učno-delovni</p>

			oblika. Metoda razgovora.	list.
--	--	--	---------------------------------	-------

4. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
Politična kriza in vzpon nacionalizma (8 minut)	S krizo pa je pričelo prevladovati nezadovoljstvo tudi s političnim sistemom v državi. Ljudje so za težave v veliki meri krivili oblasti, v Jugoslaviji pa se je začel pojavljati tudi nacionalizem. Tudi v Sloveniji se je v osemdesetih letih krepil nacionalističen odnos do ostalih narodnosti.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	PTT, drsnica 11, projektor, računalnik, projekcijsko platno.
	Sedaj pa pogledajte tole karikaturu na PowerPointu.	Gledajo sliko.	Frontalna učna oblika. Metoda slikovne demonstracije.	PTT, drsnica 11, računalnik, projektor, projekcijsko platno.
	Kaj vam je najprej padlo v oči?	Žensko, oblečeno v slovensko narodno nošo. Škaf na katerem piše Sklad za nerazvite.	Frontalna učna oblika. Metoda dela s slikovnimi viri.	PTT, drsnica 11, računalnik, projektor, projekcijsko platno.
	Kaj menite, da je želel avtor s tem prikazati?	Slovenci so morali del svojih sredstev vlagati v sklad za nerazvite.		
	Mislite, da je bilo to Slovincem po godu?	Ne.		
	Kljub temu, da je bila Slovenija najbolj razvita in bogata država, je Slovincem šlo v nos, da je Slovenija del svojih sredstev vlagala v sklad za nerazvite. To pomeni, da je Slovenija nekaj svojega denarja pošiljala v revnejše predele Jugoslavije, kot so npr. Bosna, Makedonija, Srbija. Kljub temu, da smo ravno v te države izvažali ogromno svojih izdelkov, kar	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	PTT, drsnica 11, računalnik, projektor, projekcijsko platno.

<p>je slovenskemu gospodarstvu koristilo, se je uveljavil med Slovenci občutek, da nas revnejše republike izkoriščajo.</p> <p>Še dosti večji nacionalizem pa se je krepil tudi v Srbiji, katere vodja je v osemdesetih postal Slobodan Milošević, ki je hotel Jugoslavijo bolj centralizirati in okrepiti vlogo Srbije v njej.</p> <p>V Sloveniji se je odpor do jugoslovanskih in srbskih oblasti tako še večal, konec osemdesetih pa so se začele poleg idej o večji avtonomiji in liberalizaciji Jugoslavije, pojavljati prve ideje o samostojni Sloveniji.</p> <p>Zdaj pa si bomo ogledali še en posnetek.</p>			
(predvajamo posnetek)	Gledajo.	Frontalna učna oblika. Metoda demonstracije gibljivih slik.	PTT, drsnica 12, računalnik, projekcijsko platno, projektor.
<p>JLA oziroma Jugoslovanska ljudska armada je predstavljala enega izmed veznih členov nekdanje skupne države. Kljub temu, da je bila Slovenija relativno neodvisna od oblasti v Beogradu, pa je leta 1988 JLA zaprla Janeza Janšo, takrat še novinarja Mladine, saj je objavil dokument, ki je razkrival, da je JLA v primeru, da se situacija v Sloveniji zaostri, pripravljena poseči in ustoličiti v Sloveniji oblastnike, ki bi ji bili bolj po volji.</p> <p>Kar koli že ste mogoče slišali o Janši na televiziji ali od staršev, zdaj raje pozabite. Takrat ko so Janšo aretirali, ta sploh še ni bil politik, niti ni še bil politično usmerjen tako kot je danes. Takrat je namreč postal</p>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	PTT, drsnica 13, računalnik, projekcijsko platno, projektor.

Janša zelo popularen in je bil precej priljubljen še pri večini Slovencev, ne glede na to, kaj so si morda pozneje začeli misliti o njem. Na proteste so ti dogodki zvalili vse ljudi, ki so nasprotovali represiji JLA, samovolji takratnih oblasti in se zavzemali za pravično sojenje v slovenskem jeziku in v skladu z zakoni. Kot ste že slišali na posnetku je t. i. afera »JBTZ« pomenila uvod v procese vzpostavljanja večstrankarskega sistema in poznejše osamosvojitve, o čemer pa bomo govorili na naslednjih urah.			
Sedaj bomo rešili še zadnjo nalogo na učno-delovnih listih, nato pa jo bomo tudi ustno preverili. Na voljo imate 1 minuto časa.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Učno-delovni list.
Učitelj se sprehaja po učilnici in preverja delo učencev.	Učenci pišejo.	Individualna učna oblika.	Učno-delovni list, pisalo.
Sedaj bomo pa preverili. Manca prosim, če začneš in prebereš prvi odgovor.	Učenci sodelujejo.	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	Učno-delovni list.

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
(9 minut)	Za domačo nalogo si pogledjte dokumentarni film: »Nekoč je bila dežela pridnih«, ki si ga lahko brezplačno na DVD-ju izposodite tudi v knjižnicah MKL-ja. O filmu napišite tudi kratek sestavek, ki naj obsega okoli pol strani. Čez 1 teden ga bova tudi pobrala in pregledala.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	PTT, drsnica 14, računalnik, projektor, projekcijsko platno.
	Za konec bomo še na hitro ponovili. Kaj je bilo značilno za obdobje 70. let v Jugoslaviji?	Odgovarjajo. Gospodarska rast, Dohitevanje	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	

<p>Katere pa so glavne značilnosti osemdesetih let?</p> <p>Katera pomembna oseba umre l. 1980?</p> <p>Naštejte vsaj en razlog za gospodarsko krizo v tem obdobju.</p> <p>Zakaj se v Jugoslaviji vedno bolj kaže vpliv in pojavitve raznih nacionalizmov?</p>	<p>razvitega Zahoda, Zlato obdobje socializma.</p> <p>Začetek gospodarske krize, naftna kriza, višje obrestne mere, zadolženost.</p> <p>Predsednik Josip Broz Tito.</p> <p>Naftna kriza, zadolženost.</p> <p>Zaradi večanja razlik med republikami.</p>	<p>a.</p>	
<p>Zelo dobro. Veliko ste se naučili v tej učni uri. Pokazali ste, da znate opisati jugoslovansko in slovensko obdobje v 70. in 80. letih, da znate razložiti vzroke za tedanjo gospodarsko in politično krizo in povedati nekaj o kulturi takratnega časa ter pojasniti pojav nacionalizma v Jugoslaviji. Naslednjič bomo nadaljevali s snovjo. Nasvidenje.</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>PTT, drsnica 15, računalnik, projektor, projekcijsko platno.</p>

III. SEZNAM PRILOG

<p>PRILOGA 1 :</p>	<p>PowerPoint predstavitev z zapisom učne snovi</p>
<p>PRILOGA 2 :</p>	<p>Učno-delovni list (prazen)</p>
<p>PRILOGA 3 :</p>	<p>Učno-delovni list (izpolnjen)</p>

PRILOGA 1:

Drsnica 1:

Drsnica 2:

Drsnica 3:

PRI URI BOMO OBRAVNAVALI:

- ▶ Obdobje sedemdesetih let v Jugoslaviji
- ▶ Gospodarsko krizo v osemdesetih letih
- ▶ Kulturo in civilno družbo pri nas v tistem času
- ▶ Politično krizo in nacionalizme v Jugoslaviji

Drsnica 4:

CILJI UČNE URE:

Ob koncu učne ure učenec zna:

- Našteti glavne značilnosti sedemdesetih let v Jugoslaviji
- opisati jugoslovansko in slovensko dogajanje v osemdesetih letih
- razložiti vzroke za tedanjo gospodarsko in politično krizo
- povedati kaj o slovenski kulturi tistega časa
- razumeti pojave nacionalizma v Jugoslaviji.

Drsnica 5:

SEDEMDESETA LETA:

- ▶ Zlato obdobje socializma
- ▶ Gospodarska rast
- ▶ Dohitevanje razvitega Zahoda

Drsnica 6:

GOSPODARSKA KRIZA V JUGOSLAVIJI:

- ▶ Smrt Josipa Broza Tita
- ▶ Začetek gospodarske krize
- ▶ Vzroki gospodarske krize
- ▶ Naftna kriza
- ▶ Višje obrestne mere na finančnih trgih
- ▶ Zadolženost
- ▶ Nizka gospodarska rast

Drsnica 7:

Drsnica 8:

POSLEDICE KRIZE:

- ▶ Uvedeni bencinski boni
- ▶ Visoka inflacija
- ▶ Dinar
- ▶ Delavske stavke
- ▶ Brezposelnost (ne v Sloveniji)

Drsnica 9:

KULTURA IN CIVILNA DRUŽBA:

<https://www.youtube.com/watch?v=V8mmofJQ818>

Drsnica 10:

KULTURA IN CIVILNA DRUŽBA:

- ▶ Glasba in umetnost
- ▶ Družbena gibanja
- ▶ Mediji
- ▶ Kritika oblasti

Drsnica 11:

POLITIČNA KRIZA IN VZPON NACIONALIZMA:

- ▶ Splošno nezadovoljstvo
- ▶ Vpliv nacionalizma
- ▶ Večanje razlik med republikami

Drsnica 12:

AFERA JBTZ:

Drsnica 13:

AFERA JBTZ:

- ▶ Aretacija četverice (Janša, Borštner, Zavrl, Tasič)
- ▶ Velik odpor civilne družbe proti JLA in sojenju
- ▶ Začetek demokratizacije

Drsnica 14:

ZAKLJUČEK:

► Domača naloga:

Za nalogo si pogledajte dokumentarni film: »Nekoč je bila dežela pridnih«. Film si lahko brezplačno na DVD-ju izposodite tudi v knjižnicah MKL-ja.

O filmu napišite tudi kratek sestavek, ki ga bova čez en teden pobrala in pregledala.

Drsnica 15:

HVALA ZA POZORNOST

PRILOGA 2:

SLOVENIJA IN JUGOSLAVIJA V OSEMDESETIH LETIH

1. Gospodarska kriza

Natančno preberi navodilo in obkroži pravilno besedo.

Sedemdeseta leta v Jugoslaviji in Sloveniji veljajo za **zlato / krizno** obdobje socializma. Standard življenja je vztrajno rasel, socialistična Slovenija pa je razvojno dohitevala kapitalistični Zahod.

Maju 1980 je v Ljubljani umrl **knez / predsednik** Jugoslavije, Josip Broz **Toti / Tito**, ob podobnem času pa se je v Jugoslaviji pričela kazati gospodarska **kriza/rast**.

Obresti na posojila na svetovnih finančnih trgih so se pred izbruhom krize pričela **višati / padati**, kar je eden izmed razlogov za višanje jugoslovanske zadolženosti. Svet je v sedemdesetih letih zajela tudi podražitev nafte oz. »naftna **eksplozija / kriza**«, ki je državo prisilila v dražje kupovanje goriva. Jugoslavija svojega razvoja ni več mogla udejanjati na zadolževanju, kazati pa so se začele tudi težave jugoslovanskega gospodarstva.

Jugoslavija je zato pričela izvrševati niz gospodarskih reform, ki pa krize niso rešile. Jugoslavijo je v osemdesetih letih zajela visoka denarna **inflacija / deflacija**, soočala pa se je tudi s pomanjkanjem **deviz / vode**, oz. tujih denarnih valut, s katerim bi kupovala blago v tujini, kar se je npr. tudi kazalo v pomanjkanju nekaterih izdelkov v trgovinah. L. 1982 so bili uvedeni **študentski / bencinski boni**. V primerjavi z ostalo Jugoslavijo je Slovenijo kriza prizadela **huje / manj**, saj standard življenja ni tako drastično padel, ohranila pa se je polna zaposlenost.

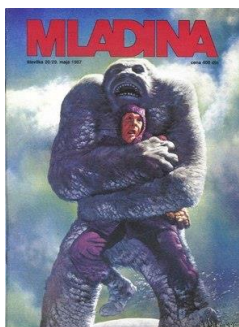
2. Kultura in civilna družba

Na črto napiši manjkajočo besedo ali odgovor na vprašanje.

Konec sedemdesetih let in osemdeseta so bila zaznamovana tudi z novo mladinsko subkulturo in glasbeno zvrstjo. Katero? _____

Za več demokracije in proti samovolji oblastem, se je pričela oblikovati _____ družba, ki je z aktivnim državljanstvom hotela izboriti spremembe v družbi.

Pomembni dejavniki družbene kritike so bili tednik _____, radio _____, revija _____, v Sloveniji pa so se začele pojavljati tudi do tedaj spregledane problematike, kot so _____ problemi in pravice _____.

3. Politična kriza in nacionalizem

Natančno preberi besedilo in obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

1. S krizo se je v Sloveniji pričel krepiti tudi odpor proti oblastem, po celotni Jugoslaviji pa se je začel razraščati:
 - a) nacionalizem
 - b) bršljan
2. Kljub temu, da je bila Slovenija najbogatejša republika, se je med prebivalci širila nestrpnost do ostalih narodnosti Jugoslavije, tarča kritik pa je postalo tudi vlaganje slovenskega denarja v manj razvite republike preko sklada za:
 - a) štipendije
 - b) nerazvite
 - c) razvite
3. Odpor proti jugoslovanskim oblastem se je še dodatno okrepil, ko je oblast v Srbiji prevzel:

- a) Slobodan Milošević
- b) Miloš Slobodanović
- c) Milan Kučan

4. Slednji je hotel Jugoslavijo še bolj centralizirati in v njej okrečiti vlogo:

- a) Hrvaške
- b) Srbije
- c) Slovenije

5. Kratica JBTZ predstavlja prve črke priimkov (l. 1988) aretiranih posameznikov, in sicer:

- a) Janša, Borštnik, Tavčar, Zakavšek
- b) Janša, Borštner, Tasič, Zavrl
- c) Janša, Brezovič, Troha, Zavrl

DOMAČA NALOGA: Oglej si dokumentarni film: “Nekoč je bila dežela pridnih” ter o vsebini filma napiši kratek odstavek na polovici strani. Film si lahko ogledaš na Youtube strani ali pa si dvd brezplačno izposodiš v knjižnicah MKL. Rok za oddajo je 1 teden.

PRILOGA 3:

SLOVENIJA IN JUGOSLAVIJA V OSEMDESETIH LETIH

1. Gospodarska kriza

Natančno preberi navodilo in obkroži pravilno besedo.

Sedemdeseta leta v Jugoslaviji in Sloveniji veljajo za **zlato/krizno** obdobje socializma. Standard življenja je vztrajno rasel, socialistična Slovenija pa je razvojno dohitevala kapitalistični Zahod.

Maja 1980 je v Ljubljani umrl **knez/predsednik** Jugoslavije, Josip Broz **Toti /Tito**, ob podobnem času pa se je v Jugoslaviji pričela kazati gospodarska **kriza/rast**.

Obresti na posojila na svetovnih finančnih trgih so se pred izbruhom krize pričela **višati/padati**, kar je eden izmed razlogov za višanje jugoslovanske zadolženosti. Svet je v sedemdesetih letih zajela tudi podražitev nafte oz. »naftna **eksplozija/kriza**«, ki je državo prisilila v dražje kupovanje goriva. Jugoslavija svojega razvoja ni več mogla udeleževati na zadolževanju, kazati pa so se začele tudi težave jugoslovanskega gospodarstva.

Jugoslavija je zato pričela izvrševati niz gospodarskih reform, ki pa krize niso rešile. Jugoslavijo je v osemdesetih letih zajela visoka denarna **inflacija/deflacija**, soočala pa se je tudi s pomanjkanjem **deviz/vode**, oz. tujih denarnih valut, s katerim bi kupovala blago v tujini, kar se je npr. tudi kazalo v pomanjkanju nekaterih izdelkov v trgovinah. L. 1982 so bili uvedeni **študentski/bencinski** boni. V primerjavi z ostalo Jugoslavijo je Slovenijo kriza prizadela **huje/manj**, saj standard življenja ni tako drastično padel, ohranila pa se je polna zaposlenost.

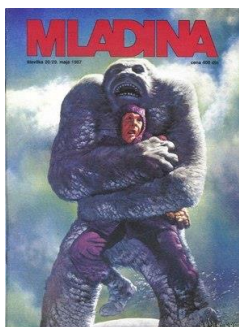
2. Kultura in civilna družba

Na črto napiši manjkajočo besedo ali odgovor na vprašanje.

Konec sedemdesetih let in osemdeseta so bila zaznamovana tudi z novo mladinsko subkulturo in glasbeno zvrstjo. Katero? Punk.

Za več demokracije in proti samovolji oblastem, se je pričela oblikovati civilna družba, ki je z aktivnim državljanstvom hotela izboriti spremembe v družbi.

Pomembni dejavniki družbene kritike so bili tednik Mladina, radio Študent, revija Tribuna, v Sloveniji pa so se začele pojavljati tudi do tedaj spregledane problematike, kot so ekološki problemi in pravice istospolnih.

3. Politična kriza in nacionalizem

Natančno preberi besedilo in obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

1. S krizo se je v Sloveniji pričel krepiti tudi odpor proti oblastem, po celotni Jugoslaviji pa se je začel razraščati:

- a) nacionalizem
- b) bršljan

2. Kljub temu, da je bila Slovenija najbogatejša republika, se je med prebivalci širila nestrpnost do ostalih narodnosti Jugoslavije, tarča kritik pa je postalo tudi vlaganje slovenskega denarja v manj razvite republike preko sklada za:

- a) štipendije
- b) nerazvite
- c) razvite

3. Odpor proti jugoslovanskim oblastem se je še dodatno okrepil, ko je oblast v Srbiji prevzel:

- a) Slobodan Milošević
- b) Miloš Slobodanović
- c) Milan Kučan

4. Slednji je hotel Jugoslavijo še bolj centralizirati in v njej okrepiti vlogo:

- a) Hrvaške
- b) Srbije**
- c) Slovenije

5. Kratica JBTZ predstavlja prve črke priimkov (l. 1988) aretiranih posameznikov, in sicer:

- a) Janša, Borštnik, Tavčar, Zakavšek
- b) Janša, Borštner, Tasič, Zavrl**
- c) Janša, Brezovič, Troha, Zavrl

DOMAČA NALOGA: Oglej si dokumentarni film: “Nekoč je bila dežela pridnih” ter o vsebini filma napiši kratek odstavek na polovici strani. Film si lahko ogledaš na Youtube strani ali pa si dvd brezplačno izposodiš v knjižnicah MKL. Rok za oddajo je 1 teden.

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

BLOKOVSKO RAZDELJEN SVET

(UČNA PRIPRAVA)

Slika 1: Hruščov in Kennedy merita svojo moč

IME IN PRIIMEK:

Maruša Nartnik in Lara Križaj

KRAJ in DATUM:

Ljubljana, 10. maj 2018

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	9. razred	
Datum:	10. maj 2018	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Blokovsko razdeljen svet
	Poglavje iz učbenika:	Politične značilnosti 20. stoletja: čas skrajnosti
Učna enota – naslov učne ure:	Blokovsko razdeljen svet	
Učne oblike:	Frontalna učna oblika Parna učna oblika	
Učne metode:	Metoda razgovora Metoda razlage Metoda dela s slikovnimi viri Metoda slikovne demonstracije	
Učne tehnike:	Asociacije Možganska nevihta	
Cilji iz učnega načrta:	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • »primerjajo politične, družbene in gospodarske značilnosti Evrope in sveta v času blokovske delitve, • razlikujejo politične razmere v času hladne vojne in po njej.« (Učni načrt, 2011, str. 22) 	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>našteti značilnosti hladne vojne</i> • <i>opisati in razložiti blokovsko delitev sveta</i> • <i>ob karikaturi razlikovati, kako sta na blokovsko deljen svet gledali ZDA in SZ</i> • <i>razložiti pojem »železna zavesa«</i> • <i>razložiti pojem »hladna vojna«</i> • <i>opisati Trumanovo doktrino in Marshallov načrt</i> • <i>pojasniti, zakaj države vzhodnega bloka niso sprejele pomoči ZDA</i> • <i>pojasniti pojem Svet za vzajemno gospodarsko pomoč (SEV)</i> • <i>povedati, komu je bil SEV namenjen</i> • <i>pojasniti pojem Informbiro</i> • <i>povedati pomen NATA</i> • <i>pojasniti pojem Varšavski pakt</i> • <i>našteti države Varšavskega pakta</i> • <i>razložiti pojem oboroževalna tekma</i> • <i>pojasniti, kako je oboroževalna tekma vplivala na civilno prebivalstvo</i>

	Funkcionalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • na zemljevidu pokazati kje je potekala blokovska delitev sveta oz. »železna zavesa« • zna poiskati informacije s pomočjo uporabe IKT • sodelovati v dvojici in v skupini
	Vzgojni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • spoštovati druge kulture in veroizpovedi • kazati ustrezen odnos do dogodkov iz preteklosti
Učne etape:	<p>Uvajanje Obravnavanje nove učne snovi Urjenje Ponavljanje (sprotno; po vsakem vsebinskem poudarku) Zaključno preverjanje (delo s karikaturami)</p>	
Vsebinski poudarki:	<p>1. vsebinski poudarek: Pomoč ZDA a) Trumanova doktrina b) Marshallov načrt</p> <p>2. vsebinski poudarek: Odgovor SZ na pomoč ZDA a) Svet za vzajemno gospodarsko pomoč – SEV b) Informburo</p> <p>3. vsebinski poudarek: NATO</p> <p>4. vsebinski poudarek: Varšavski pakt</p> <p>5. vsebinski poudarek: Oboroževalna tekma</p>	
Učna sredstva:	Učila:	<ul style="list-style-type: none"> • PPT predstavitev • Učbenik: Razpotnik, J., Snoj, D. (2013). <i>Raziskujem preteklost</i> 9. Učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole. 3. izdaja. Ljubljana: Rokus Klett, str. ?. • Učno - delovni list 1 (sprotno ponavljanje in zapis učne snovi) • Učno - delovni list 2 (zemljevid) • Delovni list (naloge in karikatura pri zaključnem ponavljanju) • Zemljevidi in slike na PPT projekciji (glejte

		prilogo 1)
	Učni pripomočki:	Računalnik Projektor Projekcijsko platno
Medpredmetne povezave z vsebinami:	Slovenščina (jasna, slovnično pravilna razlaga, zapisovanje učne snovi) Geografija (blokovska razdelitev sveta ponazoritev z zemljevidom) Likovna umetnost (delo ob karikaturi) Državljska in domovinska vzgoja ter etika (spoznajo organizacije (NATO in Varšavski pakt), ki so se zavemale za ohranitev miru na svetu)	
Novi pojmi s pojasnilom:	DOKTRINA – načelo. VODIKOVA BOMBA – atomska bomba, katere moč izhaja iz spajanja (fuzije) atomov. HLADNA VOJNA – s pojmom so označevali napetosti med ZDA in SZ v povojni politik, po letu 1945. Gre za obdobje, ko nimamo ne miru in ne vojne. ŽELEZNA ZAVESA – Churchill je s tem pojmom označil ukrepe SZ, s katerimi je ta skušala zapreti svoje področje vpliva in nadvlade pred zahodnim svetom. OBOROŽEVALNA TEKMA – tekma v jedrskem oboroževanju med ZDA in SZ. NATO - severnoatlantska zveza. VARŠAVSKI PAKT - vojaški pakt vzhodnih zaveznic.	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	<i>Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina.</i> 2011. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo. http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/page/uploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_zgodovina.pdf (Dostop: 28. april 2018)
	Učna priprava	Razpotnik, J., Snoj, D. (2013). <i>Raziskujem preteklost 9.</i> Učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole. 3. izdaja. Ljubljana: Rokus Klett. Naslovna slika (slika 1) https://www.google.com/search?client=firefox-b&biw=1280&bih=671&tbm=isch&sa=1&ei=hZ7kWuj9GozWwQK7wr3oCw&q=hladna+vojna&oq=hladna+vojna&gs_l=psyab.3..0i0i30k1i0i24k1l8.7562.9948.0.10158.12.9.0.3.3.0.204.1242.0j7j1.8.0...0...1c.1.64.psy-ab..1.11.1332...0i67k1.0.Zhyl7tKQ8BQ#imgsrc=hqJD SyJAA0vl4M (Dostop: 28. april 2018)
	Power point	Drsnica 4 OBMOČJE ŽELEZNE ZAVESE http://ruscinagimkr.blogspot.si/2014/05/hladna-

[vojna.html](#)

(Dostop: 28. april 2018)

Drsnica 5

Učno-delovni list (1. naloga)

Drsnica 7

ZEMLJEVID DELITEV EVROPE V HLADNI VOJNI

<http://go.grolier.com/map?id=mh00050&pid=go>

(Dostop: 3. maj 2018)

Drsnica 8

Učno-delovni list (2. naloga)

Drsnica 11

Učno-delovni list (3. naloga)

Drsnica 12

NATO

<https://www.google.com/search?q=NATO&client=firefox->

[b&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwie m_O9t_naAhUQmbQKHaloAnIQ_AUICigB&biw=1280&bih=671#imgdii=5K3Kxl6aN6dGVM:&imgrc=RgT0tVHQdgaUxM](https://www.google.com/search?q=NATO&client=firefox-b&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwie m_O9t_naAhUQmbQKHaloAnIQ_AUICigB&biw=1280&bih=671#imgdii=5K3Kxl6aN6dGVM:&imgrc=RgT0tVHQdgaUxM)

(Dostop: 4. maj 2018)

Drsnica 14

ČLANICE NATA

<https://www.google.com/search?q=NATO&client=firefox->

[b&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwie m_O9t_naAhUQmbQKHaloAnIQ_AUICigB&biw=1280&bih=671#imgdii=5zal-SzfWK9bM:&imgrc=iul2Bhotr2wlpM](https://www.google.com/search?q=NATO&client=firefox-b&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwie m_O9t_naAhUQmbQKHaloAnIQ_AUICigB&biw=1280&bih=671#imgdii=5zal-SzfWK9bM:&imgrc=iul2Bhotr2wlpM)

(Dostop: 4. maj 2018)

Drsnica 15

Učno-delovni list (4. naloga)

Drsnica 16

VARŠAVSKI PAKT

<https://www.google.com/search?q=var%C5%A1avski+pakt&client=firefox->

[b&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwju 5uuHufnaAhVIJVAKHROXCdgQ_AUICigB&biw=1280&bih=671#imgrc=X6RR48mtFoPQaM](https://www.google.com/search?q=var%C5%A1avski+pakt&client=firefox-b&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwju 5uuHufnaAhVIJVAKHROXCdgQ_AUICigB&biw=1280&bih=671#imgrc=X6RR48mtFoPQaM)

(Dostop: 4. maj 2018)

Drsnica 18

Učno-delovni list (5. naloga)

Drsnica 22

Učno-delovni list (6. naloga)

Drsnica 25

HRUŠČOV IN KENNEDY MERITA SVOJO MOČ

<https://www.google.com/search?client=firefox-b&biw=1280&bih=671&tbm=isch&sa=1&ei=h7kWuj9GozWwQK7wr3oCw&q=hladna+vojna&oq=hlad>

	<p>na+vojna&gs_l=psyab.3..0j0i30k1j0i24k1l8.7562.9948.0.10158.12.9.0.3.3.0.204.1242.0j7j1.8.0....0...1c.1.64.psy-ab..1.11.1332...0i67k1.0.Zhyl7tKQ8BQ#imgrc=hqJDSyJAA0vl4M (Dostop: 28. april 2018)</p> <p>Drsnica 26 HRUŠČOV IN KENNEDY https://www.google.com/search?q=HRU%C5%A0%C4%8COV+IN+KENNEDY&client=firefox-b-ab&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwil2fyuu_nAhUSbVAKHUFjB04Q_AUICygC&biw=1280&bih=671#imgrc=5USKewVGc-QYnM (Dostop: 8. maj 2018)</p> <p>Drsnica 28 Delovni list (domača naloga)</p>
Delovni list	<p>HRUŠČOV IN KENNEDY MERITA SVOJO MOČ https://www.google.com/search?client=firefox-b&biw=1280&bih=671&tbm=isch&sa=1&ei=h7kWuj9GozWwQK7wr3oCw&q=hladna+vojna&oq=hladna+vojna&gs_l=psyab.3..0j0i30k1j0i24k1l8.7562.9948.0.10158.12.9.0.3.3.0.204.1242.0j7j1.8.0....0...1c.1.64.psy-ab..1.11.1332...0i67k1.0.Zhyl7tKQ8BQ#imgrc=hqJDSyJAA0vl4M (Dostop: 28. april 2018)</p>
Učno - delovni list 2	<p>BLOKOVSKA DELITEV SVETA https://www.google.com/search?q=blokovska+delitev+sveta&client=firefox-b&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjL4eCcv_nAhUEb1AKHbDvBKsQ_AUICigB&biw=1280&bih=671#imgrc=gdyRBU8h2cuHMM (Dostop: 9. maj 2018)</p>

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
5 minut	<p>Dober dan učenci.</p> <p>Danes bomo preko igre asociacij izvedeli za naslov učne ure.</p> <p>Razdelili se bomo v dve tematski skupini, kar po sredini razreda in vsaka skupina bo izmenično odkrivala polja. Vsakič bo polje odkril nekdo iz skupine, šli bomo kar po vrsti, kakor sedite. Če vmes ugotovite geslo, ki se skriva za polji, ki so označena le s črko, ga lahko poveste – pove ga tisti, ki se mu zdi, da pozna pravilno rešitev. Če ugotovite glavno rešitev, torej naslov učne ure, ga lahko poveste, ko ste na vrsti.</p>	Učenci poslušajo navodilo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 1. Power point, Projektor, platno, računalnik.
	Učitelj izmenično kliče učence v skupini, ki je na vrsti in učenci odkrivajo polja z asociacijami.	Učenci so razdeljeni v dve tematski skupini in izmenično odkrivajo polja.	Frontalna oblika. Tehnika asociacij.	Drsnica 1 Power point, Projektor, platno, računalnik.
	O čem se bomo torej danes učili?	O hladni vojni.	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 1. Power point, Projektor, platno, računalnik.
	Danes bomo delali v kombinaciji zvezek in učbenik, ki ju prosim pripravite.	Pripravijo učbenik in zvezek.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	
	Danes se bomo učili o blokovski delitvi sveta – hladni vojni.	Učenci poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	
	Kar napišite naslov današnje učne ure v zvezek: Blokovsko razdeljen svet.		Frontalna oblika. Metoda razlage.	
		Učenci zapišejo naslov.	Individualna oblika.	Drsnica 2. Power point,

			Projektor, platno, računalnik.
<p>Spoznali bomo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poveljno delitev sveta na zahodni in vzhodni blok • poveljno pomoč ZDA in SZ (Trumanova doktrina, Marshallov načrt in SEV) • nastanek NATA in Varšavskega pakta • 'Oboroževalno tekmo' med ZDA in SZ 	Učenci poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 3. Power point, Projektor, platno, računalnik.
<p>Da boste snov čim boljše razumeli, vam bom snov najprej razložila sama. Ob zaključku vsakega vsebinskega poudarka, bomo skupaj preverili razumevanje snovi s pomočjo učno-delovnih listov, ki vam jih bom razdelila sedaj in si ga boste na koncu ure prilepili v zvezek.</p> <p>Na koncu ure bomo obravnavano snov še skupaj preverili.</p> <p>Na koncu učne ure boste znali naštetih značilnosti hladne vojne, opisati in razložiti blokovsko delitev sveta, ob karikaturi razlikovati, kako sta na blokovsko deljen svet gledali ZDA in SZ, razložiti pojem »železna zavesa«, razložiti pojem »hladna vojna«, opisati Trumanovo doktrino in Marshallov načrt, pojasniti, zakaj države vzhodnega bloka niso sprejele pomoči ZDA, pojasniti pojem Svet za vzajemno gospodarsko pomoč (SEV), povedati, komu je bil SEV namenjen, pojasniti pojem Informbiro, povedati pomen NATA, pojasniti pojem Varšavski pakt, naštetih države Varšavskega pakta razložiti pojem oboroževalna tekma.</p>	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 3. Power point, Projektor, platno, računalnik, učno-delovni list.

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE

1. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
Pomoč ZDA 10 min	Po drugi svetovni vojni je prišlo do delitve sveta na dva bloka. ZDA je namreč želela preprečiti sovjetski vpliv na zahod.	Učenci poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 4. Power point, Projektor, platno, računalnik.
	Mogoče kdo ve na katera dva bloka se je svet razdelil?	Na zahodni in vzhodni blok.	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 4. Power point, Projektor, platno, računalnik.
	Sedaj si bomo ob zemljevidu pogledali, kje je potekala blokovska delitev sveta. Po sredini je potekala črta, ki jo je Churchill poimenoval železna zavesa.	Učenci poslušajo. Opazujejo zemljevid.	Frontalna oblika. Metoda slikovne demonstracije in razlagaa.	Drsnica 4. Power point, Projektor, platno, računalnik.
	Na učni list napišite naslov učne ure in rešite prvo nalogo.	Učenci poslušajo navodila.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 5. Power point, Projektor, platno, računalnik.
	Učitelj spremlja delo učencev.	Učenci rešujejo nalogo.	Individualna oblika.	Drsnica 5. Power point, Projektor, platno, računalnik, učno-delovni list 1.
	Sedaj pa bomo skupaj pogledali rešitve. Kar po vrsti naj vsak	Učenci povejo rešitve.	Frontalna oblika.	Drsnica 5.

prebere eno poved in pove rešitev.		Metoda razgovora.	Power point, Projektor, platno, računalnik, učno-delovni list 1 – izpolnjen.
ZDA je državam pomagala preko dveh oblik pomoči: <u>Trumanova doktrina:</u> 1947 - ZDA ponudi denarno pomoč Grčiji in Turčiji <u>Marshallov načrt:</u> 1947 - ZDA ponudi denarno pomoč vsaki evropski državi, ki bo zaprosila za njeno pomoč.	Učenci poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 6. Power point, Projektor, platno, računalnik.
Ali mogoče kdo ve, po kom je Trumanova doktrina dobila ime?	Po ameriškemu predsedniku Trumanu.	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 6. Power point, Projektor, platno, računalnik.
Tako je. Trumanova doktrina je pomoč, ki so jo ZDA leta 1947 ponudile Turčiji in Grčiji. Marshallov načrt pa je program, kjer so se ZDA odločile, da bodo pomagale vsaki evropski državi, ki bo za pomoč zaprosila. Priskrbeli so hrano, denar, stroje ter tehnično svetovanje.	Učenci poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 6. Power point, Projektor, platno, računalnik.
S pomočjo zemljevida, ki prikazuje delitev Evrope v času hladne vojne, ugotovite ali je Poljska sprejela pomoč ZDA, imenovano Marshallov načrt? Če ja, zakaj in če ne, zakaj ne?	Poljska ni sprejela pomoči, saj so morale vzhodnoevropske države po ukazu SZ pomoč ZDA odkloniti.	Frontalna oblika. Metoda dela s slikovnimi viri.	Drsnica 7. Power point, Projektor, platno, računalnik.
Na zemljevidu, ki sem vam ga razdelila, označite na katera dva dela je bil razdeljen svet v obdobju hladne vojne. List z zemljevidom si doma prilepite v zvezek.		Frontalna oblika Metoda razlage.	
Učiteljica spremlja delo učencev.	Učenci označijo zahodni in	Individualna oblika.	Učni list 2.

	vzhodni blok.		
Sedaj bomo skupaj rešili drugo nalogo na učnem listu. Bomo začeli kar tukaj v prvi vrsti. Vsak dopolni in prebere eno poved.	Vsak prebere eno poved.	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 8. Power point, Projektor, platno, računalnik. Učni list 1 – izpolnjen.
Ugotavljam, da ob koncu 1. vsebinskega poudarka znate: <ul style="list-style-type: none"> • opisati in razložiti blokovsko delitev sveta • razložiti pojem »železna zavesa« • razložiti pojem »hladna vojna« • opisati Trumanovo doktrino in Marshallov načrt • pojasniti, zakaj države vzhodnega bloka niso sprejele pomoči ZDA 	Učenci poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	

2. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
Odgovor SZ na pomoč ZDA	Stalin je pomoč ZDA obsodil, ker naj bi pomoč služila temu, da bi ZDA nadzorovale Evropo in si okrepile gospodarstvo.	Učenci poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	
	Kako mislite, da se je odzvala SZ na pomoč ZDA?	Tudi SZ je izdala svoj program pomoči.	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 9. Power point, Projektor, platno, računalnik.
	Tako je. SZ je leta 1949 ustanovila Svet za vzajemno gospodarsko pomoč (SEV).	Učenci poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 9. Power point, Projektor, platno, računalnik.
	Komu je bil namenjen program	Komunističnim	Frontalna	Drsnica 9.

	SEV?	državam.	oblika. Metoda razgovora.	Power point, Projektor, platno, računalnik.
	Pomoč je bila namenjena ostalim komunističnim državam. SZ jim je ponujala denarno in tehnično pomoč, surovine, živila, stroje in drugo tehnično opremo.	Učenci poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 9. Power point, Projektor, platno, računalnik.
	Ali mislite, da so se komunistične države povezale tudi na političnem področju?	Da, povezali so se v Informbiro.	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 10. Power point, Projektor, platno, računalnik.
	Informbiro je bila organizacija, ki je politično povezala komunistične stranke v vzhodni Evropi. Ustanovljen je bil leta 1947, komunističnim strankam je omogočal izmenjavanje izkušenj in usklajevanje njihovega dela.	Učenci poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 10. Power point, Projektor, platno, računalnik.
	Sedaj pa za ponovitev individualno rešite tretjo nalogo na učnem listu.	Učenci poslušajo navodila.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	
5 min	Učiteljica spremlja delo učencev.	Učenci rešujejo nalogo.	Individualna oblika.	Drsnica 11. Power point, Projektor, platno, računalnik, Učni list 1 – prazen.
	Sedaj bomo skupaj preverili rešitve naloge. Kar po vrsti naj vsak pove po eno rešitev.	Učenci po vrsti govorijo rešitve	Frontalna oblika. Metoda razgovora	Drsnica 11. Power point, Projektor, platno, računalnik, Učni list 1 – izpolnjen.
	Ugotavljam, da ob koncu 2. vsebinskega poudarka znate: <ul style="list-style-type: none"> • <i>pojasniti pojem Svet za</i> 	Učenci poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda	

	<p><i>vzajemno gospodarsko pomoč (SEV)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>povedati, komu je bil SEV namenjen</i> • <i>pojasniti pojem Informbiro</i> 		razlage	
--	---	--	---------	--

3. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
NATO	Med ZDA in SZ je prihajalo do stalnih konfliktov, med državama je vladalo ozračje napetosti. Državi sta se stalno nahajali na robu spopada, a do njega ni prišlo.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
	Mogoče kdo ve, kako se je imenovala zveza zahodnih držav, s katero so se skušali zaščititi pred sovjetsko nevarnostjo? Pomagajte si s sliko, ki jo vidite na PowerPointu.	NATO.	Frontalna oblika. Metoda razgovora. Metoda slikovne demonstracije	Drsnica 12. Power point, Projektor, platno, računalnik.
	Zaradi stalnih napetosti je prišlo do srečanja ZDA, Kanade in predstavnikov zahodnih držav. Tako so leta 1949 ustanovili Severnoatlantsko zvezo - NATO. Članice so se zavzemale za skupno vojaško obrambo, ohranitev miru in varnosti.	Učenci poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 13. Power point, Projektor, platno, računalnik.
	Je tudi Slovenija članica NATA?	Slovenija je članica, od leta 2004.	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 14. Power point, Projektor, platno, računalnik.
	Kot zanimivost lahko omenimo, da je imel NATO leta 2013 28 držav članic.	Učenci poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 14. Power point, Projektor, platno, računalnik.
	Tukaj si lahko pogledamo države članice NATA na zemljevidu.	Učenci opazujejo zemljevid.	Frontalna oblika. Metoda	Drsnica 14. Power
	5 min			

		slikovne demonstracije	point, Projektor, platno, računalnik.
Skupaj rešimo nalogo 4 na učnem listu, tako da vsak prebere eno poved.	Učenci rešijo nalogo, tako da vsak prebere eno poved.	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 15. Power point, Projektor, platno, računalnik. Učni list 1 – izpolnjen.
Ugotavljam, da ob koncu 3. vsebinskega poudarka znate: <ul style="list-style-type: none"> • <i>pojasnitipomen NATA</i> • <i>našteti članice NATA</i> 	Učenci poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	

4. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
Varšavski pakt	Oglejte si zemljevid. Kaj ponazarja rdeče obarvan del zemljevida?	Ponazarja vzhodni blok – komunistične države.	Frontalna oblika. Metoda dela s slikovnimi viri.	Drsnica 16. Power point, Projektor, platno, računalnik.
	SZ ni le gledala dejanj ZDA, NATO je namreč ogrožal njeno varnost. Tako je tudi sama, leta 1955, ustanovila Varšavski pakt, ki je bil odgovor in obramba pred zahodom. V pakt so bile vključene SZ, Poljska, Vzhodna Nemčija, Češkoslovaška, Madžarska, Romunija, Bolgarija in Albanija. Članice so si obljubile pomoč v primeru napada.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 17. Power point, Projektor, platno, računalnik.
	Samostojno rešite nalogo 5 na učnem listu.	Učenci poslušajo navodilo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 18. Power point, Projektor, platno, računalnik.
	Učitelj spremlja delo učencev.	Učenci rešujejo	Individualna	Drsnica 5.

5 min		nalogo 4.	oblika.	Power point, Projektor, platno, računalnik, učno-delovni list 1.
	Sedaj pa bomo preverili rešitve. Jaz bom prebrala poved, naslednji, ki je na vrsti pa prebere rešitve.	Učenci po vrsti govorijo rešitve.	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 18. Power point, Projektor, platno, računalnik, Učni list 1 – izpolnjen.
	Ugotavljam, da ob koncu 4. vsebinskega poudarka znate: <ul style="list-style-type: none"> • <i>pojasniti pojem Varšavski pakt</i> • <i>našteti države Varšavskega pakta</i> 	Učenci poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	

5. VSEBINSKI POUDAREK	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
Oboroževalna tekma	Razdelite se v dvojice. Vsaka dvojica naj premisli, kaj si predstavlja pod pojmom oboroževalna tekma. Na voljo imate 2 minuti časa. Lahko si pomagate tudi z učbenikom.	Učenci poslušajo navodila.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 19. Power point, Projektor, platno, računalnik, učbenik.
	Učiteljica hodi po razredu in spremlja delo učencev.	Učenci se v paru pogovarjajo, izmenjujejo	Parna oblika. Možganska nevihta.	Drsnica 19. Power

5 min

	mnenja, pomagajo si tudi z učbenikom		point, Projektor, platno, računalnik, učbenik.
No pa bomo šli kar po vrsti. Vsaka dvojica naj pove eno stvar.	Učenci odgovarjajo, vsaka dvojica pove eno asociacijo.	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 19. Power point, Projektor, platno, računalnik.
Med blokoma je vladalo ozračje napetosti. Vsak trenutek bi lahko med državama izbruhnila vojna. Tako sta obe državi z naglico razvijali nova orožja. Vnela se je prava oboroževalna tekma, saj sta državi med seboj tekmovali, katera bo boljša. Obe velesili sta izdelali atomsko bombo in tako postali jedrski velesili. Kasneje pa tudi vodikovo bombo.	Učenci poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage	Drsnica 20. Power point, Projektor, platno, računalnik.
Kako je oboroževalna tekma vplivala na civilno prebivalstvo?	Med prebivalstvom je vladal strah. Vsaka najmanjša sprememba je povzročila preplah.	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 21. Power point, Projektor, platno, računalnik.
Individualno rešite še zadnjo nalogo na učnem listu.	Učenci poslušajo navodila.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	
Učiteljica spremlja delo učencev	Učenci rešujejo nalogo.	Individualna oblika.	Drsnica 22. Power point, Projektor, platno, računalnik, učni list 1 – prazen.
Sedaj pa skupaj preglejmo rešitve. Gremo po vrsti, vsak prebere eno poved in pove rešitev.	Eden izmed učencev prebere poved in pove rešitev, ostali preverijo, če imajo prav.	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 22. Power point, Projektor, platno,

			računalnik, učni list 1 – izpolnjen.
Ugotavljam, da ob koncu 5. vsebinskega poudarka znate: <ul style="list-style-type: none"> • <i>razložiti pojem oboroževalna tekma</i> • <i>pojasniti, kako je oboroževalna tekma vplivala na civilno prebivalstvo</i> 	Učenci poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
	Z razlago snovi smo prišli do konca. Sedaj bomo preverili kaj vse smo se naučili v današnji učni uri. Razdelila vam bom delovni list, ki vsebuje tri naloge.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
	Najprej samostojno naredite prvo nalogo. Rešitve bomo pogledali skupaj.	Učenci poslušajo navodilo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 23. Power point, Projektor, platno, računalnik. Delovni list – izpolnjen.
	Učitelj spremlja delo učencev.	Učenci rešijo prvo nalogo.	Individualna oblika.	Drsnica 23. Power point, Projektor, platno, računalnik. Delovni list – prazen.
	Poglejmo rešitve prve naloge, ki	Učenci	Frontalna	Drsnica 23.

se vam bodo pokazale na PPT projekciji. Sproti preverjajte svoje rešitve.	preverjajo svoje rešitve.	oblika. Metoda razlage.	Power point, Projektor, platno, računalnik. Delovni list – izpolnjen.
Na drugo vprašanje prav tako odgovorite samostojno.	Učenci poslušajo navodilo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	
Učitelj spremlja delo učencev.	Učenci pisno odgovorijo na drugo vprašanje.	Individualna oblika.	Drsnica 24. Power point, Projektor, platno, računalnik. Delovni list – prazen.
Poglejmo še rešitev na drugo vprašanje. Kdo se javi, da bo povedal rešitev?	Učenec, ki se javi, pove rešitev.	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 24. Power point, Projektor, platno, računalnik. Delovni list - izpolnjen..
Tretjo nalogo boste naredili v paru. Na listu vidite karikaturu, na kateri Hruščov in Kennedy merita svoje moči. Hruščov je bil vodja SZ, Kennedy pa predsednik ZDA. Sedaj pa v paru odgovorite na spodnja tri vprašanja.	Učenci poslušajo navodila.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 25. Power point, Projektor, platno, računalnik. Delovni list – prazen.
Učitelj preverja delo učencev.	Učenci v paru rešijo tretjo nalogo.	Parna oblika.	Drsnica 25. Power point, Projektor, platno, računalnik.

			Delovni list – prazen.
Sedaj pa še preglejmo rešitve. Kaj ste napisali pri nalogi a)?	Učenci odgovarjajo: Bombo, Kennedyja, Hruščova, Sovraštvo, tekmovanje...	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 26. Power point, Projektor, platno, računalnik. Delovni list – izpolnjen.
Kaj ste odgovorili na vprašanje b)?	Učenci odgovorijo: Hruščov in Kennedy.	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 26. Power point, Projektor, platno, računalnik. Delovni list – izpolnjen.
Kaj ste napisali pod nalogo c)?	Učenci odgovorijo: ZDA: Nato, Marshallov načrt, Trumanova doktrina. SZ: Varšavski pakt, Informbiro, SEV.	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 27. Power point, Projektor, platno, računalnik. Delovni list – izpolnjen.
Od današnje učne ure naprej torej znamo naštetih značilnosti hladne vojne, opisati in razložiti blokovsko delitev sveta, ob karikaturi razlikovati, kako sta na blokovsko deljen svet gledali ZDA in SZ, razložiti pojem »železna zavesa«, razložiti pojem »hladna vojna«, opisati Trumanovo doktrino in Marshallov načrt, pojasniti, zakaj države vzhodnega bloka niso sprejele pomoči ZDA, pojasniti pojem Svet za vzajemno gospodarsko pomoč (SEV), povedati, komu je bil SEV namenjen, pojasniti pojem Informbiro, povedati pomen	Učenci poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	

10 min	NATA, pojasniti pojem Varšavski pakt, naštetih držav Varšavskega pakta, razložiti pojem oboroževalna tekma.			
	Za domačo nalogo naredite še 6. nalogo na učnem listu - naloga o novih pojmih. Najlepša hvala za sodelovanje pri današnji uri. In ne pozabite prilepiti listov v zvezek.	Učenci poslušajo in si označijo, kaj je za domačo nalogo.	Frontalna oblika Metoda razlage.	Drsnica 28. Power point, Projektor, platno, računalnik. Učni list 1 – izpolnjen.

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	PPT v doc. formatu
PRILOGA 2 :	Učni list 1 (sprotno ponavljanje in zapis učne snovi) – prazen
PRILOGA 3 :	Učni list 1 (sprotno ponavljanje in zapis učne snovi) – izpolnjen
PRILOGA 4:	Učni list 2 (zemljevid)
PRILOGA 5:	Delovni list (naloge in karikatura pri zaključnem ponavljanju) – prazen
PRILOGA 6:	Delovni list (naloge in karikatura pri zaključnem ponavljanju) – izpolnjen

PRILOGA 1: POWER POINT PREDSTAVITEV

Drsnica 1

Drsnica 2

Drsnica 3

GOVORILI BOMO O:

1. Pomoč ZDA
2. Odgovor SZ na pomoč ZDA
3. NATO
4. Varšavski pakt
5. Oboroževalna tekma

Drsnica 4

Drsnica 5

NALOGA 1

UČNI LIST

HLADNA VOJNA

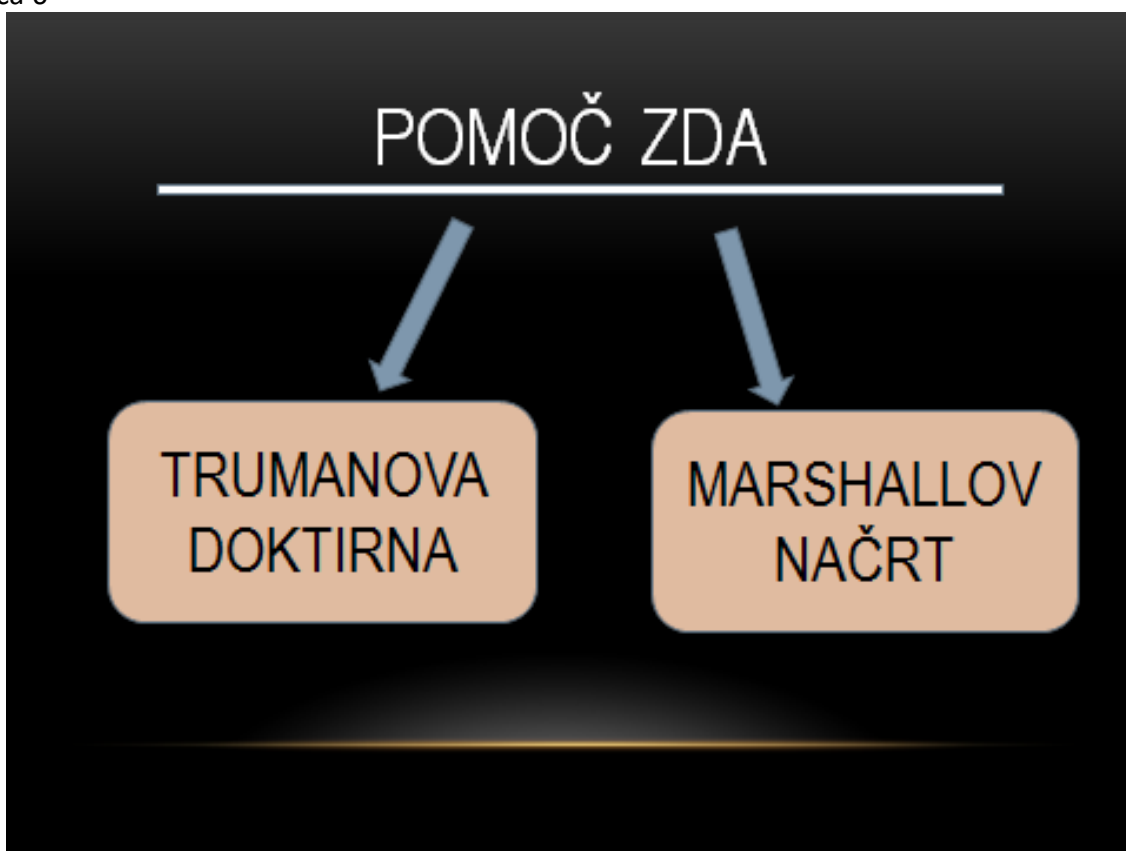
(na zgornjo črto napiši naslov)

Dopolni manjkajoče besede na praznih črtah. Izpolnjen list nalepi v zvezek.

1. BLOKOVSKA DELITEV SVETA

Po koncu druge svetovne vojne nastopi obdobje t.i. hladne vojne. To obdobje ni ne obdobje miru, ne obdobje vojne. SZ se proti zahodu zapre z bodečimi žicami in bunkerji. ZDA pa nasproti temu sklenejo celo vrsto paktov med zahodnimi zavezniki in tako skušajo preprečiti širjenje komunizma.

Drsnica 6

Drsnica 7

S POMOČJO ZEMLJEVIDA UGOTOVITE ALI JE POLJSKA SPREJELA POMOČ ZDA, IMENOVANO MARSHALLOV NAČRT? ČE JA, ZAKAJ IN ČE NE, ZAKAJ NE?

Drsnica 8

NALOGA 2

2. POMOČ ZDA

ZDA je bila prva, ki je evropskim državam po vojni ponudila denarno pomoč. Marca 1947 je izdala Trumanovo doktrino, s katero je ponudila denarno pomoč državam, ki jih je ogrožala SZ. Pomoč je najprej ponudila Grčiji in Turčiji. Doktrini je junija 1947 sledil Marshallov načrt, v katerem je ZDA ponudila pomoč, vsaki evropski državi, ki bo za pomoč zaprosila. Priskrbeli so hrano, denar, stroje ter tehnično svetovanje. SZ je ta načrt odklonila.

Drsnica 9

ODGOVOR SZ NA POMOČ ZDA

Kako se je odzvala SZ?

**SVET ZA VZAJEMNO GOSPODARSKO
POMOČ - SEV**

Komu je bil program SEV namenjen?

Ostalim komunističnim državam.

Drsnica 10

ALI SO SE KOMUNISTIČNE DRŽAVE POVEZALE
TUDI NA POLITIČNEM PODROČJU?

INFORMBIRO

Stalinov namen: **nadzor** nad evropskimi
komunisti.

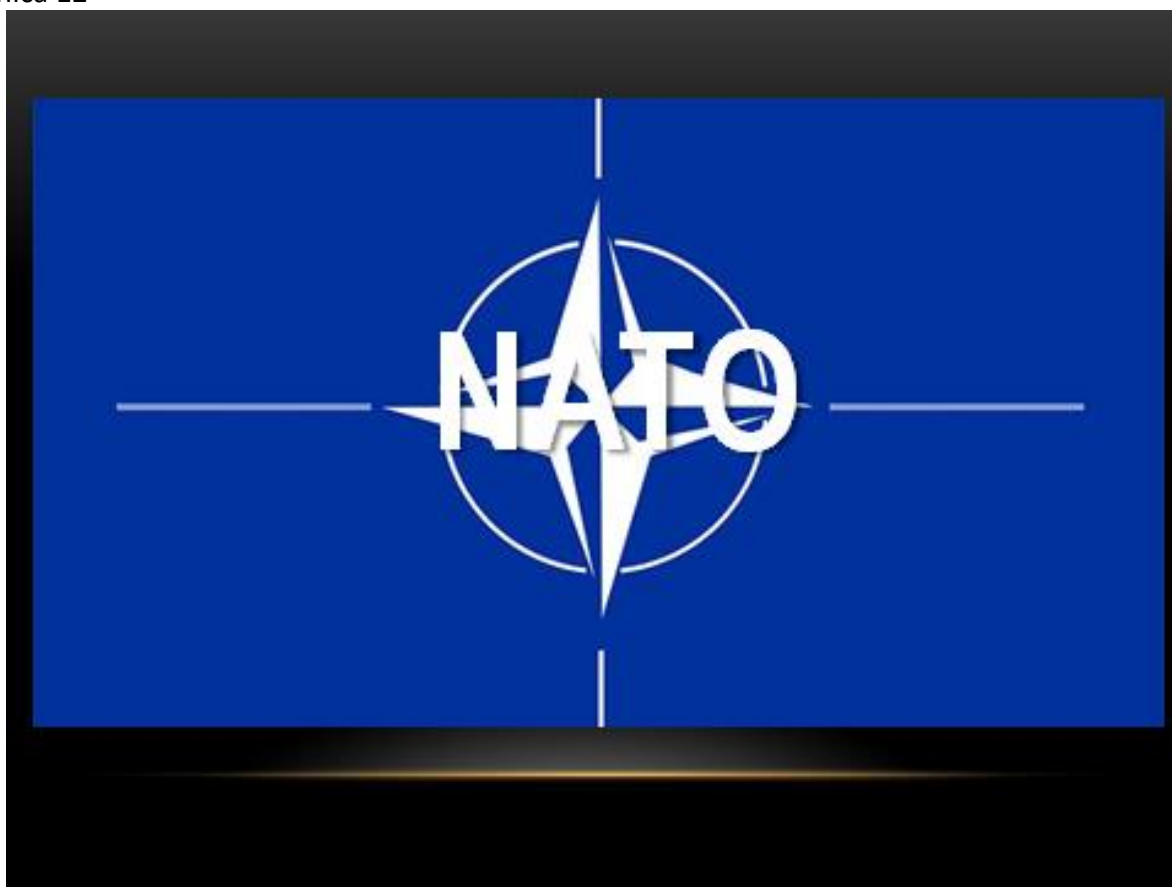
Drsnica 11

NALOGA 3

3. POMOČ SOVJETSKE ZVEZE

Kot odgovor na pomoč ZDA, SZ ustanovi Svet za vzajemno gospodarsko pomoč – SEV. Pomoč je bila namenjena Svet za vzajemno gospodarsko pomoč. SZ jim je ponujala denarno in tehnično pomoč, surovine, živila, stroje in drugo tehnično opremo. Med državami vzhodnega bloka je prišlo tudi do povezovanja na politični ravni. Ustanovili so Informbiro, ki je predstavljal politično organizacijo komunističnih držav v vzhodnem bloku.

Drsnica 12

Drsnica 13

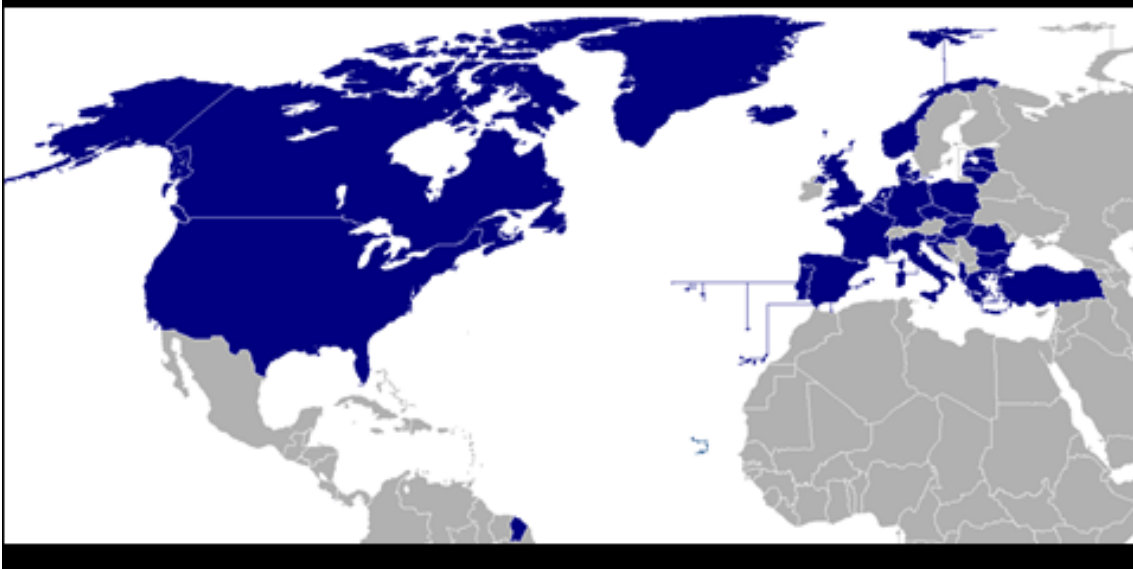
NATO:

- Severnoatlantska zveza
- 1949
- Skupna vojaška obramba
- Ohranitev miru
- Varnost

Drsnica 14

ALI JE SLOVENIJA ČLANICA NATA?

Od leta 2004.

NALOGA 4

4. NATO

Zaradi stalnih napetosti je prišlo do srečanja ZDA, Kanade in predstavnikov zahodnih držav. Tako so leta 1949 ustanovili Severnoatlantsko zvezo - **NATO** (North Atlantic Treaty Organisation). Članice so se zavzemale za **skupno vojaško obrambo**, **ohranitev miru** in **varnosti**. Od leta 2004 je njena članica tudi Slovenija.

VARŠAVSKI PAKT:

- Odgovor in obramba pred zahodom
- 1955
- Članice: SZ, Poljska, Vzhodna Nemčija, Češkoslovaška, Madžarska, Romunija, Bolgarija, Albanija
- Pomoč med seboj v primeru napada

Drsnica 18

NALOGA 5

5. VARŠAVSKI PAKT

SZ je v odgovor in kot obrambo pred zahodom, leta 1955, ustanovila Varšavski pakt. V pakt so bile vključene SZ, Poljska, Vzhodna Nemčija, Češkoslovaška, Madžarska, Romunija, Bolgarija in Albanija. Članice so si obljubile pomoč v primeru napada.

Drsnica 19

KAJ SI PREDSTAVLJATE POD POJMOM OBOROŽEVALNA TEKMA?

V dvojicah si izmenjajte ideje.

Časa imate 2 minuti.

Pomoč – učbenik, str. 54.

Drsnica 20

OBOROŽEVALNA TEKMA:

- Jedrsko oboroževanje:
 - Atomska bomba
 - Vodikova bomba – prvi izumijo ZDA leta 1952
- Tekma v vesolju

Drsnica 21

ALI JE OBOROŽEVALNA TEKMA VPLIVALA NA CIVILNO PREBIVALSTVO?

- Konstanten strah med prebivalstvom
- Propaganda
- Vohunjenje

Drsnica 22

NALOGA 6

6. OBOROŽEVALNA TEKMA

Med blokoma je vladalo ozračje napetosti. Vsak trenutek bi lahko med državama izbruhnila vojna. Tako sta obe državi z naglico razvijali nova orožja. Vnela se je prava oboroževalna tekma, saj sta državi med seboj tekmovali, katera bo boljša. Obe velesili sta izdelali atomske bombe in tako postali jedrski velesili.

Drsnica 23

1. POVEŽI POJME IZ LEVEGA STOLPCA S SMISELNIMI RAZLAGAMI IZ DESNEGA STOLPCA:

NATO

Svet za vzajemno gospodarsko pomoč

Varšavski pakt

Blokovska delitev sveta

SEV

politična zveza komunističnih držav

Informbiro

izumljena 1952 v ZDA

Trumanova doktrina

pomoč Grčiji in Turčiji

Marshallov načrt

pomoč ZDA vsem evropskim državam

Železna zavesa

severnoatlantska zveza

Vodikova bomba

SZ, Poljska, Vzhodna Nemčija, Češkoslovaška, Madžarska, Romunija, Bolgarija, Albanija

Drsnica 24

2. S KAKŠNIM NAMENOM JE STALIN USTANOVIL INFORMBIRO?

Da bi nadziral evropske komuniste.

Drsnica 25

3. OGLEJ SI KARIKATURO IN ODGOVORI NA VPRAŠANJA.

Drsnica 26

a) Kaj vse vidite na karikaturi?

Bombe, sovraštvo, napetost, tekmovanje, eksplozijo...

b) Koga vidite na karikaturi?

Nikita Hruščov

John F. Kennedy

Drsnica 27

C) IZ KARIKATURE RAZBERITE IN ZAPIŠITE ZNAČILNOSTI ZDA IN SZ MED OBDOBJEM HLADNE VOJNE

ZDA:

- Marshallov načrt
- Trumanova doktrina
- NATO

SZ:

- SEV
- Informbiro
- Varšavski pakt

Drsnica 28

DOMAČA NALOGA:

NOVI POJMI (dopolni manjkajoče pojme ali razlage pojmov. Pomagaj si z učbenikom in zgornjimi nalogami):

_____ - načelo.

_____ - s pojmom so označevali napetosti med ZDA in SZ v povojni politik, po letu 1945. Gre za obdobje, ko nimamo ne miru in ne vojne.

ŽELEZNA ZAVESA - Churchill je s tem pojmom označil ukrepe SZ, s katerimi je ta skušala zapreti svoje področje vpliva in nadvlade pred zahodnim svetom.

OBOROŽEVALNA TEKMA - _____.

_____ - severnoatlantska zveza.

VARŠAVSKI PAKT - _____.

PRILOGA 2: Učno - delovni list 1 (sprotno ponavljanje in zapis učne snovi) – prazen

(na zgornjo črto napiši naslov)

Dopolni manjkajoče besede na praznih črtah. Izpolnjen list nalepi v zvezek.

1. BLOKOVSKA DELITEV SVETA

Po koncu druge svetovne vojne nastopi obdobje t.i. _____ . To obdobje ni ne obdobje miru, ne obdobje vojne. SZ se proti zahodu zapre z bodečimi žicami in bunkerji. ZDA pa nasproti temu sklenejo celo vrsto paktov med zahodnimi zavezniki in tako skušajo preprečiti širjenje _____ .

2. _____

ZDA je bila prva, ki je evropskim državam po vojni ponudila denarno pomoč. Marca 1947 je izdala _____ , s katero je ponudila denarno pomoč državam, ki jih je ogrožala SZ. Pomoč je najprej ponudila Grčiji in Turčiji. Doktrini je junija 1947 sledil _____ , v katerem je ZDA ponudila pomoč, vsaki evropski državi, ki bo za pomoč zaprosila. Priskrbeli so hrano, denar, stroje ter tehnično svetovanje. SZ je ta načrt odklonila.

3. POMOČ SOVJETSKE ZVEZE

Kot odgovor na pomoč ZDA, SZ ustanovi Svet za vzajemno gospodarsko pomoč – SEV. Pomoč je bila namenjena _____ . SZ jim je ponujala denarno in tehnično pomoč, surovine, živila, stroje in drugo tehnično opremo. Med državami vzhodnega bloka je prišlo tudi do povezovanja na politični ravni. Ustanovili so _____ , ki je predstavljal politično organizacijo komunističnih držav v vzhodnem bloku.

4. NATO

Zaradi stalnih napetosti je prišlo do srečanja ZDA, Kanade in predstavnikov zahodnih držav. Tako so leta 1949 ustanovili Severnoatlantsko zvezo - _____ (North Atlantic Treaty Organisation). Članice so se zavzemale za _____ , _____ in _____ . Od leta 2004 je njena članica tudi Slovenija.

5. VARŠAVSKI PAKT

SZ je v odgovor in kot obrambo pred zahodom, leta 1955, ustanovila _____ . V pakt so bile vključene SZ, Poljska, Vzhodna Nemčija, Češkoslovaška, Madžarska, Romunija, Bolgarija in Albanija. Članice so si obljubile _____ v primeru napada.

6. _____

Med blokoma je vladalo ozračje napetosti. Vsak trenutek bi lahko med državama izbruhnila _____. Tako sta obe državi z naglico razvijali nova _____. Vnela se je prava oboroževalna tekma, saj sta državi med seboj tekmovali, katera bo boljša. Obe velesili sta izdelali _____ in tako postali jedrski velesili.

NOVI POJMI (dopolni manjkajoče pojme ali razlage pojmov. Pomagaj si z učbenikom in zgornjimi nalogami):

_____ – načelo.

_____ – s pojmom so označevali napetosti med ZDA in SZ v povojni politik, po letu 1945. Gre za obdobje, ko nimamo ne miru in ne vojne.

ŽELEZNA ZAVESA – Churchill je s tem pojmom označil ukrepe SZ, s katerimi je ta skušala zapreti svoje področje vpliva in nadvlade pred zahodnim svetom.

OBOROŽEVALNA TEKMA – _____ .
_____ - severnoatlantska zveza.

VARŠAVSKI PAKT - _____ .

PRILOGA 3: Učno – delovni list 1 (sprotno ponavljanje in zapis učne snovi) – izpolnjen

BLOKOVSKA DELITEV SVETA

(na zgornjo črto napiši naslov)

Dopolni manjkajoče besede na praznih črtah. Izpolnjen list nalepi v zvezek.

1. BLOKOVSKA DELITEV SVETA

Po koncu druge svetovne vojne nastopi obdobje t.i. Hladne vojne. To obdobje ni ne obdobje miru, ne obdobje vojne. SZ se proti zahodu zapre z bodečimi žicami in bunkerji. ZDA pa nasproti temu sklenejo celo vrsto paktov med zahodnimi zavezniki in tako skušajo preprečiti širjenje komunizma.

2. POMOČ ZDA

ZDA je bila prva, ki je evropskim državam po vojni ponudila denarno pomoč. Marca 1947 je izdala Trumanovo doktrino, s katero je ponudila denarno pomoč državam, ki jih je ogrožala SZ. Pomoč je najprej ponudila Grčiji in Turčiji. Doktrini je junija 1947 sledil Marshallov načrt, v katerem je ZDA ponudila pomoč, vsaki evropski državi, ki bo za pomoč zaprosila. Priskrbeli so hrano, denar, stroje ter tehnično svetovanje. SZ je ta načrt odklonila.

3. POMOČ SOVJETSKE ZVEZE

Kot odgovor na pomoč ZDA, SZ ustanovi Svet za vzajemno gospodarsko pomoč – SEV. Pomoč je bila namenjena komunističnim državam. SZ jim je ponujala denarno in tehnično pomoč, surovine, živila, stroje in drugo tehnično opremo. Med državami vzhodnega bloka je prišlo tudi do povezovanja na politični ravni. Ustanovili so Informbiro, ki je predstavljal politično organizacijo komunističnih držav v vzhodnem bloku.

4. NATO

Zaradi stalnih napetosti je prišlo do srečanja ZDA, Kanade in predstavnikov zahodnih držav. Tako so leta 1949 ustanovili Severnoatlantsko zvezo - NATO (North Atlantic Treaty Organisation). Članice so se zavzemale za skupno vojaško obrambo, ohranitev miru in varnosti. Od leta 2004 je njena članica tudi Slovenija.

5. VARŠAVSKI PAKT

SZ je v odgovor in kot obrambo pred zahodom, leta 1955, ustanovila Varšavski pakt. V pakt so bile vključene SZ, Poljska, Vzhodna Nemčija, Češkoslovaška, Madžarska, Romunija, Bolgarija in Albanija. Članice so si obljubile pomoč v primeru napada.

6. OBOROŽEVALNA TEKMA

Med blokoma je vladalo ozračje napetosti. Vsak trenutek bi lahko med državama izbruhnila vojna. Tako sta obe državi z naglico razvijali nova orožja. Vnela se je prava oboroževalna tekma, saj sta državi med seboj tekmovali, katera bo boljša. Obe velesili sta izdelali atomske bombe in tako postali jedrski velesili.

NOVI POJMI (dopolni manjkajoče pojme ali razlage pojmov. Pomagaj si z učbenikom in zgornjimi nalogami):

DOKTRINA – načelo.

HLADNA VOJNA – s pojmom so označevali napetosti med ZDA in SZ v povojni politik, po letu 1945. Gre za obdobje, ko nimamo ne miru in ne vojne.

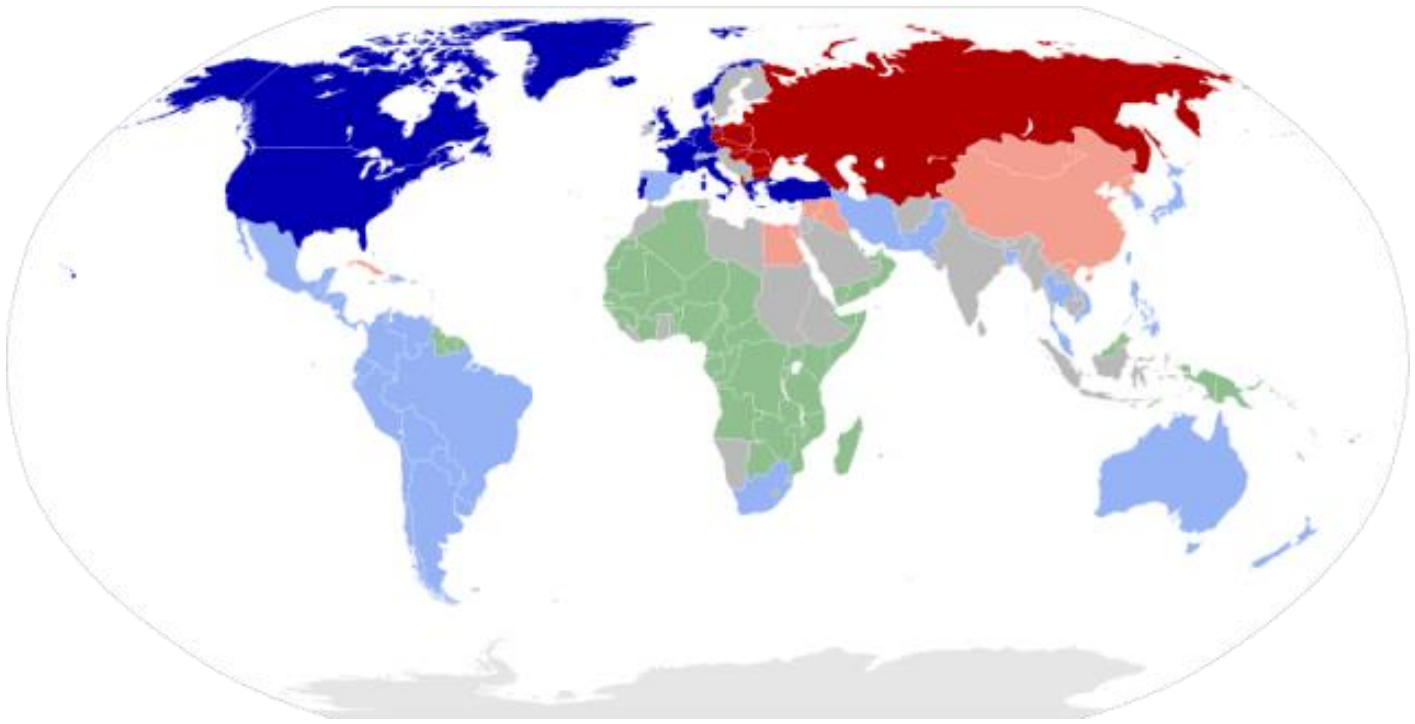
ŽELEZNA ZAVESA – Churchill je s tem pojmom označil ukrepe SZ, s katerimi je ta skušala zapreti svoje področje vpliva in nadvlade pred zahodnim svetom.

OBOROŽEVALNA TEKMA – tekma v jedrskem oboroževanju med ZDA in SZ.

NATO - severnoatlantska zveza.

VARŠAVSKI PAKT - vojaški pakt vzhodnih zaveznic.

PRILOGA 4: Učni list 2 (zemljevid)

Na zemljevidu označi, na katera dva bloka je bil razdeljen svet v obdobju hladne vojne.

PRILOGA 5: Delovni list (naloge in karikatura pri zaključnem ponavljanju) – prazen

DELOVNI LIST – PREVERJANJE

1. Poveži pojme iz levega stolpca s smiselnimi razlagami iz desnega stolpca.

NATO
Varšavski pakt
SEV
Informbiro
Trumanova doktrina
Marshallov načrt
Železna zavesa
Vodikova bomba

<ul style="list-style-type: none">• Svet za vzajemno gospodarsko pomoč• blokovska delitev sveta• politična zveza komunističnih držav• izumljena 1952 v ZDA• pomoč Grčiji in Turčiji• pomoč ZDA vsem evropskim državam• severnoatlantska zveza• SZ, Poljska, Vzhodna Nemčija, Češkoslovaška, Madžarska, Romunija, Bolgarija, Albanija

2. S kakšnim namenom je Stalin ustanovil Informbiro?

3. Oglej si karikaturu in odgovori na vprašanja.

Vir: <https://www.google.com/search?client=firefox->

https://www.google.com/search?client=firefox-b&biw=1280&bih=671&tbn=isch&sa=1&ei=h7kWuj9GozWwQK7wr3oCw&q=hladna+vojna&oq=hladna+vojna&gs_l=psyab.3..0j0i30k1j0i24k1i8.7562.9948.0.10158.12.9.0.3.3.0.204.1242.0j7j1.8.0...0...1c.1.64.psy-ab..1.11.1332...0i67k1.0.ZhyI7tKQ8BQ#imgsrc=hqJDSyJAA0v14M

Opis karikature: Hruščev in Kennedy merita svojo moč

a) Kaj vse vidite na karikaturi?

b) Koga vidite na karikaturi?

c) Iz karikature razberite in zapišite značilnosti ZDA in SZ med obdobjem hladne vojne.

ZDA:

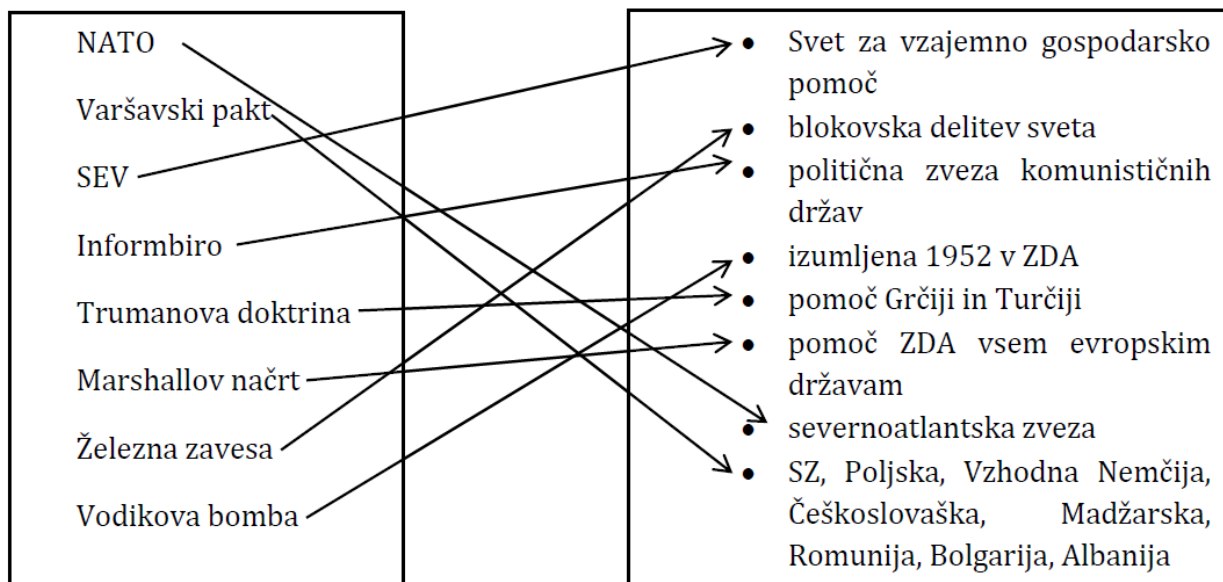
-
-
-

SZ:

-
-
-

DELOVNI LIST – PREVERJANJE

1. Poveži pojme iz levega stolpca s smiselnimi razlagami iz desnega stolpca.

3. Oglej si karikaturu in odgovori na vprašanja.

Vir: [https://www.google.com/search?client=firefox-](https://www.google.com/search?client=firefox-b&biw=1280&bih=671&tbm=isch&sa=1&ei=h7kWuj9GozWwQK7wr3oCw&q=hladna+vojna&oq=hladna+vojna&gs_l=psyab.3..0j0i30k1j0i24k1l8.7562.9948.0.10158.12.9.0.3.3.0.204.1242.0j7j1.8.0...0...1c.1.64.psy-ab..1.11.1332...0i67k1.0.Zhyl7tKQ8BQ#imgrc=hqJDSyJAA0v14M)

[b&biw=1280&bih=671&tbm=isch&sa=1&ei=h7kWuj9GozWwQK7wr3oCw&q=hladna+vojna&oq=hladna+vojna&gs_l=psyab.3..0j0i30k1j0i24k1l8.7562.9948.0.10158.12.9.0.3.3.0.204.1242.0j7j1.8.0...0...1c.1.64.psy-ab..1.11.1332...0i67k1.0.Zhyl7tKQ8BQ#imgrc=hqJDSyJAA0v14M](https://www.google.com/search?client=firefox-b&biw=1280&bih=671&tbm=isch&sa=1&ei=h7kWuj9GozWwQK7wr3oCw&q=hladna+vojna&oq=hladna+vojna&gs_l=psyab.3..0j0i30k1j0i24k1l8.7562.9948.0.10158.12.9.0.3.3.0.204.1242.0j7j1.8.0...0...1c.1.64.psy-ab..1.11.1332...0i67k1.0.Zhyl7tKQ8BQ#imgrc=hqJDSyJAA0v14M)

Opis karikature: Hruščev in Kennedy merita svojo moč

- a) Kaj vse vidite na karikaturi?
Bombe, sovraštvo, napetost, tekmovanje, eksplozijo...
- b) Koga vidite na karikaturi?
Nikita Hruščov in John F. Kennedy.
- c) Iz karikature razberite in zapišite značilnosti ZDA in SZ med obdobjem hladne vojne.

ZDA:

- Marshallov načrt
- Trumanova doktrina
- NATO

SZ:

- SEV
- Informbiro
- Varšavski pakt

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

UČNA PRIPRAVA:
Vpliv civilne družbe na svet v 20. stoletju

IME IN PRIIMEK: Miha Černe, Samo Videc

DATUM:
31. 5. 2018

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	9. razred	
Datum:	31.5.2018	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Izbirna tema: Spreminjanje vsakdanjika v 20. Stoletju Vsebina: Civilna družbena gibanja
	Poglavje iz učbenika:	Izbirne vsebine (Civilnodružbena gibanja)
Učna enota – naslov učne ure:	Vpliv civilne družbe na svet v 20. stoletju	
Učne oblike:	-Frontalna učna oblika -Individualna učna oblika	
Učne metode:	-Metoda razgovora -Metoda razlage -Metoda slikovne demonstracije -Metoda demonstracije gibljivih slik -Metoda dela z gibljivimi slikami -Metoda dela s slikovnimi viri	
Učne tehnike:	Asociacija	
Cilji iz učnega načrta:	»... opišejo vpliv družbenih gibanj na način razmišljanja v razvitem svetu in navedejo primere;« (Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina, str. 25)	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Našteti spremembe v svetu, ki so jih povzročila civilnodružbena gibanja. • Našteti nekaj ključnih civilnodružbenih gibanj. • Razložiti boj za pravice temnopoltih v ZDA. • Našteti nekaj slovenskih civilnodružbenih gibanj za časa Kraljevine Jugoslavije. • Našteti nekaj zahtev Odbora za varstvo človekovih pravic. • Razložiti vpliv sojenja četverici leta 1988 na proces demokratizacije.
	Funkcionalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozorno poslušati učitelja ob razlagi učne snovi. • Pozorno poslušati navodila. • Oblikovati lastne sklepe na podlagi slikovnega materiala. • Pozorno gledati videoposnetek. • Povzeti ključni del vsebine iz videoposnetka. • Izpolniti učno-delovni list.

		<ul style="list-style-type: none"> • Ustrezno odgovarjati na različna vprašanja.
	Vzgojni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustrezno vrednotiti delo civilne družbe. • Ceniti dosežke boja za rasno in spolno enakopravnost. • Gojiti pozitivni odnos do demokratične družbe. • Gojiti pozitivni odnos do demokratičnih vrednot slovenske države.
Učne etape:	Uvajanje, obravnavanje nove učne snovi, urjenje, ponavljanje.	
Vsebinski poudarki:	<ul style="list-style-type: none"> • Civilna družba pred drugo svetovno vojno • Boj za enakost in varstvo okolja • Civilna družba na Slovenskem 	
Učna sredstva:	Učila:	Učno-delovni list, videoposnetek, PowerPoint predstavitev.
	Učni pripomočki:	LCD projektor, računalnik.
Medpredmetne povezave z vsebinami:	<p>Slovenščina (Učna ura poteka v slovenskem jeziku.)</p> <p>Domovinska in državljanska kultura ter etika (Učenci se učijo o državi, njeni zgodovini, nastanku, o načelih in značilnostih demokracije ter o delovanju civilnodružbenih gibanj v demokratičnih in manj demokratičnih okoljih.)</p> <p>Geografija (Učenci spoznavajo raznolikost prebivalstva in kultur po svetu.)</p> <p>Biologija (Učenci spoznavajo pomen odgovornega odnosa do okolja.)</p>	
Novi pojmi s pojasnilom:	<p>civilna družba (gibanja, ki so ustanovljena iz ljudem lastnih interesov in niso del javnih, oziroma uradnih državnih institucij.)</p> <p>hierarhija (razvrstitev po pomembnosti, po položaju, funkciji, od večvrednega k manjvrednemu.)</p> <p>sufražetka (borka za žensko volilno pravico predvsem v 19. In v prvi polovici 20. stoletja.)</p> <p>rasna segregacija (ločevanje ras, zapostavljanje določene rase.)</p> <p>zastavnik (nižji častniški čin v Jugoslovanski ljudski armadi.)</p>	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	<p>Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011. Dostopno na:</p> <p>http://www.mss.gov.si/fileadmin/mss.gov.si/pageuploads/podrocje/os/devetletka/predmeti_obvezni/Zgodovina_obvezni.pdf (20.5.2018)</p>

Učna priprava	<p>-Dušan Nečak, Božo Repe. Oris sodobne občine in slovenske zgodovine: učbenik za študente 4. Letnika. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino, 2003.</p> <p>-Boris Pavliha. Zgodovina na maturi 2011. Kamnik: Ico, 2010.</p> <p>-Boris Pavliha. Zgodovina na maturi 2014. Kamnik: Ico, 2013.</p> <p>-150 let sokolstva v Sloveniji. Ljubljana: Državni svet Republike Slovenije, 2014.</p> <p>-Mateja Jeraj. Slovenska ženska društva med obema vojnama (1918-1941). Arhivi XXIII, št.2. Ljubljana: Arhivsko društvo Slovenije, 2000.</p> <p>-Jelka Razpotnik, Damjan Snoj. Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino za 9. Razred osnovne šole. Ljubljana: Rokus Klett, 2013.</p>
Powerpoint	<p>Drsnica 1</p> <p>https://www.greenpeace.org/usa/wp-content/uploads/2017/10/GPOSTR69W_Web_size_with_credit_line.jpg</p> <p>https://www.lokalno.si/media/objave/slike/v/lokalno.si/2016/03/18/lovski_pevski_zbor_s_pevovodjo_robijem_markovi_em.jpg</p> <p>https://images.24ur.com/media/images/884xX/Jun2016/743b61574f_61789979.jpg?v=d41d</p> <p>http://www.krsko.ozrk.si/pics/ekipa_pp_krsko/Kostanjevica_2011_b.jpg (Dostop 22.5.2018)</p> <p>Drsnica 2 /</p> <p>Drsnica 3</p> <p>http://i.dailymail.co.uk/i/pix/2012/05/22/article-2147935-1338E33E000005DC-658_964x688.jpg</p> <p>http://www.striking-women.org/sites/striking-women.org/files/styles/medium/public/FvYXStmXhEIUuWHoPb8CS_E7NSzdx6NZK6vSdwNYLpQ%2C9oHo6c5ILqLQz9Tp3XkGU8M-HsJEyBhEg1RjY2aBPgM%2CuthzD73TmDsMNSMu8zqA6O_izNLF_g1rKddYJISK5Os%2Co-OP9jjCjikvpub-BoeQM8OGGGKMRoTJKDza-N3Vtfg.jpeg?itok=q1HIc8pT</p> <p>https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/ba/King_George_V_1911_color-crop.jpg</p>

(Dostop 25.5.2018)

Drsnica 4

http://vignette2.wikia.nocookie.net/callofduty/image/s/d/dc/Hammer_and_sickle.png/revision/20120119061535

<http://static.atimes.com/uploads/2018/05/karl-marx-960x576.jpg>

(Dostop 25.5.2018)

Drsnica 5

<https://imgix.bustle.com/lovelace/uploads/822/c17fe410-4e07-0133-6d47-0aecee5a8273.jpg?w=614&fit=max&auto=format&q=70>

(Dostop 25.5.2018)

Drsnica 6

/

Drsnica 7

/

Drsnica 8

https://zinnedproject-wpengine.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/2015/02/raised_fists_alcatraz_72-335x210.jpg

<https://cdn.indiancountrymedianetwork.com/wp-content/uploads/Martin-Luther-King-Jr-Speaking-e1326682597376.jpg>

(Dostop 25.5.2018)

Drsnica 9

<https://geneticliteracyproject.org/wp-content/uploads/2015/02/Greenpeace-1.jpg>

(Dostop 25.5.2018)

Drsnica 10

/

Drsnica 11

/

Drsnica 12

http://museums.eu/remote.jpg.ashx?width=500&height=500&format=jpg&mode=max&404=no_image.gif&urlb64=aHR0cHM6Ly9tdXNldW1zLmJsb2IuY29yZS53aW5kb3dzLm5ldC9kYXRhL0RvY3VtZW50cy9BUiRXT1JLUy9ta2wvNDI4Mjk5LzdjOTN

	<p>mMWE4ZTY5MDQwY2ViYzc4YjQ0MGVkJmMzNjhjLmpwZw&hmac=H3dv0H4HHUY (Dostop 25.5.2018)</p> <p>Drsnica 13 https://stareslike.files.wordpress.com/2011/04/101213020-1.jpg (Dostop 25.5.2018)</p> <p>Drsnica 14 http://ourmicronations.com/Neue+Slowenische+Kunst https://siol.net/media/img/d3/27/1178423aac8633973ed1.png https://img.rtvsllo.si/upload/Kultura/likovna%20umetnost/nova_57_show.jpg https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/7/75/Standard_of_the_President_of_the_Federal_Assembly_of_SFR_Yugoslavia.svg/300px-Standard_of_the_President_of_the_Federal_Assembly_of_SFR_Yugoslavia.svg.png (Dostop 26.5.2018)</p> <p>Drsnica 15 /</p> <p>Drsnica 16 http://www.delo.si/images/slike/picture/iman/200606/o_cetverica-jbtz-1988_1024.jpg (Dostop 26.5.2018)</p> <p>Drsnica 17 /</p>
Učno-delovni list	<p>Stran 1 https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/d/da/Mrs_Emmeline_Pankhurst%2C_Leader_of_the_Women%27s_Suffragette_movement%2C_is_arrested_outside_Buckingham_Palace_while_trying_to_present_a_petition_to_King_George_V_in_May_1914._Q81486.jpg/800px-thumbnail.jpg https://cdn.indiancountrymedianetwork.com/wp-content/uploads/Martin-Luther-King-Jr-Speaking-e1326682597376.jpg</p> <p>Stran 2</p>

	https://stareslike.files.wordpress.com/2010/08/scan-100314-0015.jpg (Dostop 25.5.2018)
Videoposnetek	20 letnica zborovanja JBTZ – 2, https://www.youtube.com/watch?v=e3adF7_FvtA&t (med 3:00 in 6:00), Dostop 21.5.2018.

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
5 minut	Danes se bomo pogovarjali o prav posebni temi, o kateri pri pouku zgodovine še niste dosti slišali. Najprej si bomo pogledali štiri fotografije, vi pa mi boste povedali, kaj vi vidite na njih.	<i>Učenci poslušajo navodila.</i>	Frontalna učna oblika, Metoda razlage	Računalnik, LCD projektor, Powerpoint predstavitev Drsnica 1
	<p>Kaj vidite na sliki 1?</p> <p>S čim povezuje Greenpeace, na kaj ob besedi najprej pomislite?</p> <p>Res je. Kaj pa vidite na sliki 2?</p> <p>V kakšne skupnosti pa se zbirajo lovci, kot tile na fotografiji?</p> <p>Da. Kaj pa vidite na sliki 3?</p> <p>Res je. In na sliki 4, kaj vidite tu?</p> <p>Kakšne vrste organizacija pa je Rdeči Križ?</p> <p>Kako pa te skupine kot so društva, sindikati, okoljevarstvene in</p>	<p><i>Učenci odgovarjajo.</i> Ladjo organizacije Greenpeace.</p> <p>Z okoljevarstvom.</p> <p>Lovce.</p> <p>V društva.</p> <p>Sindikate.</p> <p>Uslužbenci rdečega križa dostavljajo pomoč v času poplav.</p> <p>Humanitarna.</p> <p>Civilna družba.</p>	<p>Frontalna učna oblika, Metoda dela s slikovnimi viri</p> <p>Asociacija</p> <p>Metoda dela s slikovnimi viri</p>	Drsnica 1

<p>humanitarne organizacije še drugače imenujemo?</p> <p>Kaj mislite, kaj je to civilna družba?</p>	<p>To so organizacije, ki jih ljudje ustanovijo iz lastnih interesov, ki niso pod nadzorom uradnih državnih institucij.</p>		
<p>Res je.</p> <p>Danes bomo govorili o civilni družbi in o njenem vplivu na dogajanje v svetu in tudi pri nas v 20. stoletju.</p> <p>Na koncu učne ure boste znali</p> <ul style="list-style-type: none"> -našteti spremembe v svetu, ki so jih povzročila civilnodružbena gibanja pred in po drugi svetovni vojni. -Znali boste našteti nekaj ključnih civilnodružbenih gibanj pred in po drugi svetovni vojni. -Znali boste razložiti boj za državljanske pravice temnopoltih Američanov. -Prav tako boste znali našteti nekaj civilnodružbenih gibanj v času Kraljevine Jugoslavije. -Znali boste tudi opisati vpliv Procesu proti četverici na demokratizacijo slovenske družbe in na osamosvojitve v začetku devetdesetih let ter navesti nekaj zahtev Odbora za varstvo človekovih pravic. <p>Zdaj pa vam bom razdelil učno-delovne liste z nalogami, ki jih bomo tekom ure skupaj reševali. Ob koncu ure bo sledilo še ustno ponavljanje obravnavane snovi.</p>	<p><i>Učenci poslušajo.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika, Metoda razlage</p>	<p>Drsnica 2</p>
<p><i>Učitelj učencem razdeli učno-delovne liste.</i></p>			

**GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE
ALI SPROTNO PREVERJANJE**

1. VSEBINSKI POUDAREK Civilna družba pred drugo svetovno vojno	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
12 minut	-Na začetku 20. stoletja so v Evropi še vedno, tako na ravni držav, kot tudi na ravni posameznikov in njihovih odnosov prevladovali hierarhični odnosi.	<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika, Metoda razlage Metoda slikovne demonstracije	Računalnik, LCD projektor, Powerpoint predstavitev Drsnica 3
	Veste, na kaj najprej pomislite ob besedi hierarhija? Kakšni so hierarhični odnosi? Sodobna družba pa si prizadeva za vzpostavitev drugačnih medčloveških odnosov. Ne za hierarhijo, temveč za, ve kdo kaj?	<i>Učenci odgovarjajo.</i> Red, zaporedje... Odnosi med ljudmi se razlikujejo glede na pomembnost, družbeni status posameznikov. Nekateri ljudje so obravnavani drugače kakor drugi. Enakopravnost.	Frontalna učna oblika Asociacija Metoda razgovora	Drsnica 3
	Tako je. -In v tem času, v začetku 20. stoletja še niso bili vsi ljudje enakopravni. -V Evropi so, z izjemo Švice in Francije vladali monarhi.	<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika, Metoda razlage Metoda slikovne demonstracije	Drsnica 3
	Spomnite se, kaj smo obravnavali lani, osmem razredu. Se še spomnite kako je bilo ime monarhu, ki je vladal večini današnjega slovenskega	<i>Učenci odgovarjajo.</i> Franc Jožef Prvi.	Frontalna učna oblika, Metoda razgovora	Drsnica 3

ozemlja?			
Tako je, Franc Jožef je bil avstrijski cesar in ogrski kralj. In on kot monarh se ni smel poročiti z dekletom iz meščanskega ali pa kmečkega sloja. Samo z dekletom kraljevega rodu, kakršnega je bil on sam, samo s princeso. Torej je obstajala neenakost med sloji ljudi, nekateri so smatrani za več vredne.	<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika, Metoda razlage Metoda slikovne demonstracije	Drsnica 3
S kom pa je bil Franc Jožef Prvi poročen, kdo ve?	<i>Učenci odgovarjajo.</i> S princeso Elizabeto Bavarsko (Sisi).	Frontalna učna oblika, Metoda razgovora	Drsnica 3
Pa bi bila, če bi on nenadoma umrl, lahko ona avstrijska cesarica in ogrska kraljica? Zakaj ne?	Ne, ker je bila ženskega spola.		
-Ženske so imele v takratni družbi manjvreden položaj, tako v visokem plemstvu, kot tudi pri nižjih slojih. -Zaradi teh neenakosti, so se začeli organizirati prvi zametki civilne družbe. -Ljudje, ki so nasprotovali tej hierarhiji so zahtevali drugačen red. -V 19. stoletju je industrializacija, kot smo že povedali, poleg meščanstva okrepila tudi sloj delavstva.	<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika, Metoda razlage Metoda slikovne demonstracije	Drsnica 3
So bili delavci enakovredni meščanstvu in plemstvu?	<i>Učenci odgovarjajo.</i> Ne.	Frontalna učna oblika, Metoda razgovora	Drsnica 3
-Njihov položaj je bil precej slabši. -V Franciji, Angliji in Nemčiji so nastajali sindikati, združenja	<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika, Metoda razlage	Drsnica 4

<p>delavcev, ki so se borila za izboljšanje položaja delavstva.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Sindikate je spremljala ideja o socializmu. -Njen duhovni oče je bil Karl Marx, ki je zahteval permanentno, to je trajno revolucijo delavstva. -Ta revolucija bi družbo pripeljala v komunizem. -Po mnenju komunistov bi bili v taki družbi vsi ljudje enakovredni, ne glede na njihov prejšnji stan. <p>Drugi problem, ki smo ga omenjali pa je bil neenakovrednost žensk v primerjavi z moškimi.</p> <ul style="list-style-type: none"> -V prvih desetletjih 20. stoletja pojavilo feministično gibanje, oziroma sufražetke. -Sufražetke so se borile za žensko volilno pravico, saj je ženske do tedaj niso imele. -V ZDA je bila že leta 1869 ustanovljena Ameriška ženska zveza, v nekaterih zveznih državah pa so ženske dobile tudi volilno pravico. -V 20. Stoletju so jo dobile še na Finskem in na Norveškem. -V Veliki Britaniji je gibanje sufražetk vodila Emelina Pankhurst. -Organizirala je demonstracije in pisala zahteve po volilni pravici v parlament. -Poslužila se je tudi gladovne stavke in celo podtaknila požar. -Po prvi svetovni vojni 1918 so naposled sufražetke dosegle volilno pravico, vendar pa jih je čakal še trd boj za popolno enakopravnost. 		Metoda slikovne demonstracije	Drsnica 5
<p>Sedaj pa poiščite na učno-delovnih listih nalogo 1. V besedilu dopolnite manjkajoče besede. Delajte individualno in v tišini. Časa imate 2 minuti. Nato bomo skupaj preverili.</p>	<p><i>Učenci poslušajo in pripravijo učno-delovne liste.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika, Metoda razlage</p>	<p>Učno-delovni listi, Drsnica 6</p>
<p><i>Učitelj hodi po razredu in spremlja delo učencev.</i></p>	<p><i>Učenci rešujejo nalogo 1 na učno-delovnem listu.</i></p>	<p>Individualna učna oblika</p>	<p>Učno-delovni list</p>
<p>Čas je potekel, preverimo rešitve naloge. Vsakogar, ki ga pokličem po</p>	<p><i>Učenci poslušajo.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika,</p>	<p>Učno-delovni list</p>

imenu, naj naglas prebere enega izmed stavkov, kot si sledijo po vrstnem redu. Ostali pa poskrbite, da je vaša naloga pravilno rešena, če je kaj narobe ali pa vam manjka, dopolnite.		Metoda razlage	
<i>Učitelj kliče posamezne učence.</i>	<i>Učenci, ki jih učitelj pokliče, preberejo dopolnjene stavke v nalogi 1.</i>	Frontalna učna oblika, Metoda razgovora	Učno-delovni list, Drsnica 6: rešitve

2. VSEBINSKI POUDAREK Boj za enakost in varstvo okolja	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
10 minut	Zdaj bomo govorili o civilni družbi po drugi svetovni vojni. Znova dobro poslušajte, ker bomo nato reševali učno-delovni list.	<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika, Metoda razlage	Računalnik, LCD projektor, Powerpoint predstavitev Drsnica 7
	Se še spomnite, ko so v 8. razredu govorili o trgovini s sužnji? Kdaj so bili temnopolti sužnji v ZDA končno osvobojeni? Kateri predsednik je ukazal osvoboditev sužnjev?	<i>Učenci odgovarjajo.</i> V šestdesetih letih 19. stoletja. Abraham Lincoln.	Frontalna učna oblika, Metoda razgovora	Drsnica 7
	-Po drugi svetovni vojni je OZN leta 1948 sprejela Deklaracijo o človekovih pravicah. -Deklaracija je zahtevala enakost vseh ljudi. -V tem času se je v ZDA začel boj temnopoltih za enakost v primerjavi z belskim prebivalstvom. -Po vojni so odpravili rasno razlikovanje v vojski. -Zakon o državljskih pravicah je prepovedal razlikovanje med rasami, vendar pa so ta zakon leta 1883	<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika, Metoda razlage Metoda slikovne demonstracije	Drsnica 8

<p>odpravili.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Predvsem na jugu ZDA so obstajali prostori, kamor temnopolti niso imeli vstopa, med njimi javna stranišča, restavracije, prevozna sredstva in tudi šole. -Leta 1954 je Vrhovno sodišče ZDA rasno ločitev v šolah razglasilo za protiustavno. -Ta odločitev je sprožila začetek množičnega gibanja za državljanske pravice temnopoltih Američanov. -Spontani protesti so se sprevergli v organizirano gibanje. -Gibanje je vodil Martin Luther King. -Avgusta 1963 se je 200.000 zagovornikov državljanjskih pravic zbralo v Washingtonu. -Leto pozneje je Martin Luther King prejel Nobelovo nagrado za mir. -Leta 1968 so ga ustrelili, kar je sprožilo rasne nemire in nasilje. -Vseeno je bila s tem dosežena rasna enakopravnost. -Tudi indijanci so zahtevali svoje pravice. -Leta 1970 so ustanovili Ameriško indijansko gibanje. -Dosegli so tudi obljubo zvezne vlade, da bo boljše skrbela za njihove pravice. 			
<p>Na začetku smo omenjali še eno vrsto organizacij civilne družbe, ki se bori proti nečemu, se spomnite o čem smo še govorili?</p>	<p><i>Učenci odgovarjajo.</i></p> <p>O okoljevarstvu.</p>	<p>Frontalna učna oblika, Metoda razgovora</p>	<p>Drsnica 8</p>
<p>Zaradi čedalje bolj školjivega vpliva na okolje s strani človeške družbe, se je pojavila potreba po varovanju okolja pred pretiranim onesnaževanjem.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Leta 1971 je bila ustanovljena organizacija za varstvo narave Greenpeace. -Člani so se borili proti lovu na kite in proti jedrskim poskusom. -Francoske oblasti so potopile eno 	<p><i>Učenci poslušajo.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika, Metoda razlage Metoda slikovne demonstracije</p>	<p>Drsnica 9</p>

<p>izmed ladij Greenpeace, ko je ta protestirala proti jedrskim poskusom v Francoski Polineziji.</p> <p>-Postopoma so tudi politični voditelji spoznali, da je varstvo okolja pomembno.</p> <p>-Leta 1992 je v Riu de Janeiru potekala konferenca OZN za okolje in razvoj.</p> <p>-Tu so nastali nekateri dogovori o varstvu podnebja, rastlin in živali pred uničenjem.</p>			
<p>Sedaj pa poiščite na učno-delovnih listih nalogo 2. Izpisane dogodke, o katerih smo pravkar govorili razvrstite od najstarejšega do najmlajšega. Najstarejšemu dodajte številko 1, najmlajšemu pa 4. Delajte individualno in v tišini. Časa imate 1 minuto. Nato bom določil enega izmed učencev, da prebere rešitve naloge. Delajte v tišini.</p>	<p><i>Učenci poslušajo in pripravijo učno-delovne liste.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika, Metoda razlage</p>	<p>Drsnica 10, Učno-delovni list</p>
<p><i>Učitelj hodi po razredu in spremlja delo učencev.</i></p>	<p><i>Učenci rešujejo nalogo 2 na učno-delovnem listu.</i></p>	<p>Individualna učna oblika</p>	<p>Učno-delovni list</p>
<p>Čas je potekel, sedaj bom določil enega izmed vas, da mi prebere številke, kot si v nalogi sledijo od zgoraj navzdol.</p>		<p>Frontalna učna oblika, Metoda razlage</p>	<p>Učno-delovni list</p>
<p><i>Učitelj določi učenca, ki bo prebral rešitve.</i></p>	<p><i>Učenec prebere rešitve naloge 2.</i></p> <p>3,1,4,2.</p>	<p>Frontalna učna oblika, Metoda razgovora</p>	<p>Učno-delovni list, Drsnica 10: rešitve</p>

3. VSEBINSKI POUK Civilna družba na Slovenskem	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
13 minut	<p>Zdaj, ko vemo kaj je civilna družba in kako so ta gibanja spremenila svet, pa si pogledajmo še, kako so vplivala na slovensko družbo v 20. stoletju.</p>	<p><i>Učenci poslušajo.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika, Metoda razlage</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, Powerpoint predstavitev Drsnica 11</p>
		<p><i>Učenci odgovarjajo.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika,</p>	<p>Drsnica 11</p>

Kako se je imenovala država, v kateri je med obema svetovnjima vojnama živela večina Slovencev?	Kraljevina Jugoslavija.	Metoda razgovora	
-V času Kraljevine Jugoslavije so se razcvetela številna društva. -Leta 1941 je bilo na Slovenskem že 11.700 različnih društev, med njimi tudi številna ženska društva.	<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika, Metoda razlage	Drsnica 11
Prej smo govorili o borbi za volilno pravico za ženske po svetu. Če ponovimo, kdaj so ženske dobile volilno pravico v Veliki Britaniji? Kaj menite, so imele ženske volilno pravico v Jugoslaviji?	<i>Učenci odgovarjajo.</i> Leta 1918. Ne.	Frontalna učna oblika, Metoda razgovora	Drsnica 11
Res je, niso je imele. -V Avstriji so imele slovenske ženske več pravic kakor ženske v nekaterih delih nove države, še posebej v Srbiji, Črni Gori, Makedoniji in v Bosni. -Dosedanja slovenska ženska društva so se z nastankom nove države povezala v večjo večnacionalno organizacijo. -Imenovala se je Narodna ženska zveza Srbov, Hrvatov in Slovencev. -Leta 1929 se je preimenovala v Jugoslovansko žensko zvezo. -Versko in politično je bila zveza nevtralna, podpirala je enakopravnost žensk znotraj družine. -Zveza se je v prvi vrsti zavzemala za volilno pravico in pravico žensk do dela. -Prva predsednica slovenskega odseka zveze je bila Franja Tavčar.	<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika, Metoda razlage Metoda slikovne demonstracije	Drsnica 12
S kom je bila ona poročena?	<i>Učenci odgovarjajo.</i> Z Ivanom Tavčarjem.	Frontalna učna oblika, Metoda razgovora	Drsnica 12
-Jugoslovanska zveza je bila povezana tudi z mednarodnimi feminističnimi organizacijami. -Niso pa bile vse ženske organizacije	<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika, Metoda razlage Metoda slikovne	Drsnica 12

<p>pod njenim okriljem.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Socialistično usmerjena Zveza delavskih žen in deklet je delovala v letih 1924 do 1935, kljub nasprotovanju socialdemokratov, ki so v gibanju žensk videli malomeščanski pojav. -Zveza se je zavzemala za popolno enakopravnost žensk na socialnem, političnem in civilnem področju. Bila je pod vplivom komunistk. -Krščanska ženska zveza je nastala pod okriljem SLS a se je kasneje osamosvojila. Združevala je krščanske ženske. -Zavzemala se je za izobrazbo žensk na socialnem, verskem, gospodinjskem in pravnem področju. -Še eno področje, na katerem so nastala društva, je bil šport. <p>V času prve Jugoslavije sta bili po svojih političnih opredelitvah znani predvsem dve športni, oziroma telovadni društvi.</p>		demonstracije	
<p>Ve kdo, kako se je imenovalo glavno katoliško telovadno društvo?</p> <p>Kako pa se je imenovalo liberalno društvo?</p>	<p><i>Učenci odgovarjajo.</i></p> <p>Orel.</p> <p>Južni Sokol.</p>	<p>Frontalna učna oblika, Metoda razgovora</p>	<p>Drsnica 12</p>
<ul style="list-style-type: none"> -Sokol je bil ustanovljen v Pragi leta 1862, pri nas pa leto pozneje. - V jugoslovanski državi so bili Sokoli nosilci in podporniki jugoslovanske nacionalnopolitične državne ideje. -Društvo je prepletalo telesno vzgojo in prosvetno-kulturno delo. -V času okupacije Jugoslavije leta 1941 so podprli oborožen odpor. -Po vojni se je organizacija umaknila v emigracijo. -Povojna oblast je prepovedala večino civilnodružbenih gibanj in 	<p><i>Učenci poslušajo.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika, Metoda razlage Metoda slikovne demonstracije</p>	<p>Drsnica 13</p>

dovoljene nadzirala.			
Kdo je prevzel oblast v Jugoslaviji po vojni?	<i>Učenci odgovarjajo.</i> Komunisti.	Frontalna učna oblika, Metoda razgovora	Drsnica 13
Toda civilna družba je znova odigrala pomembno vlogo v času, ko smo se Slovenci odločili za samostojno pot, izven Jugoslavije. -V osemdesetih letih so se v Jugoslaviji kot alternativa politični oblasti komunistov pojavila številna nova družbena gibanja. -Med njimi so bila mirovna, duhovna, feministična in ekološka društva. -Največje civilnodružbeno gibanje v tem času je postal Odbor za varstvo človekovih pravic. -Odbor je nastal leta 1988, potem ko je služba državne varnosti skupaj z vojaško protiobveščevalno službo zaradi izdaje vojaških skrivnosti aretirala tri novinarje revije Mladina in zastavnika Jugoslovanske ljudske armade.	<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika, Metoda razlage Metoda slikovne demonstracije	Drsnica 14
Veste, kaj je to zastavnik? Je to slovenski izraz? V katerem jeziku je? Zakaj pa so v jugoslovanski vojski uporabili srbohrvaške izraze? Kako bi se torej temu nazivu reklo v slovenščini, kdo ve?	<i>Učenci odgovarjajo.</i> To je vojaški naziv. Ne, v srbohrvaščini. Ker je bila srbohrvaščina jezik poveljevanja v vojski. Praporščak.	Frontalna oblika, metoda razgovora	Drsnica 14
-Imena aretiranih novinarjev so bila Janez Janša, David Tasić in Franci Zavrl.		Frontalna oblika, metoda razlage Metoda slikovne	Drsnica 14

<p>-Zastavniku JLA je bilo ime Ivan Borštner.</p> <p>-Četverici so dodelili vojaškega odvetnika in jim sodili za zaprtimi vrati, brez da bi javnost sojenje lahko videla.</p> <p>-Sodili so jim pred vojaškim sodiščem, čeprav so bili trije izmed njih civilisti.</p> <p>-Odbor za varstvo človekovih pravic je organiziral proteste proti ukrepom zoper to četverico.</p> <p>-Leta 1989 so bile oblasti spričo pritiska civilne družbe četverico prisiljene izpustiti na prostost.</p>		demonstracije	
<p>Zdaj si bomo pogledali triminutni videoposnetek s shoda Odbora za varstvo človekovih pravic. Pozorno poslušajte govor in si zapomnite zahteve Odbora.</p>	<p><i>Učenci poslušajo navodila in se pripravijo na ogled videa.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>Drsnica 15</p>
<p><i>Učitelj predvaja posnetek shoda.</i></p>	<p><i>Učenci gledajo videoposnetek.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika</p> <p>Metoda demonstracije gibljivih slik</p>	<p>Drsnica 15, videoposnetek</p>
<p>Veste, kako je ime govorniku na videoposnetku?</p> <p>Katere zahteve Odbora za varstvo človekovih pravic so navedene na videoposnetku?</p>	<p><i>Učenci odgovarjajo.</i></p> <p>Igor Bavčar.</p> <p>Zakonitost in korektnost v sodnem postopku proti priprti četverici, njihov takojšen izpust, pravico do obrambe na svobodi, pravico do civilnega odvetnika in spremembo zakonodaje za lažji nadzor</p>	<p>Frontalna učna oblika, Metoda dela z gibljivimi slikami</p>	<p>Drsnica 15</p> <p>Drsnica 16</p>

		preiskovalnih organov vojske in države.		
Kakšen je na videoposnetku večinski odziv ljudi, ki poslušajo njegov govor?		Navdušenje, splošna podpora.		
-S tem je odbor postavil zahteve po demokratizaciji družbe. -Niso pa bili edini, za svobodo tiska, svobodo izražanja in večstrankarski sistem so se zavemale tudi številne druge oblike civilne družbe pri nas. -te zahteve so 4 leta pozneje povzročile osamosvojitve Slovenije in demokratizacijo celotnega sistema.		<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika Metoda razlage Metoda slikovne demonstracije	Drsnica 16
Sedaj pa poiščite na učno-delovnih listih nalogo 3. Na prazne črte napišite pravilne odgovore, oziroma kar naloga od vas zahteva. Časa imate eno minuto, potem bomo preverili rešitve. Delajte v tišini.		<i>Učenci poslušajo in pripravijo učno-delovne liste.</i>	Frontalna učna oblika Metoda razlage	Drsnica 17, Učno-delovni list
<i>Učitelj hodi po razredu in spremlja delo učencev.</i>		<i>Učenci rešujejo nalogo 3.</i>	Individualna učna oblika	Učno-delovni list
Dobro, čas je potekel. Zdaj bom določil štiri učence, vsak izmed njih pa bo prebral eno izmed rešitev.		<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika Metoda razlage	Učno-delovni list
<i>Učitelj določi štiri učence.</i>		<i>Učenci mu drug za drugim povedo rešitev naloge.</i>	Frontalna učna oblika, Metoda razgovora	Učno-delovni list, drsnica 17: rešitve

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČNA SREDSTVA
5 minut	Danes smo se torej naučili, kako se je pred drugo svetovno vojno oblikovala civilna družba in katere so bile značilne organizacije znotraj nje.	<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika Metoda	/

<p>Izvedeli smo, da se je civilna družba po drugi svetovni vojni med drugim borila za varstvo okolja in za konec neenakosti med ljudmi različnih ras in spolov. Prav tako smo se naučili, kako so v prvi Jugoslaviji delovala ženska društva in kako je civilna družba v Sloveniji pripomogla k demokratizaciji konec osemdesetih let 20. stoletja.</p> <p>Zdaj bomo ustno ponovili, kar smo se naučili danes. Zastavil vam bom vprašanja v zvezi s snovjo, vi pa mi boste nanja odgovorili.</p>		razlage	
<p><i>Učitelj postavlja vprašanja:</i></p> <p>-Naštejte nekaj sprememb v svetu, ki so jih dosegla civilnodružbena gibanja pred in po drugi svetovni vojni.</p> <p>-Naštejte nekaj civilnodružbenih gibanj</p> <p>-Razložite boj za državljanske pravice temnopoltih Američanov.</p>	<p><i>Učenci odgovarjajo.</i></p> <p>-Uvedba volilne pravice in enakopravnosti žensk, enakopravnost temnopoltih in Indijancev v primerjavi z belci v ZDA, boljši odnos politike do okolja.</p> <p>Sindikati, feministična gibanja, gibanja za rasno enakopravnost, okoljevarstvena gibanja.</p> <p>-V ZDA, še posebej na jugu je potekala rasna segregacija, temnopolti se niso smeli družiti z belci in hoditi v njihove</p>	Frontalna učna oblika Metoda razgovora	/

<p>-Naštejte nekaj civilnodružbenih gibanj v času Kraljevine Jugoslavije</p> <p>-Naštejte nekaj zahtev Odbora za varstvo človekovih pravic.</p>	<p>institucije, vključno s šolami. Leta 1954 je Vrhovno sodišče ta ukrep razglasilo za protiustavnega, sledilo je masovno gibanje za državljanske pravice, ki ga je vodil Martin Luther King. Gibanje je doseglo enakopravnost državljanov.</p> <p>Jugoslovanska ženska zveza, telovadno društvo Sokol, telovadno društvo Orel, Krščanska ženska zveza, Zveza delavskih žen in deklet.</p> <p>Zakonitost in korektnost v sodnem postopku proti priprti četverici, njihov takojšen izpust, pravico do obrambe na svobodi, pravico do civilnega odvetnika in spremembo zakonodaje za lažji nadzor preiskovalnih organov vojske in države.</p>		
---	---	--	--

<p>-Pojasnite vpliv procesa proti četverici na »slovensko pomlad« in osamosvojitvev.</p>	<p>Četverici so kot civilistom sodili pred vojaškim sodiščem, kar je sprožilo proteste in zahteve po demokratizaciji družbe in po večji transparentnosti državnih in vojaških organizacij v Jugoslaviji.</p>		
<p>Ugotavljam, da ob koncu učne ure znate: -našteti nekaj družbenih sprememb, ki so jih dosegla civilnodružbena gibanja v 20. stoletju, -našteti nekaj civilnodružbenih gibanj 20. stoletja, -razložiti boj za državljanske pravice temnopoltih Američanov, -navesti nekaj civilnodružbenih gibanj v Kraljevini Jugoslaviji, -našteti zahteve Odbora za varstvo človekovih pravic -in pojasniti vpliv sojenja četverici leta 1988 na proces osamosvojitve Slovenije.</p>	<p><i>Učenci poslušajo.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika Metoda razlage</p>	<p>/</p>
<p>Ure je konec. Lahko pospravite svoje stvari in odidete.</p>	<p><i>Učenci pospravijo in odidejo.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika Metoda razlage</p>	<p>/</p>

III. SEZNAM PRILOG

<p>PRILOGA 1 :</p>	<p>Učno-delovni list</p>
<p>PRILOGA 2 :</p>	<p>Učno-delovni list z rešitvami nalog</p>
<p>PRILOGA 3 :</p>	<p>Powerpoint predstavitev</p>

Priloga 1: Učno-delovni list

Vpliv civilne družbe na svet v 20. stoletju

Učno-delovni list

Naloga 1: *Civilna družba pred drugo svetovno vojno*

Dopolni manjkajoče besede.

Na začetku _____ stoletja so v Evropi prevladovali _____ odnosi. V večini Evrope so vladali _____ . Izjema sta bili državi _____ in _____ .

Industrializacija v 19. stoletju je povzročila porast _____ sloja. Delavstvo je bilo v primerjavi z _____ in plemstvom v _____ položaju. Za njihove pravice so se borili _____

Za žensko volilno pravico so se borile _____. V Veliki Britaniji je njihovo gibanje vodila _____. Volilno pravico so ženske v 20. stoletju najprej dobile na _____ in _____ .

Naloga 2: *Boj za enakost in varstvo okolja*

Spodnje dogodke razvrsti v pravilnem vrstnem redu od najstarejšega, (označi ga s številko 1) do najmlajšega (označi ga s številko 4).

Ustanovitev Ameriškega indijanskega gibanja.

Sprejem Deklaracije o človekovih pravicah v OZN.

Ustanovitev organizacije Greenpeace.

Razglasitev protiustavnosti rasne segregacije v ameriških šolah.

Naloga 3: *Civilna družba na Slovenskem*

Na črte zapiši ustrezne odgovore.

1 Priimki štirih obtoženih v procesu proti četverici 1988 (JBTZ) – _____

2 Organizacija, ki je vodila proteste v času afere JBTZ – _____

3 Telovadno društvo liberalnega tabora (1863-1945) – _____

4 Socialistično usmerjena ženska organizacija (1924-1935) – _____

Priloga 2: Učno-delovni list z rešitvami nalog

Vpliv civilne družbe na svet v 20. stoletju

Učno-delovni list

Naloga 1: Civilna družba pred drugo svetovno vojno

Dopolni manjkajoče besede.

Na začetku 20. stoletja so v Evropi prevladovali hierarhični odnosi. V večini Evrope so vladali monarhi. Izjema sta bili državi Francija in Švica. Industrializacija v 19. stoletju je povzročila porast delavskega sloja. Delavstvo je bilo v primerjavi z meščanstvom in plemstvom v slabšem položaju. Za njihove pravice so se borili sindikati. Za žensko volilno pravico so se borile sufražetke. V Veliki Britaniji je njihovo gibanje vodila Emelina Pankhurst. Volilno pravico so ženske v 20. stoletju najprej dobile na Finskem in Norveškem.

Naloga 2: Boj za enakost in varstvo okolja

Spodnje dogodke razvrsti v pravilnem vrstnem redu od najstarejšega, (označi ga s številko 1) do najmlajšega (označi ga s številko 4).

3 Ustanovitev Ameriškega indijanskega gibanja.

1 Sprejem Deklaracije o človekovih pravicah v OZN.

4 Ustanovitev organizacije Greenpeace.

2 Razglasitev protiustavnosti rasne segregacije v ameriških šolah.

Naloga 3: *Civilna družba na Slovenskem*

Na črte zapiši ustrezne odgovore.

1 Priimki štirih obtoženih v procesu proti četverici 1988 (JBTZ) – Janša, Borštner, Tasić, Zavrl

2 Organizacija, ki je vodila proteste v času afere JBTZ – Odbor za varstvo človekovih pravic

3 Telovadno društvo liberalnega tabora (1863-1945) – Južni sokol

4 Socialistično usmerjena ženska organizacija (1924-1935) – Zveza delavskih žen in deklet

Priloga 3: Powerpoint predstavitev

Drsnica 1

Drsnica 2

VPLIV CIVILNE
DRUŽBE NA
SVET V 20.
STOLETJU

Evropa na začetku 20. stoletja

- Vladajo monarhi, z izjemo Francije in Švice.
- Industrializacija povzroči porast delavskega sloja prebivalstva.
- Med delavci vlada revščina.
- Ženske niso enakopravne moškim.

Delavstvo in sindikati

- Karl Marx zahteva trajno revolucijo delavstva.
- Komunizem kot družba enakovrednih, ne glede na prejšnji stan.
- Pojavijo se sindikati, med njimi se širijo socialistične ideje.
- Borijo se za delavske pravice proti kapitalistom, ki delavce pogosto izkoriščajo.

Ženska volilna pravica

- Za žensko volilno pravico se borijo sufražetke.
- Prva država v kateri smejo voliti je Nova Zelandija -1893.
- V Evropi najprej pravico dobijo na Finskem (1906) in na Norveškem (1907).
- V Veliki Britaniji sufražetke vodi Emelina Parkhurst, demonstracije, policijsko nasilje, volilna pravica leta 1918.

Naloga 1

1. Na začetku 20. stoletja so v Evropi prevladovali **hierarhični** odnosi.
2. V večini Evrope so vladali **monarhi**.
3. Izjema sta bili državi **Francija** in **Švica**.
4. Industrializacija v 19. stoletju je povzročila porast **delavskega** sloja. Delavstvo je bilo v primerjavi z **meščani** in plemstvom v **slabšem** položaju. Za njihove pravice so se borili **sindikati**. Za žensko volilno pravico so se borile **sufražetke**. V Veliki Britaniji je njihovo gibanje vodila **Emelina Pankhurst**. Volilno pravico so ženske v 20. stoletju najprej dobile na **Finskem** in **Norveškem**.

BOJ ZA ENAKOST IN VARSTVO OKOLJA

Boj za državljanjske pravice

- 1948 – Deklaracija o človekovih pravicah (OZN).
- Na jugu ZDA temnopolti ne smejo v iste šole kot belci.
- 1954 – vrhovno sodišče razglasi rasno segregacijo za protiustavno.
- Gibanje za državljanjske pravice temnopoltih vodi Martin Luther King.
- Leta 1970 se za svoje pravice borijo tudi ameriški indijanci.

Varovanje okolja

- Izsekavanje gozdov, izsuševanje zemlje, industrijsko onesnaženje, jedrski poskusi, škodljive kemične snovi, kisel dež...
- Leta 1971 ustanovljen Greenpeace, okoljevarstvena organizacija.
- Protestirajo proti jedrskim poskusom, ustavljajo lov na kite.
- Ozaveščanje javnosti o ekološkem ravnanju, 1992 OZN konferenca za okolje in razvoj v Riu de Janeiru.
- Dogovori o varovanju rastlin, živali in podnebja.

Naloga 2

- 3 Ustanovitev ameriškega indijanskega gibanja.
- 1 Sprejem Deklaracije o človekovih pravicah v OZN.
- 4 Ustanovitev organizacije Greenpeace.
- 2 Razglasitev protiuustavnosti rasne segregacije v ameriških šolah.

CIVILNA DRUŽBA NA SLOVENSKEM

Ženska društva

Znotraj Jugoslovanske ženske zveze

- Za volilno pravico in pravico do zaposlitve.
- Predsednica slovenskega odseka je Franja Tavčar.

Izven Jugoslovanske ženske zveze

- Zveza delavskih žen in deklet
- Socialistična, socialdemokrati ji nasprotujejo.
- Vpliv v njej imajo komunistke.
- Deluje od 1924 do 1935.

• Krščanska ženska zveza

- Izhaja iz Slovenske Ljudske Stranke, nato samostojna.
- Za izobrazbo žensk.

Telovadna društva

Telovadno društvo Orel

- Pod okriljem Slovenske Ljudske Stranke.
- Klerikalno usmerjeno.

Gimnastično društvo Južni Sokol

- Ustanovljeno najprej v Pragi, pri nas leta 1863.
- Liberalno usmerjeno.
- V času druge svetovne vojne podprejo oborožen odpor.
- Po drugi svetovni vojni je društvo prepovedano..

Civilna družba v času socialistične Jugoslavije

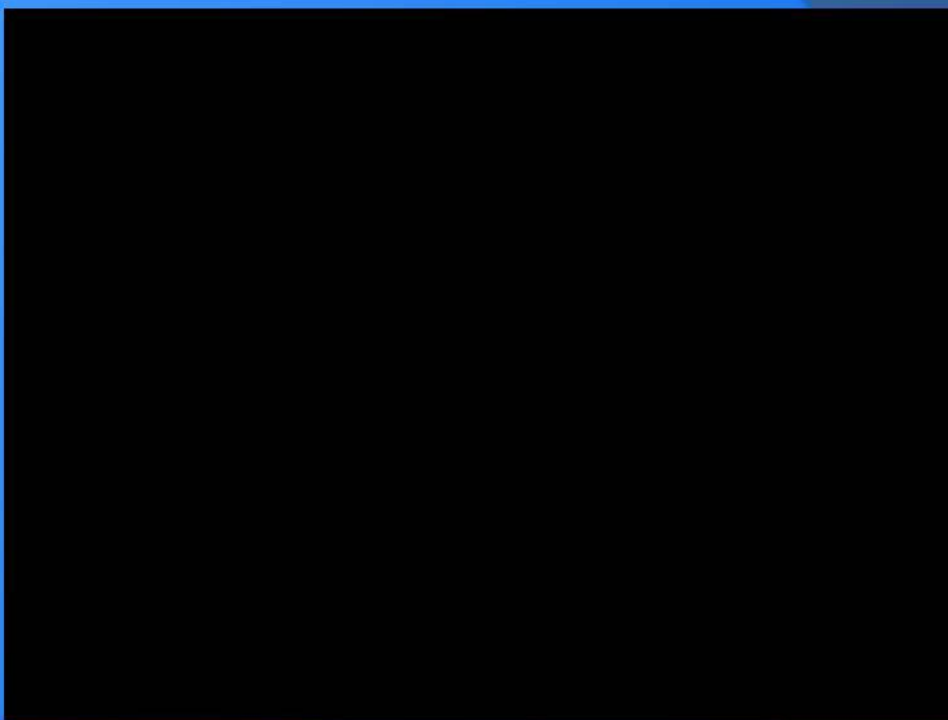
Jugoslavije

- V času po vojni povečini prepovedana ali nadzorovana.
- V osemdesetih porast novih družbenih gibanj.
- Ekološka, feministična, duhovna, mirovna gibanja.

ODBOR ZA VARSTVO ČLOVEKOVIH PRAVIC

Zahteve Odbora za varstvo človekovih pravic

- Izpust priprtih iz zapora
- Pravica do civilnega odvetnika
- Sprememba zakonodaje
- Več nadzora nad državnimi in vojaškimi organi pregona

Naloga 3

1 Priimki štirih obtoženih v procesu proti četverici 1988 (JBTZ) – **Janša, Borštner, Tasić, Zavrl.**

2 Organizacija, ki je vodila proteste v času afere JBTZ – **Odbor za varstvo človekovih pravic.**

3 Telovadno društvo liberalnih nazorov (1863-1945) – **Južni sokol.**

4 Socialistično usmerjena ženska organizacija (1924-1935) – **Zveza delavskih žen in deklet.**

Avtorji prispevkov:

LUCIJA ZALA BEZLAJ

NEŽA BRUNDULA

MIHA ČERNE

LARA IVA DREU

ALEMA HAĐIĆ

GREGA HRIB

MATIC INTIHAR

BLAŽ JERMAN

NINA KLINEC

LARA KRIŽAJ

MANUELA LISJAK

MARUŠA NARTNIK

MONIKA NIKOLIĆ

HAJRUDIN OSMANBAŠIĆ

MARCELA PETREVČIČ

LARA ROJC

ANA URŠIČ

TIA VALAND

SAMO VIDEČ

**Naslov: Prispevki k didaktiki zgodovine,
Letnik XVI, št. 4**

ISSN: 1581-8713

ISSN: 1581-8721 (ELEK. VERZIJA)

Urednica: Danijela Trškan

Oblikovalka: Danijela Trškan

*Copyright © Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete UL
(za potrebe predmetov Didaktika zgodovine I, Didaktika
zgodovine II, Pedagoška praksa iz zgodovine, Terensko
delo pri zgodovini v osnovni in srednji šoli)*

Ljubljana

2018